

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ

និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

សាលាបញ្ចប់ការសិក្សា

នីតិវិធីនៃការជ្រើសរើសមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ

ស្រាវជ្រាវពីថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៤ ដល់ថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៤

តាក់តែងឡើងដោយ

ណែនាំដោយ

និស្សិតឈ្មោះ: ពៅ បញ្ញា

លោកស្រី ហេង ប័ន្ទមូលីន

មុនី ជេនយុតិ

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ គណនេយ្យ

ឆ្នាំចូលសិក្សា

២០២០

ជំនាន់ទី១៩

ឆ្នាំសរសេរសារណា

២០២៤

**សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ
និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច**

សាលាបញ្ចប់ការសិក្សា

នីតិវិធីនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិ

ស្រាវជ្រាវពីថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៤ ដល់ថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៤

តាក់តែងឡើងដោយ

និស្សិតឈ្មោះ: **ពៅ បញ្ញា**
មុនី ជេនយុតី

ណែនាំដោយ

លោកស្រី **ហេង ច័ន្ទមូលីន**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ គណនេយ្យ
ជំនាន់ទី១៩

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០២០
ឆ្នាំសរសេរសារណា ២០២៤

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

យើងខ្ញុំឈ្មោះ ពៅ បញ្ញា និងមុនី ជេនយូរី ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រគណនេយ្យ ឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី១៩ ក្រុម A4B1 ឆ្នាំសិក្សា ២០២០-២០២៤ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច សូម សម្តែងនូវសេចក្តីដឹងគុណ និងការគោរពយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះ៖

- ❖ **លោកឪពុក និងអ្នកម្តាយ** ដែលបានផ្តល់កំណើត ព្រមទាំងបានចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា ប្រកបដោយព្រហ្មវិហារធម៌។ លោកអ្នកដ៏មានគុណទាំងពីរតែងតែផ្តល់នូវដំបូន្មានល្អៗ ឧបត្ថម្ភ ព្រមទាំងផ្តល់កម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត ទាំងថវិកា និងសម្ភារ សម្រាប់ទំនុកបម្រុងការសិក្សារបស់យើងខ្ញុំរហូត ដល់បានបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រប្រកបដោយជោគជ័យ។
- ❖ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **លុយ ចន្ទ្រា** សាកលវិទ្យាធិការ សាកលវិទ្យាធិការរង លោក-លោកស្រី ព្រឹទ្ធបុរស ព្រឹទ្ធបុរសរង លោក-លោកស្រី សាស្ត្រាចារ្យ ព្រមទាំងបុគ្គលិកការិយាល័យស្រាវជ្រាវ និង ការិយាល័យសិក្សា នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានដឹកនាំ បង្ហាត់បង្រៀន និងផ្តល់ការណែនាំដល់យើងខ្ញុំនាពេលកន្លងមក។
- ❖ លោកស្រី **ហេង ច័ន្ទមូលីន** ជាសាស្ត្រាចារ្យដឹកនាំដែលបានចំណាយពេលក្នុងការបង្ហាត់ បង្ហាញ ការណែនាំ កែលម្អ ក៏ដូចជាការផ្តល់នូវអនុសាសន៍ល្អៗសម្រាប់ការសរសេរសារណាបញ្ចប់ នេះ។
- ❖ វៀមច្បងគ្រប់ជំនាន់ ដែលបានបន្សល់នូវស្នាដៃល្អៗ សម្រាប់សិស្សប្អូនជំនាន់ក្រោយបានអាន ដើម្បីបង្កើនចំណេះដឹងក្នុងការស្រាវជ្រាវ។

ជាចុងក្រោយយើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ គោរពជូនពរលោកអ្នកដ៏មានគុណទាំងអស់ជួបប្រទះតែនឹងសេចក្តី សុខ សុភមង្គល និងសុខភាពល្អជារៀងរហូត។

អារម្ភកថា

បន្ទាប់ពីបានសិក្សាអស់រយៈពេល៤ឆ្នាំកន្លងមក នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច យើងខ្ញុំពិតជាបានទទួលនូវចំណេះដឹងជាច្រើនសម្រាប់ទុកជាទុននៅថ្ងៃអនាគត។ ក្នុងនោះផងដែរ យើងខ្ញុំបានចាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងទៅលើវិស័យមូលបត្រ ដែលជាវិស័យមួយដែលទើបតែមានអាយុក្មេងខ្ចីនៅឡើយសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជាយើង។ ទោះបីជាមានវ័យក្មេងខ្ចីបើធៀបទៅនឹងវិស័យផ្សេងៗ ប៉ុន្តែយើងសង្កេតឃើញថាវាជារដ្ឋាភិបាលបានកំពុងនឹងយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការអភិវឌ្ឍ និងផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងសកម្មលើវិស័យនេះ។ នេះក៏ដោយសារ វិស័យមូលបត្របានចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការធ្វើឲ្យសេដ្ឋកិច្ចជាតិមានភាពរីកចម្រើនលូតលាស់ទៅមុខ តាមរយៈការកៀរគរ ប្រមូលផ្តុំមូលធនពីអ្នកដែលមានទុនតិច សម្រាប់អ្នកត្រូវការទុននៅក្នុងទីផ្សារមូលបត្រដែលធ្វើឱ្យចរន្តសាច់ប្រាក់មានភាពរស់រវើកជាងការទុកសាច់ប្រាក់នៅមួយកន្លែង។ យ៉ាងណាក៏ដោយនៅមានសារណៈជនជាច្រើនដែលពុំទាន់បានស្គាល់ និងយល់ច្បាស់ពីវិស័យមួយនេះនៅឡើយទេ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ទើបយើងខ្ញុំសម្រេចចងក្រងរបាយការណ៍សារណា ដែលស្តីពី “**នីតិវិធីនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ**” នេះឡើងក្នុងគោលបំណងបង្ហាញ និងបកស្រាយឲ្យបានក្បោះក្បាយពីរបៀបនៃការទិញលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ រួមទាំងទិន្នន័យទីផ្សារមូលបត្រមួយចំនួនដែលទាក់ទងនឹងមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ។

ជាទីបញ្ចប់ យើងខ្ញុំសូមអធ្យាស្រ័យ និងអភ័យទោសចំពោះរាល់កំហុសឆ្គងទាំងឡាយដែលបង្កឡើងដោយអចេតនាមាននៅក្នុងសារណាមួយនេះ។ ម្យ៉ាងទៀតពួកយើងនឹងរងចាំទទួលយកនូវការរិះគន់កែតម្រូវពីសំណាក់សាស្ត្រាចារ្យ និងអ្នកអានទាំងអស់គ្នា ដើម្បីស្ថាបនាកែលំអឡើងវិញឲ្យបានកាន់តែត្រឹមត្រូវ និងប្រសើរជាងមុន។

ជាចុងក្រោយយើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ សិស្សនិស្សិត និងមិត្តអ្នកអានទាំងអស់ដែលចំណាយពេលក្នុងការចំណាយពេលអានរបាយការណ៍សារណាមួយនេះ។ យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថាស្នាដៃនៃការស្រាវជ្រាវនេះ នឹងក្លាយជាមគ្គុទេសន៍ក៏ដូចជាឯកសារជំនួយ សម្រាប់អ្នកដែលមានបំណងចូលរួមក្នុងការវិនិយោគលើវិស័យមូលបត្រ ព្រមទាំងសិស្សប្អូនជំនាន់ក្រោយ និងសាធារណៈជនទូទៅ ទុកជាចំណេះដឹង ឬព័ត៌មានបន្ថែមទាក់ទងនឹងវិស័យមូលបត្រនេះ។

មាតិកា

ទំព័រ

បញ្ជីអក្សរកាត់	vi
បញ្ជីតារាង	vii
បញ្ជីរូបភាព	ix
បញ្ជីក្រាហ្វិក	xi

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ	១
២. ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ	២
៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ	២
៤. ដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ	៣
៥. វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ	៣
៦. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ	៣
៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ	៤

ជំពូកទី១

រចនាសម្ព័ន្ធ

១.១. មូលបត្រ	៧
១.១.១. និយមន័យមូលបត្រ	៧
១.១.២. ប្រភេទនៃមូលបត្រ	៧
១.១.២.១. មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ	៧
១.១.២.២. មូលបត្របំណុល	៨
១.១.២.៣. ឧបករណ៍និស្សន្ទ	៩

១.២ ទីផ្សារមូលបត្រ	៩
១.២.១ និយមន័យទីផ្សារមូលបត្រ.....	៩
១.២.២ ប្រវត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រ.....	៩
១.៣. ប្រភេទទីផ្សារមូលបត្រ.....	១១
១.៣.១. ទីផ្សារដំបូង.....	១១
១.៣.២. ទីផ្សារបន្ទាប់	១១
១.៤. គុណសម្បត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រ	១២
១.៤.១. គុណសម្បត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រចំពោះក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ.....	១២
១.៤.២. គុណសម្បត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រចំពោះវិនិយោគិន	១៣
១.៤.៣. គុណសម្បត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រចំពោះសេដ្ឋកិច្ច.....	១៤
១.៥. គុណវិបត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រ	១៥

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅនៃក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

២.១. ប្រវត្តិនៃការបង្កើតក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា	១៧
២.២. នាមករណ៍ និងផ្លាកសញ្ញារបស់ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា	១៨
២.៣. ព័ត៌មានទំនាក់ទំនងរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា	១៩
២. ៤. ចក្ខុវិស័យ និងបេសកកម្ម.....	១៩
២.៤.១ ចក្ខុវិស័យ	១៩
២.៤.២. បេសកកម្ម	១៩
២.៥. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រង.....	២១
២.៦. ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល.....	២១
២.៧. តួអង្គពាក់ព័ន្ធក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា.....	២៣

២.៧.១. និយ័តកម្មមូលបត្រកម្ពុជា	២៣
២.៧.២. ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា.....	២៥
២.៧.៣. ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ (Securities Firms)	២៦
២.៧.៤. ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ.....	២៨
២.៧.៤.១. រដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ (PWSA).....	២៨
២.៧.៤.២. ក្រុមហ៊ុន ហ្គេនធីន អ៊ិនធើណេសិនណាល (GTI).....	៣០
២.៧.៤.៣. កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ (PPAP).....	៣១
២.៧.៤.៤. ក្រុមហ៊ុន រ៉ូយ៉ាល់គ្រុប ភ្នំពេញ អេសអ៊ីហ្សិត ម.ក (PPSP).....	៣៣
២.៧.៤.៥. កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ(PAS)	៣៥
២.៧.៤.៦. ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី(ABC)	៣៦
២.៧.៤.៧. ក្រុមហ៊ុន ផេកប៊ីក (ខេមបូឌា) ម.ក.(PEPC).....	៣៨
២.៧.៤.៨. ក្រុមហ៊ុន ឌី ប៊ី ឌី អ៊ិនជីនារីង ម.ក.(DBD).....	៣៩
២.៧.៤.៩. ក្រុមហ៊ុន ជេអេស លែន ភីអិលស៊ី(JSL)	៤០
២.៧.៤.១០. ក្រុមហ៊ុន ខេម ជ្វីអេសអេម ម.ក.(CGSM).....	៤១
២.៧.៤.១១. ក្រុមហ៊ុន ម៉េងលី ជេ. គូច អេឌូខេសិន ម.ក.(MJQE).....	៤៣
២.៧.៥. វិនិយោគិន.....	៤៤
២.៧.៦. តួអង្គចូលរួមដទៃទៀត	៤៤

ជំពូកទី៣

នីតិវិធីនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ

៣.១. ដំណាក់ដំបូងមុននឹងចាប់ផ្តើមជួញដូរ.....	៤៩
៣.១.១. ការស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន.....	៤៩
៣.១.២. ការបើកគណនីជួញដូរ និងគណនីសាច់ប្រាក់	៥២

៣.១.៣. ការធ្វើទំនើបកម្មឌីជីថលរបស់ផ្សារមូលបត្រអាចឱ្យវិនិយោគិនជួញដូរមូលបត្របានយ៉ាងឆាប់រហ័ស មានសុវត្ថិភាព និងមានភាពងាយស្រួល	៥៣
៣.២. ការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនៅទីផ្សារដំបូង	៥៤
៣.២.១. ការចូលរួមក្នុងការធ្វើប៊ុកបៀលឌីង (book-building) ឬការស្នាបស្នង់ថ្លៃ៖	៥៥
៣.២.២. ការចូលរួមក្នុងការធ្វើបរិសកម្ម (subscription) ឬការចុះឈ្មោះទិញ	៥៥
៣.៣. ការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនៅទីផ្សារបន្ទាប់	៥៦
៣.៣.១. ប្រតិបត្តិការទីផ្សារ	៥៦
៣.៣.១.១. ថ្ងៃ និងម៉ោងជួញដូរ	៥៦
៣.៣.១.២. ប្រភេទបញ្ជា	៥៧
៣.៣.១.៣ សុពលភាពនៃបញ្ជា	៥៨
៣.៣.១.៤ ការដាក់បញ្ជា	៥៨
៣.៣.១.៥ ព័ត៌មានលម្អិតនៃបញ្ជា	៥៩
៣.៣.១.៦. ថ្លៃមូលដ្ឋាន	៦០
៣.៣.១.៧. ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ	៦១
៣.៣.១.៨. ឯកតាបញ្ជា និងឯកតាគម្លាតថ្លៃ	៦១
៣.៣.១.៩. ថ្លៃពិសេស	៦២
៣.៣.១.១០. វិធីសាស្ត្រជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ	៦៣
៣.៣.១.១១. ការផ្គង់នៃបញ្ជា	៦៥
៣.៣.១.១២. ការដាក់បញ្ជា និងនីតិវិធីនៃការជួញដូរ	៧១
៣.៣.២. ប្រតិបត្តិការទូទាត់ និងផាត់ទាត់	៧៣
៣.៣.២.១. ប្រព័ន្ធទូទាត់ និងផាត់ទាត់	៧៣
៣.៣.២.២. ដំណើរការនៃការផាត់ទាត់ និងទូទាត់សាច់ប្រាក់	៧៤

៣.៣.២.៣. ដំណើរការនៃការផ្គត់ផ្គង់ និងទូទាត់មូលបត្រ.....	៧៦
៣.៣.៣. ប្រតិបត្តិការនៃការរក្សាទុកមូលបត្រ	៧៦
៣.៤. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិសម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣.....	៧៧
៣.៤.១. ចំនួនថ្ងៃជួញដូរ.....	៧៧
៣.៤.២. ចំនួនភាគហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុប	៧៨
៣.៤.៣. មូលធនបន្ថែមកម្មវិធីផ្សារ	៧៩
៣.៤.៤. បរិមាណបញ្ជាទិញ.....	៨០
៣.៤.៥. បរិមាណបញ្ជាលក់.....	៨១
៣.៤.៦. ទំហំជួញដូរ	៨២
៣.៤.៧. ទំហំជួញដូរមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ	៨៣
៣.៤.៨. ទំហំជួញដូរភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិ.....	៨៤
៣.៤.៩. តម្លៃជួញដូរ.....	៨៦
៣.៤.១០. តម្លៃជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ.....	៨៧
៣.៤.១១. ចំនួនវិនិយោគិនសកម្មជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិ	៨៩

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....	៩១
២. ការផ្តល់អនុសាសន៍	៩២

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

បញ្ជីអក្សរកាត់

គ.ម.ក៖ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

ន.ម.ក៖ និយ័តកម្មមូលបត្រកម្ពុជា

ជ.ម.ក៖ ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

CCP៖ Central Counter Party

CSA៖ Cash Settlement Agent (ភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ)

CSD៖ Central Securities Depository (ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ)

CSO៖ Clearing and Settlement Operator (ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ)

CSX៖ Cambodia Securities Exchange (ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា)

IPO៖ Initial Public Offering (ការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង)

SECC៖ Securities and Exchange Commission of Cambodia (គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា)

SF៖ Securities Firm (ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ)

បញ្ជីតារាង

ទំព័រ

តារាង២.១. លទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូងPWSA.....	២៩
តារាង២.២. លទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូងGTI	៣១
តារាង២.៣. លទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូងPPAP	៣៣
តារាង២.៤. លទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង PPSP.....	៣៤
តារាង២.៥. លទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូងPAS	៣៦
តារាង២.៦. លទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូងABC	៣៧
តារាង២.៧. លទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូងPEPC	៣៩
តារាង២.៨. លទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង DBD.....	៤០
តារាង២.៩. លទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង JSL	៤១
តារាង២.១០.លទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង CGSM	៤២
តារាង២.១១.លទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង MJQE.....	៤៤
តារាងទី៣.១៖ ពេលវេលានៃការជួញដូរ	៥៧
តារាងទី៣.២៖ ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ.....	៦១
តារាងទី៣.៣៖ ឯកតាគម្លាតថ្លៃ.....	៦២
តារាងទី៣.៤៖ ថ្លៃពិសេសនៃសំណើទិញ	៦២
តារាងទី៣.៥៖ អាទិភាពថ្លៃ និងអាទិភាពពេលវេលា	៦៤
តារាងទី៣.៦៖ វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ករណីថ្លៃថ្មីផ្តល់មានតែមួយ ចំពោះបញ្ហាដែនកំណត់ .	៦៥
តារាងទី៣.៧៖ វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ករណីថ្លៃថ្មីផ្តល់មានលើសពីមួយ ចំពោះបញ្ហាដែន កំណត់.....	៦៦
តារាង៣.៨៖ វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ករណីមានតែបញ្ហាទីផ្សារ	៦៧
តារាង៣.៩៖ ថ្លៃបញ្ហានៃទីផ្សារទិញ ករណីមានបញ្ហាដែនកំណត់ និងបញ្ហាទីផ្សារ(១).....	៦៧

តារាង៣.១០៖ ថ្លៃបញ្ជានៃទីផ្សារទិញ ករណីមានបញ្ហាដែនកំណត់ និងបញ្ហាទីផ្សារ(២)	៦៨
តារាង៣.១១៖ ថ្លៃបញ្ជានៃទីផ្សារលក់ ករណីមានបញ្ហាដែនកំណត់ និងបញ្ហាទីផ្សារ	៦៨
តារាង៣.១២៖ វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន ករណីមានតែបញ្ហាដែនកំណត់	៦៩
តារាង៣.១៣៖ វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន ករណីបញ្ហាទីផ្សារទិញ(១)	៧០
តារាង៣.១៤៖ វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន ករណីបញ្ហាទីផ្សារទិញ(២)	៧០
តារាង៣.១៥៖ វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន ករណីបញ្ហាទីផ្សារលក់	៧១
តារាង៣.១៦៖ ចំនួនថ្ងៃជួញដូរប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣	៧៧
តារាង៣.១៧៖ ចំនួនភាគហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុបប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣	៧៨
តារាង៣.១៨៖ មូលធនបន្ថែមកម្មវិធីប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣	៧៩
តារាង៣.១៩៖ បរិមាណបញ្ហាទិញប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣	៨០
តារាង៣.២០៖ បរិមាណបញ្ហាលក់ប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣	៨១
តារាង៣.២១៖ ទំហំជួញដូរប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣	៨២
តារាង៣.២២៖ ទំហំជួញដូរមធ្យមប្រចាំថ្ងៃប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣	៨៣
តារាង៣.២៣៖ ទំហំជួញដូរភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣	៨៤
តារាង៣.២៤៖ តម្លៃជួញដូរប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣	៨៧
តារាង៣.២៥៖ តម្លៃជួញដូរមធ្យមប្រចាំថ្ងៃប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣	៨៨
តារាង៣.២៦៖ ចំនួនវិនិយោគិនសកម្មប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ ២០២៣	៨៩

បញ្ជីរូបភាព

ទំព័រ

រូបភាពទី ២.១ ផ្នែកសញ្ញាក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា.....	១៨
រូបភាពទី ២.២ បេសកកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា.....	២០
រូបភាពទី ២.៣ ៖ រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា.....	២១
រូបភាពទី ២.៤ ៖ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា.....	២១
រូបភាពទី ២.៥ ៖ ក្រុមប្រឹក្សារបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា.....	២២
រូបភាពទី ២.៦ ៖ រូបសញ្ញារបស់និយ័តកម្មមូលបត្រកម្ពុជា	២៤
រូបភាពទី ២.៧ ៖ ត្រារបស់និយ័តកម្មមូលបត្រកម្ពុជា	២៥
រូបភាពទី ២.៨ ៖ ស្លាកសញ្ញា PWSA	២៨
រូបភាពទី ២.៩ ៖ ស្លាកសញ្ញា GTI.....	៣០
រូបភាពទី ២.១០ ៖ ស្លាកសញ្ញា PPAP	៣១
រូបភាពទី ២.១១ ៖ ស្លាកសញ្ញា PPSP	៣៣
រូបភាពទី ២.១២ ៖ ស្លាកសញ្ញា PAS.....	៣៥
រូបភាពទី ២.១៣ ៖ ស្លាកសញ្ញា ABC	៣៦
រូបភាពទី ២.១៤ ៖ ស្លាកសញ្ញា PEPC	៣៨
រូបភាពទី ២.១៥ ៖ ស្លាកសញ្ញា DBD.....	៣៩
រូបភាពទី ២.១៦ ៖ ស្លាកសញ្ញា JSL.....	៤០
រូបភាពទី ២.១៧ ៖ ស្លាកសញ្ញា CGSM	៤១
រូបភាពទី ២.១៨ ៖ ស្លាកសញ្ញា MJQE	៤៣
រូបភាពទី ៣.១ ៖ ការដាក់បញ្ចាំ និងនីតិវិធីក្នុងការជួញដូរ	៧២
រូបភាពទី ៣.២ ៖ ដំណើរការនៃប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ និងទូទាត់	៧៤
រូបភាពទី ៣.៣ ៖ ការទូទាត់សាច់ប្រាក់នៅក្នុងធនាគារតែមួយ	៧៥

រូបភាពទី៣.៤ ៖ ការទូទាត់សាច់ប្រាក់អន្តរធនាគារ	៧៥
រូបភាពទី៣.៥ ៖ ដំណើរការនៃប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ	៧៦

បញ្ជីក្រាហ្វិក

ទំព័រ

ក្រាហ្វិកទី១៖ ចំនួនថ្ងៃជួញដូរប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣.....	៧៨
ក្រាហ្វិកទី២៖ ចំនួនភាគហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុបប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣	៧៩
ក្រាហ្វិកទី៣ ៖ មូលធនបន្ថែមកម្មវិធីរូបប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣	៨០
ក្រាហ្វិកទី៤៖ បរិមាណបញ្ជាទិញប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣.....	៨១
ក្រាហ្វិកទី៥៖ បរិមាណបញ្ជាទិញប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣.....	៨២
ក្រាហ្វិកទី៦៖ ទំហំជួញដូរប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣	៨៣
ក្រាហ្វិកទី៧៖ ទំហំជួញដូរមធ្យមប្រចាំថ្ងៃប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣	៨៤
ក្រាហ្វិកទី៨៖ ទំហំជួញដូរភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣	៨៥
ក្រាហ្វិកទី៩៖ តម្លៃជួញដូរប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣.....	៨៧
ក្រាហ្វិកទី១០៖ តម្លៃជួញដូរមធ្យមប្រចាំថ្ងៃប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣	៨៨
ក្រាហ្វិកទី១១៖ ចំនួនវិនិយោគិនសកម្មប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ ២០២៣.....	៨៩

សេចក្តីផ្តើម

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ជាក់នៃការស្រាវជ្រាវ

រដ្ឋាភិបាលគ្រប់ប្រទេសទាំងអស់នៅលើសកលលោក តែងតែផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងក្នុងការជួយជ្រោមជ្រែង និងអភិវឌ្ឍលើគ្រប់វិស័យទាំងអស់ ដើម្បីធានាថាស្ថានភាពប្រទេសជាតិមានស្ថេរភាព និងរីកចម្រើនទៅមុខ។ ជាក់ស្តែងរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏បានគិតគូរក្នុងការពង្រឹងនូវវិស័យសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការនាំយកវិស័យថ្មីស្រឡាងមួយចូលមកក្នុងប្រទេសផងដែរ នោះគឺវិស័យមូលបត្រ។ វិស័យមូលបត្រនៅកម្ពុជា ត្រូវបានសន្មតថា បានចាប់បដិសន្ធិឡើង ជាមួយនឹងការដាក់ឱ្យប្រើច្បាប់មូលបត្ររដ្ឋ និងច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងជួញដូរមូលបត្រមហាជន ក្នុងឆ្នាំ២០០៧។ ក្រោយពីច្បាប់នេះបានអនុម័តរួច គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ហៅកាត់ថា គ.ម.ក ក៏ត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នៅ ថ្ងៃទី ២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨។ គ.ម.ក មាន គោលដៅគ្រប់គ្រង ត្រួតពិនិត្យវិស័យមូលបត្រក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងសំដៅការពារអ្នកវិនិយោគមូលបត្រព្រមទាំងធានាឱ្យមានការជួញដូរមូលបត្រប្រកបដោយសណ្តាប់ធ្នាប់ និងត្រឹមត្រូវ និងដាក់ឱ្យដំណើរការនូវគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ២០០៨ និងតួអង្គនានាក្នុងវិស័យមូលបត្រជាបន្តបន្ទាប់។ នៅថ្ងៃទី ១១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១១ ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (CSX) ត្រូវបានដាក់សម្ពោធន៍ជាផ្លូវការ ជាផ្សារភាគហ៊ុនជាតិរបស់ប្រទេស។ ទីផ្សារនេះ អនុញ្ញាតឱ្យវិនិយោគិន ធ្វើការជួញដូរមូលបត្រ ប្រកបដោយតម្លាភាព និងប្រសិទ្ធិភាព។

ក្រឡេកមើលនាពេលបច្ចុប្បន្ន ទីផ្សារមូលបត្រកំពុងមានការពេញនិយមយ៉ាងខ្លាំង នៅតាមប្រទេសដែលមានសេដ្ឋកិច្ចជឿនលឿន ខណៈនៅកម្ពុជា ក៏មានការចូលរួមគួរឱ្យកត់សម្គាល់ផងដែរ។ ដើម្បីអភិវឌ្ឍវិស័យមូលបត្រ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា តែងតែយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការគាំទ្រវិស័យមួយនេះ តាមរយៈការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដារសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ និងវិនិយោគិន និងការយកចិត្តទុកដាក់ការពារផលប្រយោជន៍របស់សាធារណជន ទាក់ទងនឹងសកម្មភាពជួញដូរមូលបត្រជាដើម។ ទន្ទឹមនឹងនេះបណ្តាក្រុមហ៊ុន ស្ថាប័ន និងសាធារណជនទូទៅក៏កាន់តែបានស្គាល់ និងយល់ដឹងពីអត្ថប្រយោជន៍នៃទីផ្សារមូលបត្រដែលជាហេតុធ្វើឱ្យពួកគេរំកិលខ្លួនបន្តិចម្តងៗ ចូលរួមបង្កើតសកម្មភាពក្នុងវិស័យមូលបត្រ។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរថា មានឧបករណ៍ជាច្រើនប្រភេទ ដែលបានដាក់ឱ្យជួញដូរនៅលើទីផ្សារមូលបត្រ ប៉ុន្តែក្នុងចំណោមនោះមានឧបករណ៍មួយដែលជាការពេញនិយមក្នុងការជួញដូរបំផុតនោះគឺ មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ។ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យអ្នកដែលមានបំណងក្នុងការស្វែងរកហិរញ្ញប្បទាន និងអ្នកដែលមានបំណងក្នុងការយកមូលធនដែលទំនេររបស់ខ្លួនមកវិនិយោគ មានការចង់ដឹង ចង់យល់អំពីដំណើរការនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ ក៏ដូចជាអត្ថប្រយោជន៍របស់វាផងដែរ។

២. បំណងបញ្ជាក់នៃការស្រាវជ្រាវ

វិស័យមូលបត្រ ជាវិស័យដែលបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការកៀរគរ និងបែងចែកមូលធនពីអ្នកដែលមានមូលធនទំនេរ (មានលទ្ធភាពសន្សំ) ទៅកាន់អ្នកដែលមានតម្រូវការហិរញ្ញប្បទាន (សម្រាប់ការវិនិយោគនានា)។ វិស័យមូលបត្រដែលរីកចម្រើន នឹងផ្តល់នូវប្រភពទុនមិនចេះរឹងស្ងួត សម្រាប់ម្ចាស់អាជីវកម្មជាទូទៅ ហើយបង្កើតឡើងនូវប្រភពចំណូលមួយសម្រាប់បុគ្គល និងតួអង្គសេដ្ឋកិច្ចផ្សេងៗទៀតបានកាន់តែប្រសើរ។ យ៉ាងណាមិញ ដើម្បីអាចចូលរួមវិនិយោគលើមូលបត្របាន មិនមែនជារឿងសាមញ្ញនោះឡើយ ដោយសារតែទីផ្សារមូលបត្រនេះមានវិធានទីផ្សារមួយចំនួន ដែលទាមទារនូវចំណេះដឹងខ្លះៗមុននឹងឈានដល់ការវិនិយោគ។ ដោយមើលឃើញពីភាពខ្វះចន្លោះនេះ ទើបយើងខ្ញុំសម្រេចជ្រើសរើសប្រធានបទ “នីតិវិធីនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុសិទ្ធិ” មកធ្វើការបកស្រាយឲ្យបានក្បោះក្បាយ និងងាយស្រួលក្នុងការស្វែងយល់។ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវនេះ យើងខ្ញុំនឹងធ្វើការបកស្រាយនូវសំណួរដូចខាងក្រោម៖

- តើផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាជាអ្វី?
- តើមានលក្ខខណ្ឌតម្រូវអ្វីខ្លះមុននឹងធ្វើការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុសិទ្ធិ?
- តើដំណើរការនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុសិទ្ធិប្រព្រឹត្តិទៅយ៉ាងដូចម្តេច?
- តើទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុសិទ្ធិនៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ក្នុងឆ្នាំ២០២៣ មានស្ថានភាពយ៉ាងដូចម្តេច?

៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

សារណាបញ្ចប់ការសិក្សានេះ គឺផ្តោតសំខាន់លើប្រធានបទ “នីតិវិធីនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុសិទ្ធិ” ដោយមានគោលបំណងសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

- សិក្សាស្វែងយល់អំពីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា និងភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងដំណើរការជួញដូរ
- សិក្សាស្វែងយល់អំពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវ ដែលវិនិយោគិនត្រូវបំពេញ មុននឹងឈានដល់ការទិញ-លក់មូលបត្រកម្ពុសិទ្ធិនៅទីផ្សារមូលបត្រ
- សិក្សាស្វែងយល់អំពីដំណាក់កាលនានា ក៏ដូចជានីតិវិធីក្នុងការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុសិទ្ធិ
- សិក្សាស្វែងយល់អំពីស្ថានភាព និងទិន្នន័យផ្សេងៗទាក់ទងនឹងការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុសិទ្ធិនៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ក្នុងឆ្នាំ២០២៣។

៤. ផែនការណ៍ និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ

មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ និងមូលបត្របំណុល ត្រូវបានដាក់ឱ្យជួញដូរនៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។ ដោយមានការចាប់អារម្មណ៍ទៅលើការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ ហេតុនេះសារណាបញ្ចប់ការសិក្សារបស់យើងខ្ញុំ គឺផ្តោតសំខាន់ទៅលើនីតិវិធីនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិតែប៉ុណ្ណោះ។ ម្យ៉ាងទៀត ការសិក្សានេះប្រើប្រាស់តែទិន្នន័យ៤ត្រីមាស នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៣ សម្រាប់ធ្វើការវិភាគពីបម្រែបម្រួលសកម្មភាពជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនៅក្នុងឆ្នាំ២០២៣។

៥. វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ

វិធីសាស្ត្រដែលយកមកប្រើប្រាស់ សម្រាប់ការធ្វើសារណាទាក់ទងនឹងនីតិវិធីនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ គឺធ្វើតាមវិធីសាស្ត្របែបពណ៌នា ដោយរៀបរាប់ពីប្រតិបត្តិការទីផ្សារ ប្រតិបត្តិការដាច់ទាត់ទូទាត់ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ នៅក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។ វិធីសាស្ត្រពិពណ៌នាត្រូវបានជ្រើសរើស ដើម្បីផ្តល់នូវការយល់ដឹងច្បាស់លាស់ និងទូលំទូលាយអំពីរបៀបដែលដំណើរការទាំងនេះដំណើរការនៅក្នុងការផ្លាស់ប្តូរ រួមទាំងតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកចូលរួមផ្សេងៗ។ ចំពោះទិន្នន័យដែលយកមកប្រើប្រាស់ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ គឺទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ ឬទិន្នន័យដែលមានស្រាប់ដែលបានមកពីប្រភព ដូចខាងក្រោម៖

- ច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ អនុក្រឹត្យ ប្រកាស សេចក្តីណែនាំ គោលការណ៍ណែនាំ និងវិធានទីផ្សារ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យមូលបត្រ
- ឯកសារបោះពុម្ពជាភាសាខ្មែរទាក់ទងនឹងវិស័យមូលបត្រ រួមមានពុទ្ធិមូលបត្រ ព្រឹត្តិបត្រ វិនិយោគិន និងការវិនិយោគ ព្រឹត្តិបត្រទិន្នន័យជួញដូរមូលបត្រ ជាដើម។
- ទិន្នន័យផ្សេងៗដែលមាននៅក្នុងគេហទំព័រផ្លូវការរបស់និយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា និងក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។

៦. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

ចំពោះការសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពី ប្រធានបទដែលទាក់ទងទៅនឹង នីតិវិធីនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ គឺមានសារៈសំខាន់ និងបានផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដូចជា៖

- សម្រាប់ពួកខ្ញុំ៖ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះអនុញ្ញាតឱ្យពួកខ្ញុំពង្រីកចំណេះដឹងរបស់ខ្លួន ដោយភ្ជាប់ទ្រឹស្តីដែលមានស្រាប់ដែលបានសិក្សាជាមួយសាស្ត្រាចារ្យទៅនឹងកម្មវិធីជាក់ស្តែង និងការស្រាវជ្រាវទាក់ទង

នឹងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដែលជាហេតុនាំឱ្យការយល់ដឹងកាន់តែស៊ីជម្រៅអំពីវិស័យមូលបត្រនៅ កម្ពុជា។

- សម្រាប់បុគ្គលនិស្សិតជំនាន់ក្រោយ៖ វាផ្តល់នូវធនធាន និងការយល់ដឹងដ៏មានតម្លៃសម្រាប់សិស្សវ័យ ក្មេងដែលមានបំណងចង់ស្វែងយល់បន្ថែមអំពីនីតិវិធីនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជានៅកម្ពុជា។
- សម្រាប់ផ្តល់ជាឯកសារ៖ ការស្រាវជ្រាវនេះផ្តល់នូវឯកសារ និងចំណេះដឹងសំខាន់ៗសម្រាប់សាធារណជនដែលមានបំណងចង់វិនិយោគនៅក្នុងទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។ វាជួយវិនិយោគិនសក្តានុពលយល់អំពីនីតិវិធីនៃការជួញដូរ លក្ខខណ្ឌ និងក្របខណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ មុនពេលធ្វើការសម្រេចចិត្តវិនិយោគ។ បន្ថែមពីនេះទៅទៀត វាក៏បង្ហាញពីប្រតិបត្តិការជាតំណាងទូទាត់ និងប្រតិបត្តិការ រក្សាទុកមូលបត្រកម្ពុជានៅក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។ ការយល់ដឹងអំពីដំណើរការនៃការជួញដូរមូលបត្រ និងអត្ថប្រយោជន៍នៃការវិនិយោគអាចនាំឱ្យមានការបង្កើនការចូលរួមពីវិនិយោគិនបុគ្គល និងស្ថាប័នដែលជួយជំរុញទីផ្សារឱ្យដំណើរការដោយជោគជ័យ។

៧. វេនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

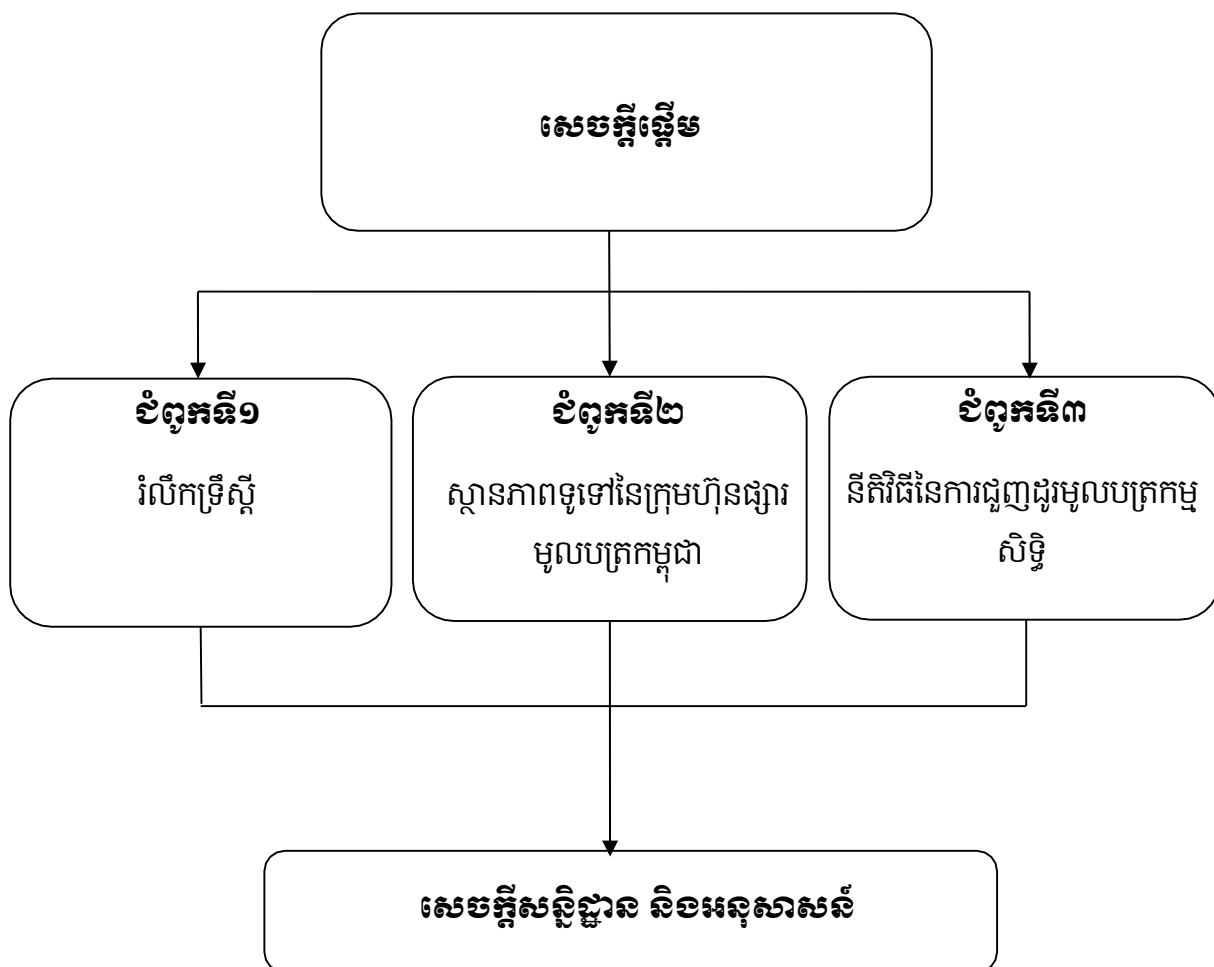
ដើម្បីបង្កនូវភាពងាយស្រួលក្នុងការស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទបញ្ចប់ការសិក្សាខាងលើ យើងបានបែងចែកការសិក្សានេះជាផ្នែកៗដូចជា៖

- **សេចក្តីផ្តើម៖** ក្នុងផ្នែកនេះ នឹងបង្ហាញអំពីលំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវគោលបំណង ទំហំ និងដែនកំណត់ សារៈសំខាន់ វិធីសាស្ត្រ និងវេនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ។
- **ជំពូកទី១៖ ការរំលឹកទ្រឹស្តី**
ក្នុងជំពូកនេះ នឹងធ្វើការបង្ហាញអំពីការលើកឡើងនូវទ្រឹស្តីផ្សេងៗ ដែលទាក់ទងនឹងប្រធានបទ ដូចជានិយមន័យមូលបត្រ ប្រភេទនៃមូលបត្រ ប្រវត្តិ និងប្រភេទនៃទីផ្សារមូលបត្រ អ្នកចូលរួមសំខាន់ៗក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ អត្ថប្រយោជន៍នៃទីផ្សារមូលបត្រចំពោះវិនិយោគិន ចំពោះក្រុមហ៊ុន បោះផ្សាយ និងចំពោះសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ព្រមទាំងគុណវិបត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រ។
- **ជំពូកទី២៖ ស្ថានភាពទូទៅនៃក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា**
ក្នុងជំពូកនេះ នឹងធ្វើការបង្ហាញអំពីប្រវត្តិនៃការបង្កើតក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ចក្ខុវិស័យបេសកកម្ម នាមករណ៍ និងផ្លាកសញ្ញារបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រ និងតួអង្គពាក់ព័ន្ធក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។
- **ជំពូកទី៣៖ នីតិវិធីនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជា**

ក្នុងជំពូកនេះ នឹងធ្វើការបង្ហាញអំពីប្រតិបត្តិការទីផ្សារ ប្រតិបត្តិការផាត់ទាត់ និងទូទាត់ ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ។

- **សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍៖** ធ្វើការសន្និដ្ឋានជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដោយ ផ្តល់អនុសាសន៍មួយចំនួន ក្នុងន័យស្ថាបនាកែលំអនូវចំណុចខ្វះខាត។

របៀបសម្រួលការស្រាវជ្រាវ

ជំពូកទី១
រំលឹកទ្រឹស្តី

ជំពូកទី១

រំលឹកទ្រឹស្តី

១.១. មូលបត្រ

១.១.១. និយមន័យមូលបត្រ

មូលបត្រ គឺជាឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលអាចជួញដូរបាននៅលើទីផ្សារ ហើយពួកវាមានលក្ខណៈប្លែកពីគេ ដោយសារតម្លៃរបស់វាត្រូវបានចេញមកពីសិទ្ធិទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍នាពេលអនាគត ជាជាងទម្រង់ប្រូបាប្រវាងរបស់វា។ យោងតាមច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម "មូលបត្រគឺជាប្រភេទឧបករណ៍ដែលអាចជួញដូរជាសាធារណៈ ឬនៅលើទីផ្សារមូលបត្រ"។ មូលបត្ររួមមានភាគហ៊ុនដែលអាចជាប្រភេទ ឬអរូបី។ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន មូលបត្រត្រូវបានកាន់កាប់ជាចម្បងក្នុងទម្រង់អរូបីដោយប្រតិបត្តិករមូលបត្រ (CSD)¹ ប៉ុន្តែចំពោះវិនិយោគិនឬ ក្រុមហ៊ុនអាជីវកម្មវិញ មូលបត្រ គឺជាកិច្ចសន្យាហិរញ្ញវត្ថុដែលអាចជួញដូរបាន ដែលកិច្ចសន្យានេះបញ្ជាក់ពីភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ឬម្ចាស់បំណុលលើក្រុមហ៊ុនមួយ ហើយអាចដោះដូរជាសាធារណៈបាន។ មូលបត្រ ជាភាគហ៊ុនដែលអាចជាចលនទ្រព្យរូបិយ ឬអរូបិយ។ សព្វថ្ងៃនេះនៅកម្ពុជា មូលបត្រ មានទម្រង់ជាអរូបិយ ដែលបានរក្សាទុកនៅប្រតិបត្តិកររក្សាទុកមូលបត្រ (CSD)²

១.១.២. ប្រភេទនៃមូលបត្រ

មូលបត្រចែកចេញជា ៣ ប្រភេទធំៗគឺ មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ (Equities Securities) មូលបត្របំណុល (Debt Securities) និងឧបករណ៍និស្សន្ទ (Derivatives Securities)³

១.១.២.១. មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ

មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ ឬភាគហ៊ុន សំដៅដល់ផលប្រយោជន៍ ឬសិទ្ធិស្របច្បាប់លើមូលបត្រនៃក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ឬនីតិបុគ្គលប្រតិបត្តិ រួមទាំងនីតិបុគ្គលបរទេសប្រហាក់ប្រហែល ហើយរាប់បញ្ចូលទាំងភាគហ៊ុនដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតនិងគ្មានសិទ្ធិបោះឆ្នោត ភាគហ៊ុនមិនបង់ថ្លៃ និងភាគហ៊ុនបរិមា។³

¹ <https://www.khsearch.com/qna/29889> (ចូរទស្សនានៅថ្ងៃទី១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

² <https://www.linkedin.com/pulse/%E1%9E%98%E1%9E%9B%E1%9E%94%E1%9E%8F%E1%9E%9Asecurities-sok-sotheara/> (ចូរទស្សនានៅថ្ងៃទី១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

³ <https://www.serc.gov.kh/khmer/m46.php?pn=2> (ចូរទស្សនានៅថ្ងៃទី១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

ក. ភាគហ៊ុនធម្មតា (Common Stock)

ភាគហ៊ុនធម្មតាផ្តល់ឱ្យភាគហ៊ុននិកនូវចំណែក នៃផលចំណេញរបស់ក្រុមហ៊ុន តាមរយៈភាគលាភដែល អាស្រ័យលើប្រាក់ចំណេញរបស់ក្រុមហ៊ុន និង/ឬផលចំណេញមូលធន (Capital Gain)។ អ្នកកាន់ភាគហ៊ុន ធម្មតាត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិក្នុងការបោះឆ្នោត (Voting Right) ជ្រើសរើសថ្នាក់ដឹកនាំក្រុមហ៊ុន ដែលសិទ្ធិនេះ អាស្រ័យលើចំនួននៃភាគហ៊ុនដែលកាន់កាប់ ប៉ុន្តែអ្នកកាន់ភាគហ៊ុននេះ មិនត្រូវបានធានានូវការទទួលបានភាគ លាភតាមកាលកំណត់ឡើយ បើសិនជាក្រុមហ៊ុននោះមិនទទួលបានផលចំណេញ។

ខ. ភាគហ៊ុនបុរិមា (Preferred Stock)

ចំពោះភាគហ៊ុនបុរិមា ជាទូទៅថ្លៃរបស់វាមិនមានការប្រែប្រួលភ្លាមៗដូចភាគហ៊ុនធម្មតាទេ។ អ្នកកាន់ ភាគហ៊ុនបុរិមា មិនទទួលបានសិទ្ធិបោះឆ្នោត (No Voting Right) ដូចភាគហ៊ុនធម្មតាទេ ប៉ុន្តែអ្នកកាន់ភាគហ៊ុន នេះទទួលបានភាគលាភក្នុងអត្រាថេរ ហើយទៀងទាត់តាមការកំណត់របស់ក្រុមហ៊ុន ម្យ៉ាងទៀតអ្នកដែលកាន់ ភាគហ៊ុនប្រភេទនេះ នឹងទទួលបានភាគលាភមុនអ្នកកាន់ភាគហ៊ុនធម្មតា ព្រមទាំងមានសិទ្ធិទាមទារខ្ពស់ជាង ភាគហ៊ុនធម្មតា ចំពោះទ្រព្យរបស់ក្រុមហ៊ុន ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនមានបញ្ហា។ គួរកត់សម្គាល់ផងដែរថា ភាគហ៊ុន បុរិមាជាភាគហ៊ុនមួយដែលក្រុមហ៊ុនអាចធ្វើការទិញត្រលប់មកវិញពីភាគហ៊ុនិកបាន ក្នុងតម្លៃទីផ្សារតាមការព្រម ព្រៀងរវាងភាគីទាំងពីរ។⁴

១.១.២.២. មូលបត្របំណុល

តំណាងឱ្យកិច្ចសន្យាខ្ចីប្រាក់រវាងវិនិយោគិន និងក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ ដែលអាចជាក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្ម ឬ សហគ្រាសសាធារណៈ ឬរាជរដ្ឋាភិបាល។ ជាថ្នូរនៃកម្ចីនេះ ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយនឹងសងត្រឡប់ទៅវិនិយោគិន វិញនូវការប្រាក់មួយក្នុងអត្រាថេរជាប្រចាំ ព្រមទាំងប្រាក់ដើមត្រឡប់មកវិញនៅចុងគ្រា។ លក្ខណៈខុសគ្នាចម្បង មួយរវាងភាគហ៊ុន និងសញ្ញាបណ្ណ គឺថាសញ្ញាបណ្ណតំណាងឱ្យភាពជាម្ចាស់បំណុល រីឯភាគហ៊ុនតំណាងឱ្យ ភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៃក្រុមហ៊ុនមួយ។ សញ្ញាបណ្ណធ្វើការទូទាត់តែការប្រាក់ដែលបានកំណត់ជាមុន ហើយថ្លៃ របស់វាប្រែប្រួលនៅក្នុងដែនដែលកំណត់ដោយអត្រាការប្រាក់។ ការវិនិយោគលើសញ្ញាបណ្ណ មានហានិភ័យទាប ជាងភាគហ៊ុន ដោយហេតុថា អ្នកកាន់កាប់សញ្ញាបណ្ណនឹងទទួលបានការប្រាក់ថេរ ទោះបីក្រុមហ៊ុនរកស៊ីចំណេញ ឬ

⁴ និយ័តកម្មមូលបត្រកម្ពុជា ពុទ្ធិមូលបត្រលេខ ៤៖ ភាគហ៊ុនធម្មតា និងភាគហ៊ុនបុរិមា ២០១៦ ទំព័រទី ១

ខាតក៏ដោយ។ លើសពីនេះទៅទៀតអ្នកកាន់កាប់សញ្ញាបណ្ណមានអាទិភាពទទួលបានការទូទាត់មុនម្ចាស់ភាគហ៊ុន នៅពេលក្រុមហ៊ុនប្រកាសក្ស័យធន។⁵

១.១.២.៣. ឧបករណ៍និស្សន្ទ

ឧបករណ៍និស្សន្ទឬឧបករណ៍ដើរដីទី១ សំដៅដល់កិច្ចសន្យាដែលផ្តល់សិទ្ធិឬកាតព្វកិច្ចនៃមូលបត្រដើម ទៅឲ្យ បុគ្គលណាមួយដោយរាប់បញ្ចូលទាំងសិទ្ធិ ឬកាតព្វកិច្ចទិញលក់ឬដាក់ពាក្យសុំទិញមូលបត្រក្នុងពេល អនាគត ដោយមិនគិតថាបុគ្គលនេះមានបំណងប្រើសិទ្ធិ ឬមិនប្រើប្រាស់សិទ្ធិនេះក៏ដោយ។

១.២ ទីផ្សារមូលបត្រ

១.២.១ និយមន័យទីផ្សារមូលបត្រ

ទីផ្សារមូលបត្រ សំដៅដល់កន្លែងសម្រាប់ធ្វើការជួញដូរមូលបត្រ ដូចជាភាគហ៊ុន និងប័ណ្ណបំណុល ដែលធ្វើឡើងវិនិយោគិននានា រួមទាំងជាតិ និងអន្តរជាតិ។ ទីផ្សារមូលបត្រជាតួអង្គមួយយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការ អភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ តាមរយៈការបម្លែងមូលធនដែលទំនេរមិនប្រើប្រាស់ ទៅប្រមូលផ្តុំគ្នាជាទុន ដែលអាច អនុញ្ញាតឲ្យក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្ម សហគ្រាសសាធារណៈ និងរាជរដ្ឋាភិបាលប្រើប្រាស់ ដើម្បីពង្រីកអាជីវកម្ម ឬ អភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាដើម។ នៅពេលមានលំហូរមូលធន ពីអ្នកមានប្រាក់ទៅកាន់អ្នកដែលត្រូវការប្រាក់ កើតឡើងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នោះសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចដូចជាពាណិជ្ជកម្ម និងផលិតកម្ម នឹងរីកលូតលាស់ ព្រមទាំងបង្កើតឲ្យមានការងារ និងទ្រព្យសម្បត្តិសម្រាប់ប្រជាជនទូទៅផងដែរ។

១.២.២ ប្រភេទទីផ្សារមូលបត្រ

ប្រភេទទីផ្សារភាគហ៊ុនគឺមានភាពមិនច្បាស់លាស់ ដោយអ្នកប្រាជ្ញមួយចំនួនបានតាមដានការជួញដូរ ភាគហ៊ុនមានដើមកំណើតពីមុនមក នៅក្នុងទីក្រុងរ៉ូមបុរាណ។ នៅទសវត្សរ៍ឆ្នាំ ១៦០០ រដ្ឋាភិបាលហូឡង់ អង់គ្លេស និងបារាំង បានផ្តល់ធម្មនុញ្ញដល់ក្រុមហ៊ុនជាមួយឥណ្ឌាខាងកើត (East India) ក្នុងឈ្មោះរបស់ពួក គេ។ ការធ្វើដំណើរតាមសមុទ្រដែលនាំទំនិញពីបូព៌ាគឺមានគ្រោះថ្នាក់ណាស់ដោយសារចោរសមុទ្រ និងអាកាស ធាតុមិនល្អ។ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃកប៉ាល់ ដែលបាត់បង់ដែលនាំឲ្យមានការបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ ពួកគេ ម្ចាស់កប៉ាល់បានស្វែងរកអ្នកវិនិយោគ ដើម្បីផ្តល់មូលនិធិក្នុងការធ្វើដំណើរនេះ ដោយរៀបចំក្រុមនាវិកជា ថ្នូរនឹងភាគរយនៃប្រាក់ចំណូល។ វិនិយោគិនបានវិនិយោគលើការបណ្តាក់ទុនផ្សេងៗគ្នាជាច្រើន ក្នុងពេល

⁵ <http://csx.com.kh/news/faq/listPosts.do?MNCD=7060> (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ១៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

ដំណាលគ្នា ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យ។ ក្រុមហ៊ុនឥណ្ឌាខាងកើត (East India Companies) បានផ្លាស់ប្តូរវិធីធ្វើអាជីវកម្ម។ ក្រុមហ៊ុនទាំងនេះបានចេញភាគហ៊ុនដែលបង់ភាគលាភលើប្រាក់ចំណូលទាំងអស់ ពីការធ្វើដំណើរសរុបទាំងអស់ ជាជាងពីការធ្វើដំណើរមួយៗ។⁶

ផ្សារហ៊ុនផ្លូវការដំបូងត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ ១៦០២ នៅទីក្រុង Amsterdam (The Amsterdam Stock Exchange) ជាចម្បង ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការជួញដូរមូលបត្រដែលចេញដោយក្រុមហ៊ុន Dutch East India Company។ នេះបានកាត់សម្គាល់ការចាប់ផ្តើមនៃទីផ្សារភាគហ៊ុនទំនើប ដែលមានធាតុផ្សំ ដូចជា ភាគហ៊ុនភាគលាភ និងយុទ្ធសាស្ត្រវិនិយោគដែលផ្តោតលើការឡើងថ្លៃដើមទុនរយៈពេលវែង។

បន្ទាប់ពីភាពជោគជ័យនៃទីផ្សារភាគហ៊ុន Amsterdam គំនិតនៃការបង្កើតទីផ្សារភាគហ៊ុនផ្សេងទៀតបានចាប់ផ្តើមរីករាលដាល ទោះបីជាវាចំណាយពេលពិបាកមួយសតវត្ស សម្រាប់រឿងនេះកើតឡើងនៅកន្លែងផ្សេងក៏ដោយ។ នៅចុងសតវត្សរ៍ទី ១៧ ស្តេច William III នៃប្រទេសអង់គ្លេស បានចេញប័ណ្ណរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីជួយផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់សង្គ្រាមរបស់ប្រទេសដែលនាំឱ្យមានការបង្កើតធនាគារនៃប្រទេសអង់គ្លេស (Bank of England)។ នៅពេលដែលមនុស្សបានទិញមូលបត្របំណុលទាំងនេះ ការចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការជួញដូរពួកគេបានកើនឡើង ដែលជំរុញឱ្យក្រុមហ៊ុនឯកជនបោះផ្សាយភាគហ៊ុនផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេដល់សាធារណជន ដែលជំរុញសកម្មភាពជួញដូរបន្ថែមទៅទៀត។ ផ្ទះកាហ្វេជាច្រើននៅក្នុងតំបន់នេះ ត្រូវបានគេស្គាល់ថាជា Exchange Alley ក៏បានទាក់ទាញឈ្មួញ កណ្តាល និងពាណិជ្ជករផងដែរ។ ផ្ទះកាហ្វេទាំងនេះ គឺជាកន្លែងដំបូងសម្រាប់ផ្សារហ៊ុនទីក្រុងឡុងដ៍ (London Stock Exchange)។ វាមិនមែនរហូតដល់ឆ្នាំ ១៨០១ ទេ មួយសតវត្សបន្ទាប់ពី Exchange Alley បានលេចចេញមក ដែលផ្សារហ៊ុនទីក្រុងឡុងដ៍ (The London Stock Exchange) ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាផ្លូវការ ហើយទីបំផុតបានក្លាយជាមជ្ឈមណ្ឌលពាណិជ្ជកម្មហិរញ្ញវត្ថុរបស់ទីក្រុង។ នៅពេលវេលាបន្តទៅមុខទៀត ការជួញដូរនឹងកាន់តែច្រើនត្រូវបានធ្វើតាមអឡិចត្រូនិក ហើយថ្លៃណាមួយការជួញដូរទាំងអស់អាចត្រូវបានធ្វើតាមរបៀបនេះ ទោះបីជាទម្លាប់ចាស់ពិបាកនឹងបំបែកក៏ដោយ។ ទីផ្សារភាគហ៊ុនពិតជាមានដំណើរទៅមុខដ៏វែងឆ្ងាយចាប់តាំងពីពួកគេបានលេចឡើងដំបូង ប៉ុន្តែតាមពួកគេនៅតែមិនបានផ្លាស់ប្តូរខ្លាំងនោះទេ ព្រោះវានៅតែជាកន្លែងមួយដែលនាំអ្នកទិញ និងអ្នកលក់រួមគ្នានៅក្នុងវេទិកាមួយដែលអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេធ្វើអាជីវកម្មបានយ៉ាងងាយស្រួល។⁷

⁶ <https://www.investopedia.com/articles/07/stock-exchange-history.asp> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី១៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

⁷ <https://www.marketreview.com/history-of-stock-markets/> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី១៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

១.៣. ប្រភេទទីផ្សារមូលបត្រ

ការទិញ លក់មូលបត្រត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈទីផ្សារ ចំនួន២គឺ៖

១.៣.១. ទីផ្សារដំបូង

ទីផ្សារដំបូង គឺជាទីផ្សារដែលភាគហ៊ុន (ទើបបោះផ្សាយជាសាធារណៈលើកដំបូងដោយក្រុមហ៊ុនមួយ) ត្រូវបានដាក់ឲ្យជួញដូរជាលើកដំបូង។ បានសេចក្តីថា ជាទីផ្សារសម្រាប់ការជួញដូរមូលបត្ររវាងវិនិយោគិន និងក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈ ដោយមានជំនួយពីក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ។ ក្រុមហ៊ុនអាចកៀរគរមូលធន ឬទទួលបានហិរញ្ញប្បទានបន្ថែម សម្រាប់បន្តការវិនិយោគ ឬពង្រីកអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនតាមរយៈការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈដល់វិនិយោគិន។

១.៣.២. ទីផ្សារបន្ទាប់

ទីផ្សារបន្ទាប់គឺជាទីផ្សារសម្រាប់ជួញដូរមូលបត្ររវាងវិនិយោគិន និងវិនិយោគិន។ មានន័យថា រាល់សកម្មភាពទិញ-លក់មូលបត្រ ធ្វើឡើងតែរវាងវិនិយោគិន (អ្នកទិញដែលមានសាច់ប្រាក់) និងវិនិយោគិន (អ្នកលក់ដែលមានមូលបត្រ) តាមរយៈក្រុមហ៊ុនមូលបត្រប៉ុណ្ណោះ។ ចំពោះអ្នកទិញទទួលបានមូលបត្រនឹងក្លាយជាភាគហ៊ុនិកថ្មី ចំណែកអ្នកលក់ទទួលបានសាច់ប្រាក់ ហើយវាមិនជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយនោះទេ ឬមានន័យថា ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ មិនទទួលបានផលប្រយោជន៍ដោយផ្ទាល់ពីការជួញដូរលើទីផ្សារនេះទេ។ វិនិយោគិន ដែលទិញភាគហ៊ុននៅទីផ្សារដំបូង ហើយចង់លក់ភាគហ៊ុននោះចេញដើម្បីយកសាច់ប្រាក់មកវិញ ត្រូវលក់ភាគហ៊ុននោះទៅឱ្យវិនិយោគិនដទៃទៀតដែលចង់ទិញភាគហ៊ុនរបស់ខ្លួន គឺមិនមែនលក់ទៅឱ្យក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយវិញទេ។ ការទិញលក់តទៅនេះ រវាងវិនិយោគិន (អ្នកទិញ) និងវិនិយោគិន (អ្នកលក់) ត្រូវបានគេហៅថា ជាការទិញលក់នៅទីផ្សារបន្ទាប់ គឺប្រៀបបាននឹងការជួញដូរតុដុះរវាងអ្នកប្រើប្រាស់ដូចគ្នា ដូច្នោះដែរ គ្រាន់តែភាគហ៊ុនមិនចេះសឹកចេញវិលប៉ុណ្ណោះ។ ការជួញដូរនៅទីផ្សារបន្ទាប់ គឺធ្វើឡើងនៅក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (ផ.ម.ក.)។ ផ.ម.ក. មានតួនាទីចម្បងក្នុងការផ្តល់កន្លែង និងប្រព័ន្ធជួញដូរសម្រាប់វិនិយោគិនងាយស្រួលរកគ្នាឃើញ (អ្នកលក់ និងអ្នកទិញ) ដើម្បីជួញដូរជាមួយគ្នា។⁸

⁸https://acledasecurities.com.kh/as/khm/md_newspaper?c75cb66ae28d8ebc6eded002c28a8ba0d06d3a78c6b5cbf9b2ade051f0775ac4 (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី១៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

១.៤. គុណសម្បត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រ

១.៤.១. គុណសម្បត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រចំពោះក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ

ក. ទទួលបានប្រភពហិរញ្ញប្បទានរយៈពេលវែង៖ ការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រជាសាធារណៈផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយមូលបត្រ ទទួលបាននូវប្រភពហិរញ្ញប្បទានថ្មីមួយ ដែលអនុញ្ញាតឲ្យក្រុមហ៊ុននេះអាចប្រមូលបានមូលធនពីវិនិយោគិន សាធារណៈសម្រាប់ពង្រីកការវិនិយោគ។ បន្ថែមពីនេះទៀត នៅពេលដែលក្រុមហ៊ុនបានចុះបញ្ជីបោះផ្សាយ និងលក់មូលបត្រ ក្រុមហ៊ុននឹងទទួលបានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អ និងការគាំទ្រពីច្បាប់ដែលក្រុមហ៊ុនអាចពង្រឹងអំណាច ក្នុងការចរចាជាមួយធនាគារពី លទ្ធភាពក្នុងការទទួលបានឥណទាន រួមចំណែកក្នុងការអនុវត្តផែនការអាជីវកម្មរយៈពេលវែងរបស់ក្រុមហ៊ុនផងដែរ។

ខ. ទទួលបានការលើកទឹកចិត្តពន្ធ៖ ក្រុមហ៊ុនទាំងអស់ដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតពីន.ម.ក បោះផ្សាយលក់មូលបត្រ ត្រូវជាសាធារណៈ និងចុះបញ្ជីលក់នៅ ន.ម.ក នឹងទទួលបានការកាត់បន្ថយពន្ធលើប្រាក់ចំណូល តាមទំហំនៃការបោះផ្សាយ មូលបត្រដូចមានចែងក្នុងអនុក្រឹត្យស្តីពីការលើកទឹកចិត្តពន្ធដារក្នុងវិស័យមូលបត្រ លេខ ៤២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០២២ ក្នុងរយៈពេលបីឆ្នាំ។ ស្របពេលជាមួយគ្នានេះដែរ ក្រុមហ៊ុនក៏ទទួលបានការអនុគ្រោះបំណុលពន្ធ ដែលរួមបញ្ចូលពន្ធ លើប្រាក់ចំណូលទាំងស្រុង ពន្ធកាត់ទុក អាករលើតម្លៃបន្ថែម អាករពិសេសលើទំនិញ និងសេវាមួយចំនួន អាករស្នាក់នៅ និងអាករបំភ្លឺសាធារណៈ។ ការបោះផ្សាយមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ និង/ឬមូលបត្របំណុលលើកដំបូងជាសាធារណៈ និងចុះបញ្ជីផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រ នៅទីផ្សារមូលបត្រប្រតិបត្តិការមិនតម្រូវឲ្យមានការធ្វើសវនកម្មពេញលេញជាមុនពីអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនោះទេ។ សម្រាប់ការស្នើសុំបោះផ្សាយក្រុមហ៊ុន/សហគ្រាសបោះផ្សាយមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ និង/ឬ មូលបត្របំណុលលើកដំបូងជាសាធារណៈ ត្រូវផ្តល់ជូន ន.ម.ក នូវវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់កាតព្វកិច្ចពន្ធចេញដោយអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដែលជាលិខិតសម្រាប់បញ្ជាក់ពីការប្រកាស និងបង់ពន្ធជាប្រចាំដោយមិនទាន់រងការធ្វើសវនកម្មពីអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

គ. ទទួលបាននិរន្តរភាពអាជីវកម្មជាមួយនឹងអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម និងការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងដែលរឹងមាំជាងមុន៖ នៅពេលដែលក្រុមហ៊ុនបានក្លាយជាក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជី ពួកគេនឹងធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មតាមរយៈការរៀបចំឲ្យមានរចនាសម្ព័ន្ធក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ដែលនឹងមានតួនាទីពិនិត្យលើការបំពេញមុខងាររបស់ថ្នាក់ដឹកនាំរបស់ក្រុមហ៊ុន។ បន្ថែមលើនេះទៀតម្ចាស់អាជីវកម្មអាចពង្រឹងយន្តការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុមហ៊ុនដែលអាចបន្ថយការអនុវត្តការងារមិនត្រឹមត្រូវ ឬការតែបន្លំផ្សេងៗក្នុងដំណើរការអាជីវកម្មប្រចាំថ្ងៃ។ ជាលទ្ធផលអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម និងការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង នឹងជួយដល់សហគ្រាសខ្នាតតូច និងមធ្យមឲ្យមានការរីកចម្រើន

ប្រកបដោយនិរន្តរភាព។ ការទទួលយកការអនុវត្តអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម និងអាចជួយដល់ការត្រៀមខ្លួនរបស់ សហគ្រាសខ្នាតតូច និងមធ្យមក្នុងការប្រកួតប្រជែងជាមួយគូប្រកួតប្រជែងក្នុងតំបន់អាស៊ាន។

ឃ/ ការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវកេរ្តិ៍ឈ្មោះ និងការមើលឃើញរបស់ក្រុមហ៊ុន៖ ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីមួយ ជាទូទៅទាក់ទាញ ចំណាប់អារម្មណ៍របស់វិនិយោគិនទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស តាមរយៈប្រព័ន្ធព័ត៌មាន និងសាធារណជន ហើយកិច្ចប្រតិបត្តិការ អាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុ តែងត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈការសែត និងទូរទស្សន៍ ព្រមទាំងត្រូវបានលើកឡើងទាំងក្នុង និងក្រៅ ប្រទេសផងដែរ។ ប្រការនេះអាចជួយកែលម្អនូវរូបភាព និងកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់ក្រុមហ៊ុន ដែលអាចឲ្យសាធារណជនស្គាល់កាន់តែច្រើនអំពីផលិតផលនិងសេវាកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន។ តាមរយៈនេះ ក្រុមហ៊ុនក៏អាចពង្រឹងនូវឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែងរបស់ខ្លួនចំពោះដៃគូប្រកួតប្រជែង ដែលមិនមែនជាក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រនៅក្នុងបរិបទនៃសេដ្ឋកិច្ចសកលភាវូបនីយកម្ម ដែលពោរពេញដោយការប្រកួតប្រជែងនេះ។^៩

១.៤.២. គុណសម្បត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រចំពោះវិនិយោគិន

ក. ទទួលបានភាគលាភ (ប្រាក់ចំណូលអកម្ម) ៖ នៅពេលក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយទទួលបានជោគជ័យក្នុងការវិនិយោគ ម្ចាស់កាន់កាប់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ នឹងទទួលបាននូវចំណែកភាគលាភ ទៅតាមសមាមាត្រនៃសិទ្ធិដែលខ្លួនមាននៅក្នុងក្រុមហ៊ុន និងទទួលបានការប្រាក់ថេរ ទោះបីក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយទទួលបានផលចំណេញ ឬខាតបង់ក៏ដោយចំពោះម្ចាស់កាន់កាប់មូលបត្រ បំណុល។

ខ. ប្រាក់ចំណេញពីការទិញ-លក់មូលបត្រ (ចំណេញមូលធន) ៖ វិនិយោគិននឹងទទួលបានផលចំណេញផ្នែកមូលធន នៅពេលដែលតម្លៃមូលបត្ររបស់ខ្លួនឡើងថ្លៃក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ។ ម៉្យាងវិញទៀតការវិនិយោគជាមួយភាគហ៊ុនច្រើនក្រុមហ៊ុនផ្សេងៗគ្នា នឹងជួយបង្កើនទ្រព្យសម្បត្តិរបស់វិនិយោគិន តាមរយៈឥទ្ធិពលកំណើនពីវិស័យផ្សេងៗក្នុងសេដ្ឋកិច្ច បើទោះបីជាថ្លៃ ភាគហ៊ុនខ្លះដែលវិនិយោគិនបានធ្លាក់ថ្លៃក៏ដោយ។

គ. ការធ្វើពិពិធកម្មការវិនិយោគ៖ វិនិយោគិនតែងមានការប្រើប្រាស់សាច់ប្រាក់សន្សំច្បាស់លាស់ដោយតែងតែលៃបំរុងទុកពី ១៥% ទៅ ២០% ដើម្បីវិនិយោគលើមូលបត្រជៀបនឹងការវិនិយោគសរុប។ សម្រាប់វិនិយោគិនដែលដាក់ប្រាក់វិនិយោគច្រើនប្រភេទផ្សេងៗគ្នា ការវិនិយោគក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ ផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍សំខាន់មួយគឺពិពិធកម្ម។ ការវិនិយោគក្នុងទីផ្សារមូលបត្រប្រែប្រួលថ្លៃ ដោយមិនជាប់ទាក់ទងជាមួយការវិនិយោគផ្សេងៗ

^៩ <https://csx.com.kh/news/faq/listPosts.do?lang=kh&MNCD=7060&postId=6> (ចូរទស្សនានៅថ្ងៃទី១៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

ទៀត ដូចជាអចលនទ្រព្យនោះទេ។ ការវិនិយោគក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ អាចជួយកាត់បន្ថយការខាតបង់បានខ្លះ ក្នុងករណីវិនិយោគិនមានការខាតបង់ជាមួយការវិនិយោគក្នុងគំរោងផ្សេងៗទៀត។

ឃ. ភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ៖ ការទិញភាគហ៊ុនគឺមានន័យថា លោកអ្នកទទួលយកចំណែកនៃភាពជាម្ចាស់ កម្មសិទ្ធិពី ក្រុមហ៊ុនដែលបានលក់ភាគហ៊ុន ហើយលោកអ្នកក៏មានសិទ្ធិទទួលបាននូវចំណែកនៃប្រាក់ចំណេញ ដែលក្រុមហ៊ុនទទួលបានផងដែរ។ ភាគហ៊ុនិកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត និងមានសិទ្ធិចូលរួមប្រជុំសម្រេចចិត្តក្នុង អាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនតាមសមាមាត្រនៃភាគ ហ៊ុនដែលខ្លួនកាន់កាប់។

ង. ការលើកទឹកចិត្តពន្ធកាត់ទុក និងពន្ធលើចំណេញមូលធន៖ អ្នកវិនិយោគសាធារណៈត្រូវទទួលបានការ បន្ថយពន្ធ កាត់ទុក ៥០ (ហាសិប) ភាគរយលើការប្រាក់ និង/ឬភាគលាភដែលបានមកពីការកាន់កាប់ និង/ឬការ ទិញ-លក់មូលបត្ររដ្ឋ មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ និងមូលបត្របំណុល និងត្រូវបានលើកលែងពន្ធលើចំណេញមូលធន ចំពោះការទិញ និងការដេញដូរមូលបត្ររដ្ឋ មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ និង/ឬមូលបត្របំណុល សម្រាប់រយៈពេល ៣ (បី)ឆ្នាំ គិតចាប់ពីថ្ងៃ២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២២។¹⁰

១.៤.៣. គុណសម្បត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រចំពោះសេដ្ឋកិច្ចជាតិ

- ទីផ្សារភាគហ៊ុនធ្វើឱ្យមានលំហូរសាច់ប្រាក់ពីក្រុមហ៊ុនដែលត្រូវការដើមទុន ទទួលបានមូលធនដោយ ផ្ទាល់ពីវិនិយោគិន។
- ទីផ្សារភាគហ៊ុន ធ្វើឱ្យក្រុមហ៊ុនមានលទ្ធភាពពង្រីកអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ដូចនេះផលិតកម្មក៏កើនឡើង ហើយប្រាក់ចំណូលក៏កាន់តែច្រើន មានន័យថាផលិតផលក្នុងស្រុកមានកំណើន ដែលចូលរួមចំណែក ដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។
- វិស័យនានាក៏មានការរីកចម្រើន ដោយភាគហ៊ុនិកដើម អាចលក់ភាគហ៊ុនរបស់ខ្លួនក្នុងថ្លៃខ្ពស់ នឹងយក ទៅវិនិយោគក្នុងវិស័យថ្មី។
- ចំណូលជាតិមានការកើនឡើង ព្រោះអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនរីកចម្រើន នោះក្រុមហ៊ុននឹងត្រូវបង់ពន្ធ កាន់តែច្រើន។
- ទីផ្សារភាគហ៊ុន គឺជាសូចនាករមួយដែលអាចអោយយើងព្យាករណ៍ពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចជាតិពេល អនាគត តាមរយៈ ការប្រែប្រួលសន្ទស្សន៍ផ្សារបច្ចុប្បន្ន។
- ជំរុញឱ្យមានការវិនិយោគបន្ថែមរបស់ក្រុមហ៊ុន និងបង្កើនការងារក្នុងស្រុក។

¹⁰ <https://csx.com.kh/kh/product/blisting.jsp?MNCD=30101> (ចូរទស្សនានៅថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

- ទាក់ទាញអោយមានការវិនិយោគដោយផ្ទាល់ពីបរទេស (Foreign Direct Investment)¹¹

១.៥. គុណវិបត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រ

បើទោះបីជាទីមូលបត្រមានគុណសម្បត្តិដ៏សំខាន់ សម្រាប់ជួយជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ក៏ដោយក៏មានគុណវិបត្តិមួយចំនួនដែរ ជាពិសេសសម្រាប់បណ្តាប្រទេសមានប្រព័ន្ធច្បាប់ទន់ខ្សោយ ដែលតែងតែជួបប្រទះនូវបញ្ហាដូច ខាងក្រោម៖

ក. **ការឆក់ឱកាសកេងចំណេញក្នុងការទិញ-លក់៖** គឺជាការជួញដូរមួយដែលមានការគិតគូរ យ៉ាងហ្មត់ចត់ដើម្បីទទួលបានផលចំណេញ ដោយប្រឈមនឹងហានិភ័យ។ អ្នកឆក់ឱកាសកេងចំណេញក្នុងការ ទិញ-លក់នេះអាចធ្វើការជួញដូរភាគហ៊ុននាពេលបច្ចុប្បន្ន ដោយរំពឹងថានាពេលអនាគត នឹងទទួលបានប្រាក់ ចំណេញទៅតាមការជួញដូរមួយលើកៗ។ ការឆក់ឱកាសកេងចំណេញក្នុងការទិញ-លក់របៀបនេះ វានឹងបង្កឱ្យមាន ឥទ្ធិពលដល់តម្លៃភាគហ៊ុន។ ព្រឹត្តិការណ៍នេះធ្វើឱ្យមានភាពងាយស្រួល នៅពេលពួកគេត្រូវវិវាទក្នុងការជួញដូរ ដែលនាំឱ្យស្ថានភាពនៅលើទីផ្សារ មានពេលខ្លះធ្វើឱ្យភាគហ៊ុនខ្វះ ឬលើស ហើយធ្វើឱ្យមានចលនាឡើងចុះតម្លៃនៃការជួញដូរមូលបត្រនៅទីផ្សារមូលបត្រ។

ខ. **ការជួញដូរផ្ទៃក្នុង៖** មានបុគ្គលជាបុគ្គលិករបស់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជី ឆ្លៀតឱកាសយកព័ត៌មានផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុមហ៊ុន ដើម្បីធ្វើការជួញដូរភាគហ៊ុន ស្វែងរកប្រាក់ចំណេញរបស់ខ្លួន ដែលមានឥទ្ធិពលដល់តម្លៃភាគហ៊ុនរបស់ទីផ្សារមូលបត្រ ដែលព័ត៌មាននោះមិនមែនព័ត៌មានសាធារណៈ។

គ. **ការជួញដូរក្លែងក្លាយ និងការប្រើឧបាយកលក្នុងទីផ្សារ៖** គឺជាការធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ឬគេចវេសមិនធ្វើសកម្មភាព ដែលបណ្តាលឱ្យ ឬអាចបណ្តាលឱ្យមានលក្ខណៈ បណ្តាលឱ្យមានលក្ខណៈក្លែងបន្លំ ឬនាំឱ្យមានការយល់ខុសចំពោះការជួញដូរ មូលបត្រ ឬធ្វើប្រតិបត្តិការ ធ្វើផែនការជួញដូរដែលមានលក្ខណៈសិប្បនិម្មិត ទាក់ទងនឹងមូលបត្រ នៅលើទីផ្សារ មូលបត្រ។

ឃ. **សេចក្តីថ្លែង ឬការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានក្លែងបន្លំ៖** ឬដែលនាំឱ្យមានការយល់ខុសធ្ងន់ធ្ងរ ដែលបណ្តាលឱ្យសាធារណជនទិញ-លក់មូលបត្រ ឬបណ្តាលឱ្យមានការកើនឡើង ឬថយចុះ ឬនៅថេរ ចំពោះតម្លៃនៃការជួញដូរនៅក្នុង ទីផ្សារមូលបត្រ។

¹¹ <https://phsarhun.com/news/45> (ចូរទស្សនានៅថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

ង. ក្រុមហ៊ុនដែលបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ៖ តម្រូវឲ្យមានបញ្ជីគណនេយ្យច្បាស់លាស់ មានតម្លាភាព និងអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មល្អ ដែលទាំងនេះជាបន្ទុកមួយសម្រាប់ក្រុមហ៊ុន ប៉ុន្តែក្រុមហ៊ុនបានផ្ដោតការវិញ្ញូនមុនរយៈពេលវែងក្នុងតម្លៃថោកសមរម្យសម្រាប់ពង្រីកអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន។¹²

¹² <https://www.serc.gov.kh/khmer/faq.php?pn=2> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅនៃក្រុមហ៊ុនផ្សារ

មូលបត្រកម្ពុជា

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅនៃក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

២.១. ប្រវត្តិនៃការបង្កើតក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

ដើម្បីសម្រេចបាននូវការអភិវឌ្ឍប្រទេសកម្ពុជា ដោយឈរលើគោលដៅក្នុងការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈលំហូរមូលធន ការវិនិយោគ និងការវិភាជន៍ជាថ្មីនូវមូលធនតាមយន្តការទីផ្សារមូលធន នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៦ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកូរ៉េ (KRX) បានចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈយោគយល់ស្តីអំពី “ការអភិវឌ្ឍផ្សារមូលបត្រនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា”។ ដោយផ្អែកលើអនុស្សរណៈយោគយល់នេះ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានប្រកាសបើកឲ្យដំណើរការគម្រោងបង្កើតទីផ្សារមូលបត្រនៅប្រទេសកម្ពុជា នៅ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧។ នៅ ឆ្នាំ២០០៨ អនុស្សរណៈយោគយល់មួយទៀតស្តីអំពី “ការបង្កើតផ្សារមូលបត្រនៅ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា” ត្រូវបានចុះហត្ថលេខាដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាមួយនឹងក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកូរ៉េ (KRX)។ នៅខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដែលតំណាង ដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកូរ៉េ បានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងក្រុមហ៊ុនចម្រុះ (Joint Venture) ដើម្បីបង្កើតផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសសាធារណៈ។ ក្រុមហ៊ុនផ្សារ មូលបត្រកម្ពុជា បានចុះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម នៅថ្ងៃទី២៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០។ ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា បានទទួលអាជ្ញាបណ្ណជាប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ ព្រមទាំង ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រពីនិយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា (ន.ម.ក.) ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការ ជួញដូរមូលបត្រមហាជន។¹³ ស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងក្រុមហ៊ុនចម្រុះ (Joint Venture) ក្រុមហ៊ុនរួមទុនរវាង រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (តំណាងដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ) កាន់កាប់ភាគហ៊ុនចំនួន ៥៥% និងក្រុម ហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកូរ៉េ កាន់កាប់ភាគហ៊ុនចំនួន៤៥%។¹⁴

នៅថ្ងៃទី ១១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១១ ព្រឹត្តិការណ៍ដ៏សំខាន់មួយត្រូវបានសម្រេចនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ របស់ប្រទេសកម្ពុជា ដែលជាថ្ងៃនៃមោទនភាពជាតិនៅពេលដែលផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (CSX) ត្រូវបានសម្ពោធជាផ្លូវការ។ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធចាំបាច់សម្រាប់ទីផ្សារ រួមទាំងផ្នែកវីង និងសូហ្វវ៉ែរ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយ

¹³ <http://csx.com.kh/kh/about/profile.jsp?MNCD=10301> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

¹⁴ ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២៣-២០២៤) ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ទំព័រទី ៧៣

ជោគជ័យ ជាពិសេសទាក់ទងនឹង CSX និងអន្តរការីទីផ្សាររបស់ខ្លួន ដូចជាក្រុមហ៊ុនមូលបត្រជាដើម។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ត្រូវមានការពន្យារពេលមួយចំនួនទាក់ទងនឹងផលិតផល ដោយសារក្រុមហ៊ុនដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្នុងដំណាក់កាលចុងក្រោយនៃការរៀបចំសម្រាប់ការបោះផ្សាយលក់ជាសាធារណៈលើកដំបូងរបស់ពួកគេ (IPOs)។ ការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រលើកទី១ នៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា បានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី១៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១២។¹⁵

២.២. នាមករណ៍ និងផ្លាកសញ្ញារបស់ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា មាននាមករណ៍ ផ្លាកសញ្ញា និងព័ត៌មានទំនាក់ទំនង ដូចខាងក្រោម៖

ក. នាមករណ៍

នាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុនគឺផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ហៅកាត់ថា (ផ.ម.ក) និងជាភាសាអង់គ្លេសថា Cambodia Securities Exchange ហៅកាត់ថា (CSX)។

ខ. ផ្លាកសញ្ញា

រូបភាពទី ២.១ ផ្លាកសញ្ញាក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

ផ្លាកសញ្ញារបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាមានអត្ថសញ្ញាណដូចខាងក្រោម៖

- ផ្នែកខាងលើមានសរសេរអក្សរពណ៌ខៀវថា ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដែលជាឈ្មោះតំណាងរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- ក្រោមអក្សរផ្នែកខាងស្តាំ មានរូបហង្សពណ៌មាសមួយ ដែលឈរលើបែរមុខទៅខាងស្តាំ

¹⁵ <http://csx.com.kh/kh/about/profile.jsp?MNCD=10301> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

- ក្រោមអក្សរផ្នែកខាងឆ្វេង មានឈ្មោះរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ជាអក្សរកាត់ភាសាអង់គ្លេស ដែលមានពណ៌ខៀវ (CSX)¹⁶

២.៣. ព័ត៌មានទំនាក់ទំនងរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

- អាស័យដ្ឋាន៖ អគារ ផ.ម.ក វិថីព្រះមហាក្សត្រីយានីកុសុមៈ (ផ្លូវ ១០៦) សង្កាត់វត្តភ្នំ ខណ្ឌដូនពេញរាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ទូរស័ព្ទ៖ ០២៣ ៩៥៨ ៨៨៨
- ទូរសារ៖ ០២៣ ៩៥៥ ៥៥៨
- អ៊ីម៉ែល៖ info@esx.gov.kh
- គេហទំព័រ៖ www.csx.com.kh¹⁷

២.៤. ចក្ខុវិស័យ និងបេសកកម្ម

ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា មានចក្ខុវិស័យ និងបេសកកម្ម ដូចខាងក្រោម៖

២.៤.១ ចក្ខុវិស័យ

ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាឬអាចហៅខ្លីថា ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (Cambodia Securities Exchange) គឺជាផ្សារមូលបត្រទីមួយដំបូងគេបង្អស់ជាប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់កម្ពុជា។ វិស័យមូលបត្រ គឺជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃទិដ្ឋភាពហិរញ្ញវត្ថុដែលកំពុងពង្រីកនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាបានបង្កើតចក្ខុវិស័យមួយ សំដៅជំរុញទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា គឺ «កសាងនូវមហាវិថីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់កម្ពុជា»។¹⁸

២.៤.២. បេសកកម្ម

ភារកិច្ចចម្បងរបស់ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា គឺដើម្បីបង្កើត និងដាក់ឱ្យដំណើរការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រព័ន្ធរក្សាទុកមូលបត្រ ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងបទបញ្ញត្តិដែលពាក់ព័ន្ធ។

¹⁶ <http://csx.com.kh> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

¹⁷ <https://csx.com.kh/kh/about/contact.jsp?MNCD=10703> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

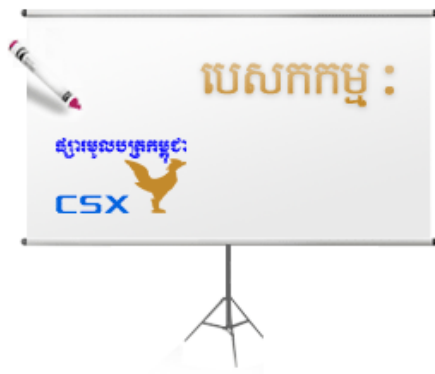
¹⁸ <http://csx.com.kh/kh/about/mission.jsp?MNCD=1020> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

ដើម្បីសម្រេចបាននូវចក្ខុវិស័យខាងលើ ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រ បានដាក់ចេញនូវបេសកកម្មមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម៖

- ដើម្បីសម្រួលក្នុងការកៀងគម្របធនរបស់ក្រុមហ៊ុននៅកម្ពុជា
- ដើម្បីបង្កើតនូវបរិយាកាសជួញដូរមូលបត្រ ដែលអំណោយផលដល់វិនិយោគិនទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស
- ដើម្បីបង្កើននូវផលិតផល និងសេវាកម្មដ៏ទំនើបជាច្រើនប្រភេទ សម្រាប់អ្នកចូលរួមទីផ្សារទាំងអស់
- ដើម្បីដាក់ឱ្យដំណើរការនូវសហគ្រាសសាធារណៈមួយ ដែល មានស្វ័យចរិតភាពក្រោមមគ្គុទេសក៍ ដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។¹⁹

រូបភាពទី ២.២ បេសកកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

ចក្ខុវិស័យ : ដើម្បីកសាងនូវ “មហាវិថី” ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់កម្ពុជា

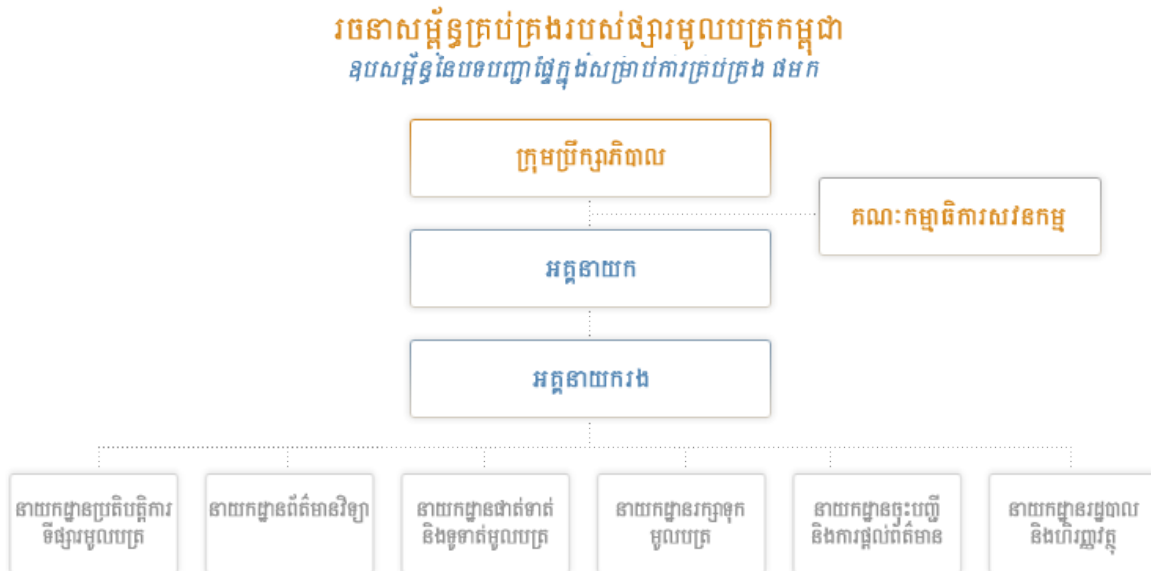

- ដើម្បីសម្រួលក្នុងការកៀងគម្របធនរបស់ក្រុមហ៊ុននៅកម្ពុជា
- ដើម្បីបង្កើតនូវបរិយាកាសជួញដូរមូលបត្រដែលអំណោយផលដល់អ្នកវិនិយោគិនទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស
- ដើម្បីបង្កើតនូវផលិតផលនិងសេវាកម្មដ៏ទំនើបជាច្រើនប្រភេទសម្រាប់អ្នកចូលរួមទីផ្សារទាំងអស់
- ដើម្បីដាក់ឱ្យដំណើរការនូវសហគ្រាសសាធារណៈមួយដែលមានស្វ័យចរិតភាពក្រោមមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

¹⁹ ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២៣-២០២៤) ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ទំព័រទី ៧២

២.៥. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រង

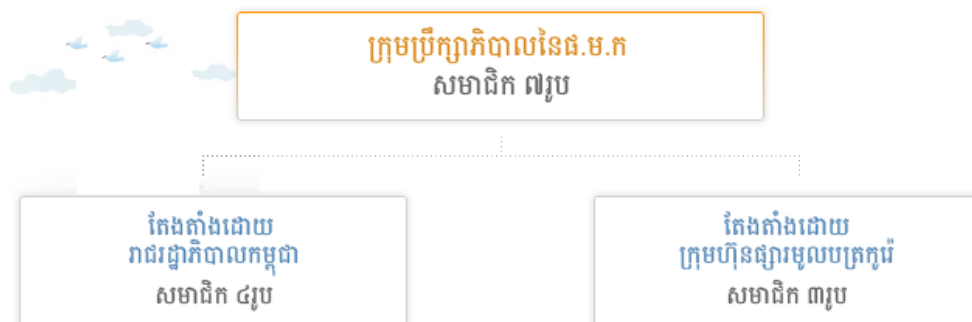
រូបភាពទី២.៣ ៖ រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

២.៦. ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃ ផ.ម.ក. រួមមានសមាជិកចំនួន ៧ រូប ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល អនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល(ដែលជាអគ្គនាយករងផងដែរ) និងអគ្គនាយក។ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងអគ្គនាយកជាតំណាងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ ចំណែកអនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល គឺជាតំណាងរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។

រូបភាពទី ២.៤ ៖ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

សមាជិកចំនួន ៤ រូប ផ្សេងទៀត គឺជាអភិបាលមិនអចិន្ត្រៃយ៍ ដោយក្នុងនោះមាន ២ រូប ត្រូវបានតែងតាំងដោយ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និង ២ រូបទៀត ត្រូវបានតែងតាំងដោយក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃ ផ.ម.ក. ចំនួន ៧ រូបមានដូចខាងក្រោម៖²⁰

- ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ហ៊ាន សាហ៊ីប** ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងជាអគ្គនាយកនៃក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- **Mr. BAE HEUNGSOO** អនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងជាអគ្គនាយកនៃក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- ឯកឧត្តម **ហុង សុហ្វ** សមាជិក និងជាប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលទទួលបន្ទុកជាអគ្គនាយកនៃក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- ឯកឧត្តម **អ៊ូ ចាន់តារា** សមាជិក និងជាអគ្គនាយកនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- លោក **ហ៊ឹម ហ៊ាន** សមាជិក និងជាទីប្រឹក្សាក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
- **Mr. JI HYUNGUN** សមាជិក
- **Mr. SHIN BYUNG MOOK** សមាជិក

រូបភាពទី ២.៥ ៖ ក្រុមប្រឹក្សារបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

²⁰ <https://csx.com.kh/kh/about/director.jsp?MNCD=10303> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី១៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៤)

២.៧. តួអង្គពាក់ព័ន្ធក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

២.៧.១. និយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា

និយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា ហៅកាត់ថា ន.ម.ក ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្រោយពីច្បាប់មូលបត្ររដ្ឋ និងច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងជួញដូរមូលបត្រមហាជនបានអនុម័តរួច។ ន.ម.ក មានគោលដៅគ្រប់គ្រងវិស័យមូលបត្រក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងគោលបំណងចូលរួមចំណែក ដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងសង្គមតាមរយៈការកៀរគរមូលធនពីសាធារណជន ឬអ្នកវិនិយោគមូលបត្រ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការវិនិយោគនៅកម្ពុជា។ និយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណង៖

- បង្កើត និងរក្សាឲ្យមានទំនុកចិត្តពីអ្នកវិនិយោគ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា តាមរយៈការការពារសិទ្ធិស្របច្បាប់របស់អ្នកវិនិយោគ និងធានាឲ្យមានការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រប្រកបដោយសណ្តាប់ធ្នាប់ និងត្រឹមត្រូវ។
- លើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងទីផ្សារមូលបត្រឲ្យមានប្រសិទ្ធិភាព និងជំរុញការអភិវឌ្ឍទីផ្សារនេះឲ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ និងរបៀបរៀបរយ។
- ជំរុញឲ្យមានភាពសម្បូរបែបនៃឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត។
- ជំរុញឲ្យមានការធ្វើវិនិយោគទុនពីបរទេស និងការចូលរួមក្នុងទីផ្សារមូលបត្រនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ជួយសម្រួលដល់ ការធ្វើឯកជនភាវូបនីយកម្មសហគ្រាសសាធារណៈ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។²¹

²¹ <https://www.serc.gov.kh/khmer/m11.1.php?pn=1> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

ក. រូបសញ្ញារបស់និយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា

រូបភាពទី ២.៦ ៖ រូបសញ្ញារបស់និយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា

- រូបហង្សពណ៌មាស។
- រូបភាពស្លឹកឈើផ្នែកខាងឆ្វេងមានរំលេចស្រមោលពណ៌មាស ហើយខាងស្តាំរំលេចស្រមោលពណ៌ប្រផេះ។
- រូបរង្វង់ថាសដែលពាក់កណ្តាលមានពណ៌មាស និងពាក់កណ្តាលទៀតមានពណ៌ប្រផេះ។
- ព័ទ្ធជុំវិញជារង្វង់នៅផ្នែកខាងលើ ដោយអក្សរខ្មែរថា "និយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា" និងព័ទ្ធរង្វង់នៅផ្នែកខាងក្រោមដោយអក្សរអង់គ្លេសថា "SECURITIES AND EXCHANGE REGULATOR OF CAMBODIA"។

ខ. អត្ថន័យនៃរូបសញ្ញា

- រូបហង្សមានពណ៌មាស តំណាងឱ្យអាជ្ញាធរហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាអ្នកត្រួតពិនិត្យ និងគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការមូលបត្រ និងធានាឱ្យដំណើរការទីផ្សារមូលបត្រប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព មានសណ្តាប់ធ្នាប់ និងតម្លាភាព។
- រូបរង្វង់ថាសដែលពាក់កណ្តាលមានពណ៌មាស និងពាក់កណ្តាលទៀតមានពណ៌ប្រផេះ ដែលតំណាងឱ្យ ភាពចំណេញខាត ឬភាពឡើងចុះនៃដំណើរការទីផ្សារ។
- រូបហង្សពណ៌មាសឈរលើរង្វង់ថាសដែលមានជើងម្ខាងជាន់លើផ្ទៃពណ៌មាស និងជើងម្ខាងទៀតជាន់លើផ្ទៃ ពណ៌ប្រផេះ ចង់បង្ហាញថាភាពចំណេញខាត ឬភាពឡើងចុះនៃកិច្ចដំណើរការទីផ្សារស្ថិតនៅ

ក្រោមការត្រួតពិនិត្យ និងគ្រប់គ្រងរបស់អាជ្ញាធរជាតិណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព មានសណ្តាប់ធ្នាប់ និងតម្លាភាព។

- រូបស្លឹកឈើ តំណាងឱ្យលទ្ធផលជាផ្លែផ្កានៃការចូលរួមចំណែករបស់វិស័យមូលបត្រ ក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។²²

គ. ត្រារបស់និយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា

រូបភាពទី ២.៧ ៖ ត្រារបស់និយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា

ត្រារបស់និយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា មានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែលនឹងត្រាមូលរបស់អាជ្ញាធរ ឬស្ថាប័នរដ្ឋដទៃទៀតដែរ ដោយនៅកន្លែងរង្វង់មូលផ្នែកខាងលើមានអក្សរសរសេរថា "ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" ផ្នែកកណ្តាលមានសញ្ញាប្រាសាទអង្គរវត្ត និងផ្នែកខាងក្រោមមានអក្សរសរសេរថា "និយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា"។²³

២.៧.២. ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (ផ.ម.ក.) ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីដាក់ឱ្យដំណើរការប្រព័ន្ធជួញដូរមូលបត្រ ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រព័ន្ធរក្សាទុកមូលបត្រ ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងជួញដូរមូលបត្រមហាជន ប្រកាសស្តីពីការផ្តល់ការអនុញ្ញាតធ្វើជាប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិករប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រតិបត្តិកររក្សាទុកមូលបត្រ និងបទប្បញ្ញត្តិដែលពាក់ព័ន្ធ។ ផ.ម.ក. ជាប្រតិបត្តិករទីផ្សារតែមួយគត់ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលមានតួនាទីចម្បងក្នុងការធានាតម្លាភាព និងបង្កើតបរិយាកាសល្អប្រសើរដល់អ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារ ជាពិសេសការជំរុញ និងការលើកទឹកចិត្តដល់វិនិយោគិន និង

²² <https://www.serc.gov.kh/khmer/m17.php?pn=1> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

²³ <https://www.serc.gov.kh/khmer/m17.php?pn=1> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

ក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុក តាមរយៈការបង្កើតឲ្យមានសន្ទនីយភាពទីផ្សារ និងការការពារផលប្រយោជន៍របស់វិនិយោគិន ជាតិ និងអន្តរជាតិផងដែរ។

២.៧.៣. ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ (Securities Firms)

ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រកាន់កាប់ទីតាំងសំខាន់មួយនៅក្នុងទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដែលដំណើរការជាចម្បង ជាអន្តរការីក្នុងដំណើរការផ្សព្វផ្សាយ។ ជាធម្មតា ពួកគេបម្រើជាអ្នកសម្របសម្រួលប្រតិបត្តិការ ដោយប្រើប្រាស់ ជំនាញរបស់ពួកគេក្នុងវិស័យមូលបត្រ ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ប្រតិបត្តិការទីផ្សារដោយរលូន។ តួនាទីសំខាន់ មួយក្នុងចំណោមតួនាទីសំខាន់របស់ពួកគេ គឺការជួយអ្នកបោះផ្សាយក្នុងការលក់មូលបត្រ ដោយជោគជ័យ ដោយធានាថា មូលបត្រឈានទៅដល់ទីផ្សារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

លើសពីនេះ ក្រុមហ៊ុនមូលបត្របានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការជួយវិនិយោគិនជាមួយនឹង សកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយ។ វិនិយោគិនពឹងផ្អែកលើក្រុមហ៊ុនឈ្នួញជើងសា ដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការទាំងនេះជំនួសពួកគេ។ ការពឹងផ្អែកនេះគូសបញ្ជាក់អំពីលក្ខណៈដែលមិនអាចខ្វះបាននៃក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ព្រោះវាភ្ជាប់គម្លាតរវាងអ្នក ចេញ និងអ្នកវិនិយោគ។ តាមរយៈការដើរតួជាឈ្នួញកណ្តាល ពួកគេត្រូវបានចូលរួមទាំងការចេញមូលបត្រ ដោយក្រុមហ៊ុន និងការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រទាំងនោះដោយអ្នកវិនិយោគ ដែលធ្វើឱ្យពួកគេមានសារៈសំខាន់ចំពោះ ដំណើរការទាំងមូលនៃទីផ្សារមូលបត្រ។ បច្ចុប្បន្ននៅកម្ពុជាមានក្រុមហ៊ុនមូលបត្រចំនួន ១២ ដែលមាន សកម្មភាពអាជីវកម្ម ដូចជា៖

ក. ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ (Securities Underwriters)

អ្នកធានាទិញមានទំនួលខុសត្រូវក្នុងការទទួលទិញទាំងអស់ ឬមួយផ្នែកនៃមូលបត្រ ក្នុងករណីដែល មូលបត្រដែលបោះផ្សាយនោះមិនបានលក់អស់ក្នុងដំណាក់កាលបរិច្ឆេទ។ ការរៀបចំនេះធានាថា អ្នកបោះ- ផ្សាយមិនប្រឈមនឹងហានិភ័យនៃការមានមូលបត្រ ដែលមិនបានលក់នៅលើដៃរបស់ពួកគេ។

ក្នុងអំឡុងពេលបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈដំបូង (IPO) តួនាទីរបស់អ្នកធានាទិញ នឹង កាន់តែមានសារៈសំខាន់។ ពួកគេមិនត្រឹមតែទទួលខុសត្រូវលើការទិញមូលបត្រដែលនៅសេសសល់ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងផ្តល់ដំបូន្មានសំខាន់ៗដល់អ្នកបោះផ្សាយផងដែរ។ តួនាទីប្រឹក្សានេះរួមមានធាតុផ្សំសំខាន់ៗមួយ ចំនួន ដូច-ជាការកំណត់តម្លៃសម្រាប់មូលបត្រ (Pricing) ការកំណត់ចំនួនមូលបត្រសមស្របដែលត្រូវ បោះផ្សាយ (Number of Securities to be Issued) និងជ្រើសរើសពេលវេលាដ៏ល្អប្រសើរសម្រាប់ការ បោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈ (Distribution Timely)។

ជំនាញរបស់អ្នកធានាទិញមូលបត្រនៅក្នុងផ្នែកទាំងនេះជួយធានាឱ្យ IPO ជោគជ័យដោយធ្វើឱ្យប្រាកដថា មូលបត្រមានតម្លៃគួរឱ្យទាក់ទាញ បរិមាណគ្រប់គ្រាន់ និងពេលវេលាដែលឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការទីផ្សារដែលបង្កើនឱកាសនៃការបើកដំណើរការជោគជ័យ។ ក្រុមហ៊ុនដែលធានាទិញមូលបត្រមានដូចជា៖

1. យាន់តា ស៊ីឃ្យូរីធី (ខេមបូឌា) ភីអិលស៊ី / Yuanta Securities (Cambodia) Plc.
2. អេសប៊ីអាយ រ៉ូយ៉ាល់ ស៊ីឃ្យូរីធី / SBI Royal Securities Plc.
3. អ អេច ប៊ី ស៊ីឃ្យូរីធី (ខេមបូឌា) / RHB Securities(Cambodia) PLC.
4. រ៉ូយ៉ាល់ក្រុប ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី / Royal Group Securities Plc.
5. កាណា ស៊ីឃ្យូរីធី អិលធីឌី / Cana Securities Ltd.
6. កម្ពុ ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី / Campu Securities Plc.
7. ខេមបូឌា ស៊ីឃ្យូរីធី ម.ក / Cambodia Securities Plc.²⁴

ខ. ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មមូលបត្រ (Securities Dealers)

ពាណិជ្ជកម្មមូលបត្រមានលទ្ធភាពចូលរួមក្នុងការទិញ និងលក់មូលបត្រនៅក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ។ ដើម្បីចូលរួមក្នុងប្រតិបត្តិការទាំងនេះ ពួកគេត្រូវបានតម្រូវឱ្យបង្កើត និងរក្សាគណនីជួញដូរផ្ទាល់ខ្លួន។ គណនីនេះអនុញ្ញាតឱ្យពាណិជ្ជកម្មអនុវត្តការជួញដូរ គ្រប់គ្រងការវិនិយោគរបស់ពួកគេ និងតាមដានសកម្មភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់ពួកគេទាក់ទងនឹងមូលបត្រ។

តាមរយៈការចូលរួមក្នុងការជួញដូរមូលបត្រ ពាណិជ្ជកម្មមានឱកាសបង្កើតប្រាក់ចំណេញ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ សក្តានុពលនៃប្រាក់ចំណេញនេះកើតឡើងជាមួយនឹងហានិភ័យដែល ពាណិជ្ជកម្មត្រូវតែរកហានិភ័យទាំងនេះដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ដោយសារតម្លៃនៃមូលបត្រអាចកើនឡើង និងធ្លាក់ចុះ ដែលនាំអោយប៉ះពាល់ដល់លទ្ធផលហិរញ្ញវត្ថុរបស់ពួកគេ។

គ. ក្រុមហ៊ុនឈ្មួញលើសមូលបត្រ (Securities Brokers)

ក្រុមហ៊ុនឈ្មួញលើសមូលបត្រ ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ ដោយធ្វើសកម្មភាពជំនួសអតិថិជនរបស់ខ្លួនក្នុងការទិញ និងលក់មូលបត្រ។ ដោយសារសាធារណជនទូទៅមិនអាចធ្វើប្រតិបត្តិការដោយផ្ទាល់នៅលើទីផ្សារភាគហ៊ុន ពួកគេត្រូវតែពឹងផ្អែកលើក្រុមហ៊ុនឈ្មួញកណ្តាលទាំងនេះ ដើម្បីជួយសម្រួល

²⁴ <https://www.serc.gov.kh/khmer/m52.php?pn=6> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

ដល់ការជួញដូររបស់ពួកគេ។ ជាសំខាន់ ក្រុមហ៊ុនឈ្នួញជើងសាដើរតួនាទីជាអន្តរការីរវាង វិនិយោគិនបុគ្គល និង ទីផ្សារ។

នៅពេលដែលអតិថិជនមានបំណងចង់ធ្វើពាណិជ្ជកម្មមូលបត្រ ពួកគេដាក់ការបញ្ជាទិញរបស់ពួកគេ ទៅកាន់ក្រុមហ៊ុនឈ្នួញកណ្តាល ដែលបន្ទាប់មកធ្វើប្រតិបត្តិការជំនួសពួកគេ។ ដំណើរការនេះធានាថា មូលបត្រ ត្រូវបានទិញ និងលក់ស្របតាមការណែនាំរបស់អតិថិជន។ ក្រុមហ៊ុនឈ្នួញជើងសាទទួលបានកម្រៃជើងសារ ដែលជាថ្លៃសេវាដែលត្រូវបង់សម្រាប់ដំណើរការការបញ្ជាទិញ និងប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្ម។ កម្រៃជើងសារទាំង នេះគឺជាប្រភពចំណូលដ៏សំខាន់សម្រាប់ក្រុមហ៊ុន និងផ្តល់សំណងដល់ពួកគេសម្រាប់តួនាទីរបស់ពួកគេក្នុងការ គ្រប់គ្រង និងប្រតិបត្តិប្រតិបត្តិការនៅក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ។ ក្រុមហ៊ុនទាំងនេះរួមមានដូចជា៖

1. អេស៊ីលីដា ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី / ACLEDA Securities Plc.
2. ខេមបូឌាវៀតណាម ស៊ីឃ្យូរីធី ឯ.ក / Cambodia-Vietnam Securities Co., Ltd.
3. ហ្គោលដេន ហ្វ័រឈួន (ខេមបូឌា) ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី / Golden Fortune (Cambodia) Securities Plc.
4. ភីភី លីង ស៊ីឃ្យូរីធី ឯ.ក / PP Link Securities Co., Ltd.²⁵

២.៧.៤. ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយមូលបត្រកម្ពុជា

២.៧.៤.១. រដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ (PWSA)

រូបភាពទី ២.៨ ៖ ស្លាកសញ្ញា PWSA

រដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ (រ.ទ.ស.ភ) មាននិមិត្តសញ្ញា “PWSA” នៅក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (ផ.ម.ក)។ រដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដំបូងនៅក្នុងឆ្នាំ១៨៩៥ ដោយក្រុមហ៊ុនទឹក និង អគ្គិសនីឥណ្ឌូចិនរបស់បារាំងដែលមានឈ្មោះថា Compagnie des Eaux et Electricité de l’Indochine (CEEI)

²⁵ <https://www.serc.gov.kh/khmer/m52.php?pn=6> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

និងត្រូវបានបង្កើតឡើងជាផ្លូវការ នៅឆ្នាំ១៩៩៩ ដោយព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ១៦៤នស ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៦០។ សកម្មភាពអាជីវកម្មស្នូល គឺឆ្លើយតបទៅនឹងការផលិតទឹកស្អាត និងការផ្គត់ផ្គង់តាមតម្រូវការ ប្រើប្រាស់របស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅរាជធានីភ្នំពេញ។

ជាមួយនឹងភាពជឿនលឿន និងការពេញចិត្តរបស់អតិថិជន រដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ រក្សាបាននូវ ស្ថិរភាព និងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ដោយពង្រីកខ្លួនឆ្ពោះទៅរកការកែលម្អ និងការបង្កើតថ្មីនៃរោងចក្រ ផលិតទឹកស្អាត ព្រមទាំងបណ្តាញនិងសមត្ថភាពក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ផងដែរ។²⁶ នៅថ្ងៃទី១៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ២០១២ រ.ទ.ស.ភ. បានចុះបញ្ជីជាផ្លូវការនៅក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដោយបានបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជា សាធារណៈចំនួន ១៣.០៤៥.៩៧៥ ភាគហ៊ុន ដែលស្មើនឹង ១៥% នៃចំនួនភាគហ៊ុនធម្មតាសរុប។²⁷

តារាង២.១. តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូងPWSA

តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង	
និមិត្តសញ្ញា និងឈ្មោះក្រុមហ៊ុន	PWSA រដ្ឋាករទឹកស្វយ័ត ក្រុងភ្នំពេញ
កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជី	១៨ មេសា ២០១២
ប្រភេទភាគហ៊ុន	ភាគហ៊ុនធម្មតា
ភាគហ៊ុនបោះផ្សាយ	១៣.០៤៥.៩៧៥
កាលបរិច្ឆេទធ្វើប៊ុកបៀលខ្ទឹង	ថ្ងៃទី២៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២ ដល់ ថ្ងៃទី១៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២
ចន្លោះថ្ងៃក្នុងការធ្វើប៊ុកបៀលខ្ទឹង	ពី៤.០៥០រៀល ដល់៦.៣៥០រៀល
កាលបរិច្ឆេទធ្វើបរិសកម្ម	ថ្ងៃទី២៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២ ដល់ថ្ងៃទី០៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១២
តម្លៃបោះផ្សាយលក់ជាសាធារណៈលើកដំបូង	៦.៣០០រៀល
ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ	តុងយ៉ាង ស៊ីឃ្យូរីធី (ខេមបូឌា) ភីអិលស៊ី

²⁶ <https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/phnom-penh-water-supply-authority/> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

²⁷ https://csx.com.kh/jsp/data/lstcom_view.jsp?MNCD=5010&issueCode=KH1000010004 (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

២.៧.៤.២. ក្រុមហ៊ុន ហ្គ្រង់ធួន អ៊ិនធើណេសិនណាល (GTI)

រូបភាពទី ២.៩ ៖ ស្លាកសញ្ញា GTI

ក្រុមហ៊ុន ហ្គ្រង់ ធួន អ៊ិនធើណេសិនណាល (ខេមបូឌា) ភីអិលស៊ី ដែលមាននិមិត្តសញ្ញា “GTI” នៅក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (ផ.ម.ក) ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៧ ក្រោមច្បាប់នៃប្រទេសកម្ពុជា។ អាជីវកម្មស្នូលរបស់ ក្រុមហ៊ុន ហ្គ្រង់ ធួន អ៊ិនធើណេសិនណាល គឺម៉ៅការបន្ត និងផលិតសំលៀកបំពាក់សម្រាប់នាំចេញ និងចែកចាយទៅកាន់ពិភពលោកទាំងមូល រួមទាំង ទ្វីបអឺរ៉ុប សហរដ្ឋអាមេរិក ទ្វីបអាស៊ី និងបណ្តាប្រទេសផ្សេងៗទៀត។

ក្រុមហ៊ុន ហ្គ្រង់ ធួន អ៊ិនធើណេសិនណាល មានបំណងផ្តល់នូវផលិតផល ដែលមានគុណភាពខ្ពស់បំផុត ដើម្បីបំពេញចិត្តអតិថិជន។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្រុមហ៊ុន ហ្គ្រង់ ធួន អ៊ិនធើណេសិនណាល ជឿជាក់យ៉ាងមុតមាំលើការខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើការ។ ជាមួយនឹងស្ថិរភាពនៃការអភិវឌ្ឍឥតឈប់ឈរ បច្ចុប្បន្ន ក្រុមហ៊ុន ហ្គ្រង់ ធួន អ៊ិនធើណេសិនណាល កំពុងសហការជាមួយម៉ាកយីហោធំៗ ដូចជា៖ Adidas, Reebok, New Balance, North Face, Salomon, Taylor Made, Kohl's, Nautica, Russel Athletic និងម៉ាកយីហោល្បីៗផ្សេងទៀត។²⁸ ទិសដៅនាំចេញរបស់ Grand Twins រួមមានប្រទេសនៅអឺរ៉ុប (៣៨% នៃប្រាក់ចំណូលក្នុងឆ្នាំ ២០១៩) សហរដ្ឋអាមេរិក (១៩% នៃប្រាក់ចំណូលក្នុងឆ្នាំ ២០១៩) អាស៊ី និងប្រទេសផ្សេងទៀត (៤៣% នៃប្រាក់ចំណូលក្នុងឆ្នាំ ២០១៩)។²⁹

²⁸ <https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/grand-twins-international-cambodia-plc/> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

²⁹ https://csx.com.kh/jsp/data/lstcom_view.jsp?MNCD=5010&issueCode=KH1000020003 (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៤)

តារាង២.២. តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូងGTI

តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង	
និមិត្តសញ្ញា និងឈ្មោះក្រុមហ៊ុន	GTI ក្រុមហ៊ុន ហ្គេនធីន អ៊ិនធើណេសិនណល (ខេមបូឌា) ភីអិលស៊ី
កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជី	១៦ មិថុនា ២០១៤
ប្រភេទភាគហ៊ុន	ភាគហ៊ុនធម្មតា
ភាគហ៊ុនបោះផ្សាយ	៨.០០០.០០០
កាលបរិច្ឆេទធ្វើប៊ុកបៀលខ្ទង់	ថ្ងៃទី១៧ ដល់ ថ្ងៃទី២៨ ខែមិនា ឆ្នាំ២០១៤
ចន្លោះថ្លៃក្នុងការធ្វើប៊ុកបៀលខ្ទង់	៧.៤០០ រៀល ដល់ ១៤.០០០ រៀល
កាលបរិច្ឆេទធ្វើបរិសកម្ម	ថ្ងៃទី២ ដល់ ថ្ងៃទី២៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤
តម្លៃបោះផ្សាយលក់ជាសាធារណៈលើកដំបូង	៩.៦៤០ រៀល
ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ	ភ្នំពេញ ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី

២.៧.៤.៣. កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ (PPAP)

រូបភាពទី ២.១០ ៖ ស្លាកសញ្ញា PPAP

កំពង់ផែស្វយ័តភ្នំពេញ (ក.ស.ភ) ដែលមាននិមិត្តសញ្ញា (PPAP) នៅក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (ផ.ម.ក) ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ១៩០៥ ដោយស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងសាធារណៈការនិងដឹកជញ្ជូន និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ កំពង់ផែស្វយ័តភ្នំពេញ ជាកំពង់ផែស្វយ័តទឹកសាបអន្តរជាតិ និងធំជាងគេនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ដោយសារកំណើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជាត្រូវបានចូលរួមចំណែកដោយការនាំចូល និងការនាំចេញ កំពង់ផែអន្តរជាតិមួយនេះបានចូលរួម និងលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍរបស់ប្រទេសក្នុងការពង្រឹងការទទួលស្គាល់ កេរ្តិ៍ឈ្មោះ និងការបោះជំហានទៅមុខប្រកបដោយចីរភាព។

ដោយមានការគាំទ្រពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ កំពង់ផែស្វយ័តភ្នំពេញ បានលើកឡើងពីគម្រោងផែនការរយៈពេលវែង ពីឆ្នាំ២០១៩ ដល់ឆ្នាំ២០២៨ ដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពលើកដាក់ទំនិញ អភិវឌ្ឍចំណតផែនការទេសសម្រាប់ការដឹកទំនិញក្នុងចំនួនច្រើន ធ្វើទំនើបកម្មចំណតផែនការទេសចរណ៍និងអ្នកដំណើរ អភិវឌ្ឍមជ្ឈមណ្ឌលដឹកជញ្ជូន និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវបណ្តាញនាវាចរណ៍។³⁰

ជាក់ស្តែងនៅឆ្នាំ ២០២១ ទោះបីជាវិស័យអចលនទ្រព្យ និងកាត់ដេរមើលទៅមានភាពមិនច្បាស់លាស់ក៏ដោយ ប៉ុន្តែទីតាំងទីផ្សាររបស់ PPAP នឹងបន្តកើនឡើង ១៩.៩៦% បើធៀបនឹងឆ្នាំ ២០២០ ទោះបីជាសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា និងសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកប្រឈមនឹងវិបត្តិធំក៏ដោយ។ កំណើននៃទំនិញឆ្លងកាត់តាមរយៈ PPAP ក្នុងឆ្នាំ ២០២១ បានមកពីការបន្តការនាំចូលអាហារ និងភេសជ្ជៈ ដែលបានកើនឡើង ១៤% បើធៀបនឹងការនាំចូលសរុប ប៉ុន្តែកើនឡើង ១៨% បើធៀបនឹងឆ្នាំ ២០២០។³¹

³⁰ <https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/phnom-penh-autonomous-port/> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០២៤)

³¹ https://csx.com.kh/jsp/data/lstcom_view.jsp?MNCD=5010&issueCode=KH1000040001 (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

តារាង២.៣. តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូងPPAP

តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង	
និមិត្តសញ្ញា និងឈ្មោះក្រុមហ៊ុន	PPAP កំពង់ផែស្វយ័តភ្នំពេញ
កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជី	០៩ ធ្នូ ២០១៥
ប្រភេទភាគហ៊ុន	ភាគហ៊ុនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត
ភាគហ៊ុនបោះផ្សាយ	៤.១៣៦.៨៧៣
កាលបរិច្ឆេទធ្វើប៊ុកបៀលឡើង	ថ្ងៃទី១៩ ដល់ ថ្ងៃទី២២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥
ចន្លោះថ្ងៃក្នុងការធ្វើប៊ុកបៀលឡើង	៤.៤០៥ រៀល ដល់ ៦.៣២០ រៀល
កាលបរិច្ឆេទធ្វើបរិសកម្ម	ថ្ងៃទី១២ ដល់ ថ្ងៃទី១៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥
តម្លៃបោះផ្សាយលក់ជាសាធារណៈលើកដំបូង	៥.១២០ រៀល
ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ	យាន់តា ស៊ីឃ្យូរីធី (ខេមបូឌា) ភីអិលស៊ី

២.៧.៤.៤. ក្រុមហ៊ុន រ៉ូយ៉ាល់ក្រុម ភ្នំពេញ អេសអ៊ីហ្សិត ម.ក (PPSP)

រូបភាពទី ២.១១ ៖ ស្លាកសញ្ញា PPSP

ភ្នំពេញ អេសអ៊ីហ្សិត ភីអិលស៊ី ដែលមាននិមិត្តសញ្ញា “PPSP” ក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (ផ.ម.ក) ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ ដោយមានការអនុញ្ញាតជាអ្នកអភិវឌ្ឍតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសពហុផលិតផលពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ អាជីវកម្មស្នូលរបស់ ភ្នំពេញ អេសអ៊ីហ្សិត ភីអិលស៊ី គឺការអភិវឌ្ឍតំបន់ឧស្សាហកម្ម ឬដីក្នុងគោលបំណងលក់ ឬ ជួល។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះ ក្រៅពីការផ្តល់សេវាកម្មលក់ និងជួលអចលនវត្ថុ ភ្នំពេញ

អេសអ៊ីហ្សិត ភីអិលស៊ី ក៏ពាក់ព័ន្ធដោយផ្ទាល់ជាមួយអតិថិជន ដោយរួមចំណែកក្នុងការជួយសម្រួលការសម្អាតទឹកកខ្វក់ ការថែរក្សាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ សេវាកម្មប្រឹក្សាយោបល់ ការគាំទ្រផ្នែករដ្ឋបាល សេវាកម្មសន្តិសុខ និងការផ្គត់ផ្គង់ថាមពល។³² នៅឆ្នាំ ២០២១ មានអ្នកវិនិយោគមកពី ១២ សញ្ជាតិផ្សេងៗគ្នា ដែលភាគច្រើនមកពីប្រទេសជប៉ុន ម៉ាឡេស៊ី តៃវ៉ាន់ ចិន សហរដ្ឋអាមេរិក និងកូរ៉េខាងត្បូងនៅក្នុងឧស្សាហកម្មដ៏ធំទូលាយដូចជាផ្នែករថយន្ត សម្លៀកបំពាក់ អាហារ និងភេសជ្ជៈ ផលិតផលប្លាស្ទិក ផលិតផលអេឡិចត្រូនិក និងគ្រឿងអលង្ការ។³³

តារាង២.៤. តារាងសង្ខេបទិន្នន័យនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្ពុជាសាធារណៈលើកដំបូង PPSP

តារាងសង្ខេបទិន្នន័យនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្ពុជាសាធារណៈលើកដំបូង	
និមិត្តសញ្ញា និងឈ្មោះក្រុមហ៊ុន	PPSP ក្រុមហ៊ុន រ៉ូយ៉ាល់ គ្រុប ភ្នំពេញ អេសអ៊ីហ្សិត ម.ក
កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជី	៣០ ឧសភា ២០១៦
ប្រភេទភាគហ៊ុន	ភាគហ៊ុនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត
ភាគហ៊ុនបោះផ្សាយ	២៥.៥៧៥.០០០
កាលបរិច្ឆេទធ្វើប៊ុកបៀលខ្ទង់	ថ្ងៃទី១៨ ដល់ ថ្ងៃទី២៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦
ចន្លោះថ្លៃក្នុងការធ្វើប៊ុកបៀលខ្ទង់	២.៨០០រៀល ដល់ ៤.០០០រៀល
កាលបរិច្ឆេទធ្វើបរិសកម្ម	ថ្ងៃទី៩ ដល់ ថ្ងៃទី១២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦
តម្លៃបោះផ្សាយលក់ជាសាធារណៈលើកដំបូង	២.៨៦០ រៀល
ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ	អេសប៊ីអាយ រ៉ូយ៉ាល់ ស៊ីឃ្យូរីធី កម្ពុជា ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី កាណា ស៊ីឃ្យូរីធី អិលធីឌី

³² <https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/phnom-penh-sez-plc/> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

³³ https://csx.com.kh/jsp/data/lstcom_view.jsp?MNCD=5010&issueCode=KH1000050000 (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

២.៧.៤.៥. កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ(PAS)

រូបភាពទី ២.១២ ៖ ស្លាកសញ្ញា PAS

កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ (ក.ស.ស) ដែលមាននិមិត្តសញ្ញា “PAS” ក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (ផ.ម.ក) ត្រូវបានបង្កើតឡើងដំបូងនៅឆ្នាំ១៩៥៦ ដោយស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ គឺជាកំពង់ផែស្វយ័តសមុទ្រ ទឹកជ្រៅតែមួយគត់ ដែលជាឆ្នឹងខ្ពង់នៃសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា។ ដោយសារសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាពឹងផ្អែកយ៉ាងខ្លាំងលើ ឧស្សាហកម្មនាំចូលនិងនាំចេញ វាពិតជាសំខាន់ណាស់សម្រាប់កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុក្នុងការពង្រីកផ្លូវ ទឹកទាំងក្នុងប្រទេស និងក្រៅប្រទេស។

សេវាកម្មដែលកំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ ធ្វើប្រតិបត្តិការរួមមាន៖ សេវាកម្មនាវាចរ សេវាលើកដាក់ ទំនិញ សេវាស្តុកទំនិញ និងសេវាដឹកជញ្ជូន។ លើសពីនេះទៅទៀត កំពង់ផែក៏មានប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសដែលផ្តល់សេវាកម្មលើការជួលដីសម្រាប់រោងចក្រទៅដល់វិនិយោគិនដែលចាប់អារម្មណ៍។³⁴ PAS មានទីតាំងនៅឈូងសមុទ្រថៃ ដែលជាទីតាំងយុទ្ធសាស្ត្រដែលងាយស្រួលចូលទៅកាន់ទីផ្សារក្នុងតំបន់អាស៊ាន និងអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក ដោយមិនចាំបាច់ឆ្លងកាត់កំពង់ផែផ្សេងទៀតនៅក្នុងតំបន់។ គិតត្រឹមខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ PAS រកបាន ១០២.០៦ ពាន់លានរៀល។³⁵

³⁴ <https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/sihanoukville-autonomous-port/> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០២៤)

³⁵ https://csx.com.kh/jsp/data/lstcom_view.jsp?MNCD=5010&issueCode=KH1000060009 (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

តារាង២.៥. តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូងPAS

តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង	
និមិត្តសញ្ញា និងឈ្មោះក្រុមហ៊ុន	PAS កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ
កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជី	០៨ សីហា ២០១៧
ប្រភេទភាគហ៊ុន	ភាគហ៊ុនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត
ភាគហ៊ុនបោះផ្សាយ	២១.៤៤២.៩៩២
កាលបរិច្ឆេទធ្វើប៊ុកបៀលខ្ទង់	ថ្ងៃទី២៥ មេសា ដល់ ថ្ងៃទី០២ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៧
ចន្លោះថ្ងៃក្នុងការធ្វើប៊ុកបៀលខ្ទង់	៣.៥២០រៀល ដល់ ៥.១៨០រៀល
កាលបរិច្ឆេទធ្វើបរិស័កម្ម	ថ្ងៃទី១៧ ដល់ ថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧
តម្លៃបោះផ្សាយលក់ជាសាធារណៈលើកដំបូង	៥.០៤០ រៀល
ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ	អេសប៊ីអាយ រ៉ូយ៉ាល់ ស៊ីឃ្យូរីធី

២.៧.៤.៦. ធនាគារអេស៊ីលីដា អិលធីស៊ី(ABC)

រូបភាពទី ២.១៣ ៖ ស្លោកសញ្ញា ABC

ធនាគារ អេស៊ីលីដា ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ១៩៩៣ នៅក្រោមគម្រោងរបស់អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ (The International Labour Organization) នៅកម្ពុជា។ ធនាគារ អេស៊ីលីដា បានឆ្លងកាត់ការអភិវឌ្ឍឥតឈប់ឈរ និងបានប្រែខ្លួនជាធនាគារពាណិជ្ជឈានមុខគេ ដែលមានប្រាក់កម្ចីសរុប និងបណ្តាញប្រតិបត្តិការចែកចាយច្រើនជាងគេបង្អស់នៅគ្រប់ខេត្តក្រុងនៃប្រទេសកម្ពុជា។

អតិថិជនភាគច្រើន គឺជាបុគ្គល អាជីវកម្មខ្នាតតូចបំផុត អាជីវកម្មខ្នាតតូច និងអាជីវកម្មខ្នាតមធ្យម ខណៈផលិតផលសេវាកម្មរួមមាន៖ សេវាបញ្ញើ សេវាកម្ចី និងសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀតដូចជា៖ សេវាផ្ទេរ ប្រាក់ សេវាគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ សេវាហិរញ្ញប្បទានវិនិយោគ សេវាកតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ សេវារៀបចំធានារ៉ាប់រង និងសេវាធនាគារតាមអ៊ិនធើណែត។³⁶ គិតត្រឹមថ្ងៃទី ៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០២១ ធនាគារអេស៊ីប៊ីជា គឺជាធនាគារ ឌីជីថលឈានមុខគេ និងមានបណ្តាញសាខាធំជាងគេ ដែលផ្តល់សេវាធនាគារ តាមរយៈបណ្តាញសាខាចំនួន ២៦២ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ការិយាល័យចំនួន ៣៩ នៅក្នុងប្រទេសឡាវ និង ១៧ ការិយាល័យនៅក្នុងប្រទេស មីយ៉ាន់ម៉ា។³⁷

តារាង២.៦. តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូងABC

តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង	
និមិត្តសញ្ញា និងឈ្មោះក្រុមហ៊ុន	ABC ធនាគារ អេស៊ីប៊ីជា ភីអិលស៊ី
កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជី	២៥ ឧសភា ២០២០
ប្រភេទភាគហ៊ុន	ភាគហ៊ុនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត
ភាគហ៊ុនបោះផ្សាយ	៤.៣៤៤.៨៦៥
កាលបរិច្ឆេទធ្វើប៊ុកបៀលឡើង	ថ្ងៃទី ០៣ ដល់ ថ្ងៃទី១៤ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០២០
ចន្លោះថ្ងៃក្នុងការធ្វើប៊ុកបៀលឡើង	១៥.០០០ រៀល ដល់ ១៧.០០០រៀល
កាលបរិច្ឆេទធ្វើបរិសកម្ម	ថ្ងៃទី ២៤ ខែមីនា ដល់ ថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០
តម្លៃបោះផ្សាយលក់ជាសាធារណៈលើកដំបូង	១៦.២០០ រៀល
ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ	យាន់តា ស៊ីឃ្យូរីធី (ខេមបូឌា) ភីអិលស៊ី

³⁶ <https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/acleda-bank-plc/> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

³⁷ https://csx.com.kh/jsp/data/lstcom_view.jsp?MNCD=5010&issueCode=KH1000100003 (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

២.៧.៤.៧. ក្រុមហ៊ុន ផេសថិក (ខេមបូឌា) ម.ក.(PEPC)

រូបភាពទី ២.១៤ ៖ ស្លាកសញ្ញា PEPC

ក្រុមហ៊ុន ផេសថិក(ខេមបូឌា) ម.ក ដែលមាននិមិត្តសញ្ញា “PEPC” ក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (ផ.ម.ក) ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ ២០១០ ក្នុងនាមជាក្រុមហ៊ុនបច្ចេកទេសថាមពលអគ្គិសនី។ ក្រុមហ៊ុន ផេសថិក មានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រងគម្រោង និងសេវាកម្មគ្រប់ប្រភេទនៅក្នុងវិស័យនេះ រាប់ចាប់ពីសម្ភារ និងឧបករណ៍ ការតម្កល់ ភ្លើង ការជួសជុលបង្គំ ការភ្ជាប់ខ្សែកាបថាមពល និងការងាររួមសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងគម្រោងទូទៅ។

ក្រុមហ៊ុន ផេសថិក គឺជាក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធនៃ PESTECH International Berhad (PIB) ដែលបានកសាងកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់ខ្លួននៅក្នុងប្រទេសម៉ាឡេស៊ី និងនៅទូទាំងពិភពលោក តាមរយៈការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រនៅលើទីផ្សារគោលរបស់ក្រុមហ៊ុន Bursa Malaysia Securities Berhad ឬផ្សារហ៊ុនម៉ាឡេស៊ី។³⁸ PEPC បានអនុម័តឈ្មោះបច្ចុប្បន្នរបស់ខ្លួននៅថ្ងៃទី ១១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៣។ PEPC ត្រូវបានបំប្លែងពីក្រុមហ៊ុនឯកជនមានកំណត់ ទៅជាក្រុមហ៊ុនសាធារណៈមានកំណត់នៅថ្ងៃទី ២៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៨ ដូចដែលបានអនុម័តដោយក្រសួងពាណិជ្ជកម្មនៅថ្ងៃតែមួយ ហើយបានយកឈ្មោះបច្ចុប្បន្នរបស់ខ្លួន ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការចុះបញ្ជីរបស់ខ្លួននៅលើទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (“CSX”) ។³⁹

³⁸ <https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/pestech-cambodia-plc/> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

³⁹ https://csx.com.kh/jsp/data/lstcom_view.jsp?MNCD=5010&issueCode=KH1000140009 (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

តារាង២.៧. តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូងPEPC

តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង	
និមិត្តសញ្ញា និងឈ្មោះក្រុមហ៊ុន	PEPC ផេសប៊ីក (ខេមបូឌា) ម.ក
កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជី	១២ សីហា ២០២០
ប្រភេទភាគហ៊ុន	ភាគហ៊ុនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត
ភាគហ៊ុនបោះផ្សាយ	៣.៩៤៥.០០០
កាលបរិច្ឆេទធ្វើបរិសកម្ម	ថ្ងៃទី២៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០ ដល់ថ្ងៃទី ០៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០
តម្លៃបោះផ្សាយលក់ជាសាធារណៈលើកដំបូង	៣.១២០ រៀល
ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ	អ អេច ប៊ីស៊ីយូរីធី (ខេមបូឌា) ម.ក

២.៧.៤.៨. ក្រុមហ៊ុន ឌី ប៊ី ឌី អ៊ិនជីនារីង ម.ក.(DBD)

រូបភាពទី ២.១៥ ៖ ស្លាកសញ្ញា DBD

ក្រុមហ៊ុន ឌី ប៊ី ឌី អ៊ិនជីនារីង ម.ក ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៥ និងជាក្រុមហ៊ុនពហុមុខងារផ្នែកវិស្វកម្ម និងសំណង់ ដែលមានបទពិសោធន៍ជាច្រើនឆ្នាំក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ឌីប៊ីឌី អ៊ិនជីនារីង ម.ក ផ្តល់សេវាកម្មដូចជា៖ ការរចនា ការសាងសង់ ការដំឡើង និងការថែទាំ ដល់ក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុកនិងបរទេស ដែលសុទ្ធតែមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញ។ ឌីប៊ីឌី អ៊ិនជីនារីង ម.ក កំពុងពង្រីកអាជីវកម្មផ្នែកសេវាកម្មរបស់ខ្លួនបន្ថែម រួមទាំង

សេវាកម្មត្រួតពិនិត្យឆ្លងចក្រ និងឧបករណ៍សំណង់។⁴⁰ ក្រៅពីកេរ្តិ៍ឈ្មោះក្នុងផ្នែកសំណង់ ការបំពាក់ឧបករណ៍ និងសេវាកម្មថែទាំឧបករណ៍ ឌីប៊ីឌី អ៊ិនជីនារីង ម.ក តំណាងផលិតផលម៉ាកល្បីៗជាច្រើន រួមមាន៖ផលិតផលម៉ាក Schneider, Franklin France, Daikin, Ginde, LG, Mitsubishi, Kumwell , EVT, Tsurumi Pump និងខ្សែកាបម៉ាក Yazaki។⁴¹

តារាង២.៨. តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង DBD

តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង	
និមិត្តសញ្ញា និងឈ្មោះក្រុមហ៊ុន	DBD ឌី ប៊ី ឌី អ៊ិនជីនារីង ម.ក
កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជី	០៦ កញ្ញា ២០២១
ប្រភេទភាគហ៊ុន	ភាគហ៊ុនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត
ភាគហ៊ុនបោះផ្សាយ	៦.៤៦១.៥៣៨
កាលបរិច្ឆេទធ្វើបរិស័កម្ម	ថ្ងៃទី ២៦ ខែកក្កដា ដល់ ថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០២១
តម្លៃបោះផ្សាយលក់ជាសាធារណៈលើកដំបូង	២.៣៨០ រៀល
ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ	អេសប៊ីអាយ រ៉ូយ៉ាល់ ស៊ីឃ្យូរីធី

២.៧.៤.៩. ក្រុមហ៊ុន ជេអេស លែន ភីអិលស៊ី(JSL)

រូបភាពទី ២.១៦ ៖ ស្លាកសញ្ញា JSL

ក្រុមហ៊ុន ជេអេស លែន ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ ក្នុងនាមជាក្រុមហ៊ុនឯកជន ទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតក្រោមច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានបំប្លែងទៅជាក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត និងអនុម័តយកនាមករណ៍ ជេអេស លែន ភីអិលស៊ី

⁴⁰ <https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/dbd-engineering-plc/> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

⁴¹ https://csx.com.kh/jsp/data/lstcom_view.jsp?MNCD=5010&issueCode=KH1000150008 (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

កាលពីថ្ងៃទី១៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១ ដើម្បីសម្រួលដល់ការធ្វើសំណើបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង។⁴²

បេសកកម្មចម្បងរបស់ក្រុមហ៊ុន គឺសាងសង់លំនៅដ្ឋានដែលអាចបំពេញនូវរាល់តម្រូវការចាំបាច់របស់ប្រជាជនកម្ពុជា ព្រមទាំងមានគុណភាពខ្ពស់ស្រស់ស្អាត និង តម្លៃសមរម្យ ដើម្បីជំរុញឱ្យការរស់នៅរបស់អតិថិជនពេញទៅដោយភាពសម្បូរបែប។⁴³

តារាង២.៩. តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង JSL

តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង	
និមិត្តសញ្ញា និងឈ្មោះក្រុមហ៊ុន	JSL ជេអេស លែន ភីអិលស៊ី
កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជី	១០ កុម្ភៈ ២០២២
ប្រភេទភាគហ៊ុន	ភាគហ៊ុនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត
ភាគហ៊ុនបោះផ្សាយ	៨.២៨១.០០០
កាលបរិច្ឆេទធ្វើបរិសកម្ម	ថ្ងៃទី០៥ ដល់ ថ្ងៃទី១៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០២២
តម្លៃបោះផ្សាយលក់ជាសាធារណៈលើកដំបូង	១.៩០០ រៀល
ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ	អ អេច ប៊ីស៊ីយូរីធី (ខេមបូឌា) ម.ក

២.៧.៤.១០. ក្រុមហ៊ុន ខេម ជឺអេសអេម ម.ក.(CGSM)

រូបភាពទី ២.១៧ ៖ ស្លាកសញ្ញា CGSM

⁴² <https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/js-land/> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

⁴³ https://csx.com.kh/jsp/data/lstcom_view.jsp?MNCD=5010&issueCode=KH1000160007 (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

ក្រុមហ៊ុន ខេម ជ័យអេសអេម (និមិត្តសញ្ញាចុះបញ្ជី៖ CGSM) និងក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធរបស់ខ្លួន (រួមទាំងសែលកាត) គឺជាក្រុមហ៊ុនដែលបានបង្កើតឡើងក្រោមច្បាប់ស្តីអំពី ការវិនិយោគបរទេសនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានបង្កើតនៅថ្ងៃទី២០ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៦។ ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានកាន់កាប់ ទាំងស្រុងដោយក្រុមហ៊ុន រ៉ូយ៉ាល់ មីលីខម (RMC)។ សកម្មភាពចម្បងរបស់ក្រុមហ៊ុន រួមមាន៖

ក). ដំឡើង និងប្រតិបត្តិលើបរិក្ខារ និងម៉ាស៊ីនទាំងអស់ដែលប្រើប្រាស់ការតភ្ជាប់ជាមួយនឹងប្រតិបត្តិការបណ្តាញទូរស័ព្ទចល័ត នៅទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា និងរាល់ផលិតផលទាំងអស់ដែលជាផ្នែកបំពេញបន្ថែម ឬជាផ្នែកនៃ គ្រឿងបរិក្ខារទាំងនោះ។

ខ). ធ្វើទីផ្សារ និងលក់ផលិតផល និង/ឬសេវាកម្មទូរគមនាគមន៍របស់ខេម ជ័យអេសអេម នានា។⁴⁴ ត្រូវបានចាត់ ទុកថាជាក្រុមហ៊ុនទូរគមនាគមន៍ដ៏ធំបំផុតមួយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា CAMGSM ផ្តល់សេវាកម្មដល់អតិថិជន ជាងបួនលាននាក់ជាមួយនឹងការគ្របដណ្តប់ទូទាំងប្រទេស និងបណ្តាញចែកចាយយ៉ាងទូលំទូលាយ។⁴⁵

តារាង២.១០.តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង CGSM

តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង	
និមិត្តសញ្ញា និងឈ្មោះក្រុមហ៊ុន	CGSM ខេម ជ័យអេសអេម ម.ក
កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជី	២៧ មិថុនា ២០២៣
ប្រភេទភាគហ៊ុន	ភាគហ៊ុនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតប្រភេទ “ក”
ភាគហ៊ុនបោះផ្សាយ	៩.២៧១.២០៦
តម្លៃបោះផ្សាយលក់ជាសាធារណៈលើកដំបូង	២.២៧០ រៀល
ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ	អេសប៊ីអាយ រ៉ូយ៉ាល់ ស៊ីឃ្យូរីធី

⁴⁴ <https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/camgsm-plc/> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

⁴⁵ https://csx.com.kh/jsp/data/lstcom_view.jsp?MNCD=5010&issueCode=KH1000220009 (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

២.៧.៤.១១. ក្រុមហ៊ុន ម៉េងលី ជេ. គួច អេឌូកេសិន ម.ក.(MJQE)

រូបភាពទី ២.១៨ ៖ ស្លាកសញ្ញា MJQE

ក្រុមហ៊ុន ម៉េងលី ជេ. គួច អេឌូកេសិន (និមិត្តសញ្ញាចុះបញ្ជី៖ MJQE) ត្រូវបានបង្កើតឡើង ជាក្រុមហ៊ុន ឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ក្រោមច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ បច្ចុប្បន្ន ក្រុមហ៊ុន ម៉េងលី ជេ. គួច អេឌូកេសិន គឺជាគ្រឹះស្ថានអប់រំឯកជនឈានមុខគេមួយនៅ កម្ពុជា និងចូលរួម ចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការផ្តល់សេវាអប់រំដ៏ទូលំទូលាយ ពីថ្នាក់ក្រោមមត្តេយ្យសិក្សា ដល់ថ្នាក់ទី១២ នៅ សាលារៀន អន្តរទ្វីប អាមេរិកាំង (AIS) និងផ្នែកភាសា (ភាសាអង់គ្លេស ភាសាចិន និងភាសាថៃ) ការបណ្តុះ បណ្តាលឯកទេស និងការបណ្តុះបណ្តាលគរុកោសល្យគ្រូបង្រៀននៅមជ្ឈមណ្ឌលភាសា អេ អាយ អាយ (AII)។⁴⁶

នៅឆ្នាំ ២០២១ AIS មានការចុះឈ្មោះចំនួន ៧,៦៦៨ ដែលផ្តល់ឱ្យយើងនូវចំណែកទីផ្សារប៉ាន់ស្មាន ចំនួន ៦.៥៤% ប្រសើរឡើងពី ៥.៨៨% ក្នុងឆ្នាំ ២០២០។⁴⁷

⁴⁶ <https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/mengly-j-quach-education-plc/> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

⁴⁷ https://csx.com.kh/jsp/data/lstcom_view.jsp?MNCD=5010&issueCode=KH1000210000 (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

តារាង២.១១.តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង MJQE

តារាងសង្ខេបលទ្ធផលនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង	
និមិត្តសញ្ញា និងឈ្មោះក្រុមហ៊ុន	MJQE ម៉េងលី ជេ. គួច អេឌ្យុខេសិន ម.ក
កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជី	២៨ មិថុនា ២០២៣
ប្រភេទភាគហ៊ុន	ភាគហ៊ុនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត
ភាគហ៊ុនបោះផ្សាយ	៣.៩៥៩.៥២៧
តម្លៃបោះផ្សាយលក់ជាសាធារណៈលើកដំបូង	២.០៨០ រៀល
ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ	អ អេច ប៊ីស៊ីយ៉ូរីធី (ខេមបូឌា) ម.ក

២.៧.៥. វិនិយោគិន

វិនិយោគិន គឺជាអ្នកដែលបែងចែកទុនរបស់ខ្លួន ដោយរំពឹងថានឹងទទួលបានចំណូលហិរញ្ញវត្ថុនាថ្ងៃអនាគត។ នៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ វិនិយោគិនសំដៅដល់សាធារណជនជាបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលដែលទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនពី ន.ម.ក. មានសិទ្ធិទិញ ឬលក់មូលបត្រ ដែលបានបោះផ្សាយ។ ប្រភពទុនរបស់វិនិយោគិនមានដូចជា៖

- សាច់ប្រាក់ ឬទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួន
- ការឧបត្ថម្ភ ឬកម្ចី
- ចំណូលពីការងារ ឬជំនួញ។⁴⁸

២.៧.៦. តួអង្គចូលរួមដទៃទៀត

ក្រៅពីតួអង្គសំខាន់ដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ វិស័យមូលបត្រក៏មានតួអង្គចូលរួមដទៃទៀត ដែលមានដូចជា ៖

⁴⁸ ហេង ថ័ន្ទបូលីន (២០២៣-២០២៤) ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ទំព័រទី ៧៨ ដល់ ៧៩

ក. ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាផ្នែកច្បាប់នៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ (Law Firms)

ក្រុមហ៊ុនមេធាវី ឬមេធាវីជាអ្នកផ្តល់ប្រឹក្សាយោបល់លើបញ្ហាផ្លូវច្បាប់ទាំងអស់ដែលទាក់ទងទៅនឹងពាក្យស្នើសុំ និងឯកសារផ្តល់ព័ត៌មាន ជាពិសេសទៅលើការពិនិត្យលើការបំពេញកាតព្វកិច្ចតាមច្បាប់របស់ក្រុមហ៊ុនដែលមានបំណងចុះបញ្ជី និងធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ឯកសារផ្សេងៗទៀតត្រឹមត្រូវតាមការតម្រូវរបស់ច្បាប់។ ក្រុមហ៊ុនទាំងនោះរួមមានដូចជា៖

- ក្រុមហ៊ុនមេធាវី អេច ប៊ី អេស (HBS LAW FIRM)
- ការិយាល័យមេធាវី អេស អេស ជី សុខអន ហេង (R&T SOK & HENG LAW OFFICE)
- ការិយាល័យមេធាវី សុក ស៊ីផាន់ណា និងសហការី
- ការិយាល័យមេធាវី សិទ្ធិសក្កិ (SITHISAK LAW OFFICE)
- ការិយាល័យមេធាវីអាស៊ី កម្ពុជា (ASIA CAMBODIA LAW GROUP)
- ការិយាល័យមេធាវី ប៊ុន និងសហការី (BUN & ASSOCIATES)
- ការិយាល័យមេធាវី ភីវ៉ាយជី និង សហការី (PYT & Associates LAW OFFICE)
- ការិយាល័យមេធាវី ស៊ី អេស អែល និងសហភាព (CSL & ASSOCIATES LAW OFFICE)
- ក្រុមមេធាវី អេច.អឹម.អិល & ខន់សាល់ចិន (HML LAW GROUP & CONSULTANTS)
- ការិយាល័យមេធាវី ស៊ិន & ជាតនី (SIN & Partners Law Office)
- ក្រុមមេធាវី កម្ពុជាបាយ័ន (ស៊ី ប៊ី អិល) (CAMBODIA BAYON LAW GROUP)
- ក្រុមមេធាវី មេគង្គ (Mekong Law Group)
- ក្រុមមេធាវី កម្ពុជាសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ (Cambodia International Cooperation Law Group)
- ក្រុមមេធាវី ស៊ី អេស ភី និង សហការី (CSP & Associates Law Group)
- ការិយាល័យមេធាវី សិដ្ឋាល័យ (SETHALAY Law Office)⁴⁹

ខ. ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាសវនកម្មក្នុងវិស័យមូលបត្រ (Audit Firms)

ជាក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាសវនកម្ម ដែលទទួលស្គាល់ពី ន.ម.ក. ដើម្បីធ្វើសវនកម្មនូវរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដោយអនុវត្តតាមស្តង់ដារដែលបានកំណត់។ ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាផ្នែកវិស័យមូលបត្រមានចំនួន ៨ ដូចខាងក្រោម៖

⁴⁹ ហេង ថ័ន្ទបូលីន (២០២៣-២០២៤) ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ទំព័រទី ៨០ ដល់ ៨១

- ក្រុមហ៊ុន ប្រាយវ៉តធីរ ហាវខូកើស៍ (ខេមបូឌា)
- ក្រុមហ៊ុន ខេ ភី អឹម ជឺ ខេមបូឌា (KPMG CAMBODIA LTD.)
- ក្រុមហ៊ុន ប៊ី ឌី អូ (ខេមបូឌា) លីមីតធីត (BDO CAMBODIA LIMITED)
- ក្រុមហ៊ុន អ៊ែនស្ទ អ៊ែន យ៉ាង (ខេមបូឌា) (ERNST & YOUNG (CAMBODIA) LTD.)
- ក្រុមហ៊ុន ហ្គ្រាន់ ថ័រនតុន (ខេមបូឌា) លីមីតធីត (Grant Thornton (Cambodia) Limited.)
- ក្រុមហ៊ុន ក្រូវ (ខេអេច) ឯ.ក (Crowe Co., Ltd.)
- ក្រុមហ៊ុន ឌីឡាយធី (ខេមបូឌា) ខូ អិលធីឌី (DELOITTE (CAMBODIA) CO., LTD).
- ក្រុមហ៊ុន បេកយ៉ែរ ធីលលី (ខេមបូឌា) ឯ.ក (Baker Tilly (Cambodia) Co., Ltd.)⁵⁰

គ. ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាកម្មវាយតម្លៃនៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ (Valuation Companies)

ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយចាំបាច់ត្រូវជ្រើសរើសក្រុមហ៊ុនវាយតម្លៃ ឬបុគ្គលវាយតម្លៃឯករាជ្យ ប្រសិនបើ ក្រុមហ៊ុនកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិ ដីធ្លី ឬបរិក្ខារដែលត្រូវ វាយតម្លៃឡើងវិញ។ ក្រុមហ៊ុនវាយតម្លៃត្រូវរៀបចំ របាយការណ៍វាយតម្លៃដែលជាផ្នែកមួយនៃដំណើរការចុះបញ្ជី។ បញ្ជីឈ្មោះក្រុមហ៊ុនដែលផ្តល់សេវាកម្មវាយតម្លៃ នៅក្នុងវិស័យមូលបត្រមានដូចជា៖

- ក្រុមហ៊ុន វីត្រាស់ អ៊ីប្រេហ្សូល (VTRUST APPRAISAL Co., Ltd.)
- ក្រុមហ៊ុន ស៊ីងឈ័រ ប្រូជឺតធី ឯ.ក (THINKTURE PROPERTY CO., LTD.)
- ក្រុមហ៊ុន ណាយ ហ្វ្រង់ (ខេមបូឌា) (Knight Frank (Cambodia) Pte., Ltd.)⁵¹

ឃ. ភ្នាក់ងារបញ្ជីកាមូលបត្រ (Securities Registrar Agent)

ជាភ្នាក់ងារដែលទទួលស្គាល់ពី ន.ម.ក. ដែលគ្រប់គ្រងនូវដំណើរការធ្វើបរិស័សកម្ម និងការបែងចែក មូលបត្រ កត់ត្រាបញ្ជីកម្មសិទ្ធិកាមូលបត្រ និងធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីការបញ្ចប់ និងជោគជ័យនៃការរក្សាទុក មូលបត្រ។ ភ្នាក់ងារបញ្ជីកាមូលបត្រ មានចំនួន ៤ គឺ៖

- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
- ក្រុមហ៊ុន ត្រាយខ័រស៊ីយូរីធី ស៊ីស ភីអិលស៊ី

⁵⁰ ហេង ថន្នបូលីន (២០២៣-២០២៤) ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ទំព័រទី ៨២

⁵¹ ហេង ថន្នបូលីន (២០២៣-២០២៤) ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ទំព័រទី ៨៣

- ក្រុមហ៊ុន ភ្នំពេញ ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី⁵²
- ធនាគារ រីង ភីអិលស៊ី

ខ. ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីផ្ទេរមូលបត្រ (Transfer Agent)

ជាភ្នាក់ងារដែលទទួលស្គាល់ពី **ន.ម.ក.** ដែលគ្រប់គ្រងបញ្ជីកម្មសិទ្ធកម្មមូលបត្រឲ្យមាន ការផ្លាស់ប្តូរ កម្មសិទ្ធកម្ម ការធ្វើបាយការណ៍ ស្ថិតិ និងការរៀបចំពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធកម្មសិទ្ធកម្មមូលបត្រ ដូចជាការជូនដំណឹង អំពីការបែងចែកភាគលាភ និងការបង់ការប្រាក់ជាដើម។ ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីផ្ទេរមូលបត្រមានចំនួន ៤ គឺ៖

- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
- ក្រុមហ៊ុន ត្រាយខ័រស៊ីឃ្យូរីធី ស៊ីស ភីអិលស៊ី
- ក្រុមហ៊ុន ភ្នំពេញ ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី⁵³
- ធនាគារ រីង ភីអិលស៊ី

ប. ភ្នាក់ងារទូទាត់ (Paying Agent)

ជាភ្នាក់ងារដែលទទួលស្គាល់ពី **ន.ម.ក.** ដែលមានតួនាទីជាអ្នកគណនាភាគលាភ ការប្រាក់ ប្រាក់ដើម ទូទាត់ជូនកម្មសិទ្ធកម្ម ឬភាគីដែលមានការពាក់ព័ន្ធក្នុងនាមជាក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ និងបញ្ជូនព័ត៌មានចាំបាច់ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការទូទាត់ដល់កម្មសិទ្ធកម្មមូលបត្រ និងទៅក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ និង **ន.ម.ក.** តាមការចាំបាច់។ ភ្នាក់ងារទូទាត់មានចំនួន ៤ គឺ៖

- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
- ក្រុមហ៊ុន ត្រាយខ័រស៊ីឃ្យូរីធី ស៊ីស ភីអិលស៊ី
- ក្រុមហ៊ុន ភ្នំពេញ ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី⁵⁴
- ធនាគារ រីង ភីអិលស៊ី

⁵² ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២៣-២០២៤) ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ទំព័រទី ៨៣ ដល់ ៨៤

⁵³ ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២៣-២០២៤) ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ទំព័រទី ៨៥

⁵⁴ ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២៣-២០២៤) ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ទំព័រទី ៨៦

ឆ. ភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ទាក់ទងនឹងមូលបត្រ (Cash Settlement Agent)

ជាភ្នាក់ងារដែលបានទទួលស្គាល់ពី ន.ម.ក ដែលគ្រប់គ្រងគណនីទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ ដែលមានដូចជា ការផ្ទេរ ឬការបង្វែរសាច់ប្រាក់ រវាងគូភាគីជួញដូរ ប្រកបដោយមានសុវត្ថិភាព។ ភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ទាក់ទងនឹងមូលបត្រ មានចំនួន ៧ គឺ៖

- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
- ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា ក.អ
- ធនាគារ វិនិយោគ និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ភីអិលស៊ី
- ធនាគារ កម្ពុជាសាធារណៈ ភីអិលស៊ី
- ធនាគារ ប៊ី.អាយ.ស៊ី (ខេមបូឌា) ប៊ែង ម.ក
- ធនាគារ វឌ្ឍនៈអាស៊ី ចំកាត់⁵⁵
- ធនាគារ វីង ភីអិលស៊ី

ជ. ភ្នាក់ងាររក្សាសុវត្ថិភាពក្នុងវិស័យមូលបត្រ

ជាភ្នាក់ងារដែលបានទទួលស្គាល់ពី ន.ម.ក ដែលថែរក្សាសុវត្ថិភាពទ្រព្យរបស់អតិថិជន ដូចជាមូលបត្រ សាច់ប្រាក់ និងទ្រព្យដទៃទៀត ថែមទាំងដាក់បញ្ចាំទិញ-លក់មូលបត្រតាមការបញ្ជាពីអតិថិជនគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យប្រតិបត្តិការសាច់ប្រាក់ មូលបត្រ និង ទ្រព្យដទៃទៀតដែលទទួលបានពីបុគ្គលពាក់ព័ន្ធអតិថិជន ដើម្បីធានាថាប្រតិបត្តិការរបស់អតិថិជន ត្រូវបានកត់ត្រាយ៉ាង ត្រឹមត្រូវ និងមានបច្ចុប្បន្នភាព។ ភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ទាក់ទងនឹងមូលបត្រ មានចំនួន ១ គឺ៖ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី។⁵⁶

⁵⁵ ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២៣-២០២៤) ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ទំព័រទី ៨៧

⁵⁶ ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២៣-២០២៤) ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ទំព័រទី ៨៩

ជំពូកទី៣

នីតិវិធីនៃការជួញដូរ

មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ

ជំពូកទី៣

នីតិវិធីនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជា

៣.១. ដំណាក់កាលមុននឹងចាប់ផ្តើមជួញដូរ

មុននឹងចាប់ផ្តើមជួញដូរ វិនិយោគិនត្រូវស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនពីនិយ័តកមូលបត្រកម្ពុជា និងបើកគណនីជួញដូរនៅក្រុមហ៊ុនមូលបត្រណាមួយដែលខ្លួនជ្រើសរើស។

៣.១.១. ការស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន

លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន គឺជាលេខសម្គាល់វិនិយោគិន រូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលមួយ។ បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលមានបំណងធ្វើការវិនិយោគនៅក្នុងទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាត្រូវចុះឈ្មោះនៅ ន.ម.ក ដើម្បីទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនពី ន.ម.ក មុននឹងធ្វើសកម្មភាពជួញដូរមូលបត្រ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនមានសុពលភាពរយៈពេល១០ឆ្នាំ ហើយវិនិយោគិនអាចស្នើសុំបន្ត សុពលភាពបាន មុនពេលអស់សុពលភាព៣ខែ។ វិនិយោគិនមួយអាចស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតែមួយប៉ុណ្ណោះ។

ក្នុងការចុះឈ្មោះដើម្បីទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន វិនិយោគិន មានជម្រើសពីរគឺដាក់ពាក្យស្នើសុំដោយផ្ទាល់ និងដាក់ពាក្យស្នើសុំតាមរយៈអនឡាញ។

ក. ការបំពេញពាក្យស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនដោយផ្ទាល់

វិនិយោគិនដែលមានបំណងសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន ត្រូវបំពេញបែបបទ និងភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារដូចខាងក្រោម៖

❖ សម្រាប់វិនិយោគិនជារូបវន្តបុគ្គល

- បំពេញពាក្យស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន (ទម្រង់ ក) ដោយមានបិទរូបថតដែលថតចំពីមុខ ទំហំ ៤x៦ មួយសន្លឹក។
- ភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារដូចខាងក្រោម៖
 - អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ មានសុពលភាពថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ សម្រាប់វិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរ។

- លិខិតឆ្លងដែនមានសុពលភាព ថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ សម្រាប់វិនិយោគិនមិនមែនសញ្ជាតិខ្មែរ។
- ប្រវត្តិរូបសង្ខេបដោយមានព័ត៌មានស្តីពីប្រវត្តិសិក្សា និងបទពិសោធន៍ការងារ។

❖ សម្រាប់វិនិយោគិនជានីតិបុគ្គល

- បំពេញពាក្យស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន (ទម្រង់ ខ) ដោយមានបិទរូបថត ដែលថតចំពីមុខ ទំហំ ៤x៦ មួយសន្លឹក របស់បុគ្គលមានសិទ្ធិចុះហត្ថលេខាក្នុងនាមនីតិបុគ្គល។
- ភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារដូចខាងក្រោម:
 - វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និង/ឬ អាជ្ញាបណ្ណធ្វើអាជីវកម្មថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ។
 - វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម ប្រសិនបើមាន។
 - ឈ្មោះអភិបាល ដោយបញ្ជាក់ពីសញ្ជាតិ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវអត្តសញ្ញាណបណ្ណ សម្រាប់វិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរ ឬលិខិតឆ្លងដែនសម្រាប់វិនិយោគិនមិនមែនសញ្ជាតិខ្មែរថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវរបស់អភិបាលនីមួយៗ។
 - លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិដល់បុគ្គលតំណាងចុះហត្ថលេខាក្នុងនាមនីតិបុគ្គល និងប្រវត្តិរូបសង្ខេប របស់បុគ្គលតំណាងចុះហត្ថលេខាក្នុងនាមនីតិបុគ្គល ដោយមានព័ត៌មានស្តីពីប្រវត្តិសិក្សា និងបទពិសោធន៍ការងារ។
 - បញ្ជីឈ្មោះអ្នកដែលមានសិទ្ធិ ឬចូលរួមក្នុងការសម្រេចចិត្តវិនិយោគក្នុងវិស័យមូលបត្រ។

បញ្ជាក់: ករណីវិនិយោគិនដាក់ពាក្យស្នើសុំទៅ គ.ម.ក. ដោយផ្ទាល់ វិនិយោគិនត្រូវផ្តល់នូវពាក្យស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន ព្រមទាំងឯកសារភ្ជាប់ដែលមានភាពត្រឹមត្រូវទៅ គ.ម.ក. នៅរៀងរាល់ ម៉ោងធ្វើការ។

ខ. ការបំពេញពាក្យស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមអនឡាញ

បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលមានបំណងស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមអនឡាញ ត្រូវចូលទៅកាន់ គេហទំព័រ៖ <https://id.secc.gov.kh> ឬចូលទៅកាន់គេហទំព័រ៖ <http://www.secc.gov.kh> ដោយជ្រើសរើស ត្រង់ពាក្យថា “វិនិយោគិន” បន្ទាប់មកជ្រើសរើសយកពាក្យថា “លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន” រួចចុចនៅលើតំណ ភ្ជាប់ (LINK) ៖ “ការស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមអនឡាញ”។ បុគ្គលស្នើសុំត្រូវធ្វើការចុះឈ្មោះជាមុន ដើម្បីទទួលបានលេខសម្ងាត់ និងសិទ្ធិចូលប្រព័ន្ធ ដោយត្រូវជ្រើសរើសប្រភេទវិនិយោគិន (រូបវន្ត ឬនីតិបុគ្គល)។

ស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមអនឡាញមាន ២ (ពីរ) ជម្រើសគឺ៖ ការស្នើសុំដោយផ្ទាល់ ឬ ការស្នើសុំតាមរយៈក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណពី គ.ម.ក. ដូចខាងក្រោម៖

- **ការស្នើសុំដោយផ្ទាល់៖** បុគ្គលស្នើសុំ បន្ទាប់ពីចុះឈ្មោះនឹងទទួលបានលេខសម្ងាត់ ត្រូវប្រើលេខសម្ងាត់នោះដើម្បីចូលប្រព័ន្ធ ដោយត្រូវធ្វើការបំពេញព័ត៌មានស្នើសុំ និងភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារភ្ជាប់ ព្រមទាំងបង់ថ្លៃសេវា។
- **ការស្នើសុំតាមរយៈក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ៖** តំណាងក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ បន្ទាប់ពីចុះឈ្មោះ និងទទួលបានលេខសម្ងាត់ ត្រូវប្រើលេខសម្ងាត់នោះដើម្បីចូលប្រព័ន្ធ ដោយត្រូវធ្វើការបំពេញព័ត៌មានរបស់ បុគ្គលស្នើសុំ និងភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារភ្ជាប់ ព្រមទាំងបង់ថ្លៃសេវា។

បុគ្គលស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមអនឡាញ ត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារភ្ជាប់ ដោយចាត់ជា រូបភាព ឬស្កែន (Scan) ឱ្យបានច្បាស់នូវឯកសារ ដូចខាងក្រោម៖

- **សម្រាប់វិនិយោគិនជាបុគ្គល**
 - បំពេញព័ត៌មានស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមអនឡាញ ដោយមានភ្ជាប់មកជាមួយរូបថត ៤x៦ របស់បុគ្គល ថតចម្លងមុខគ្មានពាក់វ៉ែនតាក្នុងរយៈពេល ០៦ (ប្រាំមួយ) ខែចុងក្រោយ។
 - អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរមានសុពលភាព ថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវសម្រាប់វិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរ។
 - លិខិតឆ្លងដែនមានសុពលភាព ថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវសម្រាប់វិនិយោគិនសញ្ជាតិបរទេស។
 - ស្នាមមេដៃស្តាំ ឬហត្ថលេខា និងឈ្មោះរបស់បុគ្គល។
 - ឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយអគ្គនាយកនៃ ន.ម.ក.។
- **សម្រាប់វិនិយោគិនជានីតិបុគ្គល**
 - បំពេញព័ត៌មានស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមអនឡាញ ដោយមានភ្ជាប់មកជាមួយ រូបថត ៤x៦ របស់បុគ្គលមានសិទ្ធិចុះហត្ថលេខាក្នុងនាមនីតិបុគ្គល ថតចម្លងមុខគ្មានពាក់វ៉ែនតាក្នុងរយៈពេល ០៦ (ប្រាំមួយ) ខែចុងក្រោយ។

- វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និងអាជ្ញាបណ្ណធ្វើអាជីវកម្មរបស់នីតិបុគ្គល ថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ (ប្រសិនបើមាន)។
- វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីពន្ធដារ (អាករលើតម្លៃបន្ថែម) ថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ។
- លក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន ថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ។
- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរមានសុពលភាព សម្រាប់វិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរ ឬលិខិតឆ្លងដែនមានសុពលភាពសម្រាប់វិនិយោគិនសញ្ជាតិបរទេសរបស់បុគ្គល មានសិទ្ធិចុះហត្ថលេខាក្នុងនាមនីតិបុគ្គល ថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ។
- លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិដល់បុគ្គលតំណាងចុះហត្ថលេខាក្នុងនាមនីតិបុគ្គល។
- ស្នាមមេដៃស្តាំ ឬហត្ថលេខា និងឈ្មោះរបស់បុគ្គលតំណាង។
- ត្រាសម្គាល់នីតិបុគ្គល។
- ឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយអគ្គនាយកនៃ គ.ម.ក.⁵⁷

៣.១.២. ការបើកគណនីជួញដូរ និងគណនីសាច់ប្រាក់

វិនិយោគិនដែលទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនពី ន.ម.ក ត្រូវធ្វើការបើកគណនីជួញដូរនៅក្រុមហ៊ុនមូលបត្រណាមួយដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណពី ន.ម.ក ដើម្បីជាអ្នកតំណាងក្នុងការជួញដូរមូលបត្រ។

វិនិយោគិនអាចបើកគណនីជួញដូរតែមួយគត់នៅក្រុមហ៊ុនមូលបត្រមួយ ប៉ុន្តែក្នុងករណីវិនិយោគិនចង់បើកគណនីជួញដូរលើសពីមួយ អាចទំនាក់ទំនងបើកនៅក្រុមហ៊ុនមូលបត្រផ្សេងទៀត។

- គណនីសាច់ប្រាក់៖ វិនិយោគិនត្រូវដាក់តម្កល់សាច់ប្រាក់ ១០០% ដើម្បីធ្វើការជួញដូរមូលបត្រ។ ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ត្រូវយកសាច់ប្រាក់ដែលអតិថិជនបានដាក់តម្កល់នោះ ដាក់ចូលក្នុងគណនីសាច់ប្រាក់អតិថិជន (Client Money Account) នៅភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ (CSA)។
- គណនីមូលបត្រ៖ សម្រាប់រក្សាទុកមូលបត្រនៅក្នុងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ។ មូលបត្ររបស់វិនិយោគិន ត្រូវបានរក្សាទុកនៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ ដាច់ដោយឡែកពីទ្រព្យរបស់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ។

⁵⁷ គោលការណ៍ណែនាំស្តីពី ការផ្តល់លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមអនឡាញចុះថ្ងៃទី១១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤

<https://www.serc.gov.kh/form-investor-id/guideline-investorid.pdf>

៣.១.៣. ការធ្វើទំនើបកម្មឌីជីថលរបស់ផ្សារមូលបត្រអេស៊ីនិយោគិនជូនដូនមូលបត្រ បានយ៉ាងឆាប់រហ័ស មានសុវត្ថិភាព និងមានភាពងាយស្រួល

ក. កម្មវិធីជួញដូរតាមទូរសព្ទ កម្មវិធីជួញដូរតាមទូរសព្ទ CSX Trade

ស៊ី អេស អ៊ីក ត្រេដ (CSX Trade) គឺជាថ្នាលជួញដូរ ដែលផ្តល់ឱ្យវិនិយោគិនអាចជួញដូរភាគហ៊ុន (មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ) នៅ ផ្នែក ប្រកបដោយភាពងាយស្រួល ឆាប់រហ័ស និងមានសុវត្ថិភាព។ CSX Trade ត្រូវបានធ្វើទំនើបកម្មពីប្រព័ន្ធជួញដូរចល័ត (Mobile Trading System-MTS) ទៅជាកម្មវិធីទូរសព្ទ (Application) ដែលអនុញ្ញាតឱ្យវិនិយោគិនទាញយក និងដំឡើងកម្មវិធីដោយឥតគិតថ្លៃពី App Store ឬ Play Store និងអាចជួញដូរមូលបត្របានដោយផ្ទាល់តាមរយៈទូរសព្ទ Smartphone ឬ Tablet របស់ពួកគេ។ ការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មប្រព័ន្ធជួញដូរនេះ គឺជាការបោះជំហានថ្មីមួយទៀតរបស់ ផ្នែក ដែលបានបន្ថែមនូវមុខងារថ្មីៗមួយចំនួនទៀត ដែលអនុញ្ញាត ឱ្យវិនិយោគិនធ្វើការដាក់បញ្ចាំទិញ-លក់ កែប្រែបញ្ចាំ លុបចោលបញ្ចាំ បានយ៉ាងឆាប់រហ័ស ក៏ដូចជាអាចតាមដាន ស្ថានភាពបញ្ចាំទិញ-លក់លើទីផ្សារបច្ចុប្បន្ន ពិនិត្យទិន្នន័យជួញដូរកន្លងមក ពិនិត្យសមតុល្យសាច់ប្រាក់ និងមូលបត្រ ព្រមទាំងធ្វើការស្នើសុំដាក់ប្រាក់ និងដកប្រាក់ពីគណនីជួញដូររបស់ខ្លួន និងទទួលបានព័ត៌មានថ្មីៗជាមួយនឹង ទិន្នន័យនានាដែលជាជំនួយក្នុងការសម្រេចចិត្តវិនិយោគ។ ការដាក់ឱ្យដំណើរការប្រព័ន្ធទាំងនេះ ឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការ នៃការកើនឡើងចំនួនក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជី និងចំនួនវិនិយោគិន ក៏ដូចជាភាពរីកចម្រើននៃបច្ចេកវិទ្យា ដែលនឹងជំរុញ កំណើនទំហំជួញដូរ និងសន្ទនីយភាពទីផ្សារ។ វិនិយោគិនអាចធ្វើការផ្លាស់ប្តូរភាសាចំនួន ៥ ភាសាដូចជា ខ្មែរ អង់គ្លេស ចិន ជប៉ុន និងកូរ៉េ នៅលើ CSX Trade ផងដែរ។

ខ. ការបើកគណនីជួញដូរតាមអនឡាញ

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់វិនិយោគិនក្នុងសម័យឌីជីថល ជាពិសេសដើម្បីសម្រួលដល់វិនិយោគិន ដែលមានបំណងបើកគណនីជួញដូរឱ្យកាន់តែមានភាពងាយស្រួល ឆាប់រហ័ស និងមិនចាំបាច់ទៅកាន់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ដោយផ្ទាល់ដើម្បីបើកគណនីជួញដូរ ផ្នែក បានអភិវឌ្ឍ និងដាក់ឱ្យដំណើរការនូវប្រព័ន្ធបើកគណនីជួញដូរតាមអនឡាញ។ ដើម្បីបើកគណនីជួញដូរតាមអនឡាញបានវិនិយោគិនត្រូវ៖

- ចូលទៅកាន់គេហទំព័រ <https://acc-opening.csx.com.kh>
- ចុចលើពាក្យ Sign up បង្កើតគណនីជាមួយអ៊ីមែល
- បំពេញព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួន និងព័ត៌មានគណនីជួញដូរ រួចចុច Next
- ផ្ទៀងផ្ទាត់ព័ត៌មានឡើងវិញ រួចចុច Confirm

- ជ្រើសរើសក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ រួចចុច Next
- បន្ទាប់ពីបំពេញអ៊ីមែល និងលេខសម្ងាត់ រួចចុចលើពាក្យ Sign up ម្តងទៀត
- Log in គណនី ដើម្បីចូលទៅបំពេញព័ត៌មានក្នុងប្រព័ន្ធ រួចចុច Sign in
- បញ្ចូលលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន រួចចុច Next
- ធ្វើការចុះបញ្ជីប័ណ្ណជាមួយនឹងអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ និង Upload ឯកសារតម្រូវ រួចចុច Submit
- អានលក្ខខណ្ឌ និងព័ត៌មានដែលបានបំពេញមុនដាក់ការស្នើ បន្ទាប់មកធ្វើការបញ្ជាក់ OTP កូដតាមរយៈលេខទូរស័ព្ទ រួចចុច Verify

គ. កម្មវិធីទូរសព្ទ "Phsar Hun" ជំនាន់ទី២

កម្មវិធីទូរសព្ទ "Phsar Hun" ជំនាន់ទី២ ត្រូវបានបង្កើតឡើង និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មដោយ ផ្សេក ។ វិនិយោគិន និងសាធារណជនអាចធ្វើការទាញយក និងដំឡើងកម្មវិធីទូរសព្ទ "Phsar Hun" ជំនាន់ទី២ ដោយមិនគិតថ្លៃពី App Store ឬ Play Store ដើម្បីតាមដានស្ថានភាពទូទៅនៃទីផ្សារ និងថ្លៃបច្ចុប្បន្នរបស់ភាគហ៊ុននីមួយៗនៅ ផ្សេក វិនិយោគិនក៏ អាចស្វែងរក និងទទួលបាននូវការបង្ហាញព័ត៌មានរបស់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជី និងជាពិសេសវិនិយោគិនអាចស្វ័យសិក្សាដោយខ្លួនឯងអំពីមូលដ្ឋាននៃការវិនិយោគនៅ ផ្សេក និងចំណេះដឹងហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗតាមរយៈវីដេអូ និងឯកសារផ្សេងៗទៀត។ បន្ថែមពីនេះ កម្មវិធីទូរសព្ទ "Phsar Hun" ជំនាន់ទី២ អនុញ្ញាតឱ្យវិនិយោគិន និងសាធារណជនភ្ជាប់បន្តទៅកាន់តំណភ្ជាប់ផ្សេងៗដូចជា គេហទំព័រស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមអនឡាញ បើកគណនីជួញដូរតាមអនឡាញ និងគេហទំព័របង្ហាញព័ត៌មានទីផ្សារបច្ចុប្បន្ន (icsx) នៅ ផ្សេក ផងដែរ។⁵⁸

៣.២. ការចូលរួមមូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិនៃទីផ្សារដំបូង

ការចូលរួមរបស់វិនិយោគិននៅក្នុងទីផ្សារដំបូងជាការរំលឹកឡើងវិញ ផ្សារមូលបត្រចែកជាពីរដំណាក់ក៏គឺ ផ្សារដំបូង (primary market) និង ផ្សារបន្ទាប់ (secondary market)។ ជាទូទៅ ការចូលរួមនៃវិនិយោគិននៅក្នុងផ្សារមូលបត្រ គឺសំដៅដល់ការទិញលក់ភាគហ៊ុននៅទីផ្សារបន្ទាប់(នៅក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា)។ ការចូលរួមនៅក្នុងទីផ្សារដំបូង ដែលជាការទិញហ៊ុនដោយផ្ទាល់ពីក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ កើតមានម្តងម្កាល នៅពេលដែលមានក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយលក់ភាគហ៊ុនជាសាធារណៈលើកដំបូង។ អត្ថបទសប្តាហ៍នេះ នឹងពន្យល់អំពី

⁵⁸ ព្រឹត្តិបត្រមូលបត្រឆ្នាំ២០២៣

យន្តការសំខាន់ៗសម្រាប់វិនិយោគិនដែលចាប់អារម្មណ៍ចង់ទិញភាគហ៊ុនដែលទើបបោះផ្សាយ ដើម្បីកែលម្អ ចំណេញទុកលក់នៅថ្ងៃជួញដូរដំបូង ឬនៅថ្ងៃជួញដូរក្រោយទៀត នៅទីផ្សារបន្ទាប់។

ការចូលរួមនៅទីផ្សារដំបូង ចែកជាពីរគ្រឹះ ១). ការធ្វើប៊ុកបៀលឡឹង(book-building) ឬការស្ទាបស្ទង់ ថ្លៃ និង ២).ការធ្វើបរិសកម្ម(subscription) ឬការចុះឈ្មោះទិញ។⁵⁹

៣.២.១. ការចូលរួមក្នុងការធ្វើប៊ុកបៀលឡឹង (book-building) ឬការស្ទាបស្ទង់ថ្លៃ៖

នៅពេលបោះផ្សាយលក់ភាគហ៊ុនរបស់ខ្លួនជាលើកដំបូង ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយត្រូវការស្ទាបស្ទង់ថ្លៃ ភាគហ៊ុនរបស់ខ្លួនជាមុនសិន។ ដោយមានជំនួយពីក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយធ្វើការវាយ តម្លៃភាគហ៊ុនរបស់ខ្លួននៅក្នុងចន្លោះថ្លៃមួយ(price range) ហើយដាក់ស្នើទៅវិនិយោគិនសាធារណៈ(ឬសក្តានុពល) ឱ្យដាក់ថ្លៃទិញភាគហ៊ុនរបស់ខ្លួននៅក្នុងចន្លោះថ្លៃនោះ។

វិនិយោគិនអាចចូលរួមក្នុងការធ្វើប៊ុកបៀលឡឹងនេះ ដោយត្រូវទៅក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រដែល ពាក់ព័ន្ធ ឬក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដទៃទៀតដែលចូលរួមក្នុងដំណើរការនេះ ហើយបំពេញពាក្យស្នើសុំចូលរួមធ្វើ ប៊ុកបៀលឡឹង ដោយត្រូវបញ្ជាក់អំពីថ្លៃភាគហ៊ុន (នៅក្នុងចន្លោះអនុញ្ញាត) និងបរិមាណដែលខ្លួនចង់ទិញ រួចត្រូវ តម្កល់ប្រាក់ ១០% នៃតម្លៃភាគហ៊ុនដែលខ្លួនចង់ទិញ។ ពីរបីសប្តាហ៍ក្រោយមក លទ្ធផលប៊ុកបៀលឡឹងដែល ក្នុងនោះមានថ្លៃដែលត្រូវធ្វើសំណើលក់ (offering price) នឹងត្រូវប្រកាសជាសាធារណៈ។ វិនិយោគិនដែលមិន ជោគជ័យនៅក្នុងប៊ុកបៀលឡឹង (វិនិយោគិនដែលដាក់ថ្លៃទិញទាបជាងថ្លៃដែលត្រូវធ្វើសំណើលក់) អាចដក ប្រាក់កក់របស់ខ្លួន ១០%មកវិញ ប្រសិនបើមិនចង់បន្តទៅវគ្គបរិសកម្ម។

៣.២.២. ការចូលរួមក្នុងការធ្វើបរិសកម្ម (subscription) ឬការចុះឈ្មោះទិញ

នៅពេលស្ទាបស្ទង់ និងកំណត់ថ្លៃបោះផ្សាយរួចហើយ ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយដោយមានជំនួយពីក្រុមហ៊ុន ធានាទិញមូលបត្រ នឹងត្រូវរៀបចំវគ្គបរិសកម្មបន្តទៀត ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យវិនិយោគិនចុះឈ្មោះទិញភាគហ៊ុនរបស់ ខ្លួន នៅថ្ងៃដែលបានកំណត់រួច (offering price)។

វិនិយោគិនដែលជោគជ័យនៅក្នុងប៊ុកបៀលឡឹង (វិនិយោគិនដែលដាក់ថ្លៃទិញខ្ពស់ជាង ឬស្មើថ្លៃដែល ត្រូវធ្វើសំណើលក់) ត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំធ្វើបរិសកម្មបន្តទៀត ដើម្បីទទួលបានភាគហ៊ុនដែលខ្លួនបានដាក់

⁵⁹ https://acledasecurities.com.kh/as/khm/md_newspaper?c75cb66ae28d8ebc6eded002c28a8ba0d06d3a78c6b5cbf9b2ade051f0775ac4 (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី១៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

សំណើនៅក្នុងវគ្គប៊ុកបៀលឌីង ដោយត្រូវតម្កល់ប្រាក់បន្ថែមឱ្យគ្រប់ ១០០% នៃតម្លៃភាគហ៊ុនដែលទទួលបាន ជោគជ័យនៅក្នុងវគ្គប៊ុកបៀលឌីង ឬតម្លៃភាគហ៊ុនដែលខ្លួនចង់ទិញ។

វិនិយោគិនដែលមិនទទួលបានជោគជ័យ ឬដែលមិនបានចូលរួមនៅក្នុងប៊ុកបៀលឌីង ក៏អាចចូលរួម នៅក្នុងវគ្គបរិស្ថានវិសកម្មបានដែរ ដោយត្រូវបំពេញពាក្យស្នើសុំធ្វើបរិសកម្ម និងបញ្ជាក់ពីបរិមាណភាគហ៊ុនដែលខ្លួន ចង់ចុះឈ្មោះទិញ ដោយដឹងថាថ្លៃភាគហ៊ុនត្រូវបានកំណត់រួចហើយនៅវគ្គប៊ុកបៀលឌីង។ ចំនួនភាគហ៊ុនដែល លៃទុកសម្រាប់វិនិយោគិនទាំងពីរប្រភេទនេះ (និងវិនិយោគិនដែលជោគជ័យក្នុងវគ្គប៊ុកបៀលឌីងហើយចង់ទិញ បន្ថែម) គឺមានតែ ៣០%នៃភាគហ៊ុនដែលបោះផ្សាយជាសាធារណៈប៉ុណ្ណោះ (បន្ទាប់ពីដាច់ចេញចំនួនភាគហ៊ុន ដែលលៃបម្រុងទុកសម្រាប់លក់ជូនបុគ្គលិក)។ ៧០%ទៀត ត្រូវបានដាក់ឱ្យធ្វើប៊ុកបៀលឌីងរួចហើយ។ រាល់ការ បែងចែក (ប្រសិនបើសំណើទិញលើសចំនួនភាគហ៊ុនដែលមាន) នឹងត្រូវធ្វើឡើងតាមវិធានប្រ៊ូរ៉ាតា (តាម សមាមាត្រ)។ ក្នុងករណីភាគហ៊ុនបោះផ្សាយលក់មិនអស់ ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ នឹងទទួលទិញយក ចំណែកដែលសល់នេះពីក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ ឬមិនទទួលទិញ តាមការព្រមព្រៀងរវាងក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ និង ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ។

៣.៣. ការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុសិទ្ធិនៅទីផ្សារបន្ទាប់

វិនិយោគិនត្រូវស្វែងយល់ពីប្រតិបត្តិការមួយចំនួន នៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុសិទ្ធិ នៅទីផ្សារបន្ទាប់ ពោលគឺផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដើម្បីឱ្យមានភាពងាយស្រួលក្នុងការជួញដូរមូលបត្រ។ ប្រតិបត្តិការទាំងនោះ រួម មាន៖ ប្រតិបត្តិការទីផ្សារ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធដាត់ទាត់ និងទូទាត់ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ។

៣.៣.១. ប្រតិបត្តិការទីផ្សារ

៣.៣.១.១. ថ្ងៃ និងម៉ោងជួញដូរ

ថ្ងៃជួញដូរចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃច័ន្ទ ដល់ថ្ងៃសុក្រ លើកលែងថ្ងៃឈប់សម្រាកជាសាធារណៈ។ ចំណែកម៉ោង ជួញដូរត្រូវបានកំណត់តាមវិធីសាស្ត្រជួញដូរដូចខាងក្រោម៖⁶⁰

- វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ៖ ម៉ោងជួញដូរចាប់ផ្តើមពីម៉ោង៨:០០ព្រឹក ដល់ម៉ោង០៣:០០រសៀល ដែល បែងចែកទៅតាមវគ្គដូចខាងក្រោម៖

⁶⁰ <https://csx.com.kh/operation/market/listPosts.do?MNCD=30201> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី១៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

តារាងទី៣.១៖ ពេលវេលានៃការជួញដូរ

វគ្គ	ម៉ោងទទួលបញ្ជា	ម៉ោងជួញដូរ	វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ
វគ្គបើក	៨:០០-៩:០០ ព្រឹក	៩:០០	ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ
វគ្គនិរន្តរ៍	៩:០០ ព្រឹក - ២:៥០ រសៀល		ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន
វគ្គបិទ	២:៥០ - ៣:០០ រសៀល	៣:០០ រសៀល	ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ

ចំណាំ៖ ប្រសិនបើគ្មានការផ្គូផ្គងបញ្ជានៅម៉ោង៩:០០នាទីព្រឹកទេ នោះវគ្គបើកនឹងត្រូវពន្យាររហូតដល់មានការផ្គូផ្គងនៅក្នុងថ្ងៃដដែល។

- វិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចេចាះ ម៉ោងជួញដូរគឺចាប់ពីម៉ោង ៩:០០នាទីព្រឹក ដល់ម៉ោង ០៣:០០នាទីរសៀល ។

៣.៣.១.២. ប្រភេទបញ្ជា

បញ្ជាដែលត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការនៅ ផ.ម.ក មានចំនួន ៣ប្រភេទគឺ៖⁶¹

ក.បញ្ជាដែនកំណត់ (Limit Order)

ជាបញ្ជាទិញ ឬលក់មូលបត្រនៅថ្លៃកំណត់ណាមួយ ដែលថ្លៃបញ្ជាទិញ គឺជាថ្លៃដែលហ៊ានទិញខ្ពស់បំផុត ហើយថ្លៃបញ្ជាលក់ គឺជាថ្លៃដែលហ៊ានលក់ទាបបំផុត។ ប្រភេទបញ្ជាដែនកំណត់ អាចអនុញ្ញាតឱ្យវិនិយោគិនធ្វើការកែតម្រូវបញ្ជា និងការលុបបញ្ជា នៃការទិញឬលក់មូលបត្របាន។ ប្រភេទបញ្ជាដែនកំណត់ ក៏តម្រូវឱ្យ វិនិយោគិនមានការបង្អួចស្រាវជ្រាវស្នើនឹងថ្លៃគុណនឹងបរិមាណបញ្ជា ឬក៏បន្ថែមថ្លៃសេវាឈ្នួញជើងសារមូលបត្រ។ ប្រភេទបញ្ជានេះផ្តល់គុណប្រយោជន៍ដល់វិនិយោគិន ក្នុងការគ្រប់គ្រងលើការជួញដូររបស់ភាគហ៊ុនណាដែលមានចំនួនជួញដូរតិចតួច និងមានគម្លាតថ្លៃទិញ-ថ្លៃលក់ខ្ពស់ (bid-ask spread)។

ខ. បញ្ជាទីផ្សារ (Market Order)

ជាបញ្ជាដើម្បីទិញ ឬលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិមួយភ្លាមៗ នៅថ្លៃល្អបំផុតដែលមានក្នុងទីផ្សារ។ បញ្ជាទីផ្សារមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតសម្រាប់ប្រតិបត្តិការផ្តល់សន្និធិភាពមូលបត្រ និងការជួញដូរលើកដំបូងនៃមូលបត្រចុះបញ្ជីលក់លើកដំបូងឡើយ។ បញ្ជាទីផ្សារអាចភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌ២គឺ លក្ខខណ្ឌជួញដូរទាំងស្រុង ឬលុប

⁶¹ <https://csx.com.kh/operation/market/listPosts.do?MNCD=30201> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

ចោល និងលក្ខខណ្ឌជួញដូរ ហើយលុបចោល។ លក្ខខណ្ឌទាំងពីរនេះអាចប្រើប្រាស់បាន តែក្នុងវិធីសាស្ត្រ ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន និងនៅពេលដែលមានបញ្ហាផ្ទុយគ្នានៅផ្នែកម្ខាងទៀត។

- លក្ខខណ្ឌជួញដូរទាំងស្រុង ឬលុបចោល (Fill or Kill)៖ ជាលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ថាបញ្ជានឹងត្រូវលុបចោលភ្លាមៗ ប្រសិនបើបរិមាណនៃបញ្ជានោះមិនត្រូវបានផ្គូផ្គងទាំងស្រុងភ្លាមៗ។
- លក្ខខណ្ឌជួញដូរ ហើយលុបចោល (Fill and Kill)៖ ជាលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ថាបញ្ជានឹងត្រូវលុបចោលភ្លាមៗ ប្រសិនបើបរិមាណនៃបញ្ជានោះមិនត្រូវបានផ្គូផ្គងទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកភ្លាមៗ។ ក្នុងករណីដែលបរិមាណនៃបញ្ជានោះត្រូវបានផ្គូផ្គងមួយផ្នែក បញ្ជាដែលមានបរិមាណនៅសល់នោះ នឹងត្រូវលុបចោលភ្លាមៗ។

គ. បញ្ជាតាមការចរចា (Negotiation Order)

ជាបញ្ជាដើម្បីទិញ ឬលក់មូលបត្រ តាមវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា។ បញ្ជាប្រភេទនេះធានាដល់ការជួញដូររបស់វិនិយោគិននៅក្នុងតែមួយប្រតិបត្តិការធំប៉ុណ្ណោះ និងផ្តល់ភាពសម្ងាត់ដល់បញ្ជា និងការជួញដូររបស់វិនិយោគិនក្នុងអំឡុងម៉ោងជួញដូរ។

ចំណាំ៖ ការកែតម្រូវឬការលុបបញ្ជាអាចធ្វើទៅបាន ដរាបណាបញ្ជានោះមិនទាន់ ត្រូវបានអនុវត្តការជួញដូរ។ ពេលវេលាបញ្ជាក់ពីការទទួលបញ្ជានៅក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូររបស់ ផ.ម.ក ត្រូវបានកំណត់សាជាថ្មី នៅពេលដែលមានការកែប្រែថ្លៃ ឬការបង្កើនបរិមាណនៃបញ្ជា។

៣.៣.១.៣ សុពលភាពនៃបញ្ជា

រាល់បញ្ជានីមួយៗ ត្រូវមានសុពលភាព ចាប់ពីពេលដែលទទួលបាននៅក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូរ របស់ប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រ ផ.ម.ក. រហូតដល់ពេលបញ្ជានោះត្រូវបានអនុវត្តការជួញដូរ នៅអំឡុងវគ្គជួញដូរនៃថ្ងៃតែមួយ។

ទោះបីមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ខាងលើ សុពលភាពរបស់បញ្ជានៃមូលបត្រណាមួយនឹងត្រូវបានព្យួរក្នុងករណីដែលការជួញដូរមូលបត្រនោះត្រូវបានព្យួរក្នុងអំឡុងម៉ោងជួញដូរ។

៣.៣.១.៤ ការដាក់បញ្ជា

ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងហោចណាស់មួយថ្ងៃបន្ទាប់ពីបើកគណនីជួញដូររួច ទើបវិនិយោគិនអាចដាក់បញ្ជាទៅក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូររបស់ ផ.ម.ក. ដើម្បីធ្វើការជួញដូរមូលបត្របាន។ វិនិយោគិនអាចធ្វើការដាក់បញ្ជាទិញ ឬ

លក់មូលបត្រទៅកាន់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដែលខ្លួនបានជ្រើសរើស តាមរយៈការអញ្ជើញទៅក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ដោយផ្ទាល់ ឯកសារជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ការហៅទូរស័ព្ទ សារជាសម្លេង អ៊ីម៉ែល ឬវិធីសាស្ត្រអេឡិចត្រូនិកផ្សេងៗ ទៀត។ ហើយជាពិសេសវិនិយោគិនអាចប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធជួញដូរចល័ត (Mobile Trading System ហៅកាត់ MTS) ផងដែរ ដែលបច្ចុប្បន្ន ផ.ម.ក. បានបង្កើតកម្មវិធីជួញដូរតាមទូរស័ព្ទ ស៊ី អេស អិក ត្រេដ (CSX Trade) គឺជាថ្នាលជួញដូរ ដែលផ្តល់ឱកាសវិនិយោគិនអាចជួញដូរភាគហ៊ុន នៅផ.ម.ក. ប្រកបដោយភាពងាយស្រួល ឆាប់រហ័ស និងមានសុវត្ថិភាព។ ដើម្បីធ្វើការដាក់បញ្ចូលសម្រេច វិនិយោគិនត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវព័ត៌មានលម្អិតនៃការដាក់បញ្ចូល និងត្រូវមានសាច់ប្រាក់យ៉ាងហោចណាស់ ១០០% សម្រាប់បញ្ជាទិញ ឬមានមូលបត្រយ៉ាងហោចណាស់ ១០០% សម្រាប់ការដាក់បញ្ចូលលក់។

៣.៣.១.៥. ព័ត៌មានលម្អិតនៃបញ្ជា

បញ្ជាដែលដាក់ចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូរបស់ប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវមានព័ត៌មានលម្អិតដូចជា៖⁶²

១. ឈ្មោះមូលបត្រ
២. បរិមាណ
៣. ថ្ងៃ ករណីក្រៅពីបញ្ជាទីផ្សារ
៤. លេខកូដជួញដូរតាមការចរចា ចំពោះបញ្ជាតាមការចរចា
៥. ការបញ្ជាក់ពីបញ្ចុះ បញ្ជាទិញ ឬបញ្ជាលក់
៦. ប្រភេទនៃប្រតិបត្តិការ៖ ប្រតិបត្តិការគណនីអតិថិជន ឬប្រតិបត្តិការគណនីសមាជិក
៧. លេខអត្តសញ្ញាណសមាជិក
៨. លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន
៩. លេខបញ្ជា

⁶² ប្រកាសលេខ ០១៧/១៧ គ.ម.ក./ប្រ.ក.ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

១០. លេខគណនីជួញដូរ

១១. ក្នុងករណីលុប ឬកែប្រែបញ្ជា ត្រូវបញ្ជាក់ថាជាការលុប ឬជាការកែប្រែ ហើយត្រូវបញ្ជាក់លេខបញ្ជាដើមផងដែរ

១២. លេខកូដវិនិយោគិន៖ ជាប្រភេទបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គល

១៣. លេខកូដប្រទេសរបស់វិនិយោគិន។

៣.៣.១.៦. ថ្លៃមូលដ្ឋាន

ថ្លៃមូលដ្ឋាន ជាថ្លៃគោលដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់គណនាដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ។

ថ្លៃមូលដ្ឋានសម្រាប់ការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិចុះបញ្ជីលក់លើកដំបូង សំដៅដល់ថ្លៃជួញដូរដំបូងដែលត្រូវបានកំណត់នៅចន្លោះពី ៩០% (កៅសិបភាគរយ) ទៅ ១៥០% (មួយរយហាសិបភាគរយ) នៃថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង។ ចំណែកឯ ថ្លៃមូលដ្ឋានរបស់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិសម្រាប់ថ្ងៃជួញដូរនីមួយៗ គឺជា ថ្លៃបិទនៃថ្ងៃជួញដូរចុងក្រោយ។

ក្នុងករណីដែលមានសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិកម្មមូលបត្រដូចជា ការបង្កើន ឬបន្ថយមូលធន ការបែងចែកភាគលាភជាភាគហ៊ុន ការបំបែកភាគហ៊ុន។ល។ នោះថ្លៃមូលដ្ឋាននឹងត្រូវបានគណនា ដោយផ្អែកលើរូបមន្តដូចបានចែងនៅក្នុងវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។

ឧទាហរណ៍៖ ករណីចែកភាគលាភជាភាគហ៊ុន

ថ្លៃមូលដ្ឋាន=មូលធនបន្ថែមកម្មទីផ្សារសរុបមុនបែងចែកភាគលាភ/ចំនួនភាគហ៊ុនបន្ទាប់ពីទទួលបានភាគលាភ

មូលធនបន្ថែមកម្មទីផ្សារមុនបែងចែកភាគលាភ = ថ្លៃបិទ x ចំនួនភាគហ៊ុនមុនទទួលបានភាគលាភ

ចំណាំ៖ ក្នុងករណីថ្លៃមូលបត្រទាបជាងឯកតាគម្លាតថ្លៃ នោះថ្លៃមូលដ្ឋានត្រូវបង្កត់ទៅលើឱ្យស្មើនឹងឯកតាគម្លាតថ្លៃ។⁶³

⁶³ <https://csx.com.kh/operation/stock/listPosts.do?MNCD=30202> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

៣.៣.១.៧. ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ

ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃត្រូវស្មើនឹង បូក ឬ ដក ១០% នៃថ្លៃមូលដ្ឋាន។ នៅក្នុងករណី ថ្លៃមូលដ្ឋានទាបជាង១០០រៀល នោះដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃគឺស្មើនឹង១០រៀល។

ឧទាហរណ៍៖ ថ្លៃមូលដ្ឋាន=៦.០២០\$

តារាងទី៣.២៖ ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ

បរិមាណលក់	ថ្លៃ	បរិមាណទិញ
ដែនកំណត់ថ្លៃខាងលើ	៦.៦២០	} ឯកតាគម្លាតថ្លៃ ២០៖
	:	
	៦.០៤០	
ថ្លៃមូលដ្ឋាន	៦.០២០	
	៦.០០០	
	:	}
ដែនកំណត់ថ្លៃខាងក្រោម	៥.៤២០	

$$៦.០២០ \times ១០\% = ៦០២ \Rightarrow ៦០០$$

$$\text{ដែនកំណត់ថ្លៃខាងលើ: } ៦.០២០ + ៦០០ = ៦.៦២០$$

$$\text{ដែនកំណត់ថ្លៃខាងក្រោម: } ៦.០២០ - ៦០០ = ៥.៤២០$$

៣.៣.១.៨. ឯកតាបញ្ជា និងឯកតាគម្លាតថ្លៃ

ឯកតាបញ្ជានៃមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនៅ ផ.ម.ក គឺ ០១(មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ។
ចំណែកថ្លៃភាគហ៊ុននៅ ផ.ម.ក អាស្រ័យលើឯកតាគម្លាតថ្លៃដែលបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖⁶⁴

⁶⁴ <https://csx.com.kh/operation/stock/listPosts.do?MNCD=30202> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

តារាងទី៣.៣៖ ឯកតាគម្លាតថ្លៃ

ថ្លៃមូលដ្ឋាន	ឯកតាគម្លាតថ្លៃ	ឧទាហរណ៍ការដាក់ថ្លៃខុស	ឧទាហរណ៍ការដាក់ថ្លៃត្រូវ
]0-4,000[	10	1,635; 3,274	1,960; 2,830
[4,000-20,000[	20	4,010; 17,875	4,040; 15,080
[20,000-40,000[	50	25,030; 35,910	21,050; 36,100
[40,000-100,000[	100	50,250; 80,030	60,200; 91,500
[100,000-200,000[	200	120,150; 183,700	100,600; 150,200
[200,000-400,000[	500	260,300; 37,100	250,000; 39,000
[400,000-[	1,000	425,600; 935,400	487,000; 756,000

៣.៣.១.៩. ថ្លៃពិសេស

ទោះបីជាគ្មានប្រតិបត្តិការជួញដូរពេញមួយថ្ងៃក៏ដោយ ថ្លៃភាគហ៊ុនក៏អាចប្រែប្រួល ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងពីទំនោរទីផ្សារដែលកើតចេញពីភាពលើសនៃផ្គត់ផ្គង់ ឬតម្រូវការនៃភាគហ៊ុននៅលើទីផ្សារ។ ក្នុងករណីនេះ ថ្លៃពិសេសត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់។ ថ្លៃពិសេស សំដៅលើថ្លៃបិទនៃភាគហ៊ុនមួយដែលគ្មានការជួញដូរហួតដល់ម៉ោងបិទ ទីផ្សារ។ ថ្លៃពិសេសសំដៅដល់ថ្លៃដូចខាងក្រោម ក្នុងករណីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ មិនត្រូវបានអនុវត្តការជួញដូរហួតដល់ម៉ោងបិទផ្សារ៖

- ថ្លៃល្អបំផុតនៃសំណើលក់ (Best Ask) ដែលថ្លៃនៃសំណើលក់នេះទាបជាងថ្លៃមូលដ្ឋាន ឬថ្លៃបោះផ្សាយ លក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង សម្រាប់ថ្ងៃជួញដូរលើកដំបូង ឬ
- ថ្លៃល្អបំផុតនៃសំណើទិញ (Best Bid) ដែលថ្លៃនៃសំណើទិញនេះខ្ពស់ជាងថ្លៃមូលដ្ឋាន ឬថ្លៃបោះផ្សាយ លក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង សម្រាប់ថ្ងៃជួញដូរលើកដំបូង។

ឧទាហរណ៍៖

តារាងទី៣.៤៖ ថ្លៃពិសេសនៃសំណើទិញ

បរិមាណលក់	ថ្លៃ	បរិមាណទិញ
	១.០៨០	៣១០០
	១.០៤០	១ ៣០០ ២ ២០០
ថ្លៃមូលដ្ឋាន	១.០២០	

នៅពេលដែលគ្មានការជួញដូរហូតដល់ពេលបិទផ្សារ ថ្លៃបិទនៃទីផ្សារដែលមានស្ថានភាពបញ្ហាដូច ខាងក្នុងតារាងខាងលើ គឺ ៦.០៨០ (ថ្លៃពិសេស)។⁶⁵

៣.៣.១.១០. វិធីសាស្ត្រជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ

វិធីសាស្ត្រសម្រាប់ជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិមាន ២វិធីសាស្ត្រគឺ វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ និងវិធីសាស្ត្រជួញដូរ តាមការចរចា។⁶⁶

ក. វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ

ជាគោលការណ៍រាល់ការជួញដូរត្រូវបានអនុវត្តតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ឬវិធីសាស្ត្រ ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន។

- **វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃយកថ្លៃតែមួយ៖** ការជួញដូរតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ត្រូវ អនុវត្តតាមថ្លៃកំណត់មួយ ដែលហៅថា ថ្លៃជួញដូរ។
- **វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន៖** តាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន បញ្ហាមួយ អាចជួញដូរបាននៅថ្លៃច្រើនខុសពីគ្នា។ នៅពេលបញ្ហាទិញដែលមានថ្លៃខ្ពស់ជាងគេផ្គុំផ្គងជាមួយបញ្ហា លក់ដែលមានថ្លៃទាបជាងគេ ថ្លៃជួញដូរគឺជាថ្លៃនៃបញ្ហាដែលទទួលបានមុន។

វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃទាំង២នេះ យោងទៅតាមអាទិភាពថ្លៃ និងពេលវេលាដូចខាងក្រោម៖

- ❖ **អាទិភាពថ្លៃ៖** បញ្ហាលក់ដែលមានថ្លៃទាបជាងមានអាទិភាពលើបញ្ហាលក់ដែលមានថ្លៃខ្ពស់ ជាង និង បញ្ហាទិញដែលមានថ្លៃខ្ពស់ជាងមានអាទិភាពលើបញ្ហាទិញដែលមានថ្លៃទាបជាង។
- ❖ **អាទិភាពពេលវេលា៖** ក្នុងករណីបញ្ហាមានថ្លៃដូចគ្នា បញ្ហាដែលទទួលបានមុនមានអាទិភាព លើបញ្ហាដែលទទួលបានក្រោយ។

ឧទាហរណ៍៖

⁶⁵ <https://csx.com.kh/operation/stock/listPosts.do?MNCD=30202> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

⁶⁶ <https://csx.com.kh/operation/market/listPosts.do?MNCD=30201> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

តារាងទី៣.៥៖ អាទិភាពថ្លៃ និងអាទិភាពពេលវេលា

បរិមាណលក់	ថ្លៃ	បរិមាណទិញ
	:	
	៦.៥០០	① ៥០០ (បញ្ហាទិញដែលមានថ្លៃខ្ពស់ជាង)
	៦.៤៨០	② ១០០ ③ ២០០
	៦.៤៦០	
③ ៣០០ ② ២០០	៦.៤២០	
(បញ្ចូលកំណត់ដែលមានថ្លៃទាបជាង) ① ៤៥០	៦.៤០០	
	:	

- ដូចដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងតារាងខាងលើ បញ្ហាទិញ ① និងបញ្ចូលកំណត់ ① ត្រូវអនុវត្តការជួញដូរមុន យោងទៅតាមអាទិភាពថ្លៃ។
- ក្នុងចំណោមបញ្ហាដែលមានថ្លៃដូចគ្នា បញ្ហា ② ដែលទទួលបានមុន នឹងត្រូវអនុវត្តការជួញដូរមុនបញ្ហា ③។

ខ. វិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា

វិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា ជាវិធីសាស្ត្រផ្ដល់បញ្ហាតាមការចរចាទិញនិងលក់មួយគូ បន្ទាប់ពីអ្នកទិញនិងអ្នកលក់បានចរចា និងព្រមព្រៀងលើលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយនៃការជួញដូរ។ ដើម្បីផ្ដល់បញ្ហាទិញនិងលក់តាមការចរចាមួយគូបាន ចាំបាច់ត្រូវមានព័ត៌មានលម្អិតដូចគ្នាទាំងស្រុងចំនួន៤គឺ ឈ្មោះមូលបត្រ ថ្លៃ បរិមាណ និងលេខកូដជួញដូរតាមការចរចា។

លក្ខណៈសំខាន់ៗនៃវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា៖

- បញ្ហាអប្បបរមា៖ បញ្ហាតាមការចរចាត្រូវមានបរិមាណយ៉ាងហោច៥០.០០០ភាគហ៊ុន ឬតម្លៃជួញដូរ២០០.០០០.០០០រៀល (យកមួយណាដែលតូចជាង)។
- ឯកតាគម្លាតថ្លៃ៖ ១រៀល។
- ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ៖ មិនអនុវត្តចំពោះការជួញដូរតាមវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា។

- ការលុបចោលបញ្ជា៖ ដរាបណាបញ្ជាមិនទាន់អនុវត្តការជួញដូរ នោះបញ្ជាតាមការចរចាអាចលុបបាន តែពុំអាចកែប្រែបានឡើយ។⁶⁷

៣.៣.១.១១. ការផ្គូផ្គងនៃបញ្ជា

បញ្ជាត្រូវបានផ្គូផ្គងតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ និងដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន។⁶⁸

១. វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ

វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ត្រូវបានអនុវត្តនៅវត្តបើក និងវត្តបិទ។

ក. បញ្ជាដែនកំណត់

បញ្ជាដែនកំណត់លក់ត្រូវបានគេផ្គូផ្គងនៅថ្លៃនៃបញ្ជានោះ ឬខ្ពស់ជាងនោះ ចំណែកឯបញ្ជាដែនកំណត់ទិញត្រូវបានផ្គូផ្គងនៅថ្លៃនេះបញ្ជានោះ ឬទាបជាងនោះ។

នៅក្នុងករណីមានតែបញ្ជាដែនកំណត់ នោះការផ្គូផ្គងត្រូវគោរពតាមអាទិភាពថ្លៃ និងអាទិភាពពេលវេលាដូចខាងក្រោម៖

ឧទាហរណ៍១៖ ករណីថ្លៃផ្គូផ្គងមានតែមួយ

តារាងទី៣.៦៖ វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ករណីថ្លៃផ្គូផ្គងមានតែមួយ ចំពោះបញ្ជាដែនកំណត់

បរិមាណលក់	ថ្លៃ	បរិមាណទិញ
	៧.៥០០	
① ៣០០	៧.៤០០	៣០០ ^{៥០}
③ ៥០ ② ២០០	៧.៣០០	
④ ១០០	៧.២០០	
៦៥០	សរុប	៧០០

- ថ្លៃជួញដូរគឺ ៧.៤០០ រ ហើយបរិមាណចំនួន ៦៥០ ភាគហ៊ុន នឹងត្រូវបានជួញដូរ។
- តម្លៃជួញដូរ = បរិមាណជួញដូរ x ថ្លៃជួញដូរ ឬ ៦៥០ x ៧.៤០០ រ = ៤.៨១០.០០០ រ

⁶⁷ <https://csx.com.kh/operation/market/listPosts.do?MNCD=30201> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

⁶⁸ <https://csx.com.kh/operation/stock/listPosts.do?MNCD=30202> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

ឧទាហរណ៍២៖ ករណីមានថ្លៃផ្គូផ្គងលើសពីមួយ

តារាងទី៣.៧៖ វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ករណីថ្លៃផ្គូផ្គងមានលើសពីមួយ ចំពោះបញ្ហាដែនកំណត់

បរិមាណលក់	ថ្លៃ	បរិមាណទិញ
	៧.៥០០	៧០០
	៧.៤០០ (ថ្លៃចុងក្រោយ)	
③ ១០០ ② ៣០០	៧.៣០០	
① ៣០០	៧.២០០	
៧០០	សរុប	៧០០

- ថ្លៃផ្គូផ្គងដែលអាចយកជាថ្លៃជួញដូរបាន៖ ថ្លៃពី ៧.៣០០ ដល់ ៧.៥០០ ។
- នៅពេលមានថ្លៃផ្គូផ្គងច្រើន នោះថ្លៃជួញដូរគឺជាថ្លៃចុងក្រោយ ឬថ្លៃដែលនៅកៀកជាងគេធៀបនឹងថ្លៃចុងក្រោយ ។ ដូច្នេះ ថ្លៃជួញដូរ គឺ ៧.៤០០ រ (សន្មតថាជាថ្លៃចុងក្រោយ) ហើយបរិមាណចំនួន ៧០០ ភាគហ៊ុននឹងត្រូវបានជួញដូរ។
- **តម្លៃជួញដូរ** = បរិមាណជួញដូរ x ថ្លៃជួញដូរ ឬ $៧០០ \times ៧.៤០០ \text{ រ} = ៥.១៨០.០០០ \text{ រ}$

ខ. បញ្ហាទីផ្សារ

ទោះបីជាថ្លៃនៃបញ្ហាទីផ្សារមិនតម្រូវអោយបញ្ជាក់ពេលដាក់បញ្ជាក់ដោយ ក៏ថ្លៃនេះនឹងត្រូវបានកំណត់ប្រព័ន្ធជួញដូរ មុននឹងធ្វើការផ្គូផ្គង ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពផ្សេងៗដូចខាងក្រោម៖

១. ករណីមានតែបញ្ហាទីផ្សារ៖ បញ្ហាទីផ្សារនឹងត្រូវអនុវត្តការជួញដូរនៅថ្លៃមួយក្នុងចំណោមថ្លៃ ខាងក្រោម៖

- (ក) ថ្លៃចុងក្រោយ ប្រសិនបើបរិមាណខាងទិញស្មើនឹងបរិមាណខាងលក់។
- (ខ) ថ្លៃចុងក្រោយបូកមួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ ប្រសិនបើបរិមាណខាងទិញច្រើនជាងបរិមាណខាងលក់។ ឬ
- (គ) ថ្លៃចុងក្រោយដកមួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ ប្រសិនបើបរិមាណខាងទិញតិចជាងបរិមាណខាងលក់។

ឧទាហរណ៍៖

តារាង៣.៨៖ វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ករណីមានតែបញ្ហាទីផ្សារ

បរិមាណលក់	ថ្លៃ	បរិមាណទិញ
	៤.០២០	② បញ្ហាទីផ្សារ ២០០
① បញ្ហាទីផ្សារ ១០០	៤.០០០ (ថ្លៃចុងក្រោយ)	
	៣.៩៩០	

បរិមាណខាងទិញ > បរិមាណខាងលក់

ថ្លៃជួញដូរ = ៤.០២០ រ, បរិមាណជួញដូរ = ១០០ ភាគហ៊ុន

២. ករណីមានបញ្ហាដែនកំណត់ និងបញ្ហាទីផ្សារ៖

➢ ថ្លៃនៃបញ្ហាទីផ្សារទិញ គឺជាថ្លៃដែលខ្ពស់ជាងគេក្នុងចំណោមថ្លៃខាងក្រោម៖

(ក) ថ្លៃចុងក្រោយ

(ខ) ថ្លៃដែលស្ថិតនៅមួយឯកតាគម្លាតថ្លៃខ្ពស់ជាងថ្លៃនៃបញ្ហាដែនកំណត់ទិញដែលខ្ពស់បំផុត

(គ) ថ្លៃនៃបញ្ហាដែនកំណត់លក់ដែលខ្ពស់បំផុត

ឧទាហរណ៍ទី១៖

តារាង៣.៩៖ ថ្លៃបញ្ហានៃទីផ្សារទិញ ករណីមានបញ្ហាដែនកំណត់ និងបញ្ហាទីផ្សារ(១)

បរិមាណលក់	ថ្លៃ	បរិមាណទិញ
	៤.០០០ (ថ្លៃចុងក្រោយ)	③ បញ្ហាទីផ្សារ ២០០
② បញ្ហាដែនកំណត់ ១០០	៣.៩៩០	
	៣.៩៦០	① បញ្ហាដែនកំណត់ ១០០

- ចុងក្រោយ > ថ្លៃនៃបញ្ហាដែនកំណត់លក់ខ្ពស់បំផុត > ថ្លៃនៃបញ្ហាដែនកំណត់ទិញខ្ពស់បំផុត + មួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ

- ថ្លៃជួញដូរ = ៤.០០០ រ, បរិមាណជួញដូរ = ១០០ ភាគហ៊ុន

ឧទាហរណ៍ទី២៖

តារាង៣.១០៖ ថ្លៃបញ្ជានៃទីផ្សារទិញ ករណីមានបញ្ជាដែនកំណត់ និងបញ្ជាទីផ្សារ(២)

បរិមាណលក់	ថ្លៃ	បរិមាណទិញ
	៤.០៦០	③ បញ្ជាទីផ្សារ ២០០
	៤.០៤០	② បញ្ជាដែនកំណត់ ១០០
① បញ្ជាដែនកំណត់ ១០០	៤.០២០	
	៤.០០០ (ថ្លៃចុងក្រោយ)	

- ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញខ្ពស់បំផុត + មួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ > ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់
ខ្ពស់បំផុត > ថ្លៃចុងក្រោយ
 - ថ្លៃជួញដូរ = ៤.០៦០ រ, បរិមាណជួញដូរ = ១០០ ភាគហ៊ុន
- ថ្លៃនៃបញ្ជាទីផ្សារលក់ គឺជាថ្លៃទាបជាងគេក្នុងចំណោមថ្លៃដូចខាងក្រោម៖

(ក) ថ្លៃចុងក្រោយ

(ខ) ថ្លៃដែលស្ថិតនៅមួយឯកតាគម្លាតថ្លៃទាបជាងថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ទាបបំផុត

(គ) ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញទាបបំផុត។

តារាង៣.១១៖ ថ្លៃបញ្ជានៃទីផ្សារលក់ ករណីមានបញ្ជាដែនកំណត់ និងបញ្ជាទីផ្សារ

បរិមាណលក់	ថ្លៃ	បរិមាណទិញ
	៤.០០០ (ថ្លៃចុងក្រោយ)	
② បញ្ជាដែនកំណត់ ១០០	៣.៩៨០	
③ បញ្ជាទីផ្សារ ២០០	៣.៩២០	① បញ្ជាដែនកំណត់ ១០០

- ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញទាបបំផុត < ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ -មួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ < ថ្លៃចុងក្រោយ
- ថ្លៃជួញដូរ = ៣.៩២០ រ, បរិមាណជួញដូរ = ១០០ ភាគហ៊ុន

២. វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន

ក. បញ្ជាដែនកំណត់

បញ្ជាដែនកំណត់លក់អាចជួញដូរបាននៅថ្លៃនៃបញ្ជានោះ ឬខ្ពស់ជាងនោះ ចំណែកឯបញ្ជាដែនកំណត់ទិញអាចជួញដូរបាននៅថ្លៃនៃបញ្ជានោះ ឬទាបជាងនោះ។

ករណីមានតែបញ្ជាដែនកំណត់ នោះការផ្គូផ្គងនឹងអនុវត្តទៅតាមអាទិភាពថ្លៃ និង ពេលវេលាដូចខាងក្រោម៖

តារាង៣.១២៖ វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន ករណីមានតែបញ្ជាដែនកំណត់

បរិមាណលក់	ថ្លៃ	បរិមាណទិញ
	៦.៥០០	
③ ១០០ ② ៣០០	៦.៤០០	៣០០
① ៦០០	៦.៣០០	
	៦.២០០	
៦០០	សរុប	៣០០

* តម្លៃជួញដូរ៖
 $២០០ \times ៦.៣០០ \text{ រ} = ១.២៦០.០០០ \text{ រ (ភ្លាមៗ)}$
 $៤០០ \times ៦.៤០០ \text{ រ} = ២.៥៦០.០០០ \text{ រ (ភ្លាមៗ)}$
៣.៨២០.០០០ រ

ខ. បញ្ជាទីផ្សារ

ទោះបីជាថ្លៃនៃបញ្ជាទីផ្សារមិនតម្រូវអោយបញ្ជាក់ពេលដាក់បញ្ជាក៏ដោយ ក៏ថ្លៃនេះត្រូវបានកំណត់ដោយប្រព័ន្ធជួញដូរ មុននឹងធ្វើការផ្គូផ្គង ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពផ្សេងៗដូចខាងក្រោម៖

- បញ្ជាទីផ្សារទិញ ជាថ្លៃខ្ពស់បំផុតក្នុងចំណោមថ្លៃខាងក្រោម៖

(ក) ថ្លៃចុងក្រោយ នៅពេលគ្មានបញ្ជាដែនកំណត់ទិញ ឬ ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញខ្ពស់បំផុតបូកមួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ នៅពេលមានបញ្ជាដែនកំណត់ទិញ។ និង

(ខ) ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ខ្ពស់បំផុត។

តារាង៣.១៣៖ វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន ករណីបញ្ជាទីផ្សារទិញ(១)

បរិមាណលក់	ថ្លៃ	បរិមាណទិញ
	៤.០០០ (ថ្លៃចុងក្រោយ)	② បញ្ជាទីផ្សារ ១០០
① បញ្ជាដែនកំណត់ ២០០	៣.៩០០	

- ថ្លៃចុងក្រោយ>ថ្លៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ខ្ពស់បំផុត
- ថ្លៃបញ្ជាទីផ្សារ = ថ្លៃចុងក្រោយ = ៤.០០០ រ
- ថ្លៃជួញដូរ = ៣.៩០០ រ, បរិមាណជួញដូរ = ១០០ ភាគហ៊ុន

តារាង៣.១៤៖ វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន ករណីបញ្ជាទីផ្សារទិញ(២)

បរិមាណលក់	ថ្លៃ	បរិមាណទិញ
	៤.០២០	① បញ្ជាទីផ្សារ ១០០
	៤.០០០ (ថ្លៃចុងក្រោយ)	② បញ្ជាដែនកំណត់ ១០០
③ បញ្ជាដែនកំណត់ ១០០	៣.៩០០	

- ថ្លៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញខ្ពស់បំផុត + មួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ > ថ្លៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ខ្ពស់បំផុត
- ថ្លៃបញ្ជាទីផ្សារ = ថ្លៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញខ្ពស់បំផុត + មួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ = ៤.០២០ រ
- ថ្លៃជួញដូរ = ៤.០២០ រ, បរិមាណជួញដូរ = ១០០ ភាគហ៊ុន

➤ **បញ្ញត្តិផ្សារលក់** ជាថ្លៃទាបជាងគេក្នុងចំណោមថ្លៃខាងក្រោម៖

- (ក) ថ្លៃចុងក្រោយ នៅពេលគ្មានបញ្ជាដែនកំណត់លក់ ឬថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ទាបបំផុត ដកមួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ នៅពេលមានបញ្ជាដែនកំណត់លក់។ និង
- (ខ) ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញទាបបំផុត។

តារាង៣.១៥៖ វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន ករណីបញ្ញត្តិផ្សារលក់

បរិមាណលក់	ថ្លៃ	បរិមាណទិញ
	៤.០០០ (ថ្លៃចុងក្រោយ)	
① បញ្ញត្តិផ្សារ ១០០	៣.៩០០	② បញ្ជាដែនកំណត់ ២០០

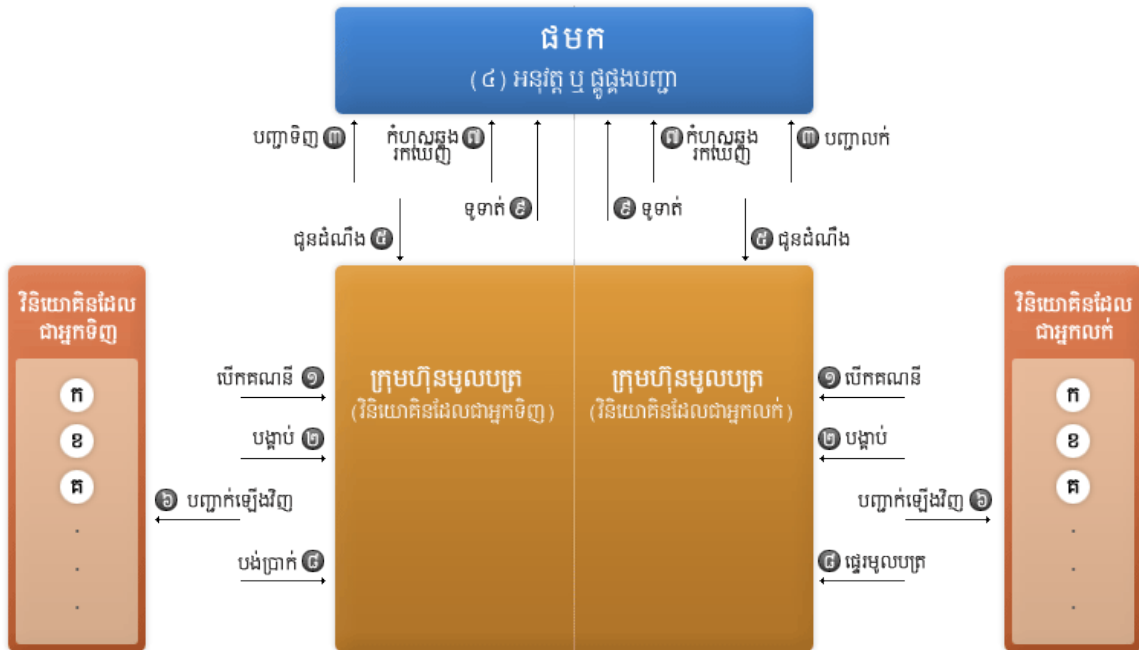
- ថ្លៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញទាបបំផុត < ថ្លៃចុងក្រោយ
- ថ្លៃជួញដូរ = ៣.៩០០ រ, បរិមាណជួញដូរ = ១០០ ភាគហ៊ុន

៣.៣.១.១២. ការដាក់បញ្ជា និងនីតិវិធីនៃការជួញដូរ

វិនិយោគិនអាចដាក់បញ្ជាបានលុះត្រាតែមានសាច់ប្រាក់យ៉ាងហោចមួយរយភាគរយ (សម្រាប់បញ្ជាទិញ)) ដែលរួមបញ្ចូលទាំងថ្លៃសេវាឈ្នួញជើងសារមូលបត្រ ឬបរិមាណមូលបត្រយ៉ាងហោចមួយរយភាគរយ (សម្រាប់បញ្ជាលក់)។ ពេលបញ្ជាត្រូវបានបញ្ជូនចេញ សាច់ប្រាក់និងមូលបត្រទាំងនេះនឹងត្រូវបានបង្កកទុកដោយសមាជិក ក្នុងគោលបំណងដើម្បីទូទាត់ ឬបង្កកទុករហូតដល់ពេលបញ្ជានោះអស់សុពលភាព។ នីតិវិធីនៃការជួញដូរមានដូចខាងក្រោម៖⁶⁹

⁶⁹ <https://csx.com.kh/operation/market/listPosts.do?MNCD=30201> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី២៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤)

រូបភាពទី៣.១៖ ការដាក់បញ្ចាំ និងនីតិវិធីក្នុងការជួញដូរ

១. វិនិយោគិនបើកគណនីជួញដូរ (គណនីមូលបត្រ និងគណនីសាច់ប្រាក់) នៅក្រុមហ៊ុនមូលបត្រនៅថ្ងៃ (T-1)។ ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រនឹងធ្វើការស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនជូនអតិថិជនរបស់ខ្លួនពី ន.ម.ក.។
២. វិនិយោគិនដាក់បញ្ជាទិញ ឬលក់នៅថ្ងៃ (T+0) តាមប្រព័ន្ធជួញដូរចល័ត (MTS) ឬក្រុមហ៊ុនមូលបត្រជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជាពាក្យសម្តី (ត្រូវបានថតទុកដោយអ្នកតំណាងទីផ្សារ) ឬដោយមធ្យោបាយ អេឡិចត្រូនិចនានា។
៣. បន្ទាប់ពីដាក់បញ្ជាមកក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូររបស់ជ.ម.ក នៅថ្ងៃ (T+0) បានជោគជ័យដោយមាន មូលបត្រ និងសាច់ប្រាក់គ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងគណនីរបស់វិនិយោគិន (សាច់ប្រាក់ ឬបរិមាណមូលបត្រ ១០០% ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ជានោះ) សាច់ប្រាក់ ឬបរិមាណមូលបត្រ នឹងត្រូវបានបង្កើតទុកសម្រាប់ទូទាត់នៅថ្ងៃ (T+2)។
៤. ការបញ្ជាទាំងឡាយត្រូវបានផ្គូផ្គងនៅក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូររបស់ ជ.ម.ក. ទៅតាមគោលការណ៍ដេញថ្លៃដែលបានកំណត់ទុកជាមុន (T+0)។
៥. ជ.ម.ក. ជូនដំណឹងអំពីលទ្ធផលនៃការជួញដូរទៅកាន់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ នៅថ្ងៃ (T+0)។
៦. ក្រុមហ៊ុនមូលបត្របញ្ជាក់អំពីលទ្ធផលជួញដូរជាមួយអតិថិជននីមួយៗរបស់ខ្លួន (T+0)។

៧. ក្នុងករណីមានកំហុសឆ្គងដែលបង្កឡើងដោយក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រនោះត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំមកកាន់ផ.ម.ក ដើម្បីកែតម្រូវឲ្យបានបានមុនថ្ងៃត្រង់នៃថ្ងៃ (T+1)។ បន្ទាប់ពីកំហុសឆ្គង ត្រូវបានកែតម្រូវហើយ ដំណើរការនៅក្នុងចំណុចទី៥ និងទី៦ នឹងត្រូវអនុវត្តម្តងទៀត។

៨. វិនិយោគិនបង់ប្រាក់ ឬបញ្ជូនមូលបត្រតាមរយៈក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ។ ជាក់ស្តែង គឺក្រុមហ៊ុនមូលបត្រប្រើប្រាស់សាច់ប្រាក់ ឬមូលបត្ររបស់អតិថិជន ដែលបានបង្កកទុក ដើម្បីបង់ប្រាក់ ឬបញ្ជូនមូលបត្រ ដោយមិនចាំបាច់សុំការអនុញ្ញាតពីអតិថិជនទៀតឡើយ (T+2)។

៩. ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រទូទាត់ការជួញដូរក្នុងនាមជាវិនិយោគិននៅ ផ.ម.ក. (T+2) ។

៣.៣.២. ប្រតិបត្តិការផាត់ទាត់ និងទូទាត់

៣.៣.២.១. ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និងទូទាត់

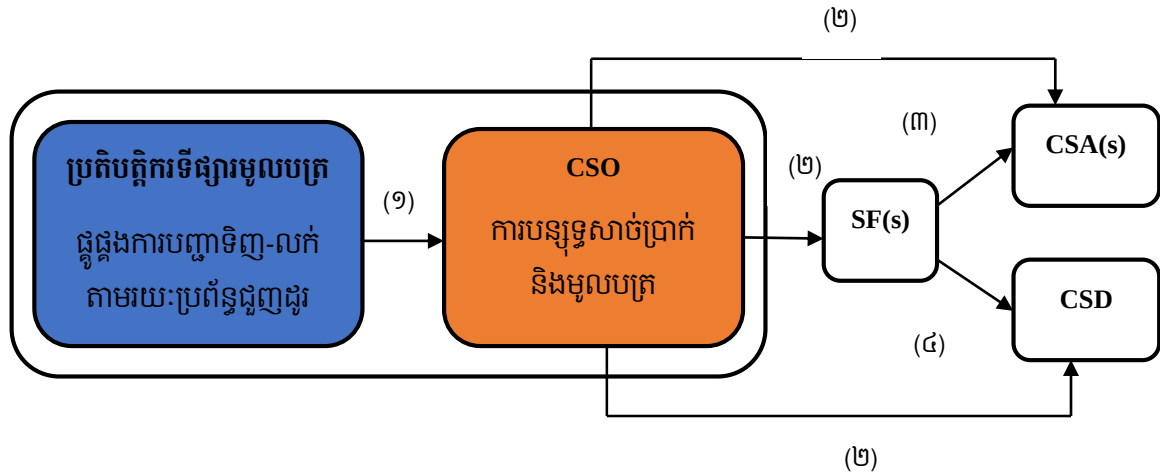
ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និងទូទាត់ សំដៅដល់ប្រព័ន្ធដែលផ្តល់លទ្ធភាពដល់ភាគីធ្វើប្រតិបត្តិការជួញដូរមូលបត្រ បំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនទៅវិញទៅមកបាន ដោយធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ប្រតិបត្តិការបានយ៉ាងច្បាស់លាស់ និងធានាឲ្យមានការទូទាត់ថ្លៃទិញជូនអ្នកលក់ ដែលជាថ្នូរនឹងការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិមូលបត្រឱ្យអ្នកទិញ។ ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និងទូទាត់ រួមមាន៖ ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និងទូទាត់សាច់ប្រាក់។

- ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ៖ សំដៅដល់ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និងទូទាត់ ដើម្បីធ្វើការផ្លាស់ប្តូរកម្មសិទ្ធិលើមូលបត្ររវាងភាគីប្រតិបត្តិការជួញដូរមូលបត្រ។
- ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និងទូទាត់សាច់ប្រាក់៖ សំដៅដល់ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និងទូទាត់ ដើម្បីធ្វើការផ្ទេរ ឬបង្វែរសាច់ប្រាក់ រវាងភាគីធ្វើប្រតិបត្តិការជួញដូរមូលបត្រ។ ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រនីមួយៗ ត្រូវបើកគណនីដោយឡែក ចំនួនបី គឺ៖ គណនីសាច់ប្រាក់អតិថិជន គណនីសាច់ប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួន និងគណនីទូទាត់សាច់ប្រាក់។
- តួអង្គសំខាន់ៗនៅក្នុងយន្តការនៃការផាត់ទាត់ និងទូទាត់៖ ការផាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រមានការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនដូចជា៖

- CSX: ប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ
- CSO: ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ
- CSD: ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ
- SFs: ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណពី ន.ម.ក.
- CSAS: ភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ

- NBC: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

រូបភាពទី៣.២ ៖ ដំណើរការនៃប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ និងទូទាត់

(១). ប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រ ត្រូវបញ្ជូនព័ត៌មានពីការជួញដូរដែលបានបញ្ជាក់រួចរាល់ (Confirmed Trade) ទៅ CSO។ CSO ត្រូវធ្វើការបន្សុទ្ធ (Netting) សាច់ប្រាក់ និងមូលបត្រ។

- បន្សុទ្ធសាច់ប្រាក់៖ ជាតំណាងតម្លៃទិញសរុប និងតម្លៃលក់សម្រាប់សមាជិកនីមួយៗ
- បន្សុទ្ធមូលបត្រ៖ ជាតំណាងបរិមាណលក់សរុប និងបរិមាណទិញសរុបនៃមូលបត្រនីមួយៗ

(២). CSO បញ្ជូនព័ត៌មាននៃកាលបរិច្ឆេទជាតំណាងនិងទូទាត់ទឹកប្រាក់ និងបរិមាណនៃមូលបត្រនីមួយៗ ដែលត្រូវធ្វើការទូទាត់ដោយសមាជិកផ្ទាល់ ឬក្នុងនាមអតិថិជនទៅ SF(s)

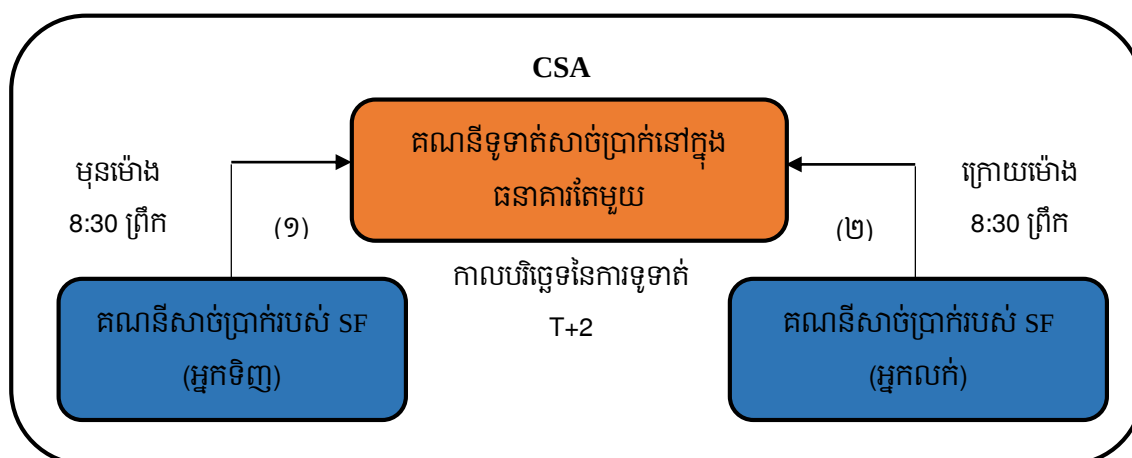
(៣). SF(s) ត្រូវដាក់ការបញ្ជាទូទាត់សាច់ប្រាក់ទៅ CSA ដែលពាក់ព័ន្ធ

(៤). SF(s) ត្រូវដាក់ការបញ្ជាទូទាត់មូលបត្រទៅ CSD

៣.៣.២.២. ដំណើរការនៃការផ្លាស់ប្តូរ និងទូទាត់សាច់ប្រាក់

ក. ការទូទាត់សាច់ប្រាក់ក្នុងធនាគារតែមួយ

រូបភាពទី៣.៣ ៖ ការទូទាត់សាច់ប្រាក់នៅក្នុងធនាគារតែមួយ

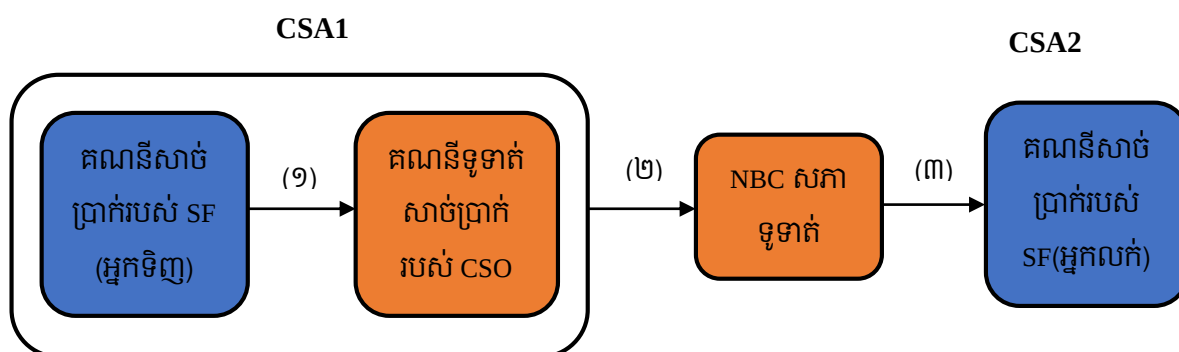

(១). SF (អ្នកទិញ) ត្រូវផ្ទេរសាច់ប្រាក់ពីគណនីសាច់ប្រាក់របស់ខ្លួន ទៅគណនីទូទាត់សាច់ប្រាក់របស់ CSO

(២). បន្ទាប់មក CSO ត្រូវធ្វើការផ្ទេរសាច់ប្រាក់បន្តពីគណនីទូទាត់សាច់ប្រាក់របស់ខ្លួន ទៅគណនីសាច់ប្រាក់របស់ SF (អ្នកលក់)

ខ. ការទូទាត់សាច់ប្រាក់អន្តរធនាគារ

រូបភាពទី៣.៤ ៖ ការទូទាត់សាច់ប្រាក់អន្តរធនាគារ

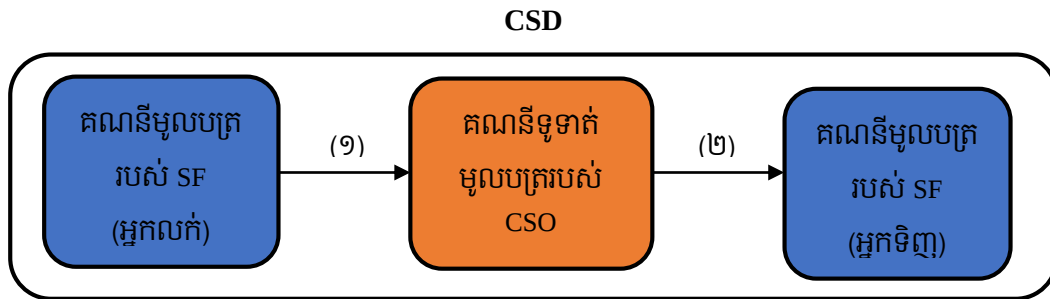

(១). SF (អ្នកទិញ) ត្រូវផ្ទេរសាច់ប្រាក់ពីគណនីសាច់ប្រាក់របស់ខ្លួន ទៅគណនីទូទាត់សាច់ប្រាក់របស់ CSO

(២). បន្ទាប់មក CSO ត្រូវធ្វើការផ្ទេរសាច់ប្រាក់បន្តពីគណនីទូទាត់សាច់ប្រាក់របស់ខ្លួន ទៅគណនីសាច់ប្រាក់របស់ SF (អ្នកលក់) ដែលបើកនៅក្នុង CSA2 តាមរយៈសភាផ្គត់ផ្គង់នៃ NBC ។

៣.៣.២.៣. ដំណើរការនៃការដាច់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ

រូបភាពទី៣.៥ ៖ ដំណើរការនៃប្រព័ន្ធដាច់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ

(១). SF (អ្នកលក់) ត្រូវផ្ទេរមូលបត្រ (Book-entry Transfer) ពីគណនីមូលបត្ររបស់ខ្លួន ទៅគណនីទូទាត់មូលបត្រ របស់ CSO។

(២). CSO ត្រូវផ្ទេរមូលបត្រ (Book-entry Transfer) ពីគណនីមូលបត្ររបស់ខ្លួន ទៅគណនីមូលបត្ររបស់ SF (អ្នកទិញ)។⁷⁰

៣.៣.៣. ប្រតិបត្តិការនៃការរក្សាទុកមូលបត្រ

ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រសំដៅដល់កន្លែងសម្រាប់ដាក់ធ្វើមូលបត្រ ហើយការដាក់ធ្វើមូលបត្រ គឺជាដំណើរការនៃការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិកម្មមូលបត្រ តាមរយៈការផ្ទេររវាងគណនី (Book Entry) (ការកាត់ត្រាឥណទាន/ឥណពន្ធ ក្នុងសៀវភៅគណនីរបស់សមាជិក និងអ្នកចូលរួម) ដោយគ្មានចរន្តនៃការផ្ទេរមូលបត្ររូបវន្ត។ ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ គឺត្រូវចាប់ដំណើរការផ្ទេរមូលបត្រ (Book Entry Transfer) នៅថ្ងៃទីពីរនៃការជួញដូរ (T+២) បន្ទាប់ពីប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធដាច់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ ត្រូវបានអនុវត្តចប់រវាងក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ និងអតិថិជន ដោយការផ្ទេរមូលបត្រ ត្រូវបានផ្ទេរតាមប្រព័ន្ធ Ledger System។

សមាជិក អ្នកចូលរួម និងអតិថិជនដែលបានដាក់ធ្វើមូលបត្រនៅ ផ.ម.ក. មិនចាំបាច់ដកមូលបត្រទៅវិញ នៅពេលដែលត្រូវអនុវត្តន៍សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិកម្មឡើយ។ បុគ្គលដែលអាចបើកគណនីមូលបត្រនៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុក មូលបត្រ រួមមាន ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ និងក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ។ បុគ្គលដែលមានបំណងបើកគណនីមូលបត្រ ត្រូវបំពេញសំណុំបែបបទបើកគណនីមូលបត្រ នៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ។ គ្រប់គណនីមូលបត្រទាំងអស់ រួមមានគណនីមូលបត្ររបស់សមាជិក ឬអតិថិជន ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងប្រព័ន្ធ Ledger

⁷⁰ រោង ថ្មីប្តូរលើស (២០២៣-២០២៤) ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (ទំព័រទី៥៣ ដល់៥៦)

(ledger system) របស់ ជ.ម.ក. ដែលផ្ទុកផងដែរនូវទិន្នន័យលម្អិតនៃប្រតិបត្តិការរបស់សមាជិក និងអតិថិជន ព្រមទាំងទិន្នន័យលម្អិតនៃបញ្ជីភាគហ៊ុនិក។

ដើម្បីដាក់ធ្វើមូលបត្រនៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ជ.ម.ក. បុគ្គលដែលដាក់ធ្វើត្រូវផ្តល់ព័ត៌មាន ដោយផ្ទាល់ ឬតាមរយៈភ្នាក់ងារបញ្ជីការមូលបត្រដូចខាងក្រោម៖

- ឈ្មោះមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើ
- ប្រភេទមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើ
- ថ្ងៃមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើ
- ចំនួនមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើ
- ចំនួនមូលបត្រដែលបានបោះផ្សាយ
- អក្សរកូដមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើ
- លេខកូដមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើ
- កាលបរិច្ឆេទបោះផ្សាយមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើ
- កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជីមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើ
- ព័ត៌មានផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មសិទ្ធិភាពលើមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើ។

៣.៤. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិសម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣

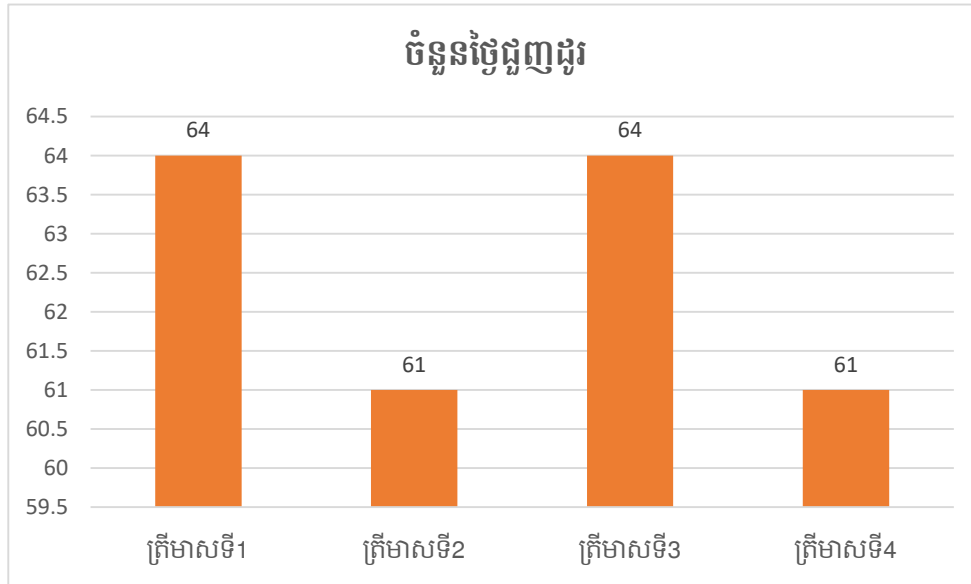
៣.៤.១. ចំនួនថ្ងៃជួញដូរ

តារាងទី៣.១៦ ចំនួនថ្ងៃជួញដូរប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

	ត្រីមាសទី១	ត្រីមាសទី២	ត្រីមាសទី៣	ត្រីមាសទី៤
ចំនួនថ្ងៃជួញដូរ	64	61	64	61
បរិមាណបម្រែបម្រួល		-3	3	-3
អត្រាបម្រែបម្រួល(%)		-4.68	4.92	-4.68

ប្រភព៖ ព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិន និងការវិនិយោគប្រចាំត្រីមាសឆ្នាំ២០២៣ (មើលឧបសម្ព័ន្ធទី៧)

ក្រាហ្វិចទី១៖ ចំនួនថ្ងៃជួញដូរប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

បកស្រាយ៖ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ ចំនួនថ្ងៃជួញដូរក្នុងត្រីមាសទី១ មាន៦៤ថ្ងៃ ហើយនៅត្រីមាសទី២ មាន ៦១ថ្ងៃ ដែលវាមានការថយចុះចំនួន ៣ថ្ងៃ ដែលត្រូវនឹង ៤.៦៨%។ ចំណែក នៅត្រីមាសទី៣ មាន ៦៤ថ្ងៃ បាន កើនឡើងចំនួន ៣ថ្ងៃ ត្រូវនឹង ៤.៩២%បើធៀបនឹងត្រីមាសទី២។ រីឯត្រីមាសទី៤ មានចំនួនថ្ងៃជួញដូរ ៦១ថ្ងៃ បានថយចុះ ៣ថ្ងៃ ត្រូវនឹង ៤.៦៨% ធៀបនឹងត្រីមាសទី៣។

៣.៤.២. ចំនួនភាគហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុប

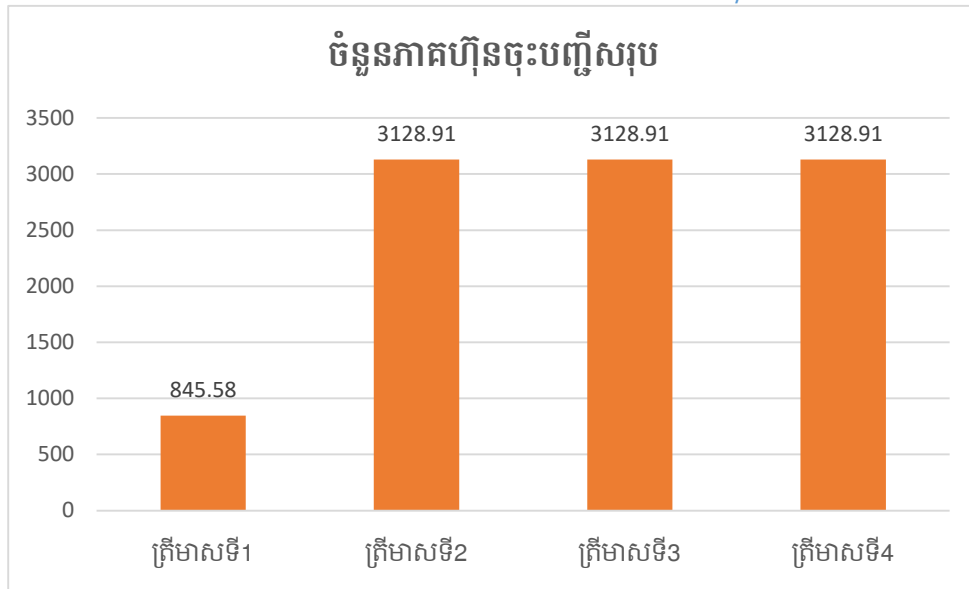
ចំនួនភាគហ៊ុនចុះបញ្ជី គឺជាចំនួនភាគហ៊ុនដែលត្រូវបានយកទៅចុះបញ្ជីដាក់លក់នៅទីផ្សារមូលបត្រ កម្ពុជា។

តារាងទី៣.១៧៖ ចំនួនភាគហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុបប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

	ត្រីមាសទី១	ត្រីមាសទី២	ត្រីមាសទី៣	ត្រីមាសទី៤
ចំនួនភាគហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុប(លានហ៊ុន)	845.58	3128.91	3128.91	3128.91
បរិមាណបម្រែបម្រួល		2283.33	0	0
អត្រាបម្រែបម្រួល(%)		270.03	0	0

ប្រភព៖ ព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិន និងការវិនិយោគប្រចាំត្រីមាសឆ្នាំ២០២៣ (មើលឧបសម្ព័ន្ធទី៧)

ក្រាហ្វិចទី២៖ ចំនួនភាគហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុបប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

បកស្រាយ៖ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ ចំនួនភាគហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុបនៅត្រីមាសទី១ មានចំនួន ៨៤៥,៥៨ លានភាគហ៊ុន ហើយនៅត្រីមាសទី២ មានចំនួន ៣.១២៨,៩១ លានភាគហ៊ុន ដែលមានការកើនឡើងចំនួន ២.២៨៣,៣៣លានភាគហ៊ុន ត្រូវនឹង ២៧០,០៣%។ ចំណែកឯ នៅត្រីមាសទី៣ និងទី៤ ចំនួនភាគហ៊ុនចុះបញ្ជី នៅថេរដដែលធៀបនឹងត្រីមាសទី២។

៣.៤.៣. មូលធនូបនីយកម្មទីផ្សារ

មូលធនូបនីយកម្មទីផ្សារ គឺជាផលបូកនៃមូលធនូបនីយកម្មនៃក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រនីមួយៗ ដែលមូលធនូបនីយកម្មនៃក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រនីមួយមានតម្លៃស្មើនឹង ផលគុណនៃថ្លៃបិទនៃមូលបត្រ នីមួយៗជាមួយនឹងចំនួនភាគហ៊ុនដែលបានចុះបញ្ជីលក់នៅ ផ.ម.ក។

មូលធនូបនីយកម្ម គឺជាតម្លៃសរុបនៃភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុន។

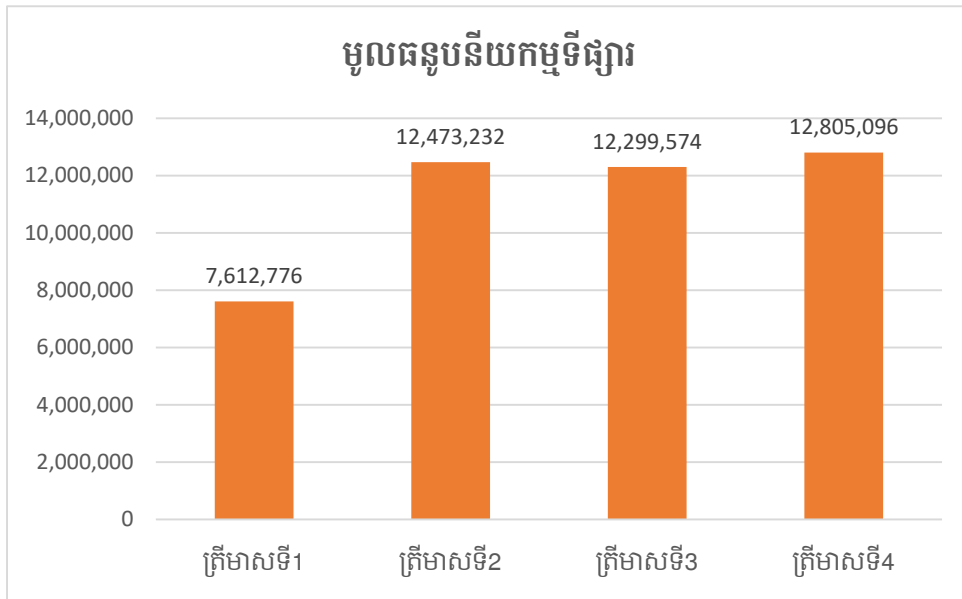
មូលធនូបនីយកម្មទីផ្សារ = ចំនួនភាគហ៊ុនចុះបញ្ជី * ថ្លៃបិទ

តារាងទី៣.១៨៖ មូលធនូបនីយកម្មទីផ្សារប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

	ត្រីមាសទី១	ត្រីមាសទី២	ត្រីមាសទី៣	ត្រីមាសទី៤
មូលធនូបនីយកម្មទីផ្សារ(លានរៀល)	7,612,776	12,473,232	12,299,574	12,805,096
បរិមាណបម្រែបម្រួល		4,860,456	-173,658	505,522
អត្រាបម្រែបម្រួល(%)		63.85	-1.39	4.11

ប្រភព៖ ព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិន និងការវិនិយោគប្រចាំត្រីមាសឆ្នាំ២០២៣ (មើលឧបសម្ព័ន្ធទី៧)

ក្រាហ្វិចទី៣ ៖ មូលធនបន្ថែមកម្មវិធីប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

បកស្រាយ៖ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ មូលធនបន្ថែមកម្មវិធីនៅត្រីមាសទី១ មាន ៧.៦១២.៧៧៦ លានរៀល ហើយត្រីមាសទី២ មាន ១២.៤៧៣.២៣២ លានរៀល ដែលមានការកើនឡើង ៤.៨៦០.៤៥៦ លានរៀល ត្រូវនឹង ៦៣,៨៥%។ ចំណែកនៅក្នុងត្រីមាសទី៣ មានចំនួន ១២.២៩៩.៥៧៤ លានរៀល បានថយចុះ ១៧៣.៦៥៨លានរៀល ត្រូវនឹង១,៣៩% ធៀបនឹងត្រីមាសទី២។ រីឯនៅត្រីមាសទី៤ មូលធនបន្ថែមកម្មវិធីមានចំនួន ១២.៨០៥.០៩៦ លានរៀល បានកើនឡើង ៥០៥.៥២២ លានរៀល ត្រូវនឹង ៤,១១% បើធៀបនឹងត្រីមាសទី៣។

៣.៤.៤. បរិមាណបញ្ញាទិញ

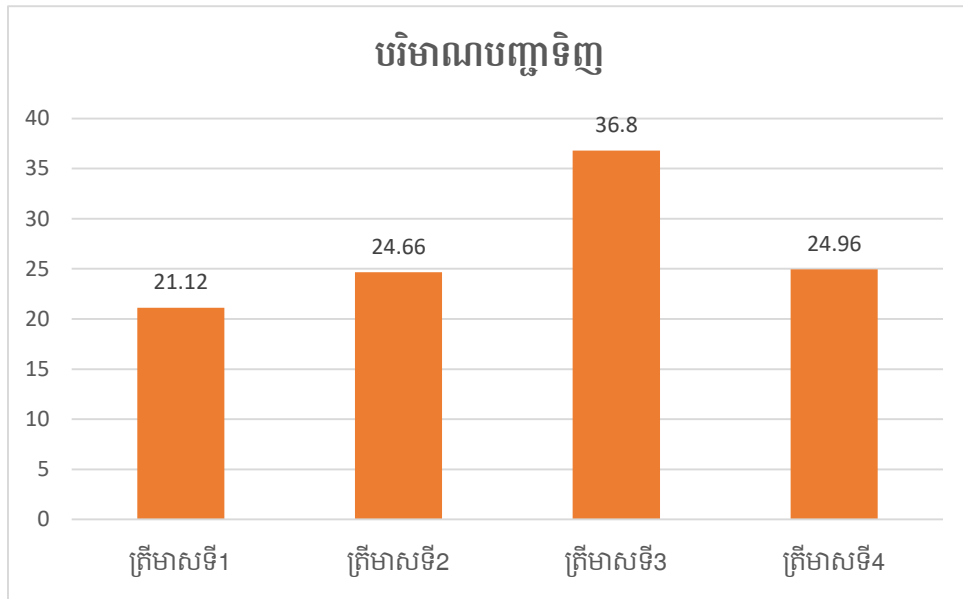
បរិមាណបញ្ញាទិញ គឺជាចំនួនបញ្ញាទិញមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដោយសមាជិក ដើម្បីធ្វើការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រនៅប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រនៃ ជ.ម.ក។

តារាងទី៣.១៩៖ បរិមាណបញ្ញាទិញប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

	ត្រីមាសទី១	ត្រីមាសទី២	ត្រីមាសទី៣	ត្រីមាសទី៤
បរិមាណបញ្ញាទិញ(លានភាគហ៊ុន)	21.12	24.66	36.80	24.96
បរិមាណបម្រែបម្រួល		3.54	12.14	-11.84
អត្រាបម្រែបម្រួល(%)		16.76	49.23	-32.17

ប្រភព៖ ព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិន និងការវិនិយោគប្រចាំត្រីមាសឆ្នាំ២០២៣ (មើលឧបសម្ព័ន្ធទី៧)

ក្រាហ្វិចទី៤៖ បរិមាណបញ្ជាទិញប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

បកស្រាយ៖ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ បរិមាណបញ្ជាទិញនៅត្រីមាសទី១ មាន ២១,១២លានភាគហ៊ុន ហើយ ត្រីមាសទី២ មាន ២៤,៦៦លានភាគហ៊ុន ដែលមានការកើនឡើង ៣,៥៤លានភាគហ៊ុន ត្រូវនឹង ១៦,៧៦%។ ចំណែកនៅក្នុងត្រីមាសទី៣ មានចំនួន ៣៦,៨០លានភាគហ៊ុន បានកើនឡើង ១២,១៤លាន ភាគហ៊ុន ត្រូវនឹង៤៩,២៣% ធៀបនឹងត្រីមាសទី២។ រីឯនៅត្រីមាសទី៤ បរិមាណបញ្ជាទិញមាន ចំនួន ២៤,៩៦ លានភាគហ៊ុន បានថយចុះ ១១,៨៤លានភាគហ៊ុន ត្រូវនឹង ៣២,១៧% បើធៀបនឹងឆ្នាំត្រីមាសទី៣។

៣.៤.៥. បរិមាណបញ្ជាលក់

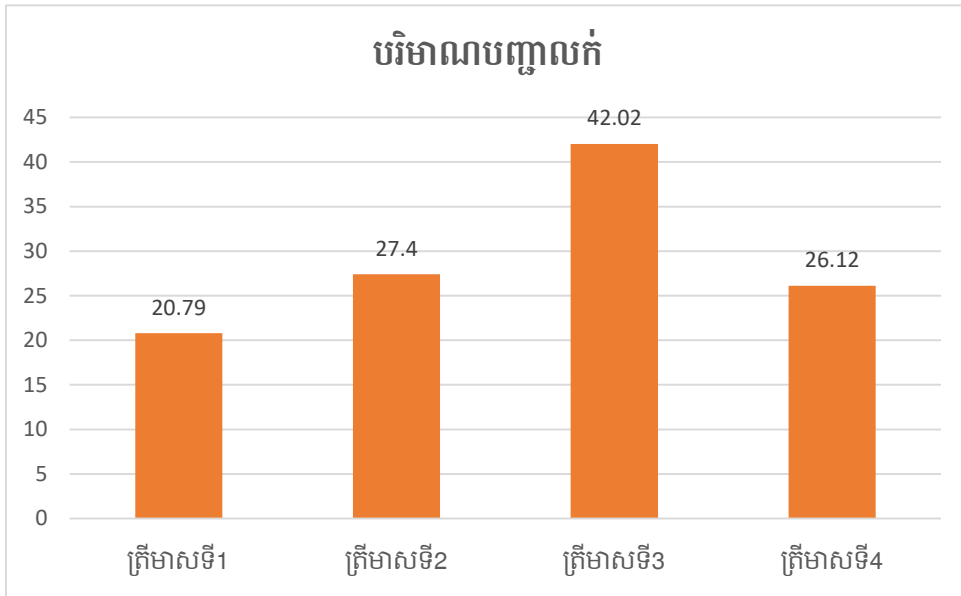
បរិមាណបញ្ជាលក់ គឺជាចំនួនបញ្ជាលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិដោយសមាជិក ដើម្បីធ្វើការជួញដូរមូលបត្រ នៅប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រនៃ ជ.ម.ក។

តារាងទី៣.២០៖ បរិមាណបញ្ជាលក់ប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

	ត្រីមាសទី១	ត្រីមាសទី២	ត្រីមាសទី៣	ត្រីមាសទី៤
បរិមាណបញ្ជាលក់(លានភាគហ៊ុន)	20.79	27.40	42.02	26.12
បរិមាណបម្រែបម្រួល		6.61	14.62	-15.9
អត្រាបម្រែបម្រួល(%)		31.79%	53.36%	-37.84%

ប្រភព៖ ព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិន និងការវិនិយោគប្រចាំត្រីមាសឆ្នាំ២០២៣ (មើលឧបសម្ព័ន្ធទី៧)

ក្រាហ្វិចទី៥៖ បរិមាណបញ្ចូលក្នុងត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

បកស្រាយ៖ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ បរិមាណបញ្ចូលក្នុងត្រីមាសទី១ មាន ២០,៧៩លានភាគហ៊ុន ហើយ ត្រីមាសទី២ មាន ២៧,៤០លានភាគហ៊ុន ដែលមានការកើនឡើង ៦,៦១លានភាគហ៊ុន ត្រូវនឹង ៣១,៧៩%។ ចំណែកនៅក្នុងត្រីមាសទី៣ មានចំនួន ៤២,០២លានភាគហ៊ុន បានកើនឡើង ១៤,៦២លាន ភាគហ៊ុន ត្រូវនឹង៥៣,៣៦% ធៀបនឹងត្រីមាសទី២។ រីឯនៅត្រីមាសទី៤ បរិមាណបញ្ចូលក្នុងត្រីមាសមានចំនួន ២៦,១២ លានភាគហ៊ុន បានថយចុះ ១៥,៩លានភាគហ៊ុន ត្រូវនឹង ៣៧,៨៤% បើធៀបនឹងឆ្នាំត្រីមាសទី៣។

៣.៤.៦. ទំហំជួញដូរ

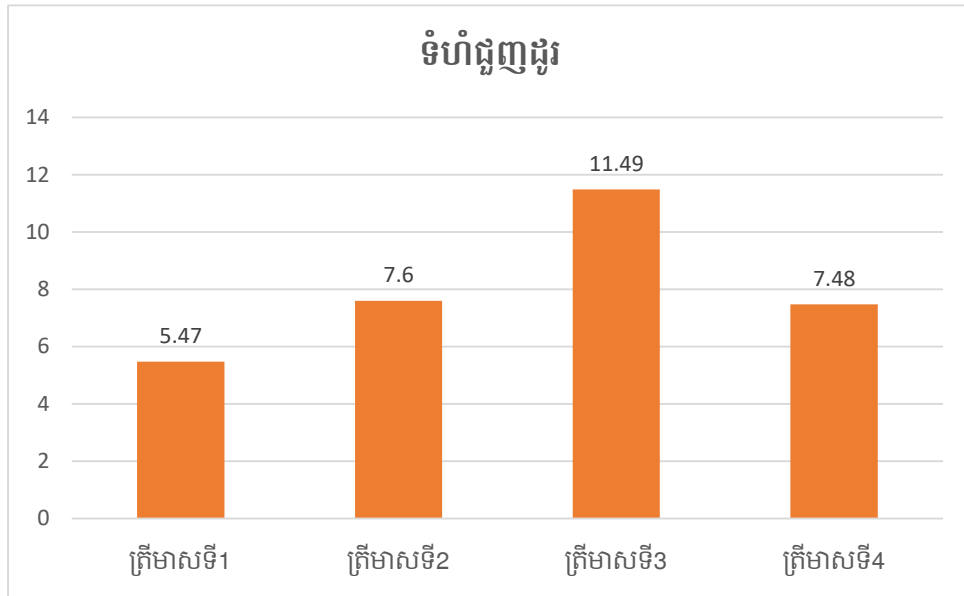
ទំហំជួញដូរ ជាទំហំដែលបង្ហាញពីចំនួនមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលបានផ្ទេរផ្គូផ្គងសរុបប្រចាំត្រីមាស ដែលគិត ជាចំនួនភាគហ៊ុន។ ទំហំជួញដូរ ត្រូវបានគណនាដោយបញ្ចូលគ្នារវាងវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ និងវិធីសាស្ត្រជួញដូរ តាមការចរចា ដែលកំពុងអនុវត្តនៅ ផ.ម.ក។

តារាងទី៣.២១៖ ទំហំជួញដូរប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

	ត្រីមាសទី១	ត្រីមាសទី២	ត្រីមាសទី៣	ត្រីមាសទី៤
ទំហំជួញដូរ(លានភាគហ៊ុន)	5.47	7.60	11.49	7.48
បរិមាណបម្រែបម្រួល		2.13	3.89	-4.01
អត្រាបម្រែបម្រួល(%)		38.94	50.12	-34.90

ប្រភព៖ ព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិន និងការវិនិយោគប្រចាំត្រីមាសឆ្នាំ២០២៣ (មើលឧបសម្ព័ន្ធទី៧)

ក្រាហ្វិចទី៦៖ ទំហំជួញដូរប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

បកស្រាយ៖ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ ទំហំជួញដូរនៅត្រីមាសទី១ មាន ៥,៤៧លានភាគហ៊ុន ហើយ ត្រីមាសទី២ មាន ៧,៦០លានភាគហ៊ុន ដែលមានការកើនឡើង ២,១៣លានភាគហ៊ុន ត្រូវនឹង ៣៨,៩៤%។ ចំណែកនៅក្នុងត្រីមាសទី៣ មានចំនួន ១១,៤៩លានភាគហ៊ុន បានកើនឡើង ៣,៨៩លានភាគហ៊ុន ត្រូវនឹង ៥០,១២% ធៀបនឹងត្រីមាសទី២។ រីឯនៅត្រីមាសទី៤ ទំហំជួញដូរមានចំនួន ៧,៤៨លានភាគហ៊ុន បានថយចុះ ៤,០១លានភាគហ៊ុន ត្រូវនឹង ៣៤,៩០% បើធៀបនឹងឆ្នាំត្រីមាសទី៣។

៣.៤.៧. ទំហំជួញដូរមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ

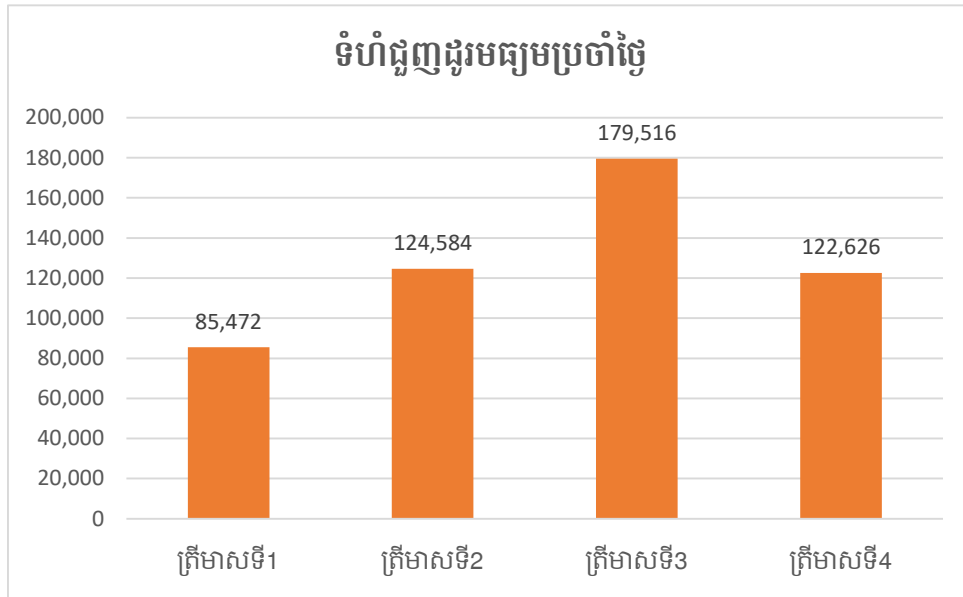
ទំហំជួញដូរមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ គឺជាផលធៀបរវាងទំហំជួញដូរក្នុងមួយត្រីមាស ជាមួយនឹងចំនួនថ្ងៃជួញដូរ ក្នុងត្រីមាស។

តារាងទី៣.២២៖ ទំហំជួញដូរមធ្យមប្រចាំថ្ងៃប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

	ត្រីមាសទី១	ត្រីមាសទី២	ត្រីមាសទី៣	ត្រីមាសទី៤
ទំហំជួញដូរមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ(ភាគហ៊ុន)	85,472	124,584	179,516	122,626
បរិមាណបម្រែបម្រួល		39,112	54,932	-56,890
អត្រាបម្រែបម្រួល(%)		45.76%	44.09%	-31.69%

ប្រភព៖ ព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិន និងការវិនិយោគប្រចាំត្រីមាសឆ្នាំ២០២៣ (មើលឧបសម្ព័ន្ធទី៧)

ក្រាហ្វិចទី៧៖ ទំហំជួញដូរមធ្យមប្រចាំថ្ងៃប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

បកស្រាយ៖ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ ទំហំជួញដូរមធ្យមប្រចាំថ្ងៃនៅត្រីមាសទី១ មាន ៨៥.៤៧២ភាគហ៊ុន ហើយ ត្រីមាសទី២ មាន ១២៤.៥៨៤ភាគហ៊ុន ដែលមានការកើនឡើង ៣៩.១១២ភាគហ៊ុន ត្រូវនឹង ៤៥,៧៦%។ ចំណែកនៅក្នុងត្រីមាសទី៣ មានចំនួន ១៧៩.៥១៦ភាគហ៊ុន បានកើនឡើង ៥៤.៩៣២ភាគហ៊ុន ត្រូវនឹង៤៤,០៩% ធៀបនឹងត្រីមាសទី២។ រីឯនៅត្រីមាសទី៤ ទំហំជួញដូរមានចំនួន ១២២.៦២៦ភាគហ៊ុន បាន ថយចុះ ៥៦.៨៩០ភាគហ៊ុន ត្រូវនឹង ៣១,៦៩% បើធៀបនឹងឆ្នាំត្រីមាសទី៣។

៣.៤.៨. ទំហំជួញដូរភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិ

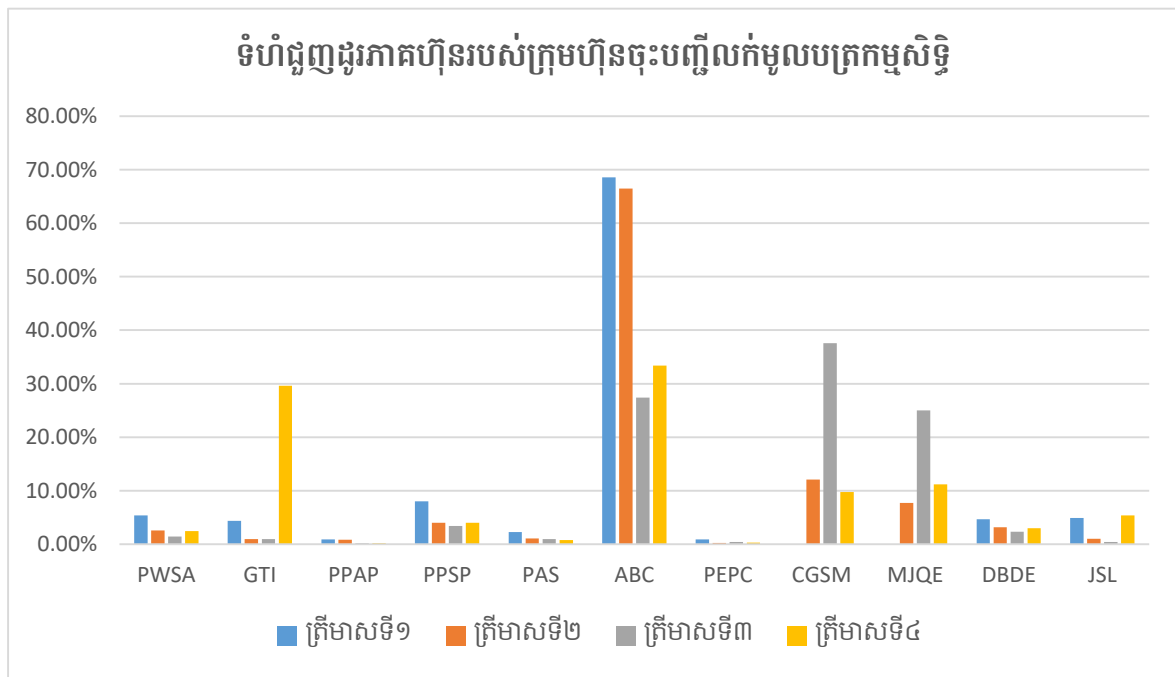
តារាងទី៣.២៣៖ ទំហំជួញដូរភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

	ត្រីមាសទី១	ត្រីមាសទី២	ត្រីមាសទី៣	ត្រីមាសទី៤
PWSA	5.39%	2.56%	1.42%	2.48%
GTI	4.38%	0.94%	0.95%	29.60%
PPAP	0.92%	0.83%	0.15%	0.15%
PPSP	8.00%	4.02%	3.39%	4.01%
PAS	2.29%	1.07%	0.96%	0.75%
ABC	68.58%	66.44%	27.38%	33.37%
PEPC	0.89%	0.21%	0.40%	0.29%

CGSM		12.08%	37.57%	9.75%
MJQE		7.69%	25.00%	11.21%
DBDE	4.64%	3.16%	2.33%	3.02%
JSL	4.91%	0.99%	0.43%	5.38%

ប្រភព៖ ព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិន និងការវិនិយោគប្រចាំត្រីមាសឆ្នាំ២០២៣ (មើលឧបសម្ព័ន្ធទី៧)

ក្រាហ្វិចទី៨៖ ទំហំជួញដូរភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

បកស្រាយ៖ តាមរយៈតួលេខដែលបង្ហាញក្នុងតារាងយើងឃើញថា

- នៅត្រីមាសទី១៖ ក្រុមហ៊ុនដែលមានទំហំជួញដូរភាគហ៊ុនច្រើនជាងគេគឺ ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី(ABC) ៦៨,៥៨% បន្ទាប់មក ក្រុមហ៊ុនភ្នំពេញ អេសអ៊ីហ្សិត ភីអិលស៊ី (PPSP) ៨,០០% រដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ (PWSA) ៥,៣៩% ក្រុមហ៊ុនជេអេស លែន ភីអិលស៊ី (JSL) ៤,៩១% ក្រុមហ៊ុនឌី ប៊ី ឌី អ៊ិនជីនារីង ម.ក (DBDE) ៤,៦៤% ក្រុមហ៊ុនហ្គេន ជួន អ៊ិនធើណេសិនណាល (ខេមបូឌា) ភី អិល ស៊ី (GTI) ៤,៣៨% កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ (PAS) ២,២៩% កំពង់ផែស្វយ័តភ្នំពេញ (PPAP) ០,៩២% និងតិចជាងគេគឺ ក្រុមហ៊ុនផេសប៊ិក (ខេមបូឌា) ម.ក (PEPC) ០,៨៥%។
- នៅត្រីមាសទី២៖ ក្រុមហ៊ុនដែលមានទំហំជួញដូរភាគហ៊ុនច្រើនជាងគេគឺ ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី(ABC) ៦៦,៤៤% បន្ទាប់មក ក្រុមហ៊ុន ក្រុមហ៊ុន ខេម ជ្វីអេសអេម ម.ក (CGSM) ១២,០៨%

ក្រុមហ៊ុន ម៉ែងលី ជេ. គួច អេឌូខេសិន ម.ក (MJQE) ៧,៦៩% ក្រុមហ៊ុនភ្នំពេញ អេសអ៊ីហ្សិត ភីអិលស៊ី (PPSP) ៤,០២% ក្រុមហ៊ុនឌី ប៊ី ឌី អ៊ិនជីនារីង ម.ក (DBDE) ៣,១៦% រដ្ឋាករទឹកស្វយ័ត ក្រុងភ្នំពេញ (PWSA) ២,៥៦% កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ (PAS) ១,០៧% ក្រុមហ៊ុនជេអេស- លែន ភីអិលស៊ី(JSL) ០,៩៩% ក្រុមហ៊ុនប្រ៊ុន ជ័ន អ៊ិនធើណេសិនណាល (ខេមបូឌា) ភី អិល ស៊ី(GTI) ០,៩៤% កំពង់ផែស្វយ័តភ្នំពេញ(PPAP) ០,៨៣% និងតិចជាងគេគឺ ក្រុមហ៊ុនផេសចិក (ខេមបូឌា) ម.ក (PEPC) ០,២១%។

- នៅត្រីមាសទី៣៖ ក្រុមហ៊ុនដែលមានទំហំជួញដូរភាគហ៊ុនច្រើនជាងគេគឺ ក្រុមហ៊ុន ក្រុមហ៊ុន ខេម ជ្វីអេសអេម ម.ក (CGSM) ៣៧,៥៧% បន្ទាប់មក ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី(ABC) ២៧,៣៨% ក្រុមហ៊ុន ម៉ែងលី ជេ. គួច អេឌូខេសិន ម.ក (MJQE) ២៥,០០% ក្រុមហ៊ុនភ្នំពេញ អេសអ៊ីហ្សិត ភីអិលស៊ី (PPSP) ៣,៣៩% ក្រុមហ៊ុនឌី ប៊ី ឌី អ៊ិនជីនារីង ម.ក (DBDE) ២,៣៣% រដ្ឋាករទឹកស្វយ័ត ក្រុងភ្នំពេញ (PWSA) ១,៤២% កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ (PAS) ០,៩៦% ក្រុមហ៊ុនប្រ៊ុនជ័ន អ៊ិនធើណេសិនណាល (ខេមបូឌា) ភី អិល ស៊ី(GTI) ០,៩៥% ក្រុមហ៊ុនជេអេស លែន ភីអិលស៊ី(JSL) ០,៤៣% ក្រុមហ៊ុនផេសចិក (ខេមបូឌា) ម.ក (PEPC) ០,៤០% និងតិចជាងគេគឺ កំពង់ផែស្វយ័ត ភ្នំពេញ(PPAP) ០,១៥%។

- នៅត្រីមាសទី៤៖ ក្រុមហ៊ុនដែលមានទំហំជួញដូរភាគហ៊ុនច្រើនជាងគេគឺ ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី(ABC) ៣៣,៣៧% បន្ទាប់មក ក្រុមហ៊ុនប្រ៊ុន ជ័ន អ៊ិនធើណេសិនណាល (ខេមបូឌា) ភី អិល ស៊ី(GTI) ២៩,៦០% ក្រុមហ៊ុន ម៉ែងលី ជេ. គួច អេឌូខេសិន ម.ក (MJQE) ១១,២១% ក្រុមហ៊ុន ខេម ជ្វីអេសអេម ម.ក (CGSM) ៩,៧៥% ក្រុមហ៊ុនជេអេស លែន ភីអិលស៊ី(JSL) ៥,៣៨% ក្រុមហ៊ុន ភ្នំពេញ អេសអ៊ីហ្សិត ភីអិលស៊ី (PPSP) ៤,០១% ក្រុមហ៊ុនឌី ប៊ី ឌី អ៊ិនជីនារីង ម.ក (DBDE) ៣,០២% រដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ (PWSA) ២,៤៨% កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ (PAS) ០,៧៥% ក្រុមហ៊ុនផេសចិក (ខេមបូឌា) ម.ក (PEPC) ០,២៩% និងតិចជាងគេគឺ កំពង់ផែស្វយ័តភ្នំពេញ (PPAP) ០,១៥%។

៣.៤.៩. តម្លៃជួញដូរ

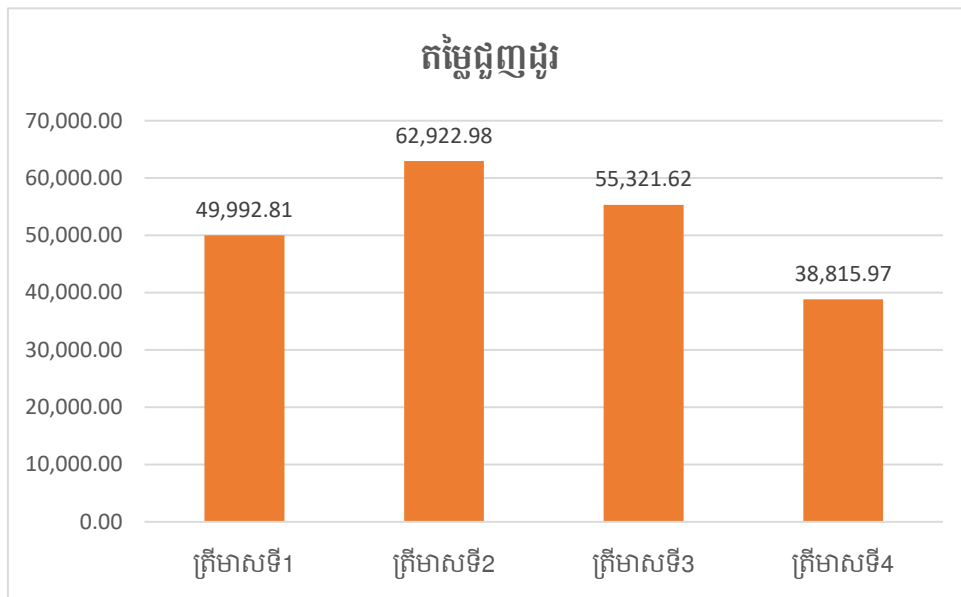
តម្លៃជួញដូរ បង្ហាញពីតម្លៃមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលបានផ្ទេរផ្តល់សរុបប្រចាំត្រីមាស ដែលគិតជាភាគរយ។ តម្លៃជួញដូរ ត្រូវបានគណនាដោយបញ្ចូលគ្នាជាមួយវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ និងវិធីសាស្ត្រ ជួញដូរតាមការចរចា ដែល កំពុងអនុវត្តនៅ ជ.ម.ក.។

តារាងទី៣.២៤៖ តម្លៃជួញដូរប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

	ត្រីមាសទី១	ត្រីមាសទី២	ត្រីមាសទី៣	ត្រីមាសទី៤
តម្លៃជួញដូរ(លានរៀល)	49,992.81	62,922.98	55,321.62	38,815.97
បរិមាណបម្រែបម្រួល		12,930.17	-7,601.36	-16,505.65
អត្រាបម្រែបម្រួល(%)		25.86%	-12.08%	-29.83%

ប្រភព៖ ព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិន និងការវិនិយោគប្រចាំត្រីមាសឆ្នាំ២០២៣ (មើលឧបសម្ព័ន្ធទី៧)

ក្រាហ្វិចទី៩៖ តម្លៃជួញដូរប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

បកស្រាយ៖ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ តម្លៃជួញដូរនៅត្រីមាសទី១ មាន ៤៩.៩៩២,៨១លានរៀល ហើយ ត្រីមាសទី២ មាន ៦២.៩២២,៩៨លានរៀលដែលមានការកើនឡើង ១២.៩៣០,១៧លានរៀល ត្រូវនឹង ២៥,៨៦% ។ ចំណែកនៅក្នុងត្រីមាសទី៣ មានចំនួន ៥៥.៣២១,៦២លានរៀល បានថយចុះ ៧.៦០១,៣៦លានរៀល ត្រូវ នឹង១២,០៨% ធៀបនឹងត្រីមាសទី២។ រីឯនៅត្រីមាសទី៤ តម្លៃជួញដូរមានចំនួន ៣៨.៨១៥,៩៧លានរៀល បាន បន្តថយចុះ ១៦.៥០៥,៦៥លានរៀល ត្រូវនឹង ២៩,៨៣% បើធៀបនឹងឆ្នាំត្រីមាសទី៣។

៣.៤.១០. តម្លៃជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ

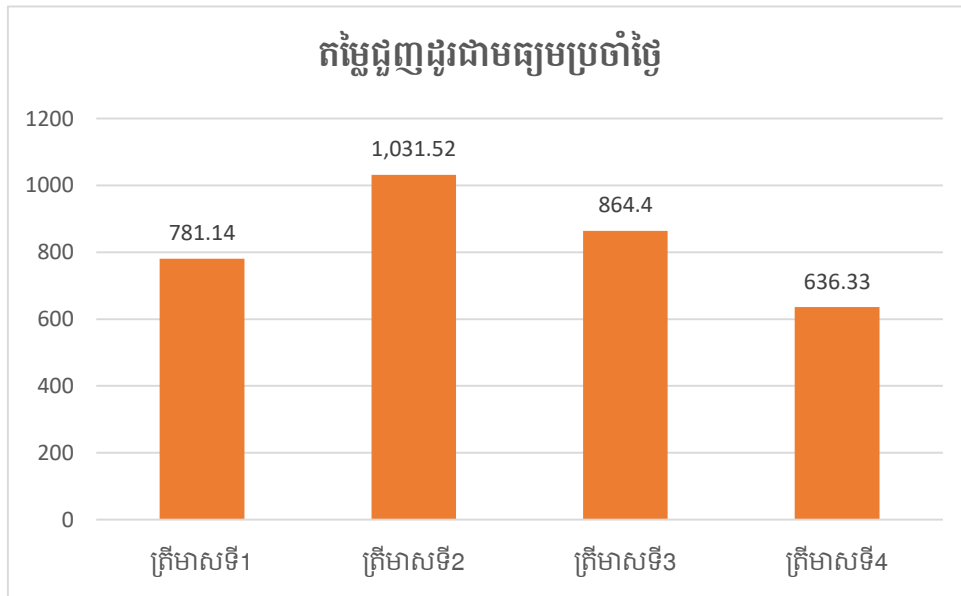
តម្លៃជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ គឺជាផលធៀបនៃតម្លៃជួញដូរក្នុងមួយត្រីមាស នឹងចំនួន ថ្ងៃជួញដូរក្នុង មួយត្រីមាស។

តារាងទី៣.២៥៖ តម្លៃជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

	ត្រីមាសទី១	ត្រីមាសទី២	ត្រីមាសទី៣	ត្រីមាសទី៤
តម្លៃជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ(លានរៀល)	781.14	1,031.52	864.40	636.33
បរិមាណបម្រែបម្រួល		250.38	-167.12	-228.07
អត្រាបម្រែបម្រួល(%)		32.05%	-16.20%	-26.38%

ប្រភព៖ ព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិន និងការវិនិយោគប្រចាំត្រីមាសឆ្នាំ២០២៣ (មើលឧបសម្ព័ន្ធទី៧)

ក្រាហ្វិកទី១០៖ តម្លៃជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣

បកស្រាយ៖ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ តម្លៃជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃនៅត្រីមាសទី១ មាន ៧៨១,១៤លានរៀល ហើយត្រីមាសទី២ មាន ១.០៣១,៥២ ដែលមានការកើនឡើង ២៥០,៣៨លានរៀល ត្រូវនឹង ៣២,០៥% ។ ចំណែកនៅក្នុងត្រីមាសទី៣ មានចំនួន ៨៦៤,៤០លានរៀល បានថយចុះ ១៦៧,១២លានរៀល ត្រូវនឹង ១៦,២០% ធៀបនឹងត្រីមាសទី២។ រីឯនៅត្រីមាសទី៤ តម្លៃជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃមានចំនួន ៦៣៦,៣៣លានរៀល បានបន្តថយចុះ ២២៨,០៧លានរៀល ត្រូវនឹង ២៦,៣៨% បើធៀបនឹងឆ្នាំត្រីមាសទី៣។

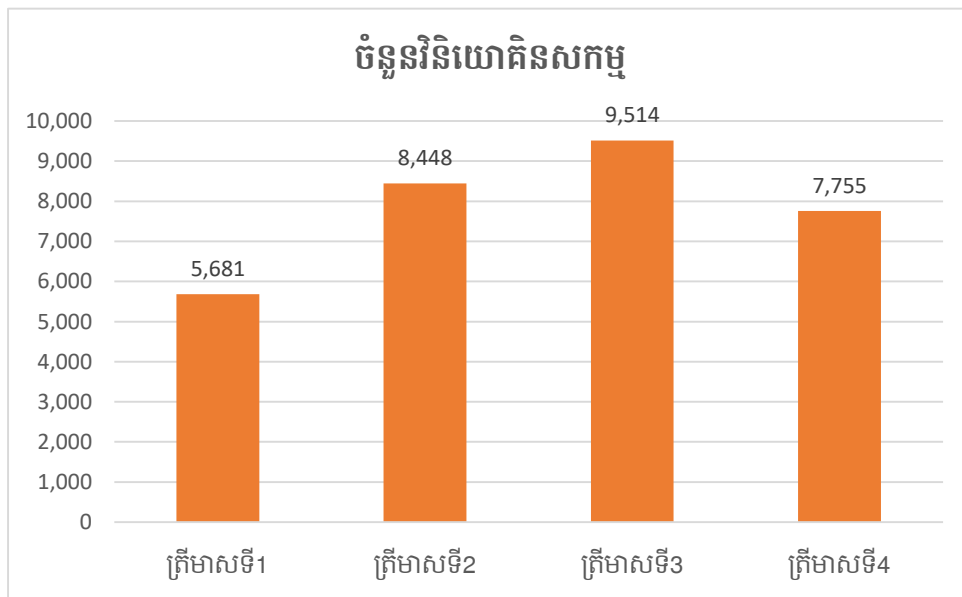
៣.៤.១១. ចំនួនវិនិយោគិនសកម្មជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជា

តារាងទី៣.២៦៖ ចំនួនវិនិយោគិនសកម្មប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ ២០២៣

	ត្រីមាសទី១	ត្រីមាសទី២	ត្រីមាសទី៣	ត្រីមាសទី៤
ចំនួនវិនិយោគិនសកម្ម	5,681	8,448	9,514	7,755
បរិមាណបម្រែបម្រួល		2,767	1,066	-1,759
អត្រាបម្រែបម្រួល(%)		48.71%	12.62%	-18.49%

ប្រភព៖ ព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិន និងការវិនិយោគប្រចាំត្រីមាសឆ្នាំ២០២៣ (មើលឧបសម្ព័ន្ធទី៧)

ក្រាហ្វិចទី១១៖ ចំនួនវិនិយោគិនសកម្មប្រចាំត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ ២០២៣

បកស្រាយ៖ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ នៅត្រីមាសទី១ មានវិនិយោគិនសកម្មសរុបចំនួន ៥.៦៨១នាក់ ហើយត្រីមាសទី២ មាន ៨.៤៤៨នាក់ ដែលមានការកើនឡើង ២.៧៦៧នាក់ ត្រូវនឹង ៤៨,៧១%។ ចំណែកនៅ ត្រីមាសទី៣ មានចំនួន ៩.៥១៤នាក់ បានបន្តកើនឡើង ១.០៦៦នាក់ ត្រូវនឹង ១២,៦២% ធៀបនឹងត្រីមាស ទី២។ រីឯនៅ ត្រីមាសទី៤ មានវិនិយោគិនសកម្មសរុបចំនួន ៧.៧៥៥នាក់ បានថយចុះ ១.៧៥៩ ត្រូវនឹង ១៨,៤៩% បើធៀបនឹងត្រីមាសទី៣។

❖ យោងតាមការបកស្រាយខាងលើ យើងអាចសន្និដ្ឋានបានថា នៅត្រីមាសទី១ និងត្រីមាសទី៣ មានចំនួនថ្ងៃជួញដូរស្មើគ្នា រីឯនៅត្រីមាសទី២ និងទី៤ ក៏មានចំនួនថ្ងៃជួញដូរស្មើគ្នាដែរ។ ចំពោះចំនួនភាគហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុប គឺមានការកើនឡើងខ្លាំងនៅត្រីមាសទី២ និងរក្សាចំនួនដដែលនៅត្រីមាសទី៣ និងត្រីមាសទី៤ ដែលការកើនឡើងខ្លាំងនៅត្រីមាសទី២ ដោយសារមានការចុះបញ្ជីលក់ភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនចំនួន២នៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា គឺក្រុមហ៊ុនហ៊ុន ម៉េងលី ជេ. គួច អេឌូខេសិន និងក្រុមហ៊ុន ខេម ជ័យអេសអេម។ ដោយឡែកមូលធននូបនីយកម្មទីផ្សារសរុប នៅត្រីមាសទី២មានការកើនឡើងខ្លាំងជាងគេ បន្ទាប់មកគឺត្រីមាសទី៣។ មួយវិញទៀត បរិមាណបញ្ជាទិញ បរិមាណបញ្ជាលក់ ទំហំជួញដូរ និងចំនួនវិនិយោគិនសកម្មជួញដូរមូលបត្រ កម្ពុសិទ្ធិ មានការកើនឡើងខ្ពស់ជាងគេ នៅត្រីមាសទី៣ បើធៀបនឹងត្រីមាសទី១ ទី២ និងទី៤ ក្នុងឆ្នាំ២០២៣។ ចំណែកឯតម្លៃជួញដូរ នៅត្រីមាសទី២ មានចំនួនខ្ពស់ជាងគេ។ បើក្រឡេកមើលទៅលើទំហំជួញដូររបស់ ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រកម្ពុសិទ្ធិ យើងឃើញថាភាគហ៊ុន ABC របស់ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី មានការជួញដូរច្រើនជាងគេនៅត្រីមាសទី១ ត្រីមាសទី២ និងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០២៣។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន
និងអនុសាសន៍

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

បន្ទាប់ពីបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវអស់រយៈពេលជាយូរទៅលើប្រធានបទស្តីពី «នីតិវិធីនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជា» រួចមក យើងខ្ញុំពិតជាទទួលបាននូវចំណេះដឹង និងព័ត៌មានជាច្រើន។ យើងខ្ញុំពិនិត្យឃើញថា ដើម្បីអាចជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជាបាន វិនិយោគិនត្រូវមានចំណេះដឹងពាក់ព័ន្ធ ក៏ដូចជាត្រូវឆ្លងកាត់នូវដំណាក់កាលផ្សេងៗមួយចំនួន ប៉ុន្តែដោយមានជំនួយពីក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ដំណើរការនេះមានភាពងាយស្រួលជាងមុន។ ដោយជាដំបូងវិនិយោគិនត្រូវមានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន រួចបង្កើតគណនីជួញដូរ និងសាច់ប្រាក់នៅក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ។ វិនិយោគិនអាចសម្រេចចិត្តធ្វើការវិនិយោគនៅទីផ្សារដំបូង ឬទីផ្សារបន្ទាប់។ សម្រាប់ការវិនិយោគនៅទីផ្សារដំបូង វិនិយោគិនត្រូវរងចាំរហូតដល់មានការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្ពុជាពីក្រុមហ៊ុនផ្ទាល់ ហើយការជួញដូរនេះត្រូវធ្វើឡើងតាមពីរដំណាក់កាល គឺការចូលរួមធ្វើប៊ុកបៀលខ្ទង់ និងការចូលរួមធ្វើបរិសកម្ម។ ចំណែកការជួញដូរនៅទីផ្សារបន្ទាប់ មានន័យថាជួញដូរនៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។ វិនិយោគិនត្រូវយល់ដឹងអំពីប្រតិបត្តិការទីផ្សារដែលមានដូចជា ពេលវេលានៃការជួញដូរ ប្រភេទបញ្ជា ថ្លៃមូលដ្ឋាន ថ្លៃពិសេស ឯកតាគម្មាតថ្លៃ វិធីសាស្ត្រជួញដូរ ការផ្គូផ្គងនៃបញ្ជា ការដាក់បញ្ជា និងនីតិវិធីនៃការជួញដូរជាដើម។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ដើម្បីសម្រេចចិត្តក្នុងការវិនិយោគ តាមរយៈការទិញភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រកម្ពុជាណាមួយ វិនិយោគិនគួរតែស្វែងយល់អំពីព័ត៌មានរបស់ក្រុមហ៊ុនមួយចំនួន ដែលមាននៅក្នុងឯកសារផ្តល់ព័ត៌មានរបស់ក្រុមហ៊ុន។ បច្ចុប្បន្នក្រុមហ៊ុនដែលបានចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រកម្ពុជា មាន១១ក្រុមហ៊ុន ដូចជា៖ រដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ (PWSA) ក្រុមហ៊ុនហ្គ្រូន ឆ្លិន អ៊ិនធើណេសិនណាល (ខេមបូឌា) ភីអិល ស៊ី (GTI) កំពង់ផែស្វយ័តភ្នំពេញ (PPAP) ក្រុមហ៊ុនភ្នំពេញ អេសអ៊ីហ្សិត ភីអិលស៊ី (PPSP) កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ (PAS) ធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី (ABC) ក្រុមហ៊ុនផេសប៊ិក (ខេមបូឌា) ម.ក (PEPC) ក្រុមហ៊ុនឌី ប៊ី ឌី អ៊ិនជីនារីង ម.ក (DBDE) ក្រុមហ៊ុនជេអេស លែន ភីអិលស៊ី(JSL) ក្រុមហ៊ុន ខេម ជ្ជីអេសអេម ម.ក (CGSM) និងក្រុមហ៊ុន ម៉េងលី ជេ. គូច អេឌូខេសិន ម.ក (MJQE)។

យោងតាមទិន្នន័យទីផ្សារប្តូរត្រីមាសក្នុងឆ្នាំ២០២៣ យើងសង្កេតឃើញថា នៅត្រីមាសទី១ និងត្រីមាសទី៣ មានចំនួនថ្ងៃជួញដូរស្មើគ្នា រីឯនៅត្រីមាសទី២ និងទី៤ ក៏មានចំនួនថ្ងៃជួញដូរស្មើគ្នាដែរ។ ចំពោះចំនួនភាគហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុប គឺមានការកើនឡើងខ្លាំងនៅត្រីមាសទី២ និងរក្សាចំនួនដដែលនៅត្រីមាសទី៣ និងត្រីមាសទី៤ ដែលការកើនឡើងខ្លាំងនៅត្រីមាសទី២ ដោយសារមានការចុះបញ្ជីលក់ភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុន

ចំនួន២ នៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា គឺក្រុមហ៊ុន ខេម ជ័យអេសអេម និងក្រុមហ៊ុន ម៉េងលី ជេ. គួច អេឡិចសិន។ ដោយឡែក មូលធននូបនីយកម្មទីផ្សារសរុប នៅត្រីមាសទី២ មានការកើនឡើងខ្លាំងជាងគេ បន្ទាប់មកគឺ ត្រីមាសទី៣។ មួយវិញទៀត បរិមាណបញ្ជាទិញ បរិមាណបញ្ជាលក់ ទំហំជួញដូរ និងចំនួនវិនិយោគិនសកម្ម ជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជា មានការកើនឡើងខ្ពស់ជាងគេ នៅត្រីមាសទី៣ បើធៀបនឹងត្រីមាសទី១ ទី២ និងទី៤ ក្នុងឆ្នាំ២០២៣។ ចំណែកឯតម្លៃជួញដូរ នៅត្រីមាសទី២ មានចំនួនខ្ពស់ជាងគេ។ បើក្រឡេកមើលទៅលើទំហំ ជួញដូរបស់ ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រកម្ពុជា យើងឃើញថាភាគហ៊ុន ABC របស់ធនាគារអេស៊ីប៊ី- ជា ភីអិលស៊ី មានការជួញដូរប្រើនជាងគេនៅត្រីមាសទី១ ត្រីមាសទី២ និងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០២៣។

សរុបសេចក្តីមក នីតិវិធីនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជាទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា មិនសូវមានលក្ខណៈ សុគតស្មាញនោះទេ ប៉ុន្តែវិនិយោគិនគួរតែស្វែងយល់ពីប្រតិបត្តិការទីផ្សារមួយចំនួន ដើម្បីឲ្យមានភាពងាយស្រួល ក្នុងការជួញដូរ ជាពិសេសគឺស្វែងយល់ពីការប្រើប្រាស់កម្មវិធីជួញដូរតាមរយៈទូរស័ព្ទដៃ (CSX Trade)។

២. ការផ្តល់អនុសាសន៍

ឆ្លងតាមការស្វែងយល់យ៉ាងលម្អិត និងស៊ីជម្រៅពីប្រធានបទខាងលើរួចមក ធ្វើឲ្យយើងខ្ញុំបានយល់ដឹង កាន់តែច្បាស់ ទាក់ទងទៅនឹងរបៀបនៅក្នុងការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជា រួមទាំងការរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់នៃ វិស័យមូលបត្រចំពោះសេដ្ឋកិច្ចជាតិទាំងមូល។ ហេតុនេះហើយទើប យើងខ្ញុំមានបំណងចង់ចូលរួមចំណែកក្នុង ការលើកស្ទួយវិស័យមូលបត្រនេះ ដោយការអនុញ្ញាតលើកឡើងជាមតិ និងការយល់ឃើញដូចខាងក្រោម៖

- និយ័តកម្មមូលបត្រកម្ពុជា គួរបង្កើនការលើកទឹកចិត្តបន្ថែមដល់វិនិយោគិន និងក្រុមហ៊ុន បោះផ្សាយ ពីព្រោះការធ្វើបែបនេះ អាចឲ្យក្រុមហ៊ុនកាន់តែច្រើនចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការបោះផ្សាយ មូលបត្រ ដើម្បីប្រមូលមូលធនយកទៅប្រើប្រាស់ ចំណែកវិនិយោគិនក៏កាន់តែចាប់អារម្មណ៍លើការ ជួញដូរ។
- និយ័តកម្មមូលបត្រកម្ពុជា និងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា គួរបង្កើនការផ្សព្វផ្សាយឲ្យបានកាន់តែ ទូលំទូលាយទាក់ទងទៅនឹងវិស័យមូលបត្រ តាមរយៈការផលិតជាវីឌីអូណែនាំនៅលើបណ្តាញសង្គម ការផ្សព្វផ្សាយនៅលើផ្ទាំងរូបភាពជាសាធារណៈនានា ក៏ដូចជាតាមបណ្តាក្រុមហ៊ុន/សហគ្រាស និង គ្រឹះស្ថានអប់រំជាដើម។
- ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា គួរតែសម្របសម្រួលដល់ដំណើរការជួញដូរមូលបត្រឲ្យកាន់តែមាន ភាពងាយស្រួល និងសុវត្ថិភាព ទៅលើការប្រើប្រាស់កម្មវិធីជួញដូរនៅលើទូរស័ព្ទដៃ។

ឯកសារយោង

ឯកសារយោង

- ច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងជួញដូរមូលបត្រមហាជន លេខ ចុះថ្ងៃទី១៩ តុលា ឆ្នាំ២០០៧
- ប្រកាសលេខ ០១៧/១៧ គ.ម.ក./ប្រ.ក.ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- ប្រកាសលេខ ០១៨/១៧ គ.ម.ក./ប្រ.ក.ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការផ្គត់ផ្គង់ និងទូទាត់មូលបត្រ
- ប្រកាសលេខ ០១៩/១៧ គ.ម.ក./ប្រ.ក.ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ
- ប្រកាសលេខ ០០៣/១៩ គ.ម.ក./ប្រ.ក.ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែ វិធានប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- ប្រកាសលេខ ០០៤/២០ គ.ម.ក./ប្រ.ក.ចុះថ្ងៃទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តការកែប្រែ វិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- ប្រកាសលេខ ០០២/២០ គ.ម.ក./ប្រ.ក.ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែ វិធានប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- ប្រកាសស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការផ្គត់ផ្គង់ និងទូទាត់មូលបត្រចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧
- គោលការណ៍ណែនាំលេខ ០០២/២០ គ.ម.ក./គ.ណ.ន ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពី ការផ្តល់លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមអនឡាញ
- ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២៣-២០២៤) ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច
- ព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិន និងការវិនិយោគប្រចាំត្រីមាសទី១ ទី២ ទី៣ និងទី៤នៃឆ្នាំ២០២៣
- ព្រឹត្តិបត្រមូលបត្រ ចេញផ្សាយលេខ១៥ ឆ្នាំ២០២៣
- និយមន័យទីផ្សារមូលបត្រ (<https://www.khsearch.com/qna/29889>)
(<https://www.linkedin.com/pulse/%E1%9E%98%E1%9E%9B%E1%9E%94%E1%9E%8F%E1%9E%9Asecurities-sok-sotheara/>)
- និយមន័យមូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិ (<https://www.serc.gov.kh/khmer/m46.php?pn=2>)

- ប្រវត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រ (<https://www.investopedia.com/articles/07/stock-exchange-history.asp>)
(<https://www.marketreview.com/history-of-stock-markets/>)
- និយមន័យទីផ្សារបន្ទាប់
(https://acledasecurities.com.kh/as/khm/md_newspaper?c75cb66ae28d8ebc6eded002c28a8ba0d06d3a78c6b5cbf9b2ade051f0775ac4)
- គុណសម្បត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រចំពោះក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ, សំណួរ&ចម្លើយ
(<https://csx.com.kh/news/faq/listPosts.do?lang=kh&MNCD=7060&postId=6>)
- គុណសម្បត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រចំពោះវិនិយោគិន
(<https://csx.com.kh/kh/product/blisting.jsp?MNCD=30101>)
- គុណវិបត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រ
(<https://www.serc.gov.kh/khmer/faq.php?pn=2>)
- ប្រវត្តិនៃក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (<http://csx.com.kh/kh/about/profile.jsp?MNCD=10301>)
- នាមករណ៍ ផ្លាកសញ្ញា និងព័ត៌មានទំនាក់ទំនងរបស់ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
(<https://csx.com.kh/kh/about/contact.jsp?MNCD=10703>)
- ចក្ខុវិស័យរបស់ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា <http://csx.com.kh/kh/about/mission.jsp?MNCD=1020>)
- ព័ត៌មានអំពីក្រុមប្រឹក្សាភិបាល (<https://csx.com.kh/kh/about/director.jsp?MNCD=10303>)
- ព័ត៌មានទូទៅរបស់និយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា (<https://www.serc.gov.kh/khmer/m11.php?pn=1>)
- ព័ត៌មានអំពីរដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ (PWSA)
(<https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/phnom-penh-water-supply-authority/>)
(http://csx.com.kh/jsp/data/lstcomkh_view.jsp?lang=kh&MNCD=5010&issueCode=KH1000010004)
- ព័ត៌មានអំពីក្រុមហ៊ុន ហ្គ្រង់ធើន អិនធើណេសិនណល (GTI)
(<https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/grand-twins-international-cambodia-plc/>)
(http://csx.com.kh/jsp/data/lstcomkh_view.jsp?lang=kh&MNCD=5010&issueCode=KH1000020003)

- ព័ត៌មានអំពីកំពង់ផែស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ (PPAP) (<https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/phnom-penh-autonomous-port/>)
(http://csx.com.kh/jsp/data/lstcomkh_view.jsp?lang=kh&MNCD=5010&issueCode=KH1000040001)
- ព័ត៌មានអំពីក្រុមហ៊ុនភ្នំពេញ អេសអ៊ីហ្សិត ភីអិលស៊ី (PPSP)
(<https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/phnom-penh-sez-plc/>)
(http://csx.com.kh/jsp/data/lstcomkh_view.jsp?lang=kh&MNCD=5010&issueCode=KH1000050000)
- ព័ត៌មានអំពីកំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ (PAS)
(<https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/sihanoukville-autonomous-port/>)
(http://csx.com.kh/jsp/data/lstcomkh_view.jsp?lang=kh&MNCD=5010&issueCode=KH1000060009)
- ព័ត៌មានអំពីធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី (ABC)
(<https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/acleda-bank-plc/>)
(http://csx.com.kh/jsp/data/lstcomkh_view.jsp?lang=kh&MNCD=5010&issueCode=KH1000100003)
- ព័ត៌មានអំពីក្រុមហ៊ុន ផេកថិក (ខេមបូឌា) ម.ក. (PEPC)
(<https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/pestech-cambodia-plc/>)
(http://csx.com.kh/jsp/data/lstcomkh_view.jsp?lang=kh&MNCD=5010&issueCode=KH1000140009)
- ព័ត៌មានអំពីក្រុមហ៊ុន ឌី ប៊ី ឌី អ៊ិនជីនេរីង ម.ក. (DBD)
(<https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/dbd-engineering-plc/>)
(https://csx.com.kh/jsp/data/lstcom_view.jsp?MNCD=5010&issueCode=KH1000150008)
- ព័ត៌មានអំពីក្រុមហ៊ុន ជេអេស លែន ភីអិលស៊ី (JSL)
(<https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/js-land/>)

(https://csx.com.kh/jsp/data/lstcom_view.jsp?MNCD=5010&issueCode=KH1000160007)

- ព័ត៌មានអំពីក្រុមហ៊ុន ខេម ជ័យសម័យ ម.ក. (CGSM)

(<https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/camgsm-plc/>)

(https://csx.com.kh/jsp/data/lstcom_view.jsp?MNCD=5010&issueCode=KH1000220009)

- ព័ត៌មានអំពីក្រុមហ៊ុន ម៉េងលី ជេ. គួច អេឌូកេសិន ម.ក. (MJQE)

(<https://pplinksecurities.com.kh/kh/company-list/mengly-j-quach-education-plc/>)

(https://csx.com.kh/jsp/data/lstcom_view.jsp?MNCD=5010&issueCode=KH1000210000)

- ការបើកគណនីជួញដូរ និងគណនីសាច់ប្រាក់ (<https://id.serc.gov.kh/>)

- ការចូលរួមក្នុងការធ្វើប៊ុកប្រែលឿង (book-building) និងបរិស្ថាន

(https://acledasecurities.com.kh/as/khm/md_newspaper?c75cb66ae28d8ebc6eded002c28a8ba0d06d3a78c6b5cbf9b2ade051f0775ac4)

- យន្តការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជាស្ថិតនៅទីផ្សារបន្ទាប់

(<https://csx.com.kh/operation/market/listPosts.do?MNCD=30201>)

(<https://csx.com.kh/operation/stock/listPosts.do?MNCD=30202>)

ឧបសម្ព័ន្ធ

បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៖ ប្រកាសស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ ប្រកាសស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារឆ្នាំ២០១៩

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣៖ ប្រកាសស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារឆ្នាំ២០២០

ឧបសម្ព័ន្ធទី៤៖ ប្រកាសស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការជាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៥៖ ប្រកាសស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៦៖ ប្រកាសស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៧៖ ទិន្នន័យទីផ្សារនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិក្នុងឆ្នាំ២០២៣

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៖

**ប្រកាសស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្ត
វិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ**

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

លេខ: ០១៣/០៣៧.....ព.ម.ក. ១២.៩

ប្រកាស

ស្តីពី

ការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការវិនិច្ឆ័យមូលបត្រ
របស់ក្រុមហ៊ុនឯកជនមូលបត្រកម្ពុជា

* * * * *

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
និងជាប្រធាននៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២១៣/១៣៩៣ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការកែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៤១៦/៣៦៨ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការកែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០១ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៩៧ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៥៤ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន

(Signature)

អាសយដ្ឋានបណ្តោះអាសន្ន អគារ ៩៩ ផ្លូវ ៥៩៨ សង្កាត់ភ្នំពេញថ្មី ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ-កម្ពុជា
Temporary Address: #99, Street 598, Sangkat Phnom Penh Thmey, Khan Sen Sok,
Phnom Penh, Cambodia

ទូរសព្ទ : ៨៥៥-២៣-៨៨៥-៦១១ ទូរសារ : ៨៥៥-២៣-៨៨៥-៦២២
Phone : 855-23-885-611 Fax : 855-23-885-622
E-mail : info@secc.gov.kh Website : www.secc.gov.kh

- បានឃើញប្រកាសលេខ ០១១ គ.ម.ក.ប្រក. ចុះថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការផ្តល់ការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើជាប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០០៤ គ.ម.ក.ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីខ្លឹមសារគោលនៃវិធានប្រតិបត្តិការរបស់ទីផ្សារមូលបត្រ ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងសេវារក្សាទុកមូលបត្រ
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០០៦/១១ គ.ម.ក.ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- យោងតាមសំណើសុំវិសោធនកម្មប្រកាសលេខ ០០៦/១១ គ.ម.ក.ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧
- យោងតាមការអនុម័តនៃសម័យប្រជុំពេញអង្គរបស់គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជាថ្ងៃទី០៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧។

សម្រេច

ប្រការ ១.-

ដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដូចមានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ។

ប្រការ ២.-

ប្រកាសលេខ ០០៦/១១ គ.ម.ក.ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ, ប្រកាសលេខ ០០១/១៣ គ.ម.ក.ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា, ប្រកាសលេខ ០០៥/១៤ គ.ម.ក.ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៤ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា និងប្រការ១ នៃប្រកាសលេខ ០០៣/១៧ គ.ម.ក. ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ប្រការ ៣.-

អគ្គនាយកនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ប្រធាននាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យទីផ្សារមូលបត្រ ប្រធាននាយកដ្ឋានកិច្ចការគតិយុត្ត ប្រធាននាយកដ្ឋាន-អង្គភាពដទៃទៀតចំណុះឱ្យគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា សមាជិក និងអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ព្រមទាំងបុគ្គលពាក់ព័ន្ធត្រូវអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃប្រកាសនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

ថ្ងៃពុធ ១៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០២១ នព្វស័ក ព.ស. ២៥៦១

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០២១

នាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
និង ជា ប្រធានគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

បណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ជ័យមុនីរ័ត្ន

កន្លែងទទួល ៖

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
- ក្រសួងយុត្តិធម៌
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន**
- នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តម លោកជំទាវ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
 “**ដើម្បីជូនជ្រាប**”
- ដូចប្រការ ៣
- “**ដើម្បីអនុវត្ត**”
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធប្រកាសលេខ ០៩៣/១៩៧
ចុះថ្ងៃទី ២៧... ខែ វិច្ឆិកា... ឆ្នាំ ២០០៧

ស្តីពី

វិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ
របស់ក្រុមហ៊ុនទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

* * * * *

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

ប្រការ ១.- គោលបំណង

វិធាននេះមានគោលបំណងកំណត់ពីវិធីសាស្ត្រ យន្តការ នីតិវិធី និងការគ្រប់គ្រងការជួញដូរមូលបត្រ នៅក្រុមហ៊ុនទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (សរសេរកាត់ថា ផ.ម.ក.) ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយនិងការ ជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

ប្រការ ២.- និយមន័យ

និយមន័យនៃពាក្យបច្ចេកទេសដែលប្រើប្រាស់នៅក្នុងវិធាននេះ ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងប្រការនេះ និងមាននៅក្នុងសក្ខានុពល ដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន អនុក្រឹត្យស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ ជាធរមាន៖

- សមាជិក សំដៅដល់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណពីគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា (សរសេរកាត់ថា គ.ម.ក.) ហើយជាសមាជិកនៃប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ របស់ ផ.ម.ក. និងមានសិទ្ធិប្រើ ប្រាស់នូវប្រព័ន្ធជួញដូរនិងប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រមួយចំនួនទៀតរបស់ ផ.ម.ក.។
- បញ្ជា សំដៅដល់បញ្ជាទិញ ឬលក់មូលបត្រដោយសមាជិក ដើម្បីធ្វើការជួញដូរមូលបត្រនៅ ប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក.។
- ថ្លៃជួញដូរ សំដៅដល់ថ្លៃដែលទទួលបានពីការផ្គត់ផ្គង់បញ្ជានៅក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូររបស់ប្រតិបត្តិការ ទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក.។
- ថ្លៃចុងក្រោយ សំដៅដល់ថ្លៃជួញដូរចុងក្រោយ ឬថ្លៃមូលដ្ឋាន ករណីគ្មានថ្លៃជួញដូរនៅថ្ងៃជួញដូរ នីមួយៗ។

46

- ថ្លៃមូលដ្ឋាន សំដៅដល់ថ្លៃគោលសម្រាប់គណនាដែនកំណត់ថ្លៃក្នុងការជួញដូរមូលបត្រប្រចាំថ្ងៃ។
- ថ្លៃដុល (Dirty Price) សំដៅដល់ថ្លៃនៃមូលបត្របំណុល ដែលគិតបញ្ចូលនូវការប្រាក់បង្ក (Accrued Interest) ។

- ថ្លៃបើក សំដៅដល់ថ្លៃជួញដូរដំបូងនៃមូលបត្រនៅថ្ងៃជួញដូរនីមួយៗ។
- ថ្លៃបិទ សំដៅដល់ថ្លៃដែលត្រូវបានកំណត់នៅពេលបិទទីផ្សារនៅថ្ងៃជួញដូរនីមួយៗ ដូចខាងក្រោម៖

- ១-ថ្លៃជួញដូរចុងក្រោយ ឬ
- ២-ថ្លៃពិសេស ឬ
- ៣-ថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង ក្នុងករណីគ្មានការជួញដូររហូតដល់ពេលបិទទីផ្សារ និងគ្មានថ្លៃពិសេស នៅថ្ងៃជួញដូរលើកដំបូង ឬ
- ៤-ថ្លៃមូលដ្ឋាន ក្នុងករណីគ្មានការជួញដូររហូតដល់ម៉ោងបិទទីផ្សារ និងគ្មានថ្លៃពិសេស។
- ថ្លៃពិសេស សំដៅដល់ថ្លៃដូចខាងក្រោម ក្នុងករណីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិមិនត្រូវបានអនុវត្តការជួញដូររហូតដល់ម៉ោងបិទទីផ្សារ៖

១-ថ្លៃល្អបំផុតនៃសំណើលក់ (Best Ask) ដែលថ្លៃនៃសំណើលក់នេះទាបជាងថ្លៃមូលដ្ឋាន ឬថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង សម្រាប់ថ្ងៃជួញដូរលើកដំបូង ឬ

២-ថ្លៃល្អបំផុតនៃសំណើទិញ (Best Bid) ដែលថ្លៃនៃសំណើទិញនេះខ្ពស់ជាងថ្លៃមូលដ្ឋាន ឬថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង សម្រាប់ថ្ងៃជួញដូរលើកដំបូង។

- ថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង (IPO Price) សំដៅដល់ថ្លៃមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលបានកំណត់នៅក្នុងឯកសារផ្តល់ព័ត៌មាន ដែលទទួលបានការអនុញ្ញាត និងចុះបញ្ជីជាស្ថាពរនៅ គ.ម.ក.។

- មូលបត្រចុះបញ្ជីលក់លើកដំបូង (Initially Listed Securities) សំដៅដល់មូលបត្រដែលត្រូវបានចុះបញ្ជីសម្រាប់ជួញដូរជាផ្លូវការនៅ គ.ម.ក. បន្ទាប់ពីត្រូវបានបោះផ្សាយលក់ជាសាធារណៈលើកដំបូង។

- ថ្លៃរំពឹងទុក (Expected Price) សំដៅដល់ថ្លៃជួញដូររំពឹងទុកដែលទទួលបានពីការផ្គូផ្គងបញ្ជាជាបន្តបន្ទាប់នៅក្នុងអំឡុងពេលបើក និងវគ្គបិទ ដោយប្រើវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ។

- បរិមាណរំពឹងទុក (Expected Volume) សំដៅដល់បរិមាណមូលបត្រដែលអាចផ្គូផ្គងបានដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃថ្លៃរំពឹងទុក។

- ប្រតិបត្តិការគណនីអតិថិជន សំដៅដល់ប្រតិបត្តិការទិញ ឬលក់មូលបត្របន្ទាប់ពីបានទទួលការបញ្ជាពីអតិថិជន។

41

- ប្រតិបត្តិការគណនីសមាជិក សំដៅដល់ប្រតិបត្តិការទិញ ឬលក់មូលបត្រសម្រាប់គណនីផ្ទាល់របស់សមាជិក។

- ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័ររបស់ ផ.ម.ក. សំដៅដល់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ ដែលប្រតិបត្តិដោយប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ក្នុងគោលបំណងធ្វើជាអន្តរការីនៃការជួញដូរមូលបត្រ។

- ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រសមាជិក សំដៅដល់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័ររបស់សមាជិក ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យបញ្ជូនបញ្ជាទៅកាន់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័ររបស់ ផ.ម.ក.។

- ការជួញដូរមិនប្រក្រតី សំដៅដល់ការជួញដូរទាំងឡាយដែលក្នុងនោះថ្លៃ ឬបរិមាណនៃការជួញដូរមូលបត្រមានការប្រែប្រួលខុសប្រក្រតីនៅក្នុងទីផ្សារ។

- ការជួញដូរមិនស្មោះត្រង់ សំដៅដល់ការជួញដូរដែលធ្វើឱ្យថ្លៃទីផ្សារមានការប្រែប្រួលដោយមធ្យោបាយមិនស្មោះត្រង់ដូចជា៖ ការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានផ្ទៃក្នុង ការប្រើឧបាយកលក្នុងទីផ្សារ ឬការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានដែលមានលក្ខណៈភ្លេងបន្តិ ឬដែលនាំឱ្យយល់ខុស។

- ការឃ្លាំមើលទីផ្សារ (Market Watch) សំដៅដល់ការតាមដានសភាពការណ៍ទីផ្សារ តាមរយៈការវិភាគអំពីប្រតិបត្តិការជួញដូរមូលបត្រនៅលើទីផ្សារ ស្ថានភាពនៃបញ្ហា និងព័ត៌មាននានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងឯកសារផ្តល់ព័ត៌មាន ពាក្យចចាមអារ៉ាម និងព័ត៌មានដែលទទួលបានពីប្រភពផ្សេងទៀត ជាដើម។

- វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ សំដៅដល់វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដែលរាល់បញ្ជាទិញនិងបញ្ជាលក់ទាំងអស់ ត្រូវផ្គូផ្គងព្រមគ្នានិងជួញដូរនៅថ្លៃតែមួយ។

- វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន សំដៅដល់វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដែលបញ្ជាទិញឬបញ្ជាលក់មួយត្រូវបានផ្គូផ្គង និងអាចជួញដូរនៅថ្លៃច្រើនផ្សេងៗគ្នា។

ប្រការ ៣.- មូលបត្រដែលអាចជួញដូរបាន

មូលបត្រដែលចុះបញ្ជីលក់នៅ ផ.ម.ក. ត្រូវជួញដូរនៅប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ដោយគោរពតាមវិធាននេះ។

ការជួញដូរមូលបត្រក្នុងចំណោមសមាជិក ត្រូវបានធ្វើអន្តរការីកម្មដោយប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក.។

ប្រការ ៤.- ប្រភេទនៃបញ្ជា

ផ.ម.ក. អនុញ្ញាតឱ្យមានប្រភេទបញ្ជាដូចខាងក្រោម៖

41

១-បញ្ជាដែនកំណត់ (Limit Order) ÷ ជាបញ្ជាដែលមានថ្លៃជាក់លាក់មួយ ដើម្បីទិញឬលក់មូលបត្រនៅថ្លៃជាក់លាក់នោះ ឬនៅថ្លៃប្រសើរជាងថ្លៃជាក់លាក់នោះ។ ថ្លៃប្រសើរជាងថ្លៃជាក់លាក់ គឺជាថ្លៃទាបជាងថ្លៃជាក់លាក់នោះក្នុងករណីទិញ ឬជាថ្លៃខ្ពស់ជាងថ្លៃជាក់លាក់នោះក្នុងករណីលក់។

២-បញ្ជាទីផ្សារ (Market Order) ÷ ជាបញ្ជាដើម្បីទិញឬលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ នៅថ្លៃល្អបំផុតដែលមានក្នុងទីផ្សារ ដោយគោរពតាមប្រការ ១០, ១១ និង១២។ បញ្ជាទីផ្សារមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតសម្រាប់ប្រតិបត្តិការផ្តល់សន្និធិភាពមូលបត្រ និងការជួញដូរលើកដំបូងនៃមូលបត្រចុះបញ្ជីលក់លើកដំបូង។ នៅក្នុងវគ្គនិរន្តរ៍ បញ្ជាទីផ្សារអាចភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌណាមួយ ដូចខាងក្រោម÷

ក-លក្ខខណ្ឌជួញដូរទាំងស្រុង ឬលុបចោល (Fill or Kill) ÷ ជាលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ថាបញ្ជានឹងត្រូវលុបចោលភ្លាម ប្រសិនបើបរិមាណនៃបញ្ជានោះមិនត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ទាំងស្រុងភ្លាមៗ បន្ទាប់ពីត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូរ។

ខ-លក្ខខណ្ឌជួញដូរ ហើយលុបចោល (Fill and Kill) ÷ ជាលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ថាបញ្ជានឹងត្រូវលុបចោលភ្លាម ប្រសិនបើបរិមាណនៃបញ្ជានោះមិនត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ទាំងស្រុងឬមួយផ្នែកភ្លាមៗ បន្ទាប់ពីត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូរ។ ក្នុងករណីដែលបរិមាណនៃបញ្ជានោះត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់មួយផ្នែក បញ្ជាដែលមានបរិមាណនៅសល់នោះ នឹងត្រូវលុបចោលភ្លាម។

គ-បញ្ជាតាមការចរចា (Negotiated Order) ÷ ជាបញ្ជាដើម្បីទិញឬលក់មូលបត្រ តាមវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា (Negotiated Trading Method) ។

ប្រការ ៥.- សុពលភាពនៃបញ្ជា

រាល់បញ្ជានីមួយៗ ត្រូវមានសុពលភាពចាប់ពីពេលដែលទទួលបាននៅក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូរបស់ប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. រហូតដល់ពេលដែលបញ្ជានោះត្រូវបានអនុវត្តការជួញដូរនៅអំឡុងវគ្គជួញដូរនៃថ្ងៃតែមួយ។

ទោះបីមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើ សុពលភាពនៃបញ្ជានៃមូលបត្រណាមួយត្រូវបានព្យួរក្នុងករណីដែលការជួញដូរមូលបត្រនោះត្រូវបានព្យួរក្នុងអំឡុងម៉ោងជួញដូរ។

ប្រការ ៦.- ការកែប្រែ ឬលុបបញ្ជាដែលបានបញ្ចូល

ប្រសិនបើបញ្ជាមិនទាន់ត្រូវបានអនុវត្តការជួញដូរ សមាជិកអាច÷

១-កែប្រែឬលុប ថ្លៃឬបរិមាណនៃបញ្ជាដែនកំណត់។

២-លុបបញ្ជាទីផ្សារ និងបញ្ជាតាមការចរចា។

41

២-វិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា (Negotiated Trading Method) ។

ប្រការ ១០.- វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ

វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ (Auction Trading Method) គឺជាវិធីសាស្ត្រផ្គត់ផ្គង់បញ្ជាទិញនិងបញ្ជាលក់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ តាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ (Single Price Auction) ឬវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន (Multiple Price Auction) ។

អាទិភាពនៃបញ្ជាតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ និងវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន ត្រូវកំណត់ទៅតាមគោលការណ៍ដូចខាងក្រោម៖

១- បញ្ជាលក់ដែលមានថ្លៃទាបជាង មានអាទិភាពលើបញ្ជាលក់ដែលមានថ្លៃខ្ពស់ជាង ហើយបញ្ជាទិញដែលមានថ្លៃខ្ពស់ជាង មានអាទិភាពលើបញ្ជាទិញដែលមានថ្លៃទាបជាង។

២- ក្នុងករណីបញ្ជាមានថ្លៃដូចគ្នា បញ្ជាដែលទទួលបានមុន មានអាទិភាពលើបញ្ជាដែលទទួលបានក្រោយ។

ទោះបីជាមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២នៃប្រការនេះក៏ដោយ អាទិភាពនៃបញ្ជាទិញនិងបញ្ជាលក់តាមរយៈវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ត្រូវបានកំណត់ដោយឡែក ក្នុងករណីនៃបញ្ហាព្រមពេលគ្នា៖

១- ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាបញ្ហាព្រមពេលគ្នា ចំពោះករណីដូចខាងក្រោម៖

ក- រាល់បញ្ជាទិញដែលមានថ្លៃដែលត្រូវផ្គត់ផ្គង់ស្មើនឹងដែនកំណត់ថ្លៃខាងលើ (ថ្លៃមូលដ្ឋាន + ១០%) ។

ខ- រាល់បញ្ជាលក់ដែលមានថ្លៃដែលត្រូវផ្គត់ផ្គង់ស្មើនឹងដែនកំណត់ថ្លៃខាងក្រោម (ថ្លៃមូលដ្ឋាន - ១០%) ។

២- ចំពោះបញ្ហាព្រមពេលគ្នា ដូចមានចែងនៅក្នុងចំណុចទី១ នៃកថាខណ្ឌនេះ បញ្ហាសម្រាប់គណនីអតិថិជនមានអាទិភាពលើបញ្ហាសម្រាប់គណនីសមាជិក។ ក្នុងករណីនេះ បញ្ហាដែលមានបរិមាណច្រើនជាងមានអាទិភាពលើបញ្ហាដែលមានបរិមាណតិចជាង។ ក្នុងករណីបញ្ហាមានបរិមាណស្មើគ្នា បញ្ហាដែល ផ.ម.ក. ទទួលបានមុនតាមរយៈប្រព័ន្ធជួញដូរត្រូវមានអាទិភាព។

៣- ការបែងចែកបរិមាណមូលបត្រសម្រាប់បញ្ហាព្រមពេលគ្នា ដូចមានចែងនៅក្នុងចំណុចទី២ នៃកថាខណ្ឌនេះ ត្រូវអនុវត្តតាមលំដាប់លំដោយអាទិភាព ដូចខាងក្រោម៖

ក- ១០០ (មួយរយ) ដង នៃឯកតាជួញដូរ។

ខ- ៥០០ (ប្រាំរយ) ដង នៃឯកតាជួញដូរ។

គ- ១០០០ (មួយពាន់) ដង នៃឯកតាជួញដូរ។

ឃ-៥០ (ហាសិប) ភាគរយ នៃបរិមាណដែលនៅសល់។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើបរិមាណនោះ
ទាបជាងឯកតាជួញដូរ ត្រូវកំណត់យកត្រឹមឯកតាជួញដូរ។
ង- បរិមាណដែលនៅសល់ទាំងអស់ត្រូវផ្តល់ឱ្យតាមអាទិភាព។

ប្រការ ១១.- វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ

ថ្លៃដូចខាងក្រោមនេះ ត្រូវកំណត់យកដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ
(Single Price Auction) ÷

១- ថ្លៃបើក។

២- ថ្លៃជួញដូរលើកដំបូងនៃមូលបត្រចុះបញ្ជីលក់លើកដំបូង។

៣- ថ្លៃបើកក្រោយពេលបើកទីផ្សារឡើងវិញ បន្ទាប់ពីបិទទីផ្សារបណ្តោះអាសន្ន ឬព្យួរការជួញដូរ
រយៈពេលយូរ។

៤- ថ្លៃក្រោយពេលចាប់ផ្តើមការជួញដូរឡើងវិញ បន្ទាប់ពីផ្អាកការជួញដូរ។

៥- ថ្លៃនៅពេលបិទទីផ្សារ។

ករណីប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ បញ្ហាទីផ្សារដែលបានដាក់ត្រូវចាត់ទុកថា
មានថ្លៃណាមួយ ដូចខាងក្រោម÷

១- ក្នុងករណីមានតែបញ្ហាទីផ្សារទិញ និងបញ្ហាទីផ្សារលក់ ថ្លៃត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម÷

ក- ថ្លៃចុងក្រោយ ប្រសិនបើបរិមាណខាងទិញស្មើបរិមាណខាងលក់។

ខ- ថ្លៃចុងក្រោយបូកមួយឯកតាតម្លាតថ្លៃ ដែលត្រូវស្ថិតក្នុងដែនកំណត់ថ្លៃខាងលើ ប្រសិនបើ
បរិមាណខាងទិញច្រើនជាងបរិមាណខាងលក់។

គ- ថ្លៃចុងក្រោយដកមួយឯកតាតម្លាតថ្លៃ ដែលត្រូវស្ថិតក្នុងដែនកំណត់ថ្លៃខាងក្រោម ប្រសិនបើ
បរិមាណខាងទិញតិចជាងបរិមាណខាងលក់។

២- ចំពោះករណីផ្សេងទៀតក្រៅពីចំណុចទី១នៃកថាខណ្ឌនេះ ថ្លៃនៃបញ្ហាទីផ្សារទិញគឺជាថ្លៃដែល
ខ្ពស់ជាងគេក្នុងចំណោមថ្លៃខាងក្រោម÷

ក- ថ្លៃចុងក្រោយ។

ខ- ថ្លៃដែលស្ថិតនៅមួយឯកតាតម្លាតថ្លៃខ្ពស់ជាងថ្លៃនៃបញ្ហាដែលកំណត់ទិញដែលខ្ពស់បំផុត
ដែលត្រូវស្ថិតក្នុងដែនកំណត់ថ្លៃខាងលើ។

គ- ថ្លៃនៃបញ្ហាដែលកំណត់លក់ដែលខ្ពស់បំផុត។

៣- ចំពោះករណីផ្សេងទៀតក្រៅពីចំណុចទី១នៃកថាខណ្ឌនេះ ថ្លៃនៃបញ្ហាទីផ្សារលក់គឺជាថ្លៃដែល
ទាបជាងគេក្នុងចំណោមថ្លៃខាងក្រោម÷

ក-ថ្លៃចុងក្រោយ។

ខ-ថ្លៃដែលស្ថិតនៅមួយឯកតាតម្លាតថ្លៃទាបជាងថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ដែលទាបបំផុតដែលត្រូវ ស្ថិតក្នុងដែនកំណត់ថ្លៃខាងក្រោម។

គ-ថ្លៃនៃបញ្ជា ដែនកំណត់ទិញដែលទាបបំផុត។

ការជួញដូរតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ត្រូវអនុវត្តតាមថ្លៃកំណត់មួយ ដែលហៅថា ថ្លៃជួញដូរ (Trading Price) ដែលត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១-ក្នុងករណី “ថ្លៃផ្គូផ្គង” (Matching Price) មានតែមួយ ថ្លៃជួញដូរគឺជាថ្លៃផ្គូផ្គង ដែលនៅថ្លៃនោះ បរិមាណសរុបនៃបញ្ជាលក់ត្រូវបានផ្គូផ្គងនឹងបរិមាណសរុបនៃបញ្ជាទិញ ដោយអនុវត្តតាមលំដាប់នៃ អាទិភាពដូចខាងក្រោម៖

ក-អាទិភាពទី ១៖ បរិមាណសរុបនៃបញ្ជាលក់ដែលមានថ្លៃទាបជាងថ្លៃផ្គូផ្គង និងបរិមាណសរុប នៃបញ្ជាទិញដែលមានថ្លៃខ្ពស់ជាងថ្លៃផ្គូផ្គង។

ខ-អាទិភាពទី ២៖ ក្នុងករណីដែលបញ្ជាលក់ និងបញ្ជាទិញត្រូវបានដាក់នៅចំថ្លៃផ្គូផ្គង បរិមាណ មូលបត្រត្រូវបានផ្គូផ្គងដូចខាងក្រោម៖

- បរិមាណសរុបនៃបញ្ជាលក់ ឬបរិមាណសរុបនៃបញ្ជាទិញនោះ និង

- ចាប់ពី ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រនៃបញ្ជាម្ខាងទៀត។

២-ក្នុងករណីដែលមានចំនួនថ្លៃផ្គូផ្គងលើសពី ១ (មួយ) ថ្លៃជួញដូរត្រូវបានជ្រើសរើសក្នុងចំណោម ថ្លៃដូចខាងក្រោម៖

ក-ថ្លៃចុងក្រោយ ឬថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូងនៅថ្ងៃជួញដូរដំបូង ប្រសិនបើមានថ្លៃផ្គូផ្គងណាមួយស្មើនឹងថ្លៃចុងក្រោយ ឬថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើក ដំបូងនេះ។

ខ-ថ្លៃដែលនៅកៀកជាងគេធៀបនឹងថ្លៃចុងក្រោយ ឬថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈ លើកដំបូងនៅថ្ងៃជួញដូរដំបូង ប្រសិនបើមានថ្លៃផ្គូផ្គងណាដែលស្មើនឹងថ្លៃចុងក្រោយ ឬថ្លៃបោះផ្សាយលក់ មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូងនេះ។

ប្រការ ១២.- វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកច្រើន

ថ្លៃផ្សេងទៀតក្រៅពីថ្លៃដែលចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃប្រការ១១ ត្រូវកំណត់តាមវិធីសាស្ត្រដេញ ថ្លៃដោយយកច្រើន (Multiple Price Auction) ។

ក្នុងករណីដែលថ្លៃត្រូវបានកំណត់ស្របតាមកថាខណ្ឌទី១ បញ្ជាទីផ្សារដែលបានដាក់ត្រូវចាត់ទុកថា មានថ្លៃណាមួយដូចខាងក្រោម រហូតដល់បរិមាណបញ្ជាសរុបត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់អស់÷

១-ថ្លៃខ្ពស់ជាងគេក្នុងចំណោមថ្លៃខាងក្រោម ករណីបញ្ជាទីផ្សារទិញ÷

ក-ថ្លៃចុងក្រោយ នៅពេលគ្មានបញ្ជាដែនកំណត់ទិញ ឬថ្លៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញដែលខ្ពស់បំផុត ឬក ១ (មួយ)ឯកតាតម្កាត់ថ្លៃ ដែលត្រូវស្ថិតក្នុងដែនកំណត់ថ្លៃខាងលើ នៅពេលមានបញ្ជាដែនកំណត់ទិញ។

ខ-ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ដែលខ្ពស់បំផុត។

២-ថ្លៃទាបជាងគេក្នុងចំណោមថ្លៃខាងក្រោម ចំពោះករណីបញ្ជាទីផ្សារលក់÷

ក-ថ្លៃចុងក្រោយ នៅពេលគ្មានបញ្ជាដែនកំណត់លក់ ឬថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ដែលទាប បំផុត ឬ ១ (មួយ)ឯកតាតម្កាត់ថ្លៃ ដែលត្រូវស្ថិតក្នុងដែនកំណត់ថ្លៃខាងក្រោម នៅពេលមានបញ្ជាដែន កំណត់លក់។

ខ-ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញដែលទាបបំផុត។

ការជួញដូរតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន ត្រូវគោរពតាមអាទិភាពនៃបញ្ជាដូចដែលបាន ចែងនៅកថាខណ្ឌទី២ នៃប្រការ១០ ហើយការជួញដូរត្រូវអនុវត្តនៅថ្លៃនៃបញ្ជាដែលទទួលបានមុន នៅ ពេលដែលថ្លៃទិញខ្ពស់បំផុតផ្គត់ផ្គង់ជាមួយថ្លៃលក់ទាបបំផុត។

ប្រការ ១៣.- វិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា

វិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា (Negotiated Trading Method) គឺជាវិធីសាស្ត្រផ្គត់ផ្គង់បញ្ជាតាម ការចរចាទិញនិងលក់មួយគ្នា បន្ទាប់ពីភាគីទាំងពីរបានចរចា និងព្រមព្រៀងលើលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយនៃការ ជួញដូរ។

ការជួញដូរដែលបានព្រមព្រៀងដូចបានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ខាងលើនេះ មានអានុភាពលុះត្រាតែ បញ្ជាជួញដូរតាមការចរចាត្រូវបានដាក់មកប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រនៃ ជ.ម.ក. និងផ្គត់ផ្គង់ដោយជោគជ័យ។

បញ្ជាជួញដូរតាមការចរចាទាំងសងខាង ត្រូវមានព័ត៌មានលម្អិតដូចគ្នាទាំងស្រុងគឺ ឈ្មោះមូលបត្រ បរិមាណ ថ្លៃ និងលេខកូដជួញដូរតាមការចរចា។

ប្រការ ១៤.- ថ្ងៃ និងម៉ោងជួញដូរ

ថ្ងៃជួញដូរចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃចន្ទ ដល់ថ្ងៃសុក្រ លើកលែងថ្ងៃឈប់សម្រាកជាសាធារណៈដោយអនុ- លោមតាមច្បាប់ស្តីពីការងារ។

ម៉ោងជួញដូរចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ៨:០០នាទី ព្រឹក រហូតដល់ម៉ោង ១១:៣០នាទី ព្រឹក ដែលបែងចែក ជាបីវគ្គដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃវិធីសាស្ត្រនៃការដេញថ្លៃ ដូចខាងក្រោម៖

វគ្គ	ម៉ោងទទួលបញ្ជា	ម៉ោងអនុវត្តការជួញដូរ	វិធីសាស្ត្រ
វគ្គបើក	៨:០០ - ៩:០០	៩:០០	ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ
វគ្គនិរន្តរ៍	៩:០០ - ១១:០០		ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន
វគ្គបិទ	១១:០០ - ១១:៣០	១១:៣០	ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ

ប្រសិនបើមានការផ្គត់ផ្គង់បញ្ជានៅម៉ោង ៩:០០នាទី ព្រឹក វគ្គបើកនឹងត្រូវពន្យាររហូតដល់មានការ ផ្គត់ផ្គង់នៅក្នុងថ្ងៃដដែល។

ចំពោះវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា៖ ម៉ោងជួញដូរចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ៩:០០នាទី ព្រឹកដល់ម៉ោង ១១:៣០នាទី ព្រឹក។

ជំពូកទី ២

លក្ខខណ្ឌនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជា

ប្រការ ១៥.- ឯកតាបញ្ជា បញ្ជាអប្បបរមា និងឯកតាគម្លាតថ្លៃ

ឯកតាបញ្ជាទី ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្ពុជា។

សម្រាប់ការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជាតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ ឯកតាគម្លាតថ្លៃត្រូវកំណត់ដូចខាង ក្រោម៖

១- ១០ (ដប់) រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្ពុជាដែលមានថ្លៃទាបជាង ៤.០០០ (បួនពាន់)រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្ពុជា។

២- ២០ (ម្ភៃ) រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្ពុជាដែលមានថ្លៃស្មើ ឬខ្ពស់ជាង ៤.០០០ (បួនពាន់) រៀល ប៉ុន្តែទាបជាង ២០.០០០ (ពីរម៉ឺន) រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្ពុជា។

៣- ៥០ (ហាសិប) រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្ពុជាដែលមានថ្លៃស្មើ ឬខ្ពស់ជាង ២០.០០០ (ពីរម៉ឺន) រៀល ប៉ុន្តែទាបជាង ៤០.០០០ (បួនម៉ឺន) រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្ពុជា។

៤- ១០០ (មួយរយ) រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្ពុជាដែលមានថ្លៃស្មើឬខ្ពស់ជាង ៤០.០០០ (បួន ម៉ឺន) រៀល ប៉ុន្តែទាបជាង ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្ពុជា។

៥- ២០០ (ពីររយ) រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្ពុជាដែលមានថ្លៃស្មើឬខ្ពស់ជាង ១០០.០០០ (មួយ សែន) រៀល ប៉ុន្តែទាបជាង ២០០.០០០ (ពីរសែន) រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្ពុជា។

៦- ៥០០ (ប្រាំរយ) រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលមានថ្លៃស្មើប្រឆាំង ២០០.០០០ (ពីរសែន) រៀល ប៉ុន្តែទាបជាង ៤០០.០០០ (បួនសែន) រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ។

៧- ១.០០០ (មួយពាន់) រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលមានថ្លៃស្មើ ប្រឆាំង ៤០០.០០០ (បួនសែន) រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ។

សម្រាប់ការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិតាមវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា បញ្ជាអប្បបរមាគឺ ៥០.០០០ (ប្រាំម៉ឺន) ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ ឬ ២០០.០០០.០០០ (ពីររយលាន) រៀល យកមួយណាដែលតូចជាង ហើយឯកតាតម្លៃ គឺ ១ (មួយ) រៀល។

ប្រការ ១៦.- ថ្លៃមូលដ្ឋាន

ថ្លៃមូលដ្ឋានសម្រាប់ការជួញដូរមូលបត្រចុះបញ្ជីលក់លើកដំបូង សំដៅដល់ថ្លៃជួញដូរដំបូងដែលត្រូវបានកំណត់នៅចន្លោះពី ៩០% (កៅសិបភាគរយ) នៅ ១៥០% (មួយរយហាសិបភាគរយ) នៃថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង។

ថ្លៃមូលដ្ឋានរបស់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិសម្រាប់ថ្លៃជួញដូរនីមួយៗ ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោមលើកលែងតែមានការកំណត់ផ្សេងពីនេះ ដោយ គ.ម.ក.÷

១- ក្រៅពីថ្លៃមូលដ្ឋានរបស់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិដូចមានក្នុងចំណុច ២ ដល់ ៤ ខាងក្រោម ថ្លៃមូលដ្ឋាននៃមូលបត្រកម្មសិទ្ធិសម្រាប់ថ្លៃជួញដូរនីមួយៗ គឺជាថ្លៃបិទនៃថ្លៃជួញដូរចុងក្រោយ។

២- ក្នុងករណីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលបានចែកភាគលាភជាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ ថ្លៃមូលដ្ឋានគឺជាថ្លៃដែលទទួលបានតាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម÷

មូលធនបន្ថែមកម្មវិធីផ្សារមុនបែងចែកភាគលាភជាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ / ចំនួនមូលបត្រកម្មសិទ្ធិបន្ទាប់ពីបែងចែកភាគលាភជាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ

ចំណាំ÷ មូលធនបន្ថែមកម្មវិធីផ្សារមុនបែងចែកភាគលាភជាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ = ថ្លៃបិទ x ចំនួនមូលបត្រកម្មសិទ្ធិមុនបែងចែកភាគលាភជាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ

៣- ក្នុងករណីមានការបង្កើនដើមទុនតាមរយៈការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិបន្ថែម ថ្លៃមូលដ្ឋានគឺជាថ្លៃដែលទទួលបានតាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម÷

[មូលធនបន្ថែមកម្មវិធីផ្សារមុនបង្កើនដើមទុន + (ថ្លៃមូលបត្រកម្មសិទ្ធិបោះផ្សាយលក់ x ចំនួនមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលបានបោះផ្សាយលក់បន្ថែម)] / ចំនួនមូលបត្រកម្មសិទ្ធិបន្ទាប់ពីបង្កើនដើមទុន

៤-ក្នុងករណីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលមានការបង្កែង (ការបំបែក ការបង្រួម ឬកាត់បន្ថយដើមទុន មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ) ថ្លៃមូលដ្ឋានគឺជាថ្លៃដែលទទួលបានតាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម៖

$$\text{ថ្លៃបិទនៃថ្ងៃជួញដូរចុងក្រោយ} \times \text{អនុបាតបង្កែង (Split Ratio)} \quad (\text{អនុបាតបង្កែង} = \text{ចំនួនមូលបត្រកម្មសិទ្ធិមុនបង្កែង} / \text{ចំនួនមូលបត្រកម្មសិទ្ធិក្រោយបង្កែង})$$

ក្នុងករណីថ្លៃមូលបត្រដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើ ទាបជាងឯកតាតម្កាត់ថ្លៃ នោះថ្លៃមូលដ្ឋានត្រូវកំណត់ស្មើនឹងឯកតាតម្កាត់ថ្លៃ។

ប្រការ ១៧.- ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ

ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ សម្រាប់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជួញដូរតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ ត្រូវស្មើនឹងថ្លៃមូលដ្ឋាន $\pm 10\%$ (បូកឬដកដប់ភាគរយ) ដោយតម្លៃ 100% នៃថ្លៃមូលដ្ឋានត្រូវបង្កត់ចុះតាមឯកតាតម្កាត់ថ្លៃមុននឹងយកទៅបូកឬដកថ្លៃមូលដ្ឋាន។ ក្នុងករណីថ្លៃមូលដ្ឋានទាបជាង ១០០ (មួយរយ) រៀល ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃស្មើនឹង ១០ (ដប់) រៀល។

ទោះបីមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើ ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃមិនត្រូវបានកំណត់ទេចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលត្រូវដកចេញពីការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ (Delisting) ហើយត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យជួញដូរក្នុងអំឡុងពេលមួយកំណត់ នៅមុនពេលដកចេញពីការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ។

ទោះបីមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ និងទី២ខាងលើ បន្ទាប់ពីមានការឯកភាពពីអគ្គនាយកនៃ គ.ម.ក. ជ.ម.ក. អាចកំណត់យកដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃផ្សេងពីនេះក្នុងករណីដូចខាងក្រោម៖

១- ករណីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចុះបញ្ជីឡើងវិញ។

២- ករណីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចាប់ផ្តើមជួញដូរឡើងវិញ បន្ទាប់ពីត្រូវបានព្យួរអស់មួយរយៈពេលវែង។

៣- ករណីផ្សេងទៀតមានការលំបាកខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ។

ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ មិនត្រូវអនុវត្តចំពោះវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា។

ប្រការ ១៨.- ការកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃកំណត់ប្រតិបត្តិការជួញដូរ

ក្នុងករណីដែល ជ.ម.ក. មានកំហុសឆ្គងក្នុងដំណើរការធ្វើអន្តរការីកម្មនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ ឬក្នុងករណីដែលសមាជិកណាមួយមានកំហុសឆ្គងក្នុងដំណើរការដាក់បញ្ជីដែនកំណត់ ឬបញ្ជាទិញរំពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ ព័ត៌មានលម្អិតអំពីការជួញដូរនេះអាចកែតម្រូវបាន។

កំហុសប្រតិបត្តិការត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជា៖ កំហុសរបស់ ផ.ម.ក. ឬកំហុសរបស់សមាជិក។

ផ.ម.ក. ត្រូវកែតម្រូវលើកំហុសប្រតិបត្តិការតាមវិធីសាស្ត្រដូចខាងក្រោម៖

១- ក្នុងករណីជាកំហុសប្រតិបត្តិការរបស់ ផ.ម.ក. ៖ ក្នុងករណីនេះ ផ.ម.ក. ត្រូវធ្វើការកែតម្រូវដោយយោងតាមព័ត៌មានដើមនៃបញ្ហា ហើយតម្រូវឱ្យសមាជិកដែលបានបញ្ជូនបញ្ហានោះទទួលយកការជួញដូរមូលបត្រដែលពាក់ព័ន្ធសម្រាប់គណនីផ្ទាល់របស់ខ្លួន។ ក្នុងករណីដែលមានការខាតបង់ដែលបណ្តាលមកពីការកែតម្រូវនេះ ផ.ម.ក. ត្រូវធ្វើការប៉ះប៉ូវឱ្យសមាជិកនោះវិញ។

២- ក្នុងករណីជាកំហុសប្រតិបត្តិការរបស់សមាជិក៖ កំហុសឆ្គងត្រូវធ្វើការកែតម្រូវ បន្ទាប់ពីសមាជិកនោះទទួលយកការជួញដូរដែលមានកំហុសជាប្រតិបត្តិការផ្ទាល់របស់ខ្លួន។ ក្នុងករណីនេះ សមាជិកដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំកែតម្រូវលើកំហុសប្រតិបត្តិការ និងភ្ជាប់មកជាមួយនូវសេចក្តីថ្លែងដែលបញ្ជាក់ពីមូលហេតុ ឬឯកសារភស្តុតាង ធ្វើជូន ផ.ម.ក. ឱ្យបានមុនម៉ោង ១២ (ដប់ពីរ) ថ្ងៃត្រង់នៃថ្ងៃជួញដូរបន្ទាប់។

ជំពូកទី ៣

លក្ខខណ្ឌនៃការជួញដូរមូលបត្របំណុល

ប្រការ ១៩.- វិធីសាស្ត្រកំណត់ថ្លៃជួញដូរមូលបត្របំណុល

ថ្លៃជួញដូរមូលបត្របំណុលត្រូវកំណត់តាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ និងវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចាដូចមានចែងក្នុងជំពូកទី១នៃវិធាននេះ លើកលែងតែករណីមានថ្លៃផ្គូផ្គងចាប់ពីពីរឡើងនៅក្នុងការដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ថ្លៃជួញដូរគឺជាមធ្យមនៃថ្លៃផ្គូផ្គងខ្ពស់បំផុតនិងថ្លៃផ្គូផ្គងទាបបំផុត។ ក្នុងករណីថ្លៃទទួលបានពីការគណនានេះមិនមែនជាឯកតាតម្លាតថ្លៃ ថ្លៃជួញដូរត្រូវបង្កើតឡើងតាមឯកតាតម្លាតថ្លៃ។

ប្រការ ២០.- ឯកតាបញ្ជី បញ្ជីអតិបរមា ឯកតាគម្លាតថ្លៃ និងថ្លៃបញ្ជី

ឯកតាបញ្ជីនៃមូលបត្របំណុលគឺ ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្របំណុល។

បញ្ជីអតិបរមាសម្រាប់ការជួញដូរតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃគឺ ១០.០០០ (មួយម៉ឺន) ឯកតាមូលបត្របំណុល។

ឯកតាគម្លាតថ្លៃគឺ ១ (មួយ) រៀល។

សម្រាប់ការជួញដូរមូលបត្របំណុល ថ្លៃបញ្ជី និងថ្លៃជួញដូរគឺជាថ្លៃដុល។

ប្រការ ២១.- ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ

ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះការជួញដូរមូលបត្របំណុល។

ជំពូកទី ៤
ការគ្រប់គ្រងផ្សារ

ប្រការ ២២.- ការផ្សាយជាសាធារណៈនូវព័ត៌មានទីផ្សារ

ផ.ម.ក. ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនូវទិន្នន័យទីផ្សារដូចខាងក្រោម៖

- ១-ថ្លៃបើក និង ថ្លៃបិទ។
- ២-បរិមាណ និង តម្លៃសរុបនៃការជួញដូរ។
- ៣-ថ្លៃរំពឹងទុក និង បរិមាណរំពឹងទុក។

ផ.ម.ក. អាចធ្វើការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ នូវព័ត៌មានផ្សេងទៀតដែលមានប្រយោជន៍សម្រាប់ការសម្រេចចិត្តវិនិយោគ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍វិនិយោគិន។

ប្រការ ២៣.- ព័ត៌មានដែលត្រូវជូនដំណឹងទៅសមាជិក

ផ.ម.ក. ត្រូវជូនដំណឹងទៅសមាជិករបស់ខ្លួននូវព័ត៌មាននីមួយៗដូចខាងក្រោម៖

- ១-វិធានប្រតិបត្តិការរបស់ ផ.ម.ក. និងវិសោធនកម្មដែលអាចកើតមាន។
- ២-មូលបត្រចុះបញ្ជីលក់លើកដំបូង មូលបត្រចុះបញ្ជីលក់បន្ថែម មូលបត្រដកចេញពីការចុះបញ្ជីលក់ និងមូលបត្រដែលត្រូវបានព្យួរការជួញដូរ។
- ៣-ការបិទទីផ្សារជាបណ្តោះអាសន្ន ការផ្អាកដំណើរការទីផ្សារ និងការផ្លាស់ប្តូរម៉ោងជួញដូរ។
- ៤-សមាជិកដែលត្រូវបានអនុញ្ញាត ឬសមាជិកដែលបានដកខ្លួនពីសមាជិកភាព ឬត្រូវបានដកចេញពីសមាជិកភាព។
- ៥-សមាជិកដែលត្រូវបានព្យួរពីការជួញដូរ និងការអនុញ្ញាតឱ្យជួញដូរឡើងវិញ។
- ៦-ព័ត៌មានលម្អិតនៃការជួញដូររួមមាន៖ ឈ្មោះមូលបត្រ បរិមាណនិងថ្លៃជួញដូរ ប្រភេទបញ្ជាទិញ ឬលក់ប្រតិបត្តិការសម្រាប់គណនីសមាជិក ឬគណនីអតិថិជន។

ផ.ម.ក. ត្រូវរក្សាទុករាល់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងបញ្ហា ការកែតម្រូវកំហុសប្រតិបត្តិការ និងព័ត៌មានលម្អិតលើការជួញដូរសម្រាប់រយៈពេល ១០ (ដប់) ឆ្នាំ។

ប្រការ ២៤.- ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានទីផ្សាររបស់សមាជិក

សមាជិកទាំងអស់ត្រូវរៀបចំប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានវិទ្យារបស់ខ្លួន ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់បទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ និងវិធាននេះ។

ប្រការ ២៥.- កាលបរិច្ឆេទអិចឌីវីដង់ ឬអិចរាយថ៍

កាលបរិច្ឆេទអិចឌីវីដង់ (Ex-Dividend) ឬអិចរាយថ៍ (Ex-Right) គឺកាលបរិច្ឆេទជួញដូរនៅ រយៈកាល ១ (មួយ) ថ្ងៃ មុនកាលបរិច្ឆេទប្រកាសបញ្ជីឈ្មោះភាគហ៊ុនិកដែលត្រូវទទួលបានភាគលាភ ឬសិទ្ធិ (Record Date) ។

ប្រការ ២៦.- អ្នកតំណាងនៅក្នុងទីផ្សារ

សមាជិកនីមួយៗត្រូវតែងតាំងអ្នកតំណាងនៅក្នុងទីផ្សារយ៉ាងហោចណាស់ ១ (មួយ) រូប ដែលនឹង ត្រូវបណ្តុះបណ្តាលដោយ ផ.ម.ក. ដើម្បីប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធជួញដូររបស់ប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ដែលរៀបចំសម្រាប់សមាជិក។ ផ.ម.ក. អាចតម្រូវឱ្យអ្នកតំណាងនោះ មកធ្វើការនៅក្នុងបន្ទប់ជួញដូររបស់ ផ.ម.ក. ក្នុងករណីចាំបាច់។

សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំចុះឈ្មោះអ្នកតំណាងនៅក្នុងទីផ្សាររបស់ខ្លួននៅ ផ.ម.ក.។ មានតែអ្នកតំណាងនៅក្នុងទីផ្សារទេ ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័ររបស់សមាជិកដែល ស្ថិតនៅក្នុងបន្ទប់ជួញដូររបស់ ផ.ម.ក.។

ប្រការ ២៧.- ថ្លៃសេវាជួញដូរមូលបត្រ

សមាជិកត្រូវបង់ថ្លៃសេវាប្រតិបត្តិការ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាដែលបានផ្តល់ឱ្យស្របតាមវិធាននេះ។

របៀបគណនាប្រាក់ថ្លៃសេវាជួញដូរ អ្នកបង់ប្រាក់ និងពេលវេលាបង់ប្រាក់ត្រូវបានកំណត់ដូចខាង ក្រោម៖

- ១-អត្រា÷ ប្រាក់ថ្លៃសេវាសម្រាប់ជួញដូរមូលបត្រ ត្រូវគណនាលើទឹកប្រាក់នៃការជួញដូរដែលបាន ទូទាត់ (ប្រាក់ថ្លៃសេវាដែលគណនាត្រូវកាត់យកមួយខ្ទង់ក្រោយក្រៀស) តាមអត្រា ៧,៥/១០.០០០ ឬ ០,០៧៥% (សូន្យក្រៀសសូន្យចិតសិបប្រាំភាគរយ) សម្រាប់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ និងតាមអត្រា ២,៥/១០.០០០ ឬ ០,០២៥% (សូន្យក្រៀសសូន្យម្ភៃប្រាំភាគរយ) សម្រាប់មូលបត្របំណុល។
- ២-អ្នកត្រូវបង់ប្រាក់÷ ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដែលជាសមាជិករបស់ ផ.ម.ក.។
- ៣-ពេលវេលាបង់ប្រាក់÷ ម៉ោង ៨:៣០នាទី ព្រឹក នៃកាលបរិច្ឆេទទូទាត់។

ជំពូកទី ៥
ការតាមដានការជួញដូរមូលបត្រ

ប្រការ ២៨.- យន្តការបង្ការរបស់ ផ.ម.ក.

ដើម្បីធានាបាននូវបរិស្ថានជួញដូរដែលមានយុត្តិធម៌ និងការពារវិនិយោគិន ផ.ម.ក. អាចដាក់ចេញនូវយន្តការបង្ការមួយចំនួនដើម្បីទប់ស្កាត់ការជួញដូរមូលបត្រមិនស្មោះត្រង់ ឬមិនប្រក្រតី។

ប្រការ ២៩.- ការឃ្លាំមើលទីផ្សារ

ផ.ម.ក. ធ្វើការឃ្លាំមើលទីផ្សារ ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណមូលបត្រដែលជាប់សង្ស័យថាមានការជួញដូរមិនប្រក្រតី ដោយប្រើប្រាស់នូវព័ត៌មានមួយចំនួនដូចជា របៀបនៃការជួញដូរ បម្រែបម្រួលថ្លៃ ទំហំនៃការជួញដូរ ព្រមទាំងកម្រិតនៃទំនាក់ទំនងរវាងភ្នាក់ងារនិងការជួញដូរ និងព័ត៌មានលម្អិតនៃពាក្យចោមអាវ៉ាម។

* * *

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖

**ប្រកាសស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្ត
នូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការទី
ផ្សារឆ្នាំ២០១៩**

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

លេខ: ០០២/២០១០ គ.ម.ក. 12.5

ប្រកាស

ស្តីពី

ការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការនិងវិធានមូលបត្រ
របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

* * * * *

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
និងជាប្រធាននៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០១ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៩៧ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៩៤ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០១១ គ.ម.ក. ប្រក ចុះថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការផ្តល់ការអនុញ្ញាតធ្វើជាប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ

អាសយដ្ឋានបណ្តោះអាសន្ន អគារ ៩៩ ផ្លូវ ៥៩៨ សង្កាត់ភ្នំពេញថ្មី ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ-កម្ពុជា
Temporary Address: #99, Street 598, Sangkat Phnom Penh Thmey, Khan Sen Sok,
Phnom Penh, Cambodia

ទូរសព្ទ : ៨៥៥-២៣-៨៨៥-៦១១
Phone : 855-23-885-611
E-mail : info@secc.gov.kh

ទូរសារ : ៨៥៥-២៣-៨៨៥-៦២២
Fax : 855-23-885-622
Website : www.secc.gov.kh

- បានឃើញប្រកាសលេខ ០០៤ គ.ម.ក.ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីខ្លឹមសារគោលនយោបាយនៃវិធានប្រតិបត្តិការរបស់ទីផ្សារមូលបត្រ ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងសេវាកម្មទូទាត់មូលបត្រ
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០១៧/១៧ គ.ម.ក./ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- យោងតាមសំណើសុំអនុម័តលើវិសោធនកម្មនៃវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី១០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩
- យោងតាមការអនុម័តនៃសម័យប្រជុំពេញអង្គរបស់គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា នាថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩។

សម្រេច

ប្រការ១.-

ដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវប្រការ១៧ ថ្មី នៃវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដូចមានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ ជំនួសប្រការ១៧ នៃវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសលេខ ០១៧/១៧ គ.ម.ក./ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។

ប្រការ២.-

អគ្គនាយកនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ប្រធាននាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យទីផ្សារមូលបត្រ ប្រធាននាយកដ្ឋានកិច្ចការគតិយុត្ត ប្រធាននាយកដ្ឋាន-អង្គភាពដទៃទៀតចំណុះឱ្យគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា សមាជិក និងអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ ព្រមទាំងបុគ្គលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃប្រកាសនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

ថ្ងៃច័ន្ទ ២២ ខែ មេសា ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២០ ខែ មេសា ឆ្នាំ២០២០
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
និងជាប្រធាននៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

អគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន

- កន្លែងទទួល៖**
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
 - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
 - ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
 - ក្រសួងយុត្តិធម៌
 - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
 - ទទួលរយៈសម្រេចអនុម័តហៅសម្រាប់គោលដៅ ថ្ងៃទី ២០ មេសា
 - នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
 - ទទួលរយៈសម្រេច លោកជំទាវ ឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
 - “ដើម្បីជូនជ្រាប”
 - ដូចប្រការ ២
 - “ដើម្បីអនុវត្ត”
 - រាជកិច្ច
 - ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធប្រកាសលេខ...០០១/២០២០

ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០២០

ស្តីពី

ការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការនិងវិធានប្រតិបត្តិ

របស់ក្រុមហ៊ុនឧស្សាហកម្មប្រេងឥន្ធនៈកម្ពុជា

ប្រការ ១៧ ថ្មី.- ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ

ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ សម្រាប់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ ត្រូវស្មើនឹងថ្លៃមូលដ្ឋាន $\pm 10\%$ (បូកឬដកដប់ភាគរយ) ដោយតម្លៃ 100% នៃថ្លៃមូលដ្ឋានត្រូវបង្កប់ចុះតាមកត្តាមូលដ្ឋានថ្លៃមុននឹងយកទៅបូកឬដកនឹងថ្លៃមូលដ្ឋាន។ ក្នុងករណីថ្លៃមូលដ្ឋានតាមប្រការ ១០០ (មួយរយ) រៀល ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃគឺស្មើនឹង ១០ (ដប់) រៀល។

ទោះបីមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើ ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃមិនត្រូវបានកំណត់ទេចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលត្រូវដកចេញពីការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ (Delisting) ហើយត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យជួញដូរក្នុងអំឡុងពេលមួយកំណត់ នៅមុនពេលដកចេញពីការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ។

ទោះបីមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ និងទី២ខាងលើ បន្ទាប់ពីមានការឯកភាពពីអគ្គនាយកនៃ គ.ម.ក. ផ.ម.ក. អាចកំណត់ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃផ្សេងពីនេះក្នុងករណីដូចខាងក្រោម៖

១- ករណីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចុះបញ្ជីឡើងវិញ។

២- ករណីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចាប់ផ្តើមជួញដូរឡើងវិញ បន្ទាប់ពីត្រូវបានព្យួរអស់មួយរយៈពេលវែង។

៣- ករណីផ្សេងទៀតមានការលំបាកខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ។

* * *

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣៖

**ប្រកាសស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្ត
នូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការ
ទីផ្សារឆ្នាំ២០២០**

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

លេខ: ០០៣/១៩... គ.ម.ក. / ២០១៩

ប្រកាស

ស្តីពី

ការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ
របស់ក្រុមហ៊ុនទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

* * * * *

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
និងជាប្រធាននៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០១ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៩៧ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៥៤ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០១១ គ.ម.ក. ប្រក ចុះថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការផ្តល់ការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើជាប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ

- បានឃើញប្រកាសលេខ ០០៤ គ.ម.ក.ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីខ្លឹមសារគោលនយោបាយនៃវិធានប្រតិបត្តិការរបស់ទីផ្សារមូលបត្រ ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ និងសេវាកម្មទុកមូលបត្រ
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០១៧/១៧ គ.ម.ក./ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- យោងតាមសំណើសុំអនុម័តលើវិសោធនកម្មនៃវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩
- យោងតាមការអនុម័តនៃសម័យប្រជុំពេញអង្គរបស់គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា នាថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩។

សម្រេច

ប្រការ១.-

ដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវប្រការ១៤ ថ្មី និងប្រការ១៨ ថ្មី នៃវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដូចមានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ ជំនួសប្រការ១៤ និងប្រការ១៨ នៃវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសលេខ ០១៧/១៧ គ.ម.ក./ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។

ប្រការ២.-

អគ្គនាយកនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ប្រធាននាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យទីផ្សារមូលបត្រ ប្រធាននាយកដ្ឋានកិច្ចការគតិយុត្ត ប្រធាននាយកដ្ឋាន-អង្គភាពដទៃទៀតចំណុះឱ្យគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា សមាជិក និងអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ ព្រមទាំងបុគ្គលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃប្រកាសនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

ថ្ងៃទី ១៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៩ រាជធានីភ្នំពេញ ព្រឹក ១០ ម៉ោង ០៥ ០១៩

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី អគ្គនាយកសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

អគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ឈ័ន្ទមុនីរ័ត្ន

កន្លែងចុះ:

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
- ក្រសួងយុត្តិធម៌
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- ទទួលយកសម្រេចអង្គបុគ្គលិកសេវាបតិភេទ ប៉ុន សែន
- នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ទទួលយកសម្រេច លោកជំទាវ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- "ដើម្បីជូនប្រាប"
- ដូចប្រការ ២
- "ដើម្បីអនុវត្ត"
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធប្រកាសលេខ០០៩៣/២០១៩/គ.ជ.ក.
ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៩

ស្តីពី

ការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការវិនិច្ឆ័យមូលបត្រ
របស់ក្រុមហ៊ុនឧស្សាហកម្មប្រេងឥន្ធនៈកម្ពុជា

ប្រការ១៤ ថ្មី.- ថ្លៃ និងម៉ោងជួញដូរ

ថ្លៃជួញដូរចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃចន្ទ ដល់ថ្ងៃសុក្រ លើកលែងថ្ងៃឈប់សម្រាកជាសាធារណៈ ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីការងារ។

ម៉ោងជួញដូរចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ៨:០០នាទី ព្រឹក រហូតដល់ម៉ោង ១៥:០០នាទី រសៀល ដែលបែងចែកជាបីវគ្គដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃវិធីសាស្ត្រនៃការដេញថ្លៃ ដូចខាងក្រោម៖

វគ្គ	ម៉ោងទទួលបញ្ជា	ម៉ោងអនុវត្តការជួញដូរ	វិធីសាស្ត្រ
វគ្គបើក	៨:០០ ព្រឹក - ៩:០០ ព្រឹក	៩:០០ ព្រឹក	ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ
វគ្គនិរន្តរ៍	៩:០០ ព្រឹក - ១៤:៥០ រសៀល		ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន
វគ្គបិទ	១៤:៥០ រសៀល - ១៥:០០ រសៀល	១៥:០០ រសៀល	ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ

ប្រសិនមិនមានការផ្លាស់ប្តូរនៅម៉ោង ៩:០០នាទី ព្រឹក វគ្គបើកនឹងត្រូវពន្យាររហូតដល់មានការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងថ្ងៃដដែល។

ចំពោះវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា៖ ម៉ោងជួញដូរចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ៩:០០នាទី ព្រឹក ដល់ម៉ោង ១៥:០០នាទី រសៀល។

ប្រការ១៥ ថ្មី.- ការកែតម្រូវលើកំហុសប្រតិបត្តិការជួញដូរ

ក្នុងករណីដែល ផ.ម.ក. មានកំហុសឆ្គងក្នុងដំណើរការធ្វើអន្តរការកម្មនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ ឬក្នុងករណីដែលសមាជិកណាមួយមានកំហុសឆ្គងក្នុងដំណើរការដាក់បញ្ជាផែនការណាមួយ ឬក្នុងករណីដែលមានកំហុសឆ្គងផ្សេងៗទៀត ក្រុមហ៊ុនមានសិទ្ធិកែតម្រូវឱ្យសមស្រប ដោយមិនមានលក្ខណៈបញ្ចប់នៃការជួញដូរនេះឡើយ។

កំហុសប្រតិបត្តិការត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជា៖ កំហុសរបស់ ផ.ម.ក. ឬកំហុសរបស់សមាជិក។

៨.ម.ក. ត្រូវកែតម្រូវលើកំហុសប្រតិបត្តិការតាមវិធីសាស្ត្រដូចខាងក្រោម៖

១-ក្នុងករណីជាកំហុសប្រតិបត្តិការរបស់ ៨.ម.ក.÷ ក្នុងករណីនេះ ៨.ម.ក. ត្រូវកែតម្រូវដោយយោងតាមព័ត៌មានដើមនៃបញ្ហា ហើយតម្រូវឱ្យសមាជិកដែលបានបញ្ជូនបញ្ហានោះទទួលយកការជួញដូរមូលបត្រដែលពាក់ព័ន្ធសម្រាប់គណនីផ្ទាល់របស់ខ្លួន។ ក្នុងករណីដែលមានការខាតបង់បណ្តាលមកពីការកែតម្រូវនេះ ៨.ម.ក. ត្រូវធ្វើការប៉ះប៉ូវឱ្យសមាជិកនោះវិញ។

២-ក្នុងករណីជាកំហុសប្រតិបត្តិការរបស់សមាជិក÷ កំហុសឆ្គងត្រូវកែតម្រូវ បន្ទាប់ពីសមាជិកនោះទទួលយកការជួញដូរដែលមានកំហុសជាប្រតិបត្តិការផ្ទាល់របស់ខ្លួន។ ក្នុងករណីនេះ សមាជិកដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំកែតម្រូវលើកំហុសប្រតិបត្តិការ និងភ្ជាប់មកជាមួយនូវសេចក្តីថ្លែងដែលបញ្ជាក់ពីខ្លួនហេតុឬឯកសារភស្តុតាង ធ្វើជូន ៨.ម.ក. ឱ្យបានមុនម៉ោង ១៥:៣០នាទីរសៀលនៃថ្ងៃជួញដូរនាប្រចាំ។

* * *

ឧបសម្ព័ន្ធទី៤៖

**ប្រកាសស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្ត
វិធានប្រតិបត្តិការដាច់ទាត់ និង
ទូទាត់មូលបត្រ**

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

លេខ: ០២១/១៣.....ព.ម.ក. 17.7

ប្រកាស
ស្តីពី

ការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការដាក់ទាញនិងទូទាញមូលបត្រ

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
និងជាប្រធាននៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២១៣/១៣៩៣ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការកែសម្រួលនិងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៤១៦/៣៦៨ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការកែសម្រួលនិងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០១ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៩៧ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៥៤ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០១១ ព.ម.ក.ប្រក ចុះថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការផ្តល់ការអនុញ្ញាតធ្វើជាប្រតិបត្តិការវិនិយោគមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធដាត់ទាត់និងទូទាញមូលបត្រ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០០៤ ព.ម.ក.ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីខ្លឹមសារគោលនយោបាយនៃវិធានប្រតិបត្តិការរបស់វិនិយោគមូលបត្រ ប្រព័ន្ធដាត់ទាត់និងទូទាញមូលបត្រ និងសេវារក្សាទុកមូលបត្រ

(Signature)

អាសយដ្ឋានបណ្តោះអាសន្ន អគារ ៩៩ ផ្លូវ ៥៩៨ សង្កាត់ភ្នំពេញថ្មី ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ-កម្ពុជា
Temporary Address: #99, Street 598, Sangkat Phnom Penh Thmey, Khan Sen Sok,
Phnom Penh, Cambodia

ទូរសព្ទ : ៨៥៥-២៣-៨៨៥-៦១១
Phone : 855-23-885-611
E-mail : info@secc.gov.kh

ទូរសារ : ៨៥៥-២៣-៨៨៥-៦២២
Fax : 855-23-885-622
Website : www.secc.gov.kh

- បានឃើញប្រកាសលេខ ០០៥/១១ គ.ម.ក. ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការដាច់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ
- យោងសំណើសុំវិសោធនកម្មប្រកាសលេខ ០០៥/១១ គ.ម.ក. ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការដាច់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧
- យោងតាមការអនុម័តនៃសម័យប្រជុំពេញអង្គរបស់គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជាថ្ងៃទី០៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧។

សម្រេច

ប្រការ ១.-

ដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការដាច់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដូចមានរៀបរាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ។

ប្រការ ២.-

ប្រកាសលេខ ០០៥/១១ គ.ម.ក. ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការដាច់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រការ ២ នៃប្រកាសលេខ ០០៣/១៧ គ.ម.ក./ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ប្រការ ៣.-

អត្ថនាយកនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ប្រធាននាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យទីផ្សារមូលបត្រ ប្រធាននាយកដ្ឋានកិច្ចការគតិយុត្ត ប្រធាននាយកដ្ឋាន-អង្គភាពដទៃទៀតចំណុះឱ្យគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា សមាជិក និងអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ ព្រមទាំងបុគ្គលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃប្រកាសនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

ថ្ងៃពុធ ១៩ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស. ២៥៦១

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧

លោកជំទាវ ជ័យ ជំនាញ ប្រធានគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

បណ្ឌិតសភាចារ្យ សុខ ជិន្នមុនីរ័ត្ន

កន្លែងទទួល៖

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
- ក្រសួងយុត្តិធម៌
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន**
- នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តម លោកជំទាវ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- “ដើម្បីជូនគ្រាប”
- ដូចប្រការ ៣
- “ដើម្បីអនុវត្ត”
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធប្រកាសលេខ ០១៨/១៣១.....

ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៣

ស្តីពី

វិធានប្រតិបត្តិការដាក់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ

របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

* * * * *

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

ប្រការ ១.-គោលបំណង

គោលបំណងនៃវិធានប្រតិបត្តិការដាក់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រនេះ គឺដើម្បីកំណត់នូវគោលការណ៍ ធានាដែលចាំបាច់សម្រាប់ការដាក់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ នៅក្នុងប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធដាក់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ នៃក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (សរសេរកាត់ថា ផ.ម.ក.) ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរ មូលបត្រមហាជន អនុក្រឹត្យស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន និង បទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

ប្រការ ២.-និយមន័យ

និយមន័យនៃពាក្យបច្ចេកទេសដែលប្រើប្រាស់នៅក្នុងវិធាននេះ ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងប្រការនេះ និងមាននៅក្នុងសទ្ទានុក្រមដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន ច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ និងអនុក្រឹត្យស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

- សមាជិក សំដៅដល់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណពីគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា (សរសេរកាត់ថា គ.ម.ក.) ដោយមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ទាំងស្រុងនូវប្រព័ន្ធរបស់ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធដាក់ទាត់និង ទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក.។

- អ្នកចូលរួម សំដៅដល់ភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ ភ្នាក់ងារបញ្ជីកាមូលបត្រ ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីផ្ទេរមូលបត្រ បុគ្គលបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ បុគ្គលចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រជាដើម ដែលមាន សិទ្ធិប្រើប្រាស់តែមួយផ្នែកនូវប្រព័ន្ធរបស់ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធដាក់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក.។

- ភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ សំដៅដល់ធនាគារពាណិជ្ជដែលបានការទទួលស្គាល់ ពី គ.ម.ក. ដូចមានចែងក្នុងប្រកាសស្តីពីការទទួលស្គាល់ភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ។

ប្រការ ៣.-ប្រតិបត្តិការដាច់ដាច់និងទូទាត់

ការជួញដូរមូលបត្រចុះបញ្ជី ត្រូវតែប្រតិបត្តិតាមការទូទាត់ធម្មតា។ ការទូទាត់ធម្មតា គឺជាការទូទាត់ ដែលត្រូវធ្វើឡើងពីថ្ងៃបន្ទាប់ពីថ្ងៃជួញដូរ (T+2) ។

ជំពូកទី ២

ការទូទាត់របស់ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធដាច់ដាច់និងទូទាត់មូលបត្រ និងសមាជិក ឬអ្នកចូលរួម

ប្រការ ៤.-កាតព្វកិច្ចទូទាត់របស់សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម

សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមនៃប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធដាច់ដាច់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវធ្វើការទូទាត់ លើប្រតិបត្តិការដែលបានជួញដូរឱ្យបាននៅកាលបរិច្ឆេទទូទាត់។

សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមនៃប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធដាច់ដាច់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. មិនអាចប្រគល់ ភារកិច្ចទូទាត់ប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួនទៅឱ្យសមាជិក ឬអ្នកចូលរួមដទៃទៀតឡើយ។

ប្រការ ៥.-កាលបរិច្ឆេទដាច់ដាច់និងទូទាត់របស់សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម

លើកលែងតែមានការកំណត់ផ្សេងពីនេះដោយ ផ.ម.ក. ការទូទាត់ត្រូវធ្វើឡើងពីថ្ងៃនៃថ្ងៃជួញដូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលមូលបត្រនោះត្រូវបានជួញដូរ (T+2) ។ ថ្ងៃបិទទីផ្សារមិនត្រូវបានរាប់បញ្ចូលក្នុងចំនួនថ្ងៃ អាជីវកម្មទេ។

ប្រការ ៦.-ការជ្រើសរើសភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ

សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមត្រូវជ្រើសរើសភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ ដែលទទួល បានការទទួលស្គាល់ពី ផ.ម.ក. សម្រាប់បំពេញកាតព្វកិច្ចទូទាត់សាច់ប្រាក់។

ប្រការ ៧.-ការបើកគណនីទូទាត់សម្រាប់ការទូទាត់សាច់ប្រាក់

សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមនៃប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធដាច់ដាច់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវបើក គណនីសាច់ប្រាក់ក្នុងនាមខ្លួនផ្ទាល់ នៅភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ ដូចមានចែងក្នុង ប្រការ ៦ នៃវិធាននេះ ដើម្បីបំពេញកាតព្វកិច្ចទូទាត់សាច់ប្រាក់។

បន្ទាប់ពីបានបើកគណនីសាច់ប្រាក់ ឬមានការផ្លាស់ប្តូរគណនីសាច់ប្រាក់ សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមត្រូវ រាយការណ៍អំពីឈ្មោះនៃភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្ររបស់ខ្លួន និងលេខគណនី ជូនដល់ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធដាច់ដាច់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. យ៉ាងហោចណាស់ ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃ នៃថ្ងៃធ្វើការ មុនថ្ងៃចាប់ផ្តើមការជួញដូរ។

ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវបើកគណនីទូទាត់សាច់ប្រាក់នៅ ភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ ដើម្បីបំពេញកាតព្វកិច្ចទូទាត់សាច់ប្រាក់។

ការទូទាត់សាច់ប្រាក់ត្រូវបានធ្វើឡើង តាមរយៈការផ្ទេរសាច់ប្រាក់ពីគណនីសាច់ប្រាក់របស់សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ទៅគណនីទូទាត់សាច់ប្រាក់របស់ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក.។ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវផ្ទេរសាច់ប្រាក់ដែលទទួលបាននេះ ទៅសមាជិក ឬអ្នកចូលរួមដែលត្រូវទទួលបានការទូទាត់សាច់ប្រាក់។

ប្រការ ៨.- ការបើកគណនីមូលបត្រសម្រាប់ការទូទាត់មូលបត្រ

សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមត្រូវបើកគណនីមូលបត្រ ស្របតាមវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ នៃ ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ ដើម្បីបំពេញកាតព្វកិច្ចទូទាត់មូលបត្រ។

ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវបើកគណនីទូទាត់មូលបត្រនៅ ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ ដើម្បីបំពេញកាតព្វកិច្ចទូទាត់មូលបត្រ។

ការទូទាត់មូលបត្រត្រូវធ្វើឡើង តាមរយៈការផ្ទេរក្នុងបញ្ជី (Book-Entry Transfer) ពីគណនីមូលបត្រ របស់សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ទៅគណនីទូទាត់មូលបត្ររបស់ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ នៃ ផ.ម.ក.។ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវផ្ទេរមូលបត្រដែលទទួលបាននេះ ទៅសមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ដែលត្រូវទទួលបានការទូទាត់មូលបត្រ។

ប្រការ ៩.- ការតម្កល់ធានាការជួញដូរ

មុនអនុវត្តបញ្ជាសម្រាប់គណនីអតិថិជន ឬសម្រាប់គណនីផ្ទាល់ខ្លួន សមាជិកត្រូវពិនិត្យការតម្កល់ ធានាការជួញដូរមូលបត្រឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ដូចតទៅ៖

១- សម្រាប់បញ្ជាទិញមូលបត្រ ត្រូវមានការតម្កល់ធានាការជួញដូរយ៉ាងតិច ១០០% (មួយរយ ភាគរយ) ជាសាច់ប្រាក់។ ចំពោះបញ្ជាទិញមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ សាច់ប្រាក់តម្កល់ធានាការជួញដូរនេះ អាចគិត បញ្ចូលផងដែរនូវសាច់ប្រាក់ត្រូវទទួលបានពីបញ្ចូលកំណែដែលបានផ្គូផ្គងដោយជោគជ័យ។

២- សម្រាប់បញ្ចូលកំណែមូលបត្រ ត្រូវមានការតម្កល់ធានាការជួញដូរយ៉ាងតិច ១០០% (មួយរយ ភាគរយ) ជាមូលបត្រដែលត្រូវដាក់លក់នោះ។ ចំពោះបញ្ចូលកំណែមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ មូលបត្រតម្កល់ធានាការ ជួញដូរអាចគិតបញ្ចូលផងដែរនូវមូលបត្រដូចគ្នាត្រូវទទួលបានពីបញ្ជាទិញដែលបានផ្គូផ្គងដោយជោគជ័យ។

សមាជិកត្រូវធានាឱ្យបានថា ការតម្កល់ធានាការជួញដូរត្រូវបានរក្សាទុក ឬបង្កកសម្រាប់ការទូទាត់ ឬហួតដល់បញ្ហានោះអស់សុពលភាព។

ប្រការ ១០.- វិធីវិធីនៃប្រតិបត្តិការដាច់ទាត់និងទូទាត់

ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធដាច់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវគណនាចំនួនមូលបត្រ និងសាច់ប្រាក់ ដែលត្រូវទូទាត់ក្នុងក្រោយដោយសមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ដោយធ្វើការបន្សុទ្ធ ឬកាត់កង (Netting) ចំនួន មូលបត្រ និងសាច់ប្រាក់ដែលត្រូវទូទាត់ក្នុងថ្ងៃដូចគ្នា របស់សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម នីមួយៗ។

ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធដាច់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវជូនដំណឹងអំពីព័ត៌មានដូចខាងក្រោម ដល់សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម នៅកាលបរិច្ឆេទដាច់ទាត់ និងកាលបរិច្ឆេទទូទាត់៖

១- កាលបរិច្ឆេទដាច់ទាត់ និងកាលបរិច្ឆេទទូទាត់។

២- បរិមាណនៃមូលបត្រនីមួយៗ ដែលត្រូវទូទាត់ដោយសមាជិកផ្ទាល់ ឬអ្នកចូលរួម ឬក្នុងនាម អតិថិជន។

៣- ទឹកប្រាក់ដែលត្រូវទូទាត់ដោយសមាជិក ឬអ្នកចូលរួមផ្ទាល់ ឬក្នុងនាមអតិថិជន។

បរិមាណមូលបត្រ និងចំនួនសាច់ប្រាក់ដែលនឹងត្រូវទូទាត់ ត្រូវគណនាស្របតាមវិធីសាស្ត្រនីមួយៗ ដូចខាងក្រោម៖

១- ចំពោះមូលបត្រ៖ ត្រូវបានគណនាដោយធ្វើការដាច់ទាត់បរិមាណលក់សរុប និងបរិមាណ ទិញសរុបនៃមូលបត្រនីមួយៗ សម្រាប់សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ដែលពាក់ព័ន្ធ។

២- ចំពោះសាច់ប្រាក់៖ ត្រូវបានគណនាដោយធ្វើការដាច់ទាត់តម្លៃទិញសរុប និងតម្លៃលក់ សរុប សម្រាប់សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម នីមួយៗដែលពាក់ព័ន្ធ។

សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ត្រូវផ្ទេរមូលបត្រ និងសាច់ប្រាក់ដែលត្រូវទូទាត់ ទៅគណនីរបស់ប្រតិបត្តិការ ប្រព័ន្ធដាច់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. នៅមុនម៉ោង ៨:៣០ ព្រឹក នៅកាលបរិច្ឆេទទូទាត់ (Settlement Date) ហើយប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធដាច់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវធ្វើការទូទាត់ មូលបត្រនិងសាច់ប្រាក់បន្តទៅឱ្យសមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ដែលត្រូវទទួលការទូទាត់ បន្ទាប់ពីម៉ោង ៨:៣០ ព្រឹក នៅថ្ងៃដែលនៅកាលបរិច្ឆេទទូទាត់។

ប្រការ ១១.- ការប្រគល់ឯកសារទូទាត់

ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធដាច់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវផ្តល់នូវឯកសារបង្គាប់ទូទាត់ ដែលរួម មានព័ត៌មានលម្អិតលើមូលបត្រ និងសាច់ប្រាក់ដែលត្រូវទូទាត់ជូនដល់សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ក្រោយការ បិទទីផ្សារ តាមរយៈប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ។

សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ត្រូវពិនិត្យអំពីមូលបត្រ និងសាច់ប្រាក់ដែលត្រូវទូទាត់ នៅលើឯកសារបង្គាប់ ទូទាត់ និងត្រូវធ្វើការទូទាត់ទៅតាមពេលវេលាកំណត់។

សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ត្រូវប្រគល់ឯកសារទូទាត់ ដែលមានព័ត៌មានលម្អិត និងពេលវេលានៃការ ទូទាត់ជាដើម ជូនដល់ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ក្រោយពីការទូទាត់។

ប្រការ ១២.- វិធានការវិន័យចំពោះការបង្ខំនៃការទូទាត់

ក្នុងករណីដែលសមាជិក ឬអ្នកចូលរួមណាមួយបានលទ្ធភាពធ្វើការទូទាត់ការជួញដូររបស់ខ្លួន ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. អាចលុបចោលនូវការជួញដូរដែលបានប្រតិបត្តិ ហើយទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកនៅក្នុងប្រតិបត្តិការទីផ្សារនៃ ផ.ម.ក. ឬ/និងព្យួរការជួញដូររបស់សមាជិក ឬ អ្នកចូលរួមនោះក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ។

ក្នុងករណីដែលមានកង្វះខាតសាច់ប្រាក់ក្នុងការទូទាត់ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ នៃ ផ.ម.ក. អាចប្រើប្រាស់មធ្យោបាយផ្សេងៗ ដើម្បីធានាការទូទាត់ លើកលែងតែមានការកំណត់ផ្សេងទៀត។

ក្នុងករណីដែលមានកង្វះខាតមូលបត្រសម្រាប់ទូទាត់ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ នៃ ផ.ម.ក. ត្រូវធ្វើការទូទាត់ ដោយសុំខ្ចីនូវមូលបត្រប្រភេទដូចគ្នាពីសមាជិក ឬអ្នកចូលរួមផ្សេងទៀត។ ប្រសិនបើការសុំខ្ចី និងការឱ្យខ្ចីមិនអាចធ្វើទៅបាន ការទូទាត់នឹងត្រូវលុបចោល។

ប្រសិនបើ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. មិនអាចរកមធ្យោបាយដើម្បី ធ្វើការទូទាត់ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ និងទី ៣ ខាងលើ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ នៃ ផ.ម.ក. អាចចាត់វិធានការ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃប្រការនេះ។

ប្រការ ១៣.- អ្នកតំណាងទូទាត់

សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមនីមួយៗ ត្រូវតែងតាំង និងចុះឈ្មោះអ្នកតំណាងទូទាត់យ៉ាងហោចណាស់ ១ (មួយ) រូប ដែលត្រូវទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលពីប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. និងដែលមានសិទ្ធិប្រតិបត្តិការទូទាត់ឱ្យសមាជិក ឬអ្នកចូលរួមនោះ ជាមួយប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក.។

អ្នកតំណាងទូទាត់របស់សមាជិកនោះ អាចជាអ្នកតំណាងទីផ្សារដែលត្រូវបានតែងតាំងដោយសមាជិក ស្របតាមវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ ផ.ម.ក.។

ជំពូកទី ៣

ថ្លៃសេវាដាត់ទាត់និងទូទាត់

ប្រការ ១៤.- ថ្លៃសេវាដាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ

សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមត្រូវបង់ថ្លៃសេវាដាត់ទាត់និងទូទាត់ ជូនប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់ មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. តាមអត្រា និងពេលវេលាដូចខាងក្រោម៖

១-ថ្លៃសេវាសម្រាប់សេវាផ្គត់ផ្គង់និងទូទាត់មូលបត្រ ត្រូវយកលើតម្លៃផ្ទៃក្នុងដែលត្រូវបាន
ទូទាត់ (ប្រាក់សេវាត្រូវកាត់កៀសមកត្រឹមមួយខ្ទង់) តាមអត្រា ២,៥/១០.០០០ (ពីរកៀសប្រាំភាគមួយម៉ឺន)
ឬ ០,០២៥% (សូន្យកៀសសូន្យម្ភៃប្រាំភាគរយ) ចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ និង ១,២៥/១០.០០០ (មួយកៀស
ម្ភៃប្រាំភាគមួយម៉ឺន) ឬ ០,០១២៥% (សូន្យកៀសសូន្យមួយរយម្ភៃប្រាំភាគរយ) ចំពោះមូលបត្របំណុល។
២-អ្នកបង់ថ្លៃសេវា គឺសមាជិក ឬអ្នកចូលរួមនៃប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់និងទូទាត់មូលបត្រ
នៃ ផ.ម.ក.។

៣-ពេលវេលានៃការបង់ថ្លៃសេវា គឺនៅម៉ោង ៨:៣០ ព្រឹក នៃកាលបរិច្ឆេទទូទាត់។

* * *

ឧបសម្ព័ន្ធទី៥៖

ប្រកាសស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្ត

វិធានប្រតិបត្តិការអន្តរាគមន៍

មូលបត្រ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

លេខ: ០១៩/១៧.....ព.ម.ក. ២០១៥

ប្រកាស

ស្តីពី

ការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការអនុកម្មលម្អិត

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
និងជាប្រធាននៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២១៣/១៣៩៣ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការកែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៤១៦/៣៦៨ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការកែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាស ឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០១ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៩៧ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

អាសយដ្ឋានបណ្តោះអាសន្ន អគារ ៩៩ ផ្លូវ ៩៩៨ សង្កាត់ភ្នំពេញថ្មី ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ-កម្ពុជា
Temporary Address: #99, Street 598, Sangkat Phnom Penh Thmey, Khan Sen Sok,
Phnom Penh, Cambodia

ទូរសព្ទ : ៨៥៥-២៣-៨៨៥-៦១១ ទូរសារ : ៨៥៥-២៣-៨៨៥-៦២២
Phone : 855-23-885-611 Fax : 855-23-885-622
E-mail : info@secc.gov.kh Website : www.secc.gov.kh

- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៥៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោត និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០១១ គ.ម.ក.ប្រក ចុះថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការផ្តល់ការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើជាប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០០៤ គ.ម.ក.ប្រក ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីខ្លឹមសារគោលនៃវិធានប្រតិបត្តិការរបស់ទីផ្សារមូលបត្រ ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងសេវារក្សាទុកមូលបត្រ
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០០២/១១ គ.ម.ក.ប្រក ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ
- យោងតាមសំណើសុំវិសោធនកម្មប្រកាសលេខ ០០២/១១ គ.ម.ក.ប្រក ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧
- យោងតាមការអនុម័តនៃសម័យប្រជុំពេញអង្គរបស់គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជាថ្ងៃទី០៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧

សម្រេច

ប្រការ ១.-

ដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដូចមានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ។

ប្រការ ២.-

ប្រកាសលេខ ០០២/១១ គ.ម.ក./ប្រក ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ និងប្រការ៣ នៃប្រកាសលេខ ០០៣/១៧ គ.ម.ក. ចុះថ្ងៃទី០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ប្រការ ៣.-

អគ្គនាយកនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ប្រធាននាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យទីផ្សារមូលបត្រ ប្រធាននាយកដ្ឋានកិច្ចការគតិយុត្ត នាយកដ្ឋាន-អង្គភាពដទៃទៀតចំណុះឱ្យគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្រុមហ៊ុនផ្សារ

មូលបត្រកម្ពុជា សមាជិក និងអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ព្រមទាំងបុគ្គលពាក់ព័ន្ធត្រូវអនុវត្តតាមខ្លឹមសារ
នៃប្រកាសនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

ថ្ងៃអង្គារ ៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០២១
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៦ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០២១

លោកជំទាវ ជ័យ ធីតា អគ្គនាយក
នៃ អគ្គនាយកដ្ឋានប្រកាសព្រឹត្តិការណ៍

បណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ជ័យ ធីតា

កន្លែងទទួល ៖

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
- ក្រសួងយុត្តិធម៌
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
- នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តម លោកជំទាវ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- គ្រប់ក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ "ដើម្បីជូនជ្រាប"
- ដូចប្រការ ៣
- "ដើម្បីអនុវត្ត"
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធប្រកាសលេខ...០១៩...១៣១.....
ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧..
ស្តីពី

វិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ
របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
* * * * *

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

ប្រការ ១.- គោលបំណង

គោលបំណងនៃវិធាននេះ គឺដើម្បីកំណត់អំពីលក្ខខណ្ឌចាំបាច់នានា សម្រាប់ការរក្សាទុក និងការផ្ទេរ
មូលបត្រ នៅក្នុងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (សរសេរកាត់ថា ផ.ម.ក.)
ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងអនុក្រឹត្យស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពី
ការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

ប្រការ ២.- និយមន័យ

និយមន័យនៃពាក្យបច្ចេកទេសដែលប្រើប្រាស់នៅក្នុងវិធាននេះ ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងប្រការនេះ
និងមាននៅក្នុងសទ្ទានុក្រមដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
ច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ អនុក្រឹត្យស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

- **សមាជិក** សំដៅដល់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណពីគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
(សរសេរកាត់ថា គ.ម.ក.) ដោយមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ទាំងស្រុងនូវប្រព័ន្ធរបស់ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ
ផ.ម.ក.។

- **អ្នកចូលរួម** សំដៅដល់ភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ ភ្នាក់ងារបញ្ជីកាមូលបត្រ
ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីផ្ទេរមូលបត្រ បុគ្គលបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ បុគ្គលចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រជាដើម ដែលមាន
សិទ្ធិប្រើប្រាស់តែមួយផ្នែកនូវប្រព័ន្ធរបស់ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក.។

ប្រការ ៣.- ម៉ោងលើកកម្ពស់

អាជីវកម្មស្របតាមវិធាននេះ គឺចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ៨:០០ ព្រឹក ដល់ម៉ោង ៥:០០ ល្ងាច រៀងរាល់ថ្ងៃធ្វើការ។

ប្រការ ៤.- ការដាក់ធ្វើ ឬការដកចេញពីការដាក់ធ្វើមូលបត្រ

មូលបត្រដែលអាចដាក់ធ្វើនៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. មានដូចខាងក្រោម លើកលែងតែមានការកំណត់បន្ថែមផ្សេងពីនេះដោយ អគ្គនាយកនៃ ផ.ម.ក. ៖

- ១-មូលបត្រដែលចុះបញ្ជីលក់នៅប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក.។
- ២-មូលបត្រដែលបោះផ្សាយបន្ថែមដោយបុគ្គលចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ។
- ៣-មូលបត្រដែលកំពុងស្ថិតក្នុងនីតិវិធីនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រលើកដំបូងជាសាធារណៈ។
- ៤-មូលបត្រដែលមានស្រាប់របស់បុគ្គល ដែលកំពុងស្ថិតក្នុងនីតិវិធីនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈ។
- ៥- មូលបត្ររដ្ឋ។

៦-មូលបត្រដែលជាកម្មវត្ថុនៃសំណើលក់ជាឯកជន។

លើកលែងតែមានការកំណត់ផ្សេងពីនេះដោយអគ្គនាយកនៃ ផ.ម.ក. ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក.អាចដកមូលបត្រចេញពីការដាក់ធ្វើ ករណីដែលមូលបត្រនោះត្រូវបានដកចេញពីបញ្ជីលក់មូលបត្រនៅប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. និងត្រូវដកមូលបត្រចេញពីការដាក់ធ្វើ ចំពោះមូលបត្របំណុលដែលប្រាក់ដើមត្រូវបានទូទាត់រួចរាល់។

ក្នុងករណីមានការដកចេញពីការដាក់ធ្វើមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវជូនដំណឹងជាមុនដល់សមាជិក និងអ្នកចូលរួមដែលដាក់ធ្វើមូលបត្រស្តីពីការដកចេញនេះ។

ប្រការ ៥.- ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើ

ដើម្បីដាក់ធ្វើមូលបត្រនៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. សមាជិក និងអ្នកចូលរួម ដែលដាក់ធ្វើត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដោយផ្ទាល់ ឬតាមរយៈភ្នាក់ងារបញ្ជីកាមូលបត្រដូចខាងក្រោម៖

- ១-ឈ្មោះមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើ។
- ២-ប្រភេទមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើ។
- ៣-ថ្លៃមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើ។
- ៤-ចំនួនមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើ។
- ៥-ចំនួនមូលបត្រដែលបានបោះផ្សាយ។

- ៦-អក្សរកូដមូលបត្រដែលដាក់ផ្ញើ។
- ៧-លេខកូដមូលបត្រដែលដាក់ផ្ញើ។
- ៨-កាលបរិច្ឆេទបោះផ្សាយមូលបត្រដែលដាក់ផ្ញើ។
- ៩-កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជីមូលបត្រដែលដាក់ផ្ញើ។
- ១០-ចំពោះមូលបត្របំណុលត្រូវមានកាលបរិច្ឆេទផុតពីកាលបរិច្ឆេទ (Maturity Date) អត្រាប្តូរប្តូង (Coupon Rate) កាលបរិច្ឆេទត្រូវបង់ការប្រាក់ និងលក្ខខណ្ឌពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។
- ១១-ព័ត៌មានផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មសិទ្ធិភាពលើមូលបត្រដែលបានដាក់ផ្ញើ។

ជំពូកទី ២
គណនីមូលបត្រ

ប្រការ ៦.- ការបើកគណនីមូលបត្រ

បុគ្គលដែលអាចបើកគណនីមូលបត្រនៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. លើកលែងតែ មានការកំណត់បន្ថែមផ្សេងពីនេះដោយអគ្គនាយកនៃ ផ.ម.ក. រួមមានដូចខាងក្រោម៖

- ១-ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ។
- ២-បុគ្គលបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ។
- ៣-បុគ្គលចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ។
- ៤-ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្របរទេស។
- ៥-ភ្នាក់ងាររក្សាសុវត្ថិភាពក្នុងវិស័យមូលបត្រ។
- ៦-វិនិយោគិនស្ថាប័ន។

បុគ្គលដែលមានបំណងបើកគណនីមូលបត្រ ត្រូវបំពេញបែបបទនៅ ផ.ម.ក.។

ប្រការ ៧.- សេចក្តីកាត់គណនីមូលបត្ររបស់សមាជិក និងអ្នកចូលរួម

ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវរក្សាសៀវភៅគណនីមូលបត្ររបស់សមាជិក និងអ្នកចូលរួមនីមួយៗ ដែលត្រូវមានព័ត៌មាន ព្រមទាំងសេចក្តីលម្អិតនៃប្រតិបត្តិការលើមូលបត្រ ដែលធ្វើដោយសមាជិក និងអ្នកចូលរួម។ លើកលែងតែមានការកំណត់បន្ថែមផ្សេងពីនេះដោយអគ្គនាយកនៃ ផ.ម.ក. ព័ត៌មានលម្អិតរួមមាន៖

- ១-ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់បុគ្គលស្នើបើកគណនីមូលបត្រ។

41

២- ឈ្មោះ ប្រភេទ បរិមាណ អក្សរកូដ និងលេខកូដនៃមូលបត្រដែលដាក់ឡើង។

៣- ហេតុផលនៃឥណទាន ឬឥណទាននៃមូលបត្រដែលដាក់ឡើង។

៤- ករណីដែលមូលបត្រដាក់ឡើងជាកម្មវត្ថុនៃការបញ្ចាំ ត្រូវបញ្ជាក់ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋាននៃភ្នាក់ងារទទួលបញ្ចាំមូលបត្រ។

៥- ក្នុងករណីមូលបត្រដែលបានដាក់ឡើង ជាកម្មវត្ថុនៃការដាក់កំហិតលក់ត្រូវមានព័ត៌មានអំពីការដាក់កំហិតនោះ។

ការដាក់ឡើងមូលបត្រដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់សមាជិក ត្រូវកត់ត្រាដាច់ដោយឡែកពីការដាក់ឡើងមូលបត្រដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់អតិថិជន។

សៀវភៅគណនីមូលបត្ររបស់សមាជិកនិងអ្នកចូលរួមត្រូវរក្សាទុកសម្រាប់រយៈពេល១០(ដប់) ឆ្នាំ។

ក្នុងករណីដែលសមាជិក ឬអ្នកចូលរួមមានបំណងកែប្រែឈ្មោះ អាសយដ្ឋាន លេខចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ឬការបោះពុម្ពត្រាសម្គាល់ សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ត្រូវជូនដំណឹងដល់ប្រតិបត្តិកររក្សាទុកមូលបត្រនៃ ធន.ក. នូវការកែប្រែទាំងនោះ ដោយបំពេញបែបបទស្នើសុំឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។

ប្រការ ៨.- សៀវភៅគណនីមូលបត្ររបស់អតិថិជន

សៀវភៅគណនីមូលបត្ររបស់អតិថិជនត្រូវមានព័ត៌មានលម្អិតដូចខាងក្រោម៖

១- ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អតិថិជន។

២- ឈ្មោះ ប្រភេទ បរិមាណ អក្សរកូដ និងលេខកូដនៃមូលបត្រដែលដាក់ឡើង។

៣- ព័ត៌មាននៃប្រតិបត្តិការលើមូលបត្រដាក់ឡើង។

៤- ព័ត៌មានអំពីអតិថិជននីមួយៗ ។

សៀវភៅគណនីមូលបត្ររបស់អតិថិជនត្រូវរក្សាទុកសម្រាប់រយៈពេល ១០ (ដប់) ឆ្នាំ។

ប្រការ ៩.- កាលបរិច្ឆេទសុពលភាពនៃការដាក់ឡើង

ការដាក់ឡើង ការដក ឬការបង្វិលទៅវិញ និងការផ្ទេរមូលបត្ររវាងគណនី ដែលធ្វើឡើងស្របតាមវិធាននេះ ត្រូវមានសុពលភាពចាប់ពីពេលដែលព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធ ត្រូវបានកត់ត្រាទុកនៅក្នុងសៀវភៅគណនីមូលបត្ររបស់សមាជិក និងអ្នកចូលរួម។

ប្រការ ១០.- ការបិទគណនីមូលបត្រ

លើកលែងតែមានការកំណត់ផ្សេងពីនេះដោយ ធន.ក. ប្រតិបត្តិកររក្សាទុកមូលបត្រនៃ ធន.ក. អាចបិទគណនីមូលបត្ររបស់សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមក្នុងករណីណាមួយដូចខាងក្រោម៖

១-សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមស្នើសុំបិទគណនីមូលបត្រ។

២-សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមមិនបានប្រើប្រាស់គណនីរបស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេល ២ (ពីរ) ឆ្នាំ។

មុននឹងបិទគណនីមូលបត្ររបស់សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវផ្តល់ជូននូវសមតុល្យនៃការដាក់ធ្វើនៅក្នុងគណនីមូលបត្រដែលត្រូវបិទទៅសមាជិក ឬអ្នកចូលរួមដែលពាក់ព័ន្ធ។

ជំពូកទី ៣

បទប្បញ្ញត្តិបន្ថែម

ប្រការ ១១.- អ្នកតំណាងរក្សាទុកមូលបត្រ

សមាជិក និងអ្នកចូលរួមនីមួយៗ ត្រូវតែងតាំង និងចុះឈ្មោះអ្នកតំណាងរក្សាទុកមូលបត្ររបស់ខ្លួនយ៉ាងហោចណាស់ចំនួន ១ (មួយ) រូប ដែលត្រូវទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលពី ផ.ម.ក. និងដែលត្រូវមានសិទ្ធិប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រឱ្យសមាជិក និងអ្នកចូលរួមនោះ។

អ្នកតំណាងរក្សាទុកមូលបត្ររបស់សមាជិក និងអ្នកចូលរួមនេះ អាចជាអ្នកតំណាងទូទាត់ដែលត្រូវបានតែងតាំងដោយសមាជិក និងអ្នកចូលរួម ស្របតាមវិធានប្រតិបត្តិការផ្ទាល់ខ្លួន និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក.។

ប្រការ ១២.- ការជូនដំណឹងអំពីសមតុល្យ

ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវជូនដំណឹងដល់សមាជិក និងអ្នកចូលរួម អំពីសមតុល្យនៃគណនីមូលបត្រ ដែលបានដាក់ធ្វើនៅរៀងរាល់ចុងខែនីមួយៗ។ ការជូនដំណឹងអំពីសមតុល្យគណនីនេះ អាចត្រូវបានជំនួស ដោយការដាក់ជូននូវសេចក្តីចម្លងនៃសៀវភៅគណនីមូលបត្ររបស់សមាជិក ឬរបស់អ្នកចូលរួម។

ប្រការ ១៣.- ថ្លៃសេវាប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ

សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមត្រូវបង់ប្រាក់ថ្លៃសេវាជូន ផ.ម.ក. ដូចខាងក្រោម ÷

១-ថ្លៃសេវារក្សាទុកមូលបត្រ÷ ជាថ្លៃសម្រាប់ការដាក់ធ្វើមូលបត្រ ដែលស្ថិតក្នុងនីតិវិធីនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈនិងមូលបត្រដែលជាកម្មវត្ថុនៃសំណើលក់ជាឯកជន។ ថ្លៃសេវារក្សាទុកមូលបត្រប្រចាំខែត្រូវបង់នៅថ្ងៃទី ១០ នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលថ្លៃសេវានោះបានកើតឡើងតាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ÷

ក-អត្រា២០ (ខ្មែរ) រៀល លើមូលដ្ឋាននៃទឹកប្រាក់ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀល។
ក្នុងករណីនេះថ្លៃសេវាត្រូវកំណត់យកលើមូលដ្ឋានសមតុល្យប្រចាំថ្ងៃ ដែលបង្ហាញជូននៅ
ក្នុងសៀវភៅគណនីមូលបត្រ។ ថ្លៃនេះមិនត្រូវលើសពី ១២០.០០០ (មួយរយម៉ែតាស់) រៀល
ក្នុងមួយថ្ងៃឡើយ។

ខ-អ្នកត្រូវបង់ប្រាក់ជាសមាជិក ឬអ្នកចូលរួមដែលស្នើសុំដាក់ធ្វើ។

២-ថ្លៃសេវាផ្ទេរមូលបត្ររវាងគណនី (Book Entry Fee) ÷

ក-ថ្លៃសេវាការផ្ទេរមូលបត្ររវាងគណនី÷ត្រូវគណនាលើមូលដ្ឋានទឹកប្រាក់នៃការជួញដូរ
ដែលបានទូទាត់តាមអត្រា ៥/១០.០០០ (ប្រាំភាគមួយម៉ឺន) ឬ០,០៥% (សូន្យក្បៀស
សូន្យប្រាំភាគរយ) ចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ និង ១,២៥/១០.០០០ (មួយក្បៀសម៉ែប្រាំ
ភាគមួយម៉ឺន) ឬ០,០១២៥% (សូន្យក្បៀសសូន្យមួយរយម៉ែប្រាំភាគរយ) ចំពោះមូលបត្រ
បំណុល ហើយទឹកប្រាក់ថ្លៃសេវាត្រូវកាត់យកមួយខ្ទង់ក្រោយក្បៀស។

ខ-អ្នកត្រូវបង់ថ្លៃសេវាជាសមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការផ្ទេរមូលបត្រ
ដែលដាក់ធ្វើ។

គ-ពេលវេលាបង់ថ្លៃសេវានៅម៉ោង ៨:៣០ ព្រឹក នៅកាលបរិច្ឆេទទូទាត់។

៣-ថ្លៃសេវាផ្សេងៗ÷

ក-ថ្លៃសេវានៃការផ្ទេរមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើ តែមិនត្រូវបានជួញដូរពី ១០០.០០០ (មួយ
រយពាន់) រៀលក្នុងមួយប្រតិបត្តិការ។ សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមដែលដាក់ធ្វើមូលបត្រត្រូវ
បង់ថ្លៃសេវានេះជូនប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. នៅពេលស្នើសុំផ្ទេរមូលបត្រ ។

ខ-ថ្លៃសេវានៃការដកមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើពី ២០០.០០០ (ពីររយពាន់) រៀលក្នុងមួយ
ប្រតិបត្តិការ។ សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមដែលដាក់ធ្វើមូលបត្រត្រូវបង់សេវាថ្លៃនេះជូនប្រតិបត្តិការ
រក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. នៅពេលស្នើសុំដកមូលបត្រ ។

* * * * *

ឧបសម្ព័ន្ធទី៦៖

**ប្រកាសស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តការ
កែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការអន្តរាគមន៍
មូលបត្រ**

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

លេខ: ០០២/២០ គ.ម.ក. ១២.១៥

ប្រកាស

ស្តីពី

ការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការអនុវត្តមូលបត្រ
របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
និងជាប្រធាននៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០១ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៩៧ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៥៤ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០១១ គ.ម.ក.ប្រក ចុះថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការផ្តល់ការអនុញ្ញាតធ្វើជាប្រតិបត្តិការវិនិយោគមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០០៤ គ.ម.ក.ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីខ្លឹមសារគោលនៃវិធានប្រតិបត្តិការរបស់វិនិយោគមូលបត្រ ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងសេវារក្សាទុកមូលបត្រ

អាសយដ្ឋានបណ្តោះអាសន្ន អគារ ៩៩ ផ្លូវ ៥៩៨ សង្កាត់ភ្នំពេញថ្មី ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ-កម្ពុជា
Temporary Address: #99, Street 598, Sangkat Phnom Penh Thmey, Khan Sen Sok,
Phnom Penh, Cambodia

ទូរសព្ទ : ៨៥៥-២៣-៨៨៥-៦១១ ទូរសារ : ៨៥៥-២៣-៨៨៥-៦២២
Phone : 855-23-885-611 Fax : 855-23-885-622
E-mail : info@secc.gov.kh Website : www.secc.gov.kh

- បានឃើញប្រកាសលេខ ០១៩/១៧ គ.ម.ក./ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ
- យោងតាមសំណើសុំអនុម័តលើការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី១០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩
- យោងតាមការអនុម័តនៃសម័យប្រជុំពេញអង្គរបស់គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា នាថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩

សង្ខេប

ប្រការ១.-

ដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវប្រការ១៣ ថ្មី នៃវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដូចមានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ ជំនួសប្រការ១៣ នៃវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសលេខ ០១៩/១៧ គ.ម.ក./ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ។

ប្រការ២.-

អត្ថនាយកនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ប្រធាននាយកដ្ឋានគ្រួសារពិការភាពនៃផ្សារមូលបត្រ ប្រធាននាយកដ្ឋានកិច្ចការគតិយុត្ត ប្រធាននាយកដ្ឋាន-អង្គភាពដទៃទៀតចំណុះឱ្យគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា សមាជិក និងអ្នកចូលរួមក្នុងផ្សារមូលបត្រ ព្រមទាំងបុគ្គលពាក់ព័ន្ធត្រូវអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃប្រកាសនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

ថ្ងៃ ៥ ខែ ១២ ឆ្នាំ ២០១៩ ឯកស័ក ព.ស. ២៥៦៣

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១០ ខែ ១២ ឆ្នាំ ២០១៩

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

និងជាប្រធានគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

អគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ឈ័ន្ទមុនីរ័ត្ន

កន្លែងទទួល៖

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
- ក្រសួងយុត្តិធម៌
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន**
- នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេច លោកជំទាវ ឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- "ដើម្បីជូនដ្ឋាន"
- ដូចប្រការ ២
- "ដើម្បីអនុវត្ត"
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធប្រកាសលេខ ០០២/២០២០-២១
ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០
ការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការអក្ខរកម្មមូលបត្រ
របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

ប្រការ១៣.៥.- ផ្លែសោប្រតិបត្តិការអក្ខរកម្មមូលបត្រ

សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមត្រូវបង់ប្រាក់ថ្លៃសេវាជូន ផ.ម.ក. ដូចខាងក្រោម ៖

១-ថ្លៃសេវារក្សាទុកមូលបត្រ៖ ជាថ្លៃសម្រាប់ការដាក់ដើម្បីមូលបត្រដែលស្ថិតក្នុងនីតិវិធីនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈ និងមូលបត្រដែលជាកម្មវត្ថុនៃសំណើលក់ជាឯកជន។ ថ្លៃសេវារក្សាទុកមូលបត្រប្រចាំខែ ត្រូវបង់នៅថ្ងៃទី១០ នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលថ្លៃសេវានោះបានកើតឡើងតាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖

ក-អត្រា២០ (ម្ភៃ) រៀលលើមូលដ្ឋាននៃទឹកប្រាក់ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀល។ ក្នុងករណីនេះ ថ្លៃសេវាត្រូវកំណត់យកលើមូលដ្ឋានសមតុល្យប្រចាំថ្ងៃ ដែលបង្ហាញជូននៅក្នុងសៀវភៅគណនីមូលបត្រ។ ថ្លៃនេះមិនត្រូវលើសពី ១២០.០០០ (មួយរយម្ភៃពាន់) រៀលក្នុងមួយថ្ងៃឡើយ។

ខ-អ្នកត្រូវបង់ប្រាក់ជាសមាជិក ឬអ្នកចូលរួមដែលស្នើសុំដាក់ដើម។

២-ថ្លៃសេវាផ្ទេរមូលបត្ររវាងគណនី (Book Entry Fee) :

ក-ថ្លៃសេវាការផ្ទេរមូលបត្ររវាងគណនី ត្រូវគណនាលើមូលដ្ឋានទឹកប្រាក់នៃការផ្ទេរដែលបានទូទាត់ តាមអត្រា ៥/១០.០០០ (ប្រាំភាគមួយម៉ឺន) ឬ០,០៥% (សូន្យក្បៀសសូន្យប្រាំភាគរយ) ចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ និង១,២៥/១០.០០០ (មួយក្បៀសម្ភៃប្រាំភាគមួយម៉ឺន) ឬ០,០១២៥% (សូន្យក្បៀសសូន្យមួយរយម្ភៃប្រាំភាគរយ) ចំពោះមូលបត្របំណុល ហើយទឹកប្រាក់ថ្លៃសេវាត្រូវកាត់យកមួយខ្ទង់ក្រោយក្បៀស។

ខ-អ្នកត្រូវបង់ថ្លៃសេវាជាសមាជិក ឬអ្នកចូលរួមដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការផ្ទេរមូលបត្រដែលដាក់ដើម។

គ-ពេលវេលាបង់ថ្លៃសេវានៅម៉ោង ៨ : ៣០ ព្រឹក នៅកាលបរិច្ឆេទទូទាត់។

៣-ថ្លៃសេវាផ្សេងៗ :

ក-ថ្លៃសេវានៃការផ្ទេរមូលបត្រដែលដាក់ដើម មិនកើតចេញពីការផ្ទេរដំបូងឡើយ។

- ការផ្ទេរមូលបត្រពិតណាទីមួយទៅគណនីមួយទៀតរបស់បុគ្គលតែម្នាក់៖ ថ្លៃសេវានៃការផ្ទេរត្រូវស្មើនឹង ១០០.០០០ (មួយរយពាន់) រៀលក្នុងមួយប្រតិបត្តិការ ។
- ការផ្ទេរមូលបត្រដោយមូលហេតុសន្តតិកម្ម ប្រទានកម្មវាងឥតពាក្យ ឬប្រពន្ធ កូន និងចៅដោយមានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ឬសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ៖ ថ្លៃសេវាត្រូវគណនាលើមូលដ្ឋានថ្លៃទីផ្សារនៃមូលបត្រ សរុបក្នុងថ្ងៃប្រតិបត្តិការផ្ទេរតាមអត្រា ៥/១០.០០០ (ប្រាំភាគមួយម៉ឺន) ឬ ០,០៥% (សូន្យភ្ញៀសសូន្យប្រាំភាគរយ) ក្នុងមួយប្រតិបត្តិការដែលថ្លៃសេវានេះមិនត្រូវលើសពី ២០.០០០.០០០ (ម្ភៃលាន) រៀល និងទាបបំផុតត្រឹម ១០០.០០០ (មួយរយពាន់) រៀលក្នុងមួយប្រតិបត្តិការ។
- សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ដែលដាក់ធ្វើមូលបត្រត្រូវបង់ថ្លៃសេវានេះជូនប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក នៅពេលស្នើសុំផ្ទេរមូលបត្រ ។

ខ-ថ្លៃសេវានៃការដកមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើពី ២០០.០០០ (ពីររយពាន់) រៀលក្នុងមួយប្រតិបត្តិការ។ សមាជិកឬអ្នកចូលរួមដែលដាក់ធ្វើមូលបត្រ ត្រូវបង់សេវាថ្លៃនេះជូនប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក នៅពេលស្នើសុំដកមូលបត្រ ។

* * * * *

ឧបសម្ព័ន្ធទី៧៖

**ទិន្នន័យទីផ្សារនៃការដ្ឋាន
មូលបត្រកម្មសិទ្ធិក្នុងឆ្នាំ២០២៣**

២.១. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជា

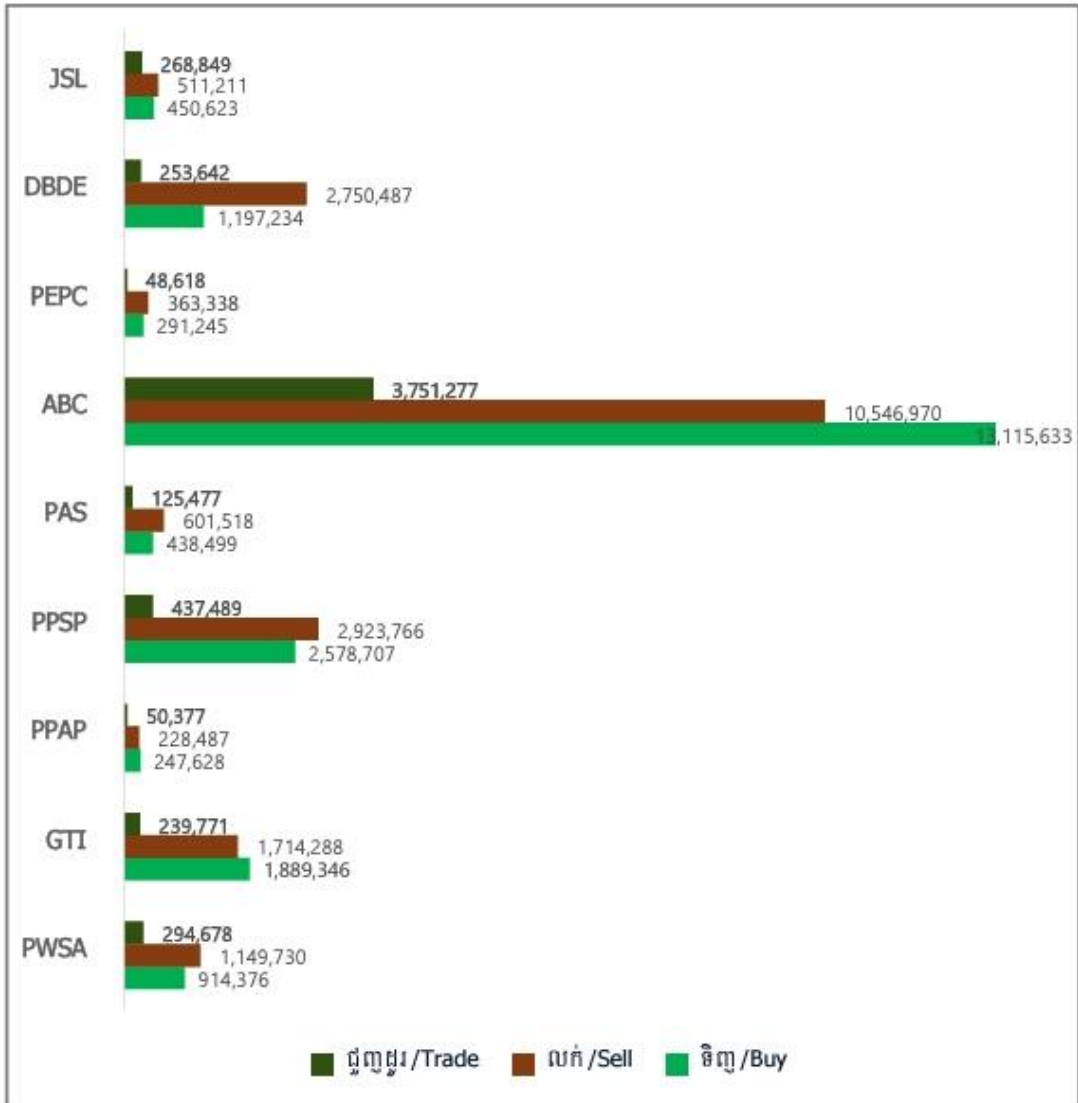
2.1. Overview of Equity Market

ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃទីផ្សារ	ត្រីមាសទី២ ២០២៣	ត្រីមាសទី១ ២០២៣	ប្រែប្រួល / Change	
			ត្រី.១ ២០២៣	ត្រី.២ ២០២២
Market Overview	Q2 2023	Q1 2023	Q1 2023	Q2 2022
ថ្ងៃជួញដូរ / Number of Trading Days	61	64	-4.69%	0.00%
ចំនួនភាគហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុប (លានភាគហ៊ុន)/ Number of Listed Shares (Mil. Shares)	3,128.91	845.58	270.03%	270.03%
មូលធនបរិយាកាសទីផ្សារ (លានរៀល) / Market Capitalization (Mil. KHR)	12,473,232.00	7,612,776.00	63.85%	64.43%
មូលធនបរិយាកាសទីផ្សារ (លានដុល្លារអាមេរិក)/ Market Capitalization (Mil. USD)	3,020.15	1,877.84		
បរិមាណបញ្ជាទិញ (លានភាគហ៊ុន)/ Buy Order Quantity (Mil. Shares)	24.66	21.12	16.75%	-43.96%
បរិមាណបញ្ជាលក់ (លានភាគហ៊ុន)/ Sell Order Quantity (Mil. Shares)	27.40	20.79	31.80%	-37.02%
ទំហំជួញដូរ (លានភាគហ៊ុន)/ Trading Volume (Mil. Shares)	7.60	5.47	38.93%	-74.83%
ទំហំជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ (ភាគហ៊ុន)/ Average Daily Trading Volume (Shares)	124,584	85,472	45.76%	-74.83%
តម្លៃជួញដូរ (លានរៀល)/ Trading Value (Mil. KHR)	62,922.98	49,992.81	25.86%	-80.18%
តម្លៃជួញដូរ (លានដុល្លារអាមេរិក)/ Trading Value (Mil. USD)	15.24	12.33		
តម្លៃជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ (លានរៀល)/ Average Daily Trading Value (Mil. KHR)	1,031.52	781.14	32.05%	-80.18%
តម្លៃជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ (ដុល្លារអាមេរិក)/ Average Daily Trading Value (USD)	249,763.75	192,683.21		
	6,989	5,387	29.74%	-2.75%

តារាង 1. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជា / Table 1. Overview of Equity Market

២.៣. ចំនួនបញ្ជាទិញ-លក់ និងទំហំប្តូរកាត់ប្រាក់ប្រចាំថ្ងៃ

2.3. Buy and Sell Order Quantity and Trading Volume

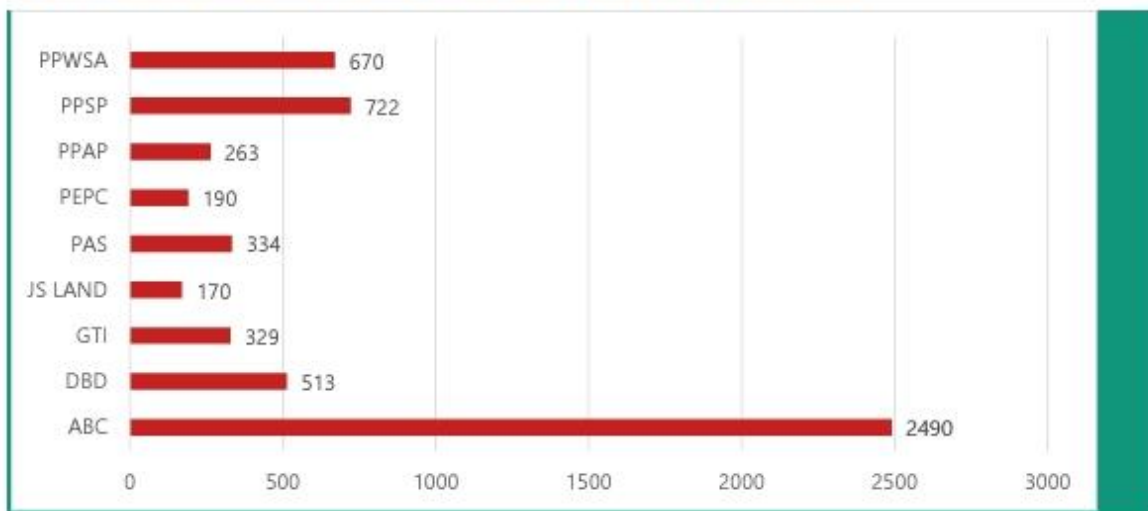

ក្រាហ្វិក 1. បរិមាណបញ្ជាទិញ-លក់ និងទំហំប្តូរកាត់ប្រាក់ប្រចាំថ្ងៃ / Graph 1: Buy-Sell order quantity and trading volume

២.៤. ចំនួនវិនិយោគិនជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិក្នុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២៣

2.4. Number of Investors Trading on Equities in the 1st Quarter of 2023

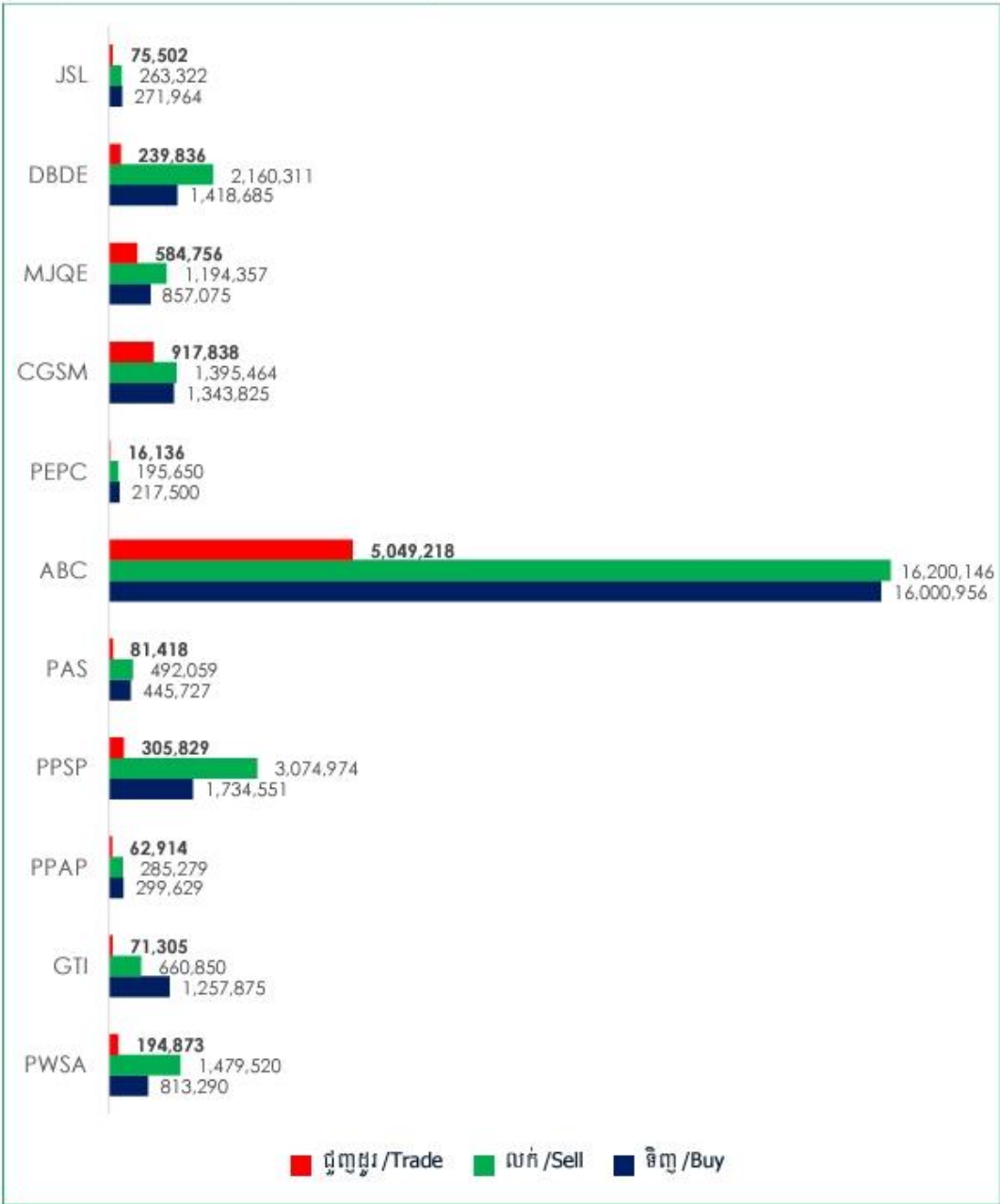
ក្រាហ្វិក ២. ចំនួនវិនិយោគិនសកម្មជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ / Graph 2. Number of active investors on equity trading

ក្នុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២៣ មានវិនិយោគិនសកម្មសរុបចំនួន ៥.៦៨១ នាក់ បានជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនៅ ផ្សារ ។ ក្នុងនោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិរបស់ ABC មានចំនួនវិនិយោគិនជួញដូរច្រើនជាងគេ។

In the 1st quarter of 2023, there are the total of 5,681 active investors traded equities in CSX. The trading on equities of ABC has the largest number of active investors.

២.៣. ចំនួនបញ្ជាទិញ-លក់ និងទំហំជួញដូរភាគហ៊ុននីមួយៗ

2.3. Buy and Sell Order Quantity and Trading Volume

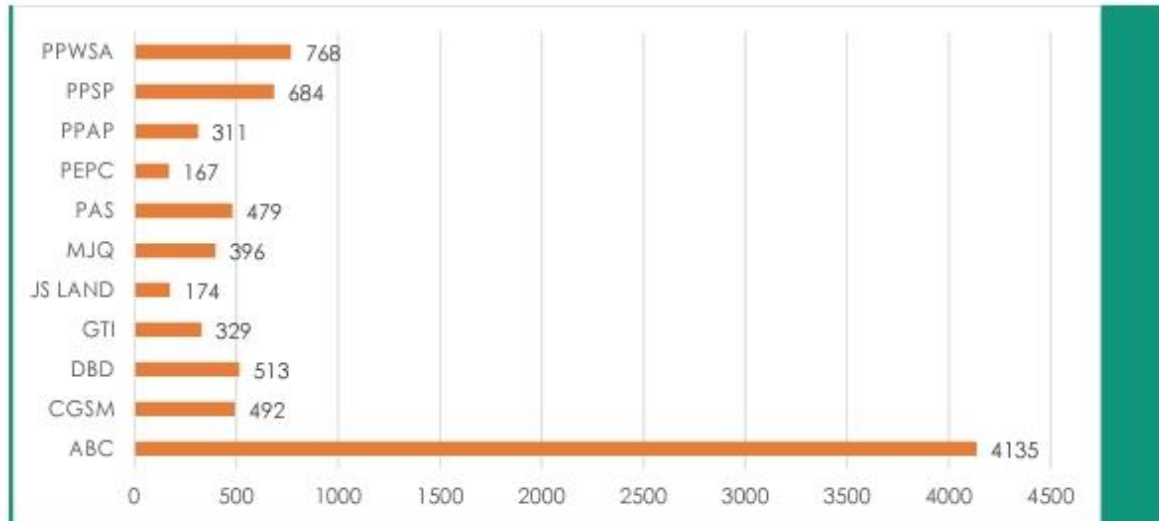

តារាងទី ១. បរិមាណបញ្ជាទិញ-លក់ និងទំហំជួញដូរ / Graph 1: Buy-Sell order quantity and trading volume

២.៤. ចំនួនវិនិយោគិនជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិក្នុងត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០២៣

2.4. Number of Investors Trading on Equities in the 2nd Quarter of 2023

ក្រាហ្វិក ២. ចំនួនវិនិយោគិនសកម្មជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ / Graph 2. Number of active investors on equity trading

ក្នុងត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០២៣ មានវិនិយោគិនសកម្មសរុបចំនួន ៨.៤៤៨ នាក់ បានជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនៅ ផ្សារ ។ ក្នុងនោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិរបស់ ABC មានចំនួនវិនិយោគិនជួញដូរច្រើនជាងគេ។

In the 2nd quarter of 2023, there are the total of 8,448 active investors traded equities in CSX. The trading on equities of ABC has the largest number of active investors.

ផ្នែកទី ២. ទិន្នន័យទីផ្សារមូលបត្រ

Part 2. Market Data

២.១. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជា

2.1. Overview of Equity Market

ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃទីផ្សារ	ត្រីមាសទី៤ ២០២៣	ត្រីមាសទី៣ ២០២៣	បម្រែបម្រួល / Change	
			ត្រី.៣ ២០២៣	ត្រី.៤ ២០២២
Market Overview	Q4 2023	Q3 2023	Q3 2023	Q4 2022
ថ្ងៃជួញដូរ / Numbers of Trading Days	61	64	-4.69%	-4.69%
ចំនួនភាគហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុប / Numbers of Listed Shares (Mil. Shares)	3,128.91	3,128.91	0.00%	270.03%
មូលធនបន្ថែមកម្មវិធីផ្សារ (លានរៀល) / Market Cap. (Mil. KHR)	12,805,096	12,299,574	4.11%	71.21%
មូលធនបន្ថែមកម្មវិធីផ្សារ (លានដុល្លារអាមេរិក) / Market Cap. (Mil.USD)	3,134.66	2,983.89		
បរិមាណបញ្ជាទិញ (លានភាគហ៊ុន) / Buy Order Quantity (Mil. Shares)	24.96	36.80	-32.18%	9.64%
បរិមាណបញ្ជាដក (លានភាគហ៊ុន) / Sell Order Quantity (Mil. Shares)	26.12	42.02	-37.83%	15.17%
ទំហំជួញដូរ (ភាគហ៊ុន) / Trading Volume (Shares)	7.48	11.49	-34.89%	26.38%
ទំហំជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ (ភាគហ៊ុន) / Daily Average of Trading Volume (Shares)	122,626	179,516	-31.69%	-31.69%
តម្លៃជួញដូរ (លានរៀល) / Trading Value (Mil. KHR)	38,815.97	55,321.62	-29.84%	-24.93%
តម្លៃជួញដូរ (ដុល្លារអាមេរិក) / Trading Value (USD)	9.50	13.42	-29.20%	
តម្លៃជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ (លានរៀល) / Daily Average of Trading Value (Mil. KHR)	636.33	864.40	-26.39%	-23.70%
តម្លៃជួញដូរជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ (ដុល្លារអាមេរិក) / Daily Average of Trading Value (USD)	155,771.70	209,704.10		
ចំនួនវិនិយោគិន / Number of Investors (person)	6,337	6,990	-9.34%	23.24%

តារាង ១. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជា / Table 1. Overview of Equity Market

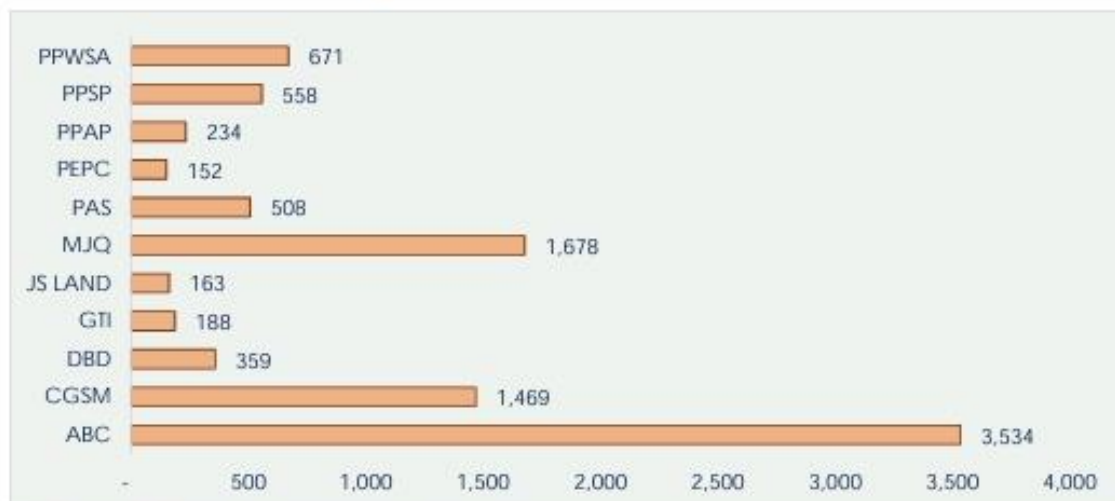
2.3. Buy and Sell Order Quantity and Trading Volume

២.៤. ចំនួនវិនិយោគិនជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិក្នុងត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០២៣

2.4. Number of Investors Trading on Equities In the 3rd quarter of 2023

ក្រាហ្វិក ២. ចំនួនវិនិយោគិនសកម្មជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ / Graph 2. Number of active investors on equity trading

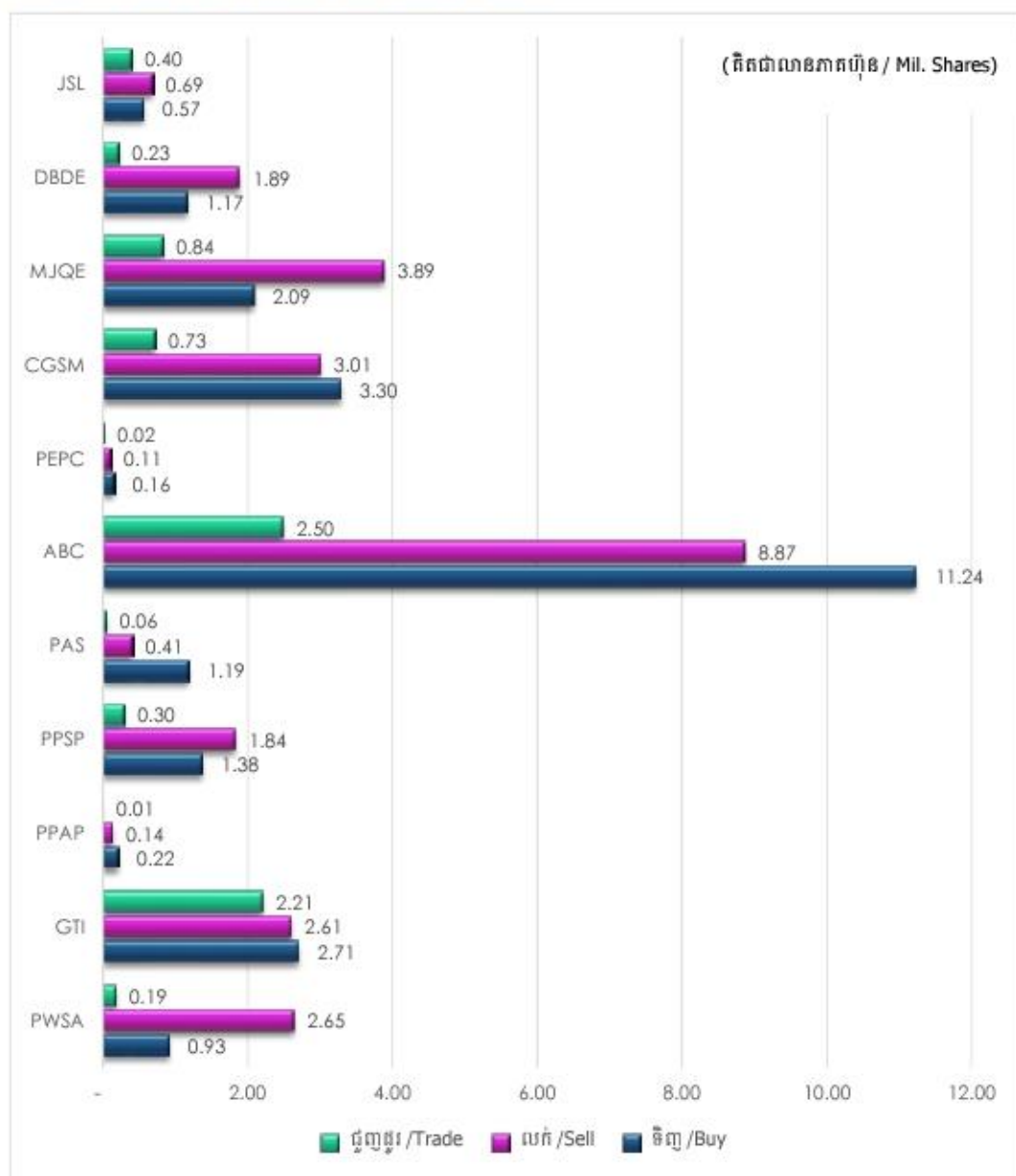
ក្នុងត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០២៣ មានវិនិយោគិនសកម្មសរុបចំនួន ៩.៥១៤ នាក់ បានជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនៅ ផ្សារ ។ ក្នុងនោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិរបស់ ABC មានចំនួនវិនិយោគិនជួញដូរច្រើនជាងគេ។

In the 3rd quarter of 2023, there are the total of 9,514 active investors traded equities in CSX. The trading on equities of ABC has the largest number of active investors.

២.៣. ចំនួនបញ្ជាទិញ-លក់ និងទំហំទំនិញដូរភាគហ៊ុននីមួយៗ

2.3. Buy and Sell Order Quantity and Trading Volume

ក្រាហ្វិក 1. ចំនួនបញ្ជាទិញ-លក់ និងទំហំទំនិញដូរភាគហ៊ុន / Graph 1. Buy-sell order quantities and trading volume

២.៤. ចំនួនវិនិយោគិនសកម្មជញ្ជូនមូលបត្រកម្មសិទ្ធិក្នុងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០២៣

2.4. Number of Investors Trading on Equities In the 4th quarter of 2023

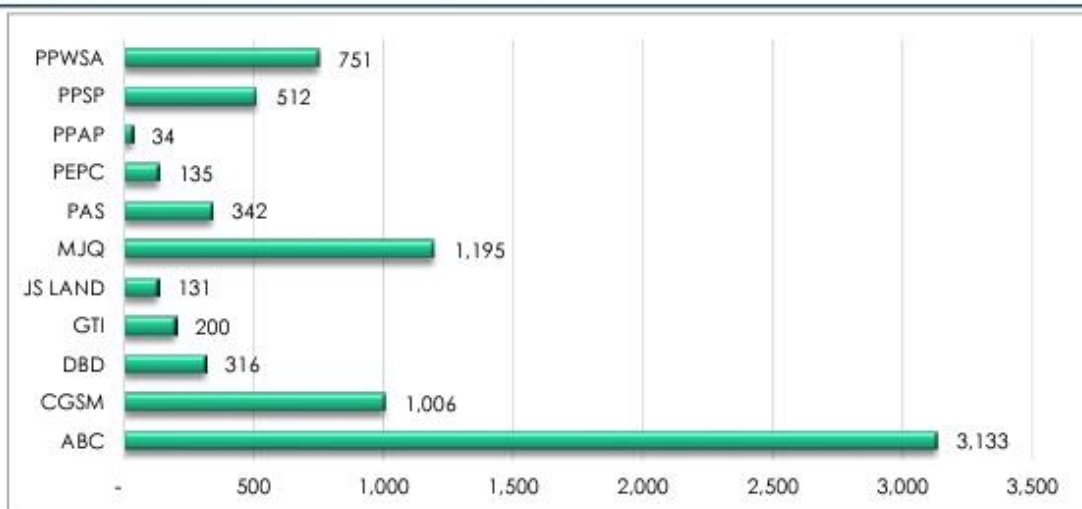
រូបទី ១៦ ប្រចាំត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០២៣

២៦

ប្រតិបត្តិការវិនិយោគិន និងការវិនិយោគ

Bulletin on Investors and Investment

ក្រាហ្វិក ២. ចំនួនវិនិយោគិនសកម្មជញ្ជូនមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ / Graph 2. Number of active investors on equity trading

ក្នុងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០២៣ មានវិនិយោគិនសកម្មសរុបចំនួន ៧.៧៥៥ នាក់ បានជញ្ជូនមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនៅ ផ្សារ ។ ក្នុងនោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិរបស់ ABC មានចំនួនវិនិយោគិនជញ្ជូនច្រើនជាងគេ។

In the 4th quarter of 2023, there are the total of 7,755 active investors traded equities in CSX. The trading on equities of ABC has the largest number of active investors.